

Yesu -bha bɔmɛ -nu këwɔn -nu

Nii- "slüüslü "plüün -bho Yesu -bha bɔmɛ -nu -dhe -kɔ

¹ Teofidhö, n dheebhang =bhlëësü, ma 'sëédhe -blɛɛsü 'a- -bɛn zë bha, 'wɔn 'ö -gban pë "pɛpɛ 'ö Yesu -ya -kë waa- pë -nu 'ö mɛ -nu =draan- -bha 'ö go- 'ka- -bha yë zü bho -sü -bha ² 'ö dho 'ö zun- 'ka -dhekpaɔyi 'ö Atanna -ya =wli 'ö dho- 'ka dhang- 'gü -a -bha bha, a kë- =gban "pɛpɛ -gɛn -dɔ -a 'gü. "Sanni -yö 'dho dhang- 'gü, -yö ö -wɔ -kpɔ mɛ -nu 'ö- -nu sü ö -bha bɔmɛ -nu 'ka "kpɔng =taa yö bha- -nu -bha 'Nii- "slüüslü -bha 'gügbɔdhe 'ka. ³ =Dhe 'ö =ya 'go ga 'gü, -yö ö -dɔ -zɔn -nu -dhe -gɛn -yan 'gbɛ =dede 'ka -dhekpaɔyi -kaɔng -yiisiö 'ka 'yö- -zɔn -nu -dhe =dhe 'ö "yaan. -Wo wo "yan -kpan -bha 'pö 'ö 'wɔn 'ö -gban Atanna -bha -gblüédhe -bha 'ö- pö- -nu -dhe.

⁴ Yi do 'ka kö waa- -bha =klangdhiü -nu bha -wo pë -bhö sië -dhe do 'gü, 'yö- pö- -nu -dhe 'ö- pö: «'Ka 'dho bhɔ Zedhizadhɛmö -dhe 'ka taa- =gblɛɛn =kö, -ka ka "yan 'to 'Nii- "slüüslü 'ö n Dë -ya "plüün bho ka -dhe, 'a- -dhiang zë ka -dhe bha- -gɔ! ⁵ -A -gɛn -mü =dhe Zan -zë -yö mɛ -nu -zu "yi =në- 'ka, "kɛɛ ka -zë -a yi 'yaa =gblɛɛn 'zü kö Atanna -yö ka pa 'Nii- "slüüslü 'ka.

Yesu -dho dhang- 'gü -kɔ

⁶ Yesu -bha bɔmɛ -nu 'ö wɛng- -nu 'wo gun -dhe do 'gü bha, 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, i- -pö -a yi =ya -loo kö 'i Izraɛdhö -mɛ -nu bho =dhuəngdhe 'gü (Wlɔmö -mɛ -nu -gɔ) kö -wo -ya wo -dɔ 'flëë- 'gü 'zü -deewo -ee?»

⁷ 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Abin! -A -dhe 'yaa- -bha kö yi -nu waa- "tüŋg -nu ('wo -gban 'wɔn -nu

bha- -bha) 'ö n Dë -ya -ya ö -bha -gblüeddhε 'gü -wɔ 'ka bha 'ka- -nu dɔ. ⁸ "Kεε (-a 'dhε ka -mawɔn 'dhö- -bha kö 'ka- dɔ yö -mü =dhε:) 'Nii- "slüöslü -dho lɔɔ- ka -ta 'ö Atanna -yö 'gügɔudhε nu ka -dhε. Yö -në =ya kë "dhü 'yö 'wɔn 'ö -gban n -bha 'ka dho kë- pö -mε 'ka 'mε 'wo Zedhizadhεmö pö 'gü -dhε -nu oo, Zude -sε 'gü -dhε -todhüsü waa- Samadhi -dhε -nu 'gü -a -nu -dhε 'ö dho "dhü 'ö zun- 'ka "sε "dhiütodhε 'gü.»

⁹ =Dhε 'ö =ya 'wɔn -nu bha- pö "dhü 'dɔɔndhö 'ö =ya ö bo, 'yö =wli Atanna -bha 'gügɔudhε 'ka 'yö dho dhang- 'gü, 'yö dho "dhü 'ö -da dha 'kpong- 'gü, 'yö dha 'kpong- -yö kpa- -ta -a -nu "yan "dhiü mü.

¹⁰ -A -nu "yan- -to Yesu =keng- zian 'ö 'dho sië- 'ka dhang- 'gü bha- 'ka, 'wo dho -dhε -ga kö gɔɔn- -nu =plε 'ö sɔ "puu 'dhö- -nu -bha (Atanna -bha "kië -nu bha) kö -wo dɔ sië- -nu "sɔɔ mü. ¹¹ 'Yö gɔɔn- -nu =plε bha 'wo- pö- -nu -dhε: «Gadhidhe -mε -nu 'ka ya, -më 'ö -kë 'yö 'ka -dhε -ga dhang- 'gü zuudhö "dhü? Yesu do 'ö 'go sië ka kpö 'gü 'ö dho dhang- 'gü bha, -yö -dho ö yee kë 'zü 'ö nu =dhε -kɔ do 'ka- yö- 'ka kö -yö 'dho sië bha- 'dhö.

Mε -dɔ Zuda "gblɔɔ 'gü -kɔ

¹² =Dhε 'ö =ya kë "dhü 'yö Yesu -bha bɔmε -nu bha 'wo go -tɔn 'wo- -dhε Odhivie -tɔn 'ö Zedhizadhεmö -dhε "sɔɔ bha- =gbin-, 'yö 'wo wo yee -kë 'wo dho Zedhizadhεmö 'plöö. -Go Zedhizadhεmö 'plöö kö 'i dho Odhivie -tɔn =gbin- -yö -mɔɔ "kidhung do -nu "sinma -bha. ¹³ =Dhε 'ö =wa -loo Zedhizadhεmö, 'yö 'wo dho 'kɔdhi 'wo gun- 'gü 'kɔ -ta "dhüng 'gü bha- 'gü. 'Mε 'wo gun mü bha -wa mε do -dhε Piεdhö, 'yö 'wo- mε do 'bha -dhε Zan, 'yö Zakö, Andre, Fidhipö, Toma, Batedhemi, Matiö, Zakö 'ö -kë Adhöfe gbö 'ka, 'yö Simɔ, 'wo- 'tɔ kpɔ 'wo- -dhε "yangüsümε bha waa- Zudë 'ö -kë Zakö gbö 'ka

'pö. ¹⁴ 'ME 'wo bha- -nu -wɔ -gun do 'ö 'wo -yɛa do 'gü 'wo =bhɛa -kpɛawo, waa- dhebbɔ 'bha -nu waa- Yesu dhe Madhi waa- dheebhang -nu 'dhö.

¹⁵ Yi do 'ka kö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo dho =mɔɔ mɛ këng do ö -kɔ =plɛ -nu -bha bha -wo -dhɛ do 'gü, 'yö Piɛdhö -yö =wlü- -nu =gban wëëdhö mü 'ö- pö- -nu -dhɛ: ¹⁶ «N dheebhang -nu, -yö -së kö 'pë 'ö Atanna -bha 'Nii- -ya pö yi 'bha 'ka Davi "dhi 'ö -bɛn zë -sü 'ka- -bha 'sëëdhɛ 'gü, 'ö -gban Zuda 'ö zian bho 'mɛ 'wo Yesu kun -a -nu 'ka -a -bha bha -yö kë. ¹⁷ Zuda bha -yö -kë 'mɛ 'kwa gun Yesu =keng- bha- mɛ do 'ka, yë 'kwa- -kë bha- -bha -gun 'pö.

¹⁸ 'Wëëga 'ö -kë -a mɛ zë =saa 'ka bha 'yö 'bhlaadhɛ do dhɔ- 'ka. =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö dho ö -gɔ 'bhlaadhɛ bha- 'gü 'yö- -pö mü 'ö wü, 'yö- gblëen- =gban 'wo -pɛn 'do 'do, 'yö ga. ¹⁹ 'ME 'wo Zedhizadhɛmö -pö ya- 'gü -a -nu =gban "pɛpɛ -wo kë 'wɔn bha- ma, 'yö- -wɔn 'gü 'yö 'wo 'bhlaadhɛ bha- -dhɛ wo -wɔ 'gü Akɛdama (=waa- pö "dhü kö -wa -pö 'bhlaadhɛ 'ö mɛ =yɔɔn -yö =wɛnng- 'gü). ²⁰ 'Wɔn 'ö -gban Zuda -bha bha -yö -bɛn zë -sü 'ka "Tan 'sëëdhɛ ('wo- Somö kë bha-) 'gü 'nu yi 'bha 'ka =dhɛ:

«ME 'bha -bha -wɔn 'ya 'dho zun- -bha 'kɔ -bha,

mɛ 'bha 'ya 'dho -ya 'gü.»

'Yö -bɛn zë -sü 'ka 'zü -dhɛ:

«ME do 'bha -yö dɔ- "gblɔɔ 'gü».

²¹⁻²² =Dhɛ 'ö "dhü mɛ do -yö -da yi "piü kö -yö kë kwa Dëmɛ Yesu -bha -go ga 'gü -sü bha- "sɛɛ- 'ka 'pö. ME 'ö "dhü bha -yö kë 'mɛ 'ö gun 'mɛ 'ö 'kwa gun kwa Dëmɛ Yesu =keng- "tüng "pɛpɛ 'ö- -kë, 'ö bɔ- 'ka "sɛ -nu 'gü 'ö go- 'ka yi 'ö Zan -ya -zu 'ka bha- -bha 'ö dho 'ö zun- 'ka yi 'ö go- 'ka kwa kpö 'gü, 'ö Atanna -ya =wlü 'ö dho- 'ka dhang- 'gü -a -bha bha- mɛ do =në- 'ka.

²³ =DhE 'ö =ya kë "dhü 'yö 'wo mE =plE 'tɔ sü, mE 'wo bha -wa mE do -dhE ZosEfu 'wo- -dhE Baazabasö, 'yö 'wo- 'tɔ kpɔ Zutusö, waa- Matiasö. ²⁴ 'Yö 'wo =bhEa kwa DëmE -dhE 'wo- pö: «Yi DëmE, bhi 'ö 'i mE =gban "pEpe zuëga dɔ, mE =plE 'wo ya- mE 'dhE 'i i -kɔ -yE -bha -a -zɔn yi -dhE ²⁵ kö -yö kë Zuda "yɔɔ 'gü 'ka! -A -gEɛn -mü =dhE Zuda -yö kë -go ö -bha yë 'ö -kë i -bha "ta 'sü -yë 'ka bha- 'gü 'yö dho -dhE 'ö- =mɔɔ bha- 'gü. ²⁶ =DhE =wa bhEa" =dhE -kɔ bha- 'dhö 'yö 'wo zë "kpüü -kë, 'yö to Matiasö -bha -bha, 'yö -da Yesu -bha bɔmE -nu -kaɔng do ga do bha- -nu "piü.

2

'Nii- "slüüslü nu -kɔ

¹ =DhE 'ö Zuifö -nu -bha =niidadhe 'wo- -dhE Pangtökɔtö bha- yi =ya =loo, 'dhang -bho Yesu "dhiü -mE -nu =gban "pEpe -wo -gun -dhE do 'gü 'kɔ do 'bha 'gü. ² 'Wo dho "kan wo -ta kö pë vin "gbɩ- 'bha =ya -da -nu "tɔ 'gü dhang- 'gü. -A vin- -kë =dhE "tEɛ "gbɩ- 'ö -ziö -a 'dhö 'yö 'kɔ 'wo gun- 'gü bha- pa. ³ 'Yö pë 'bha 'ö bhɔ pEɛg 'nEɛ- -bha bha 'ö -ya -a -nu =gbin- 'dɔɔndhö. ⁴ 'Yö 'Nii- "slüüslü -yö -da -a -nu 'gü, 'yö- -nu =gban "pEpe pa, 'yö 'wo -ya dhiang zë -sü -bha -wɔ "wEɛ 'ö 'waa- dɔ 'nu -blEɛsü bha- 'gü =dhE -kɔ 'ö Atanna -bha 'Nii- bha 'ö- dɔ- 'ka- -nu "dhi -a 'dhö.

⁵ -A yi 'ö "dhü bha- 'ka kö Zuifö -nu 'wo ZedhizadhEmö 'plöö, waa- mE 'dhE -nu 'wo go "sE "pEpe =gban 'gü, 'ö 'wo -kë Atanna =bhlëëyamE 'ka kö -wo ZedhizadhEmö mü. ⁶ =DhE 'ö pë vin bha =waa- ma, 'yö- mE kpö 'gbE =dede 'wo nu 'kɔ bha- "dhi "dhiü mü =gbang 'wo- dɔ sië 'kɔɔdhö mü bha- -wɔn 'gü. 'Wɔn bha- 'wɔn -ya -nu -kɔn =dedewo, -a -gEɛn -mü =dhE mE "pEpe 'wo nu "dhü bha -wo 'dhang -bho Yesu "dhiü -mE -nu -wɔ 'gü ma wo -dɩ -wɔ -nu

'gü 'do 'do 'ka, 'ö dhiang -nu 'wo- zë sië bha 'wo- 'gü ma 'kpakpadhö. ⁷=DhE 'ö- 'wɔn -ya -nu kɔn "dhü, 'yö 'wo -ya "kaabho bho -sü -bha 'wo- pö: «-Ka dɔ! 'ME 'wo dhiang zë sië ya, Gadhidhe -mE -nu 'waa -mü -ee? ⁸-Yö kē -kɔ -kē -dhE 'yö dhiang -nu 'wo- zë sië ya kwa- 'gü ma kwa -dɔ -wɔ -nu 'gü 'do 'do 'ka? ⁹"KEE kö 'mE 'kwa ya mE 'bha -nu -go Paatö -sE -nu oo, Medi -sE -nu waa- Edhamö -sE -nu 'gü, 'ö mE 'bha -nu -wo go Mezopotami -sE, Zude -sE, Kapadɔsö -sE, Pɔng -sE, Azi -sE ¹⁰Flizi -sE, Panfidhi -sE, Ezitö -sE waa- Dhibi -pö -nu 'wo Sidhɛnö -dhE -züzü -a -nu 'gü, 'ö mE 'bha -nu 'wo go Wlɔmö, ¹¹'ö mE 'wo Zuifö 'nē -dede 'ka 'pö, 'mE 'wo wo zuë" -slëë 'pö Zuifö -nu -bha bhɛa" -kɔ 'gü waa- mE -nu 'wo go Kletö -dhE -nu, waa- Adhabi -sE -nu 'gü 'wo mü, "kE E 'yö dhiang -nu 'wo- zë sië 'ö -gban Atanna -bha 'wɔn -së 'ö- -kē -a -bha bha 'kwa- ma kwa -dɔ -wɔ -nu 'gü 'do 'do 'ka?» ¹²-A 'wɔn -ya -nu -kɔn =dedewo 'ö 'pē 'wo dho- pö 'wii- dɔ, 'yö 'wo- pö wo 'ko -nu -dhE: «=Ya kē "dhü kö 'wɔn ya- 'klɔɔ- -mü -mē 'ka?» ¹³"KEE -a mE bha -nu -zë kö -wo =wE E dɔ sië 'dhang bho Yesu "dhiü -mE -nu -bha 'wo- pö: «-Aa, n 'bha, 'mE 'wo bha we =nē =yaa- -nu 'kun!»

Piɛdhö -bha 'wɔn -gɛn dɔ -kɔ

¹⁴Yö Piɛdhö waa- Yesu -bha bɔmE -nu -kaɔng do ga do -kpɛa 'wo to bha 'wo =wlü 'wo dɔ wo -gɛan 'mE 'wo bha- -nu wëëdhö, 'yö Piɛdhö -yö ö -wɔ "dhiü =wlü 'yö dhiang zë- -nu -dhE 'ö- pö: «'ME 'ka Zuifö 'ka, 'ö 'ka Zedhizadhɛmö -pö ya- 'gü waa 'mE 'ka nu, -ka ka "tu 'to kö 'wɔn 'ö kē sië bha 'a- -gɛn pö ka -dhE. ¹⁵-A -gɛn -mü -dhE 'mE 'ka- -nu -ga sië bha we 'yaa- -nu -bha -dhE -kɔ 'ka ka -zɔ 'gɔn sië- 'ka bha- 'dhö. -A 'klɔɔ- -mü -dhE "tüng 'kwa dɔ- 'ka ya "yënnng "tE E -ta -mü (we -bha mE 'kun "tüng 'yaa kē =ni!). ¹⁶"KEE 'pē 'ö Atanna -yö bɔ ö

-wɔdhiüloomε Zoεdhö 'gü 'ö- pö yi 'bha 'ka bha 'yö- 'gü
 -wɔn 'dhö kē siē =dεε bha. ¹⁷ -A -gεn -mü =dhe Atanna
 -ya -pö Zoεdhö -dhe 'ö- pö:

«Tüng -totaamasü 'gü,

a -dho ma 'Nii- 'gü -gblü mε suu "pεpε =gban -ta,
 'ö ka gbö -nu waa- ka 'dhu -nu 'wo n -wɔ "dhiü =loo,
 'ö ka -bha 'nē "wlü -sü -nu "yan 'gü 'dhö -da
 'wo tεanwɔn 'ö -gban Atanna -bha -a dɔ
 'ö kaa- mε zizi -nu
 'wo "yεεn bho (tεanwɔn -nu 'wo Atanna "piü) -a 'ka.

¹⁸ Tεan- =dede 'ka,

a -dho ma 'Nii- 'gü -gblü ma yékεmε -nu,
 gɔɔn- -nu waa- dhong -nu -ta

kö -wo n -wɔ "dhiü =loo yi 'ö bha- 'ka.

¹⁹ A -dho "dhabhliwɔn "gblügbü -nu kē

dhang- 'gü -dhe -nu waa- "kpungtaadhε -nu 'gü.

=Yɔɔn -nu, pεng -nu waa- pεng "gbiēn -nu -wo -dho kē.

²⁰ 'Yēnng- 'bhü- -dho kē tii,

'ö "su -yö -kē =dhe =yɔɔn 'dhö,

'yö yi 'ö kwa Dēmε -ya -ya ö 'tɔ bho -yi 'ka,

yi 'kpii- bha 'yö gun -na =loo.

²¹ =Ya bo kē -sü 'ka "dhü,

mε "ɔɔ mε 'ö dho kwa Dēmε mɔɔ-

-yö -dho "ta- -mε -dhe 'ö- dha».»

²² 'Yö Piεdhö -yö dhiang zē 'zü 'ö- pö: «Izraεdhö -mε
 -nu, -ka ka "tɔ to: Yesu 'ö go Nazadhεtö bha Atanna -ya
 -bɔ kwa -dhe, 'yö bɔ- 'gü kö -ya -zɔn kwa -dhe =dhe yö
 =nē- bɔ, 'yö "dhabhliwɔn "gblügbü -nu -kē =dhe -kɔ 'ö
 kaa =dede 'ka- dɔ- 'ka bha- 'dhö. ²³ "kεε 'yö 'wo- "dhiü
 dɔ ka -dhe =dhe -kɔ 'ö gun- 'ka Atanna zuē" "piü 'nu
 -blεεsü, 'ö gun- "piü =dhe -yö kē- 'ka -a 'dhö, 'yö 'ka-
 dɔ 'wɔnyaakēmε -nu -gɔ, 'yö 'wo- dɔ "dhü -bha 'wo- zē,
²⁴ "kεε =dhe 'ö =wa bo- -wēēdhε bho -sü 'ka 'ö =ya ga,

Atanna -ya -bho ga -bha "dhiüdhe -gɔ 'ö- bo, -a -gɛn -mü =dhe ga faan 'yaa =mɔɔ -bha kö -yö wɔ- -ta²⁵ =dhe -kɔ 'ö Davi -ya pö- 'ka yi 'bha 'ka -a -bu 'gü 'ö- pö =dhe:

«A- 'wɔn dɔ =dhe n Dëmɛ -yö n "piü -kpɛawo,

'ö n -maa -kë,

-a -wɔn 'gü n 'yaɔ- -nu -kɔ 'yii 'dho =mɔɔ n -bha.

²⁶ Yö =në- -wɔn 'gü 'yö n =nii 'dhö -da,

'yö 'a dhiang zë zuë" =nii -da 'ka.

A- 'wɔn -dɔ =dhe a -dho ga -dhekpaɔyi do 'ka,

"kɛɛ a n -zɔ -yö 'pë 'ö Atanna -ya pö

ö -dho kë n -dhe bha- -dhe -kpɛawo.

²⁷ -A -gɛn -mü =dhe a- -pö -dhe:

'Bhii 'dho kwaa- n 'nii- -zü -geebɔɔ,

=ya 'go mü 'bhii 'dho "wɪ- -bha

kö i -bha yëkëmɛ "slüüslü bha- kwi -yö "bu.

²⁸ 'Bha -tosɛa kë -zian -zɔn n -dhe,

i -bha -kë n "piü -sü bha -yö n zuë" =nii -da -kpɛawo» bha- 'dhö.»

²⁹ 'Yö Piɛdhö -yö dhiang zë 'ö dho- 'ka ö "dhiü 'ö- pö:

«N dheebhang -nu, -ka dɔ kö 'wɔn 'ö -gban kwa "bhɛma

-wɔngbɪsü Davi -bha bha 'a- pö ka -dhe 'kpakpadhö. -A

-gɛn -mü =dhe Davi bha -yö -ga 'ö 'wo- =gee bho, 'ö- bun

'dhö -tun =dɛɛ kwa -gɔ yö. ³⁰ "Kɛɛ 'ö gun kö -yö -tun

'yaan -yö -gun Atanna -wɔdhiüloomɛ 'ka, 'ö- 'wɔn dɔ

'kpakpadhö =dhe -yö dhiang -zë ö -dhe 'ö -sö -bhö 'ö- pö

ö -dhe =dhe ö -dho -a suu 'gü -në do 'sü 'ö- -ya ö -bha

-gblüde 'ka =dhe Davi 'dhö 'pö. ³¹ -A -kë "dhü -sü bha- 'gü

'wɔn 'ö dho kë 'yö Davi -ya to "dhiü 'ö- dɔ. 'Wɔn 'ö -gban

Atanna -bha -Yamɛ -bha -go ga 'gü -sü -bha bha =në 'ö-

-dhiang zë 'ö- pö =dhe:

«Atanna 'yii -kɔ "kan- "dhiü -geebɔɔ kö- kwi -yö "bu

bha.

(-A -kë "dhü -sü bha- 'gü, kö dhiang 'ö Davi -ya zë bha 'yii- bho ö -dt 'gü, Atanna -bha 'Nii- "slüüslü =në- dɔ- "dhi.)

³² Yesu 'a- -dhiang zë sië ka -dhe ya, Atanna =yaa- bho ga 'gü, mE =gban "pɛpɛ kwa- "sɛɛ- 'ka, kwa- 'wɔn -dɔ.

³³ 'Yö- sü 'ö- -ya -yɛa =bhlëësü 'ö- "sɔɔ dhang- 'gü bha- 'gü, 'yö 'Nii- "slüüslü 'ö- dë -ya "plüün bho- -dhe bha- =sɔɔ, 'yö- =lɔɔ yi -ta. Pë -nu 'ka- yö sië "ɛɛn 'ka- ma sië bha 'Nii- "slüüslü bha =në- -nu -kë. ³⁴ -A -gɛn -mü -dhe Davi bha 'yii -da dhang- 'gü -dhe Yesu 'dhö, "kɛɛ -ya -pö 'ö- pö:

«N Dëmɛ Atanna -ya -pö n Dëmɛ -dhe:

-Bhö -ya ma -yɛa -së ya- 'gü!

³⁵ Kö -yö 'to- 'ka "dhü -yö zun- 'ka yi 'a dho i -kɔ ziö- 'ka i 'yaɔ- -nu -gɔ bha- -bha».

³⁶ =Dhe 'ö "dhü Izraɛdhö -mɛ -nu =gban "pɛpɛ, -ka 'dhang bho- "dhiü =dhe Yesu 'ka- dɔ "dhü -bha bha =në Atanna -ya -ya mɛ =gban "pɛpɛ Dëmɛ, -a -bha -Yamɛ Klisi 'ka. Yö =në Atanna -ya pö ö -dho bɔ mɛ "bhü -nu -dhe.»

³⁷ =Dhe 'wo Piɛdhö -wɔ bha- ma, 'yö dho- -nu -gɔ =gblɛɛn, 'yö pɛng -yö -kan -nu -bha, kö =waa- 'wɔn dɔ =dhe 'wa -da Atanna "dhiü. 'Yö 'wo Piɛdhö waa- 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo to bha- -nu dheɛ" kpɔ 'wo- pö: «Yi dheebhang -nu, =dhe 'ö "dhü bha 'yi- kë =dhe?»

³⁸ 'Yö Piɛdhö -ya pö- -nu -dhe: «-Ka bo ka =sɔng 'ka kö 'mɛ 'ö "dhü -yö ö -bha -tosɛadhe slëë-, kö -yö ö kwaa- ö kë -sɔng yaa -nu -zü, kö -wa -bɔ Yesu 'ka -zu bho Yes -a 'tɔ 'gü, kö -ya -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to! =Ya kë "dhü 'Nii- "slüüslü 'ö Atanna -ya =gbaɔ bha ka -dho ka -bha =sɔɔ. ³⁹ -A -gɛn -mü -dhe -ya "plüün -së bha- -bho kaa- ka bhang -nu ka -dhe, 'yö dho 'ö- bho 'pö 'mɛ 'wo "sɛ "wɛɛ -nu 'gü =gblɛɛngblɛɛn, 'ö kwa Dëmɛ, kwa -bha Atanna dho- -nu -dhe kö -wo kë- -bha 'në -nu 'ka bha- -nu -dhe.»

⁴⁰ 'Yö Piɛdhö -yö dhiang -nu zë 'zü 'gbɛ 'ka -a -nu -dhɛ, 'yö -dhio -nu dɔ- -nu -ta 'ö- -nu faan dɔ, kö =wa "wɪ dha -sü -wɔn -bha kö -wo 'go 'wɔnyaakëmɛ -nu 'wo Yesu zë, 'ö Atanna dho 'wɔn bho- -nu 'gü bha- -nu kpö 'gü.

⁴¹ 'Yö mɛ 'gbɛ 'wo 'dhang bho Atanna -wɔ 'ö Piɛdhö -ya pö bha- "dhiü, 'yö 'wo- -nu -bɔ Yesu 'ka -zu bho. 'Yö mɛ 'wo =mɔɔ mɛ "gblü -yaaga -bha 'wo -da 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu "piü yi do bha- 'ka. ⁴² -Wo -gun wo faan dɔ sië -kpɛawo 'ö 'wo wo "tɔ to mɛ draan- -wɔ -nu 'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu gun- -zɔn sië- -nu -dhɛ bha- -bha. 'ö- -nu -kɔ -yö -kë 'wɔn do -bha, 'ö- -nu -bha -dhië gun do, ('yö 'wo to mü 'wo kwa Dëmɛ Yesu -bha -bhöpë -bhö), -a -nu -bha -bhɛa Atanna -dhɛ -sü -nu bha 'wo- =gban -kë wo "kwëë.

'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -kë 'ko "piü -kɔ

⁴³ "Suü- -gun mɛ =gban "pɛpɛ 'gü, 'ö 'wo 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu =bhlëë -ya "dhabhliwɔn "gblügbliü -nu waa- -kian -wɔn 'gbɛ -nu 'ö- -bha bɔmɛ -nu gun- kë sië bha- -wɔn 'gü. ⁴⁴ 'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -gun wo kpö 'ka "dhü do, 'ö- -nu =slɔɔpë =gban- gun do. ⁴⁵ 'Mɛ 'wo bha -wo gun woo- 'bhlaadhɛ -nu, "ɛɛn pë -nu 'ö- -nu =slɔɔpë 'ka -a -nu "dhɔɔ dɔ sië 'yö 'wo- -naɔ =loo 'ko -ta, 'yö 'pë 'ö =mɔɔ 'mɛ 'ö "dhü -a -bha -kpla -bho 'ka -pë -bha 'wo- nu- -mɛ -dhɛ. ⁴⁶ 'Yö 'wo =loo 'ko -ta -dhɛkpaoyi =gban "pɛpɛ 'ka Zuifö -nu -bha Atanna -dhɔkëgüko 'gü, 'yö 'wo kwa Dëmɛ Yesu -bha -bhöpë -bhö, kö -wo pë -nu -bhö sië 'ko "piü -a -nu -gɔ 'kɔɔdhɛ -nu 'gü =niidadhe waa- zuëwaanüsü 'ka. ⁴⁷ 'Yö 'wo Atanna 'tɔ bho, 'yö- -nu -dhɔ -yö "sɛgümɛ -nu -kë. 'Yö kwa Dëmɛ Yesu -yö 'dhang bho ö "dhiü -mɛ 'ö =wa dha -a -da -a -nu "piü yi =gban "pɛpɛ 'ka.

3

-Genloome do -kë "klüöklü -ko

¹ Yi do 'ka kö Piɛdhö waa- Zan -wo 'dho sië Zuifö -nu -bha Atanna -dhökëgükö 'gü kö 'yënn-g- =ya 'kpɔ mɛ -gɔ 'ka -a -nu -bha -bheɛ Atanna -dhe "tüng 'gü, ² 'yö 'wo -genloome do yö kö -yö -ya -sü 'ka 'kodhi 'dhe 'wo- -dhe 'kodhi -sësü bha- "dhiü. Gøndë bha -yö -bhɔ ö -bha "yua bha- 'ka. -Wo -nu 'ka -dhekpaɔyi =gban "pɛpɛ 'ka 'wo- -ya mü kö -yö 'wëëga -gbadhɛ 'mɛ 'wo -da sië Atanna -dhökëgükö 'gü bha =në- -nu -gɔ. ³ 'Yö Piɛdhö waa- Zan -nu yö kö -wo 'dho sië Atanna -dhökëgükö 'gü, 'yö gba -dhe -a -nu -gɔ. ⁴ 'Yö Piɛdhö waa- Zan 'wo- -ga zuudhö, 'yö Piɛdhö -ya pö- -dhe: «-Bhö -dhe -ga =zɔɔ!» ⁵ 'Yö gɔɔn- bha 'ö ö "yan "dhiü =wlü 'yö- -nu -ga -së 'ka, -a -gen -mü -dhe kö -yö ö -zɔ 'gɔn sië =dhe -wo -dho pë 'bha nu ö -dhe. ⁶ 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dhe 'zü 'ö- pö: «'Wëëga 'yaa n -gɔ kö 'a- nu i -dhe "kɛɛ pë 'bha -yö n -gɔ, a -dho yö -zë nu i -dhe: Yesu Klisi 'ö go Nazadhëtö bha- 'tɔ 'gü, -bhö "wlü kö 'i "ta!»

⁷ =Dhe 'ö =yaa- pö "dhü 'yö gɔɔn- bha- kun- kwɛɛ" 'ka, 'yö- =wlü, 'yö- -gen -yö dɔ dingdhö -a =wlöö, ⁸ 'yö -wlö 'ö -gban ö -gen bha- -ta, 'yö -ya "ta 'sü -sü -bha. 'Yö waa- Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo -da Atanna -dhökëgükö 'gü kö -yö "ta 'sü sië, kö -yö -wlö sië, kö -yö Atanna 'tɔ bhɔ sië. ⁹ Mɛ "pɛpɛ 'wo gun 'mü -wa -yö kö -yö "ta 'sü sië Atanna 'tɔ bhɔ -sü 'ka. ¹⁰ =Dhe 'ö =waa- -ga 'ö =waa- dɔ =dhe 'mɛ 'ö gun -ya -sü 'ka Atanna -dhökëgükö "dhi -sësü "dhiü, 'ö gun gba -dhe sië bha yö mü, 'yö "suü 'dhö -da -nu 'gü 'yö 'wɔn 'ö -kë -dhe bha- 'wɔn -ya -nu kɔn.

Piɛdhö dhiang zë Atanna -dhökëgükö 'gü -ko

¹¹ Gøndënë bha 'yii go Piɛdhö waa- Zan -a -nu -keng-, -a -wɔn 'gü mɛ kpö 'wo gun Atanna -dhökëgükö 'gü

bha 'mɛ bha- -kë "klüöklü -wɔn bha 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn =dedewo, 'yö 'wo -bɛang sü 'wo nu- -nu -zian 'ka 'kɔ "gbɛɛtazédhɛ 'dhɛ 'wo- -dhɛ Sadhomɔ -bha 'kɔ "gbɛɛtazédhɛ bha- 'gü. ¹² =Dhɛ 'ö Piɛdhö =yaa- -nu yö, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Izraɛdhö -mɛ -nu, -më 'ö -kë 'yö 'mɛ ya- -kë "klüöklü -sü -wɔn -yö ka kɔn? -Më 'ö -kë 'yö 'ka yi -ga =dhɛ 'pë yi =në 'yi gɔndënë ya- -bha "yua bo yi -dɪ -bha 'gügbɪdhɛ "ɛɛn yi -dɪ -bha -kplü Atanna -bha -kɔ -së 'ka -a 'dhö? ¹³ Ablaamö, Izaakö waa- Zakɔbö -a -nu -bha Atanna 'ö -kë kwa "bhɛma -nu -bha Atanna 'ka bha =në- -kë kö mɛ -nu -wo ö -bha yëkëmɛ Yesu 'tɔ bhɔ ('yö- bö 'ö- bho ga 'gü).

Yesu 'ö "dhü bha Zuifö -nu kaa =dede ka kë- -kun 'ka- dɔ kaa- "sɛgɔdhiümɛ -nu -gɔ, 'ö 'ka 'wɔn yaa -nu pö- -bha Pidhatö -kuu "dhiü, "kɛɛ kö yö -zë -ya "piü =dhɛ 'ö ö kwaan- -zü. ¹⁴ 'ö 'kii "wɪ mɛ 'ö "slüöslü, 'ö pö 'aa- -bha Atanna wëédhö bha- -wɔn -bha, 'ö 'ka 'mɛ yö -zë 'ö -kë mɛzëmɛ 'ka bha =në- -dhɛ Pidhatö -gɔ kö -ya bho -kaso 'gü ka -dhɛ. ¹⁵ 'Yö 'ka 'mɛ 'ö -tosɛadhe nu mɛ =gban "pɛpɛ -dhɛ bha- zë -kɔ bha- 'gü. "Kɛɛ Atanna -ya -bho ga 'gü, yi- "sɛɛ- 'ka. ¹⁶ 'Mɛ 'ka- dɔ 'kpakpadhö 'ö -ya ya, 'gügbɪdhɛ 'ö Yesu 'tɔ 'gü bha =në- gba faan 'ka 'yö 'ka- ga sië bha. -Zü -yö Yesu -dhɛ -sü =në gɔndënë ya- -bha "yua bo 'kpakpadhö mɛ =gban "pɛpɛ ka "yaan bha.

¹⁷ =Dhɛ 'ö "dhü, n dheebhang -nu, 'a- -dɔ =dhɛ 'wɔn kaa- ka -gɔmɛ -nu 'ka- -kë Yesu 'ka "dhü bha 'kaa- 'wɔn =në- dɔ. ¹⁸ "Kɛɛ -yö -kë "dhü kö 'pë 'ö Atanna -yö bɔ ö -wɔdhiüloomɛ =gban "pɛpɛ -ta 'ö- pö bha- 'gü -wɔn =në -yö kë. Yö -mü =dhɛ -a -bha -Yamɛ -wëédhɛ -dho bho. ¹⁹ -A -wɔn 'gü, -ka ka zuë" slëë- kö 'ka ka wë -ya Atanna "piü kö -yö kaa- 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to. ²⁰ =Ya kë "dhü, -yö -dho -ya -dɪ 'flëë- 'gü "tüng nu ka -dhɛ, 'ö 'mɛ 'ö =yaa- ya 'nu "pɛpɛdhö ka Dhamɛ 'ka 'ö -kë Yesu 'ka bha- nu ka

-dhe. ²¹ =Ya 'go yö -zë 'gü, Yesu Klisi -dho 'to dhang- 'gü 'ö dho- 'ka "dhü 'ö zun- 'ka pë =gban "pɛpɛ kē -dee "tüng 'ö Atanna -yö bɔ- 'ka ö -wɔdhiüloomɛ 'ö -nu -ya -dɪ -ta bha- -nu -ta, 'ö- pö 'ö- yi -ya =gwëë bha- -bha. ²² 'Yö Yesu -wɔn dhiang zë- -nu -dhe 'ö- pö: «Moizö kē- -pö yö =në- -bu 'gü yi 'bha 'ka 'ö- pö:

«Kwa Dëmɛ, kwa -bha Atanna -dho ö -wɔdhiüloomɛ 'ö -dhe n 'dhö -a sü ka =zinng 'gü 'ö- bɔ ka -dhe.

'Wɔn "pɛpɛ 'ö dho- pö ka -dhe bha -kaa ma!

²³ Mɛ "ɔɔ mɛ 'ö 'yii- -wɔ ma,

-yö -dho 'go Atanna -bha mɛ -nu =zinng 'gü 'ö- 'gü -yö =see> bha.»

²⁴ Atanna -wɔdhiüloomɛ -nu "pɛpɛ 'ö go- 'ka Samiɛdhö -bha 'ö zun- 'ka =dɛɛ -bha, -a -nu =gban "pɛpɛ -wo 'wɔn 'ö -gban 'yi bha- -bha bha- -dhiang -zë. ²⁵ 'Pë 'ö Atanna -ya "plüün bho 'ö bɔ- 'ka ö -wɔdhiüloomɛ -nu -ta bha -yö ka -bha 'ka, 'ö -nëngkwëédhe 'ö- -da waa- ka "bhɛma -nu wo =zinng 'gü bha 'ö ka -bha 'ka 'pö. -A -gɛn -mü =dhe -ya -pö Ablaamö -dhe 'ö- pö:

«A -dho bɔ i suu 'gü -në -nu -ta

'a 'dhuë- -kë "kpungtaamɛ "pɛpɛ =gban -bha».

²⁶ Yö =në- -wɔn 'gü, 'yö Atanna -yö ö -bha yëkëme (Yesu) sü 'ö- bɔ ka =në ka -dhe "dhiü -blɛɛsü =kö kö -yö 'dhuë- kë ka -bha, "kɛɛ kö -yö 'mɛ 'ö "dhü -a -kɔ bho- këwɔn yaa -nu bha 'do 'do 'ka.»

4

Piɛdhö waa- Zan -nu -bha -dho zagɔbhome -kuu "dhiü -kɔ -dhiang

¹ Piɛdhö waa- Zan -wo -to dhiang -zë "sɛgümɛ -nu -dhe -dhe 'gü, 'yö "saabhome -nu oo, "yan -to Zuifö -nu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ -bha -mɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Sadusiɛn -nu 'wo dɔ -bɛang -bha 'wo nu. ² Yesu -bha

bɔmɛ -nu -bha "sɛgümɛ -nu draan- -wɔn bha 'yii dhi-
-nu -dhɛ, -a -gɛn -mü =dhɛ -wa -pö "sɛgümɛ -nu -dhɛ
=dhɛ Yesu -yö -go ga 'gü kö -ya -zɔn =dhɛ 'mɛ =wa ga -wo
-mɔɔ -bha kö -wo 'go ga 'gü. ³ 'Yö 'wo- -nu kun 'wo- -nu
-da -kaso 'gü, 'yö 'wo -wɔ mü 'yö -dhɛ -yö =kpaɔ. -A -gɛn
-mü =dhɛ 'wo- -nu kun kö "bin =ya 'ma.

⁴ "Tüŋg 'ö kē siē- 'ka "dhü bha kö 'mɛ 'ö 'wɔn -taɔng
-sē 'ö Piɛdhö waa- Zan 'wo- pö bha 'wo- ma, kö- mɛ 'gbɛ
-dhɛ =wa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü. 'Yö 'dhang -bho
Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo kē 'gbɛ 'wo dho 'wo -mɔɔ mɛ
'gblü "sɔɔdhu -nu "sinma -bha.

⁵ =Dhɛ 'ö- -tadhɛ =ya =kpaɔ, 'yö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu
waa- -nu -bha mɛ zizi -nu waa- -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu
'wo bho 'ko -ta Zedhizadhɛmö 'plöö. ⁶ "Saabhómɛ 'kpii-
'wo- -dhɛ Anö bha- 'dhö, Kaifö 'dhö, Zan 'dhö, Dhɛzandrö
waa- "saabhómɛ 'kpii- -gɔ 'kɔɔmɛ -nu =gban "pɛpɛ -wo
-gun -dhɛ bha- 'gü. ⁷ 'Yö 'wo nu Yesu -bha bɔmɛ -nu
bha- -nu 'ka -a -nu -kuu "dhiü, 'yö 'wo- -nu dhɛɛ" kpɔ
'wo- pö: «-Gɛnloomɛ ya ka- -bha "yua bo -kɔ -kē =dhɛ?
'Gügɔɔdhɛ suu -mɛɛ =nē 'ka- bo- 'ka, "ɛɛn ka- -bo de 'tɔ
'gü?» ⁸ 'Yö Piɛdhö 'ö 'Nii- "slüüslü- 'dhö- pa -sü 'ka bha
'ö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «"Sɛkɔɔnmɛ -nu, mɛ zizi -nu,
⁹ =dhɛ 'ö -kē =dhɛ 'ka nu yi 'ka zagɔbhomɛ -kuu "dhiü,
'ö- -gɛn 'yii kē 'wɔn "wɛɛ 'bha -zē 'ka 'ö -kē "ta 'yi- wo
-gɛnloomɛ ya- -dhɛ 'yi- -bha "yua bo bha =nē- 'ka, 'yö 'ka
yi dhɛɛ" kpɔ siē 'zü -a dha -kɔ 'ka bha, ¹⁰ -yö -sē kö 'ka-
-gɛn ma, kö Izraɛdhö -mɛ -nu =gban "pɛpɛ -wa dɔ 'pö.
Gɔndënë bha kē 'ö- wo "klüüklü 'kpakpadhö 'ö ka "yan
'dhö- -bha 'ö dɔ bha -ya -wo 'gügɔɔdhɛ 'ö Yesu Klisi 'ö go
Nazadhɛtö, 'ö 'ka- dɔ "dhü -bha 'ka- zē, 'ö Atanna -ya bho
ga 'gü bha- 'tɔ bha =nē- 'saa- 'gü. ¹¹ Yesu 'ö 'wɔn 'ö -gban
-bha 'ö -bɛn zē -sü 'ka Atanna -bha 'sēdhɛ 'gü =dhɛ:
<-Gwē 'ö 'kɔɔmɛ -nu 'ka ka =kwaa- -zü bha =nē

=ya kë 'kɔ "kpan -ya -ta -gwë 'ka bha yô -mü. ¹² Yöö doseng =në dha -sü -yô =slɔɔ- "piü, -a -gɛn -mü =dhe 'tɔ "wɛɛ 'bha kö dho kë "kpɔng =taa kö 'kwa bɔ- -ta 'kwa dha 'yaa 'dhö.»

¹³ =Dhe 'ö =wa Piɛdhö waa- Zan -nu dhiang zë -kɔ bha- yô -zɔgbandhe 'ka, -a 'wɔn -ya -nu -kɔn, -a -gɛn -mü =dhe -a -nu =bhlëë 'yaa gun "ɛɛn 'zü 'wii =klang 'bha kë kö woo pë dɔ, 'pë 'mɛ 'kô 'wo bha 'wo- dɔ doseng yô -mü =dhe -wo -gun Yesu =keng-. ¹⁴ "Kɛɛ =dhe 'ö -kë =dhe 'mɛ 'ö -kë "klüüklü bha -yô -gun dɔ -sü 'ka- -nu "sɔɔ mü, 'ö- -nu "yan -yô gun- -bha bha, 'pë 'wo dho- pö 'wii- =slɔɔ.

¹⁵ =Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yô 'wo- pö Piɛdhö waa- Zan -nu -dhe -wo zun "kpɛnng. =Dhe 'ö =wa zun "kpɛnng, -yô zagɔbhomɛ -nu 'wo wo -gɔ dun 'pë 'wo dho- kë Piɛdhö waa- Zan -a -nu 'ka -a -wɔn 'gü. ¹⁶ 'Yö 'wo- pö wo 'ko -nu -dhe: «-Më =dede =në 'kwa dho =mɔɔ- -bha 'kwa- kë 'mɛ 'wo ya- -nu 'ka? 'Mɛ 'wo Zedhizadhɛmö -pö ya- 'gü -a -nu =gban "pɛpɛ -wa 'wɔn -dɔ =dhe "dhabhliwɔn 'kpii- 'ö -kë ya wo =në 'wo- -kë, yii -dɪ 'pö 'yii 'dho =mɔɔ- -bha kö 'yi zaɔdhe -da -bha. ¹⁷ "Kɛɛ kö 'wɔn bha 'ya 'dho -pɛn -dhe =gban "pɛpɛ 'gü, -ka -kwa -ya -a -nu "yan 'gü kö 'kwa- pö- -nu -dhe glɔglɔdhö =dhe 'wa 'dho dhiang zë mɛ 'bha -dhe 'zü Yesu bha- 'tɔ 'gü!» ¹⁸ 'Yö 'wo Piɛdhö waa- Zan -a -nu -dhe, 'yô 'wo- pö- -nu -dhe glɔglɔdhö =dhe -wo wo bo mɛ -nu =klang kë -sü waa- dhiang -zë mɛ -nu -dhe -sü 'ö Yesu 'tɔ 'gü bha- 'ka tongtongdhö.

¹⁹ "Kɛɛ 'yô Piɛdhö waa- Zan 'wo- pö- -nu -dhe: «Kaa =dede -kaa -ga, -yô -së Atanna wëëdhö kö 'yi ka =bhlëë -ya kö -yô ziö yô -zë -bha -ta -ee? ²⁰ -Abin! Yi -zë 'yii 'dho =mɔɔ- -bha kö 'yi yi bo 'wɔn 'yi- yô, "ɛɛn 'yi- ma -a pö -sü 'ka!» ²¹ 'Yö zagɔbhomɛ -nu 'wo "suü -da -nu 'gü 'zü -deewo, 'yô 'wo wo =kwa- -nu -zü 'wo dho. 'Yö 'wii- -nu -wëëdhe bho -dhe yô, -a -gɛn -mü =dhe kö "sɛgümɛ -nu

=gban "pɛpɛ -wo Atanna 'tɔ bhɔ sië 'wɔn 'ö -kë bha- -wɔn 'gü. ²² 'Mɛ 'ö- -dhɛ -yö bo "dhabhli 'gü "dhü bha 'ö gun "dhü kö- -kwɛ =ya ziö -kwɛ -kaɔng -yiisiö -ta.

'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -bhɛa Atanna -dhɛ -kɔ
²³ =Dhɛ 'ö =wa wo kwaa- -nu -zü, 'yö Piɛdhö waa- Zan 'wo dho woo- mɛ -nu "piü, 'yö -wɔ 'ö "saabhɔmɛ -gɔmɛ -nu waa- mɛ zizi -nu 'wo- pö- -nu -dhɛ bha 'wo- gɛn dɔ 'pö- -nu -dhɛ.

²⁴ =Dhɛ 'ö =wa 'wɔn bha- ma, 'yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo wo -wɔ -kë do 'yö 'wo -bhɛa Atanna -dhɛ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, bhi =në 'i dhang- 'dhö, "sɛ 'dhö, 'yi waa- -nu 'güpë "pɛpɛ =gban -da. ²⁵ Bhi =në 'i bɔ yi "bhɛma Davi 'ö -kë i -bha yëkëmɛ 'ka bha- 'gü yi 'bha 'ka, 'yö 'i- pö i -bha 'Nii- "slüüslü -wɔ 'ka =dhɛ:

←-Më =në -kë 'yö 'wɔn -siö mɛ -dhɛ -kɔ suu ya

'ö -da 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu 'gü?

=Wa "kpɛnnɔ- kë kwa Dëmɛ -gɔ, "kɛɛ -a -nu -kɔ 'yii
 =mɔɔ- -bha
 kö -wa 'gü -wɔn kë.

²⁶ "Kpɔng =taa -gblüde -nu =wa dɔ- -gɔ =gɔɔn -yan 'gü,

'yö -gɔmɛ -nu =wa wo zü 'ma 'koo

kwa Dëmɛ Atanna waa- -bha -Yamɛ

'ö- pö ö dho -a bɔ mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ bha- -nu -gɔ».

²⁷ -A -gɛn -mü =dhɛ -yö tɛan- =dede 'ka =dhɛ Edhodö 'dhö, Pidhatö waa- mɛ 'bha -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -a -nu 'dhö, Izraɛdhö -mɛ -nu 'dhö, -a -nu =gban "pɛpɛ -wo kë -loo wo 'ko -ta 'pödhɛ ya- 'gü i -bha yëkëmɛ "slüüslü Yesu 'ö i -bha -Yamɛ 'ka bha- -gɔ. ²⁸ 'Yö 'wo pë "pɛpɛ 'i -wɪ -bha "dhiü yi 'bha 'ka i -bha 'gügɪudhɛ 'gü, 'ö -kë i -dhidhewɔn 'ka bha- -kë -kɔ bha- 'gü. ²⁹ =Dhɛ 'ö "dhü, yi Dëmɛ, -bhö -a -nu -bha "suü -da yi 'gü -wɔ -nu ya- -nu -ga kö 'i "wɪ- -bha 'mɛ 'yi kë i -bha yëkëmɛ -nu 'ka ya yi -gɔ kö 'yi i -wɔ pö -zɔgbandhe 'ka mɛ -nu -dhɛ. ³⁰ -Bhö i

-bha 'gügbɔdhɛ -zɔn mɛ -nu -dhɛ, "yua -bho mɛ -bha -sü waa- "dhabhliwɔn -nu kë -sü 'ka i -bha yëkëmɛ "slüöslü Yesu bha- 'tɔ 'gü.»

³¹ =Dhɛ 'ö =wa wo bo -bhɛa Atanna -dhɛ -sü 'ka =dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö -dhɛ 'wo gun -ya -sü 'ka- 'gü bha 'ö -ya =zii -sü -bha, 'yö- -nu =gban "pɛpɛ 'wo pa 'Nii- "slüöslü 'ka, 'yö 'wo -ya Atanna -wɔ pö -sü -bha -zɔgbandhe 'ka mɛ -nu -dhɛ.

'Dhang -bho Yesu "dhiö -mɛ -nu -bha woo- pë -nu 'gü -gblü wo 'ko -ta -kɔ -dhiang

³² 'Dhang -bho Yesu "dhiö -mɛ -nu kpö 'wo bha- -nu -zɔgɔngüwɔn -gun do, -a -nu -dhidhɛwɔn -gun do. -A mɛ 'bha 'yii- pö pë 'bha -bha =dhɛ mang do n -bha -mü, "kɛɛ pë 'dhö 'mɛ 'dhɛ- -gɔ, -wa -loo 'ko -ta 'yö -kë -a -nu =gban -bha 'ka. ³³ Yesu -bha bɔmɛ -nu bha -wo kwa Dëmɛ Yesu -bha -go ga 'gü -sü -dhiang -zë 'gügbɔdhɛ =dede 'ka; 'yö Atanna -yö 'dhang -bho Yesu "dhiö -mɛ -nu -kaɔwɔn -dhi =dedewo. ³⁴⁻³⁵ Pë 'bha -saan 'yaa gun mɛ 'bha -bha -a -nu kpö 'gü, -a -gɛn -mü =dhɛ 'mɛ 'ö 'bhlaadhɛ -nu 'wo- -nu -gɔ waa- 'kɔ -nu 'dhö -wa "dhɔɔ -dɔ, 'ö 'wo dho- 'wëëga 'ka Yesu -bha bɔmɛ -nu -dhɛ, 'yö 'wo- -wɛɛ bho kö -wa 'gü -gblü wo 'ko -ta, 'yö 'mɛ 'ö 'dhö -a -ma -wɔn 'dhö zun 'wëëga 'ö- -bha, 'yö- pö, 'yö 'wo- nu- -mɛ -dhɛ.

³⁶ Zosɛfu 'ö -kë Dhevi -gɔ "kwɛan- 'gü 'në do 'ka 'ö bhɔ Siplë 'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu -wa 'tɔ kpö (glɛkɔ -wɔ 'gü) 'wo- -dhɛ Baanabasö, ('ö =waa- pö "dhü kö -wa -pö mɛ faandɔmɛ bha) ³⁷ -Yö ö -bha 'bhlaa- do "dhɔɔ dɔ -kɔ bha =në- 'gü 'yö nu- 'wëëga 'ka Yesu -bha bɔmɛ -nu -dhɛ.

5

Ananiasö waa- Safidha -a -nu këwɔn -dhiang

¹ "KEE 'yö göndënë do 'wo- -dhe Ananiasö, 'wo- -bha dhebhɔ -dhe 'pö Safiidha bha 'wo =mɔɔ- 'gü, 'yö 'wo wo -bha -dhe do "dhɔɔ dɔ. ² -A 'wëëga bha 'yö Ananiasö -ya 'bha -gblɛn kpɔ kö -yö 'to wo -gɔ, 'yö- -kpea sü ö dho- 'ka Yesu -bha bɔmɛ -nu -dhe kö waa- -bha dhebhɔ -a -nu "yaan -wɔn -yö 'ko "yaan.

³ =Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yö Piɛdhö -ya pö- -dhe: «Ananiasö, -më =në -kë 'yö 'i -wɪ -bha 'yö Sɔtraan -yö -ya i zuë" 'gü 'yö 'i =sua -kë 'Nii- "slüüslü -dhe, 'yö -dhe 'i- "dhɔɔ dɔ bha 'i- 'wëëga 'bha -gblɛn kpɔ? ⁴ De =në faan -wɔ i -ta kö 'i i -bha -dhe bha- "dhɔɔ dɔ? "ɛɛn -a 'wëëga bha i -bha 'yaa -mü -ee? -Më =në -kë 'yö "slë suu bha 'ö -da i 'gü? =Sua bha 'bhii- kë mɛ "bhɪ- -zë -dhe, i- -kë Atanna =në- -dhe bha, (i -dho -a -dhe yö).»

⁵ =Dhe 'ö Ananiasö -ya -wɪ bha- ma, 'yö to 'mü 'ö -pö 'sia- 'yö ga. Mɛ "pɛpɛ 'wo 'wɔn bha- ma, 'yö "suü -ziisü -yö -da -nu 'gü. ⁶ 'Yö 'nëglɔɔn -nu 'wo nu 'wo sɔ bɔ- -bha, 'yö 'wo- sü 'wo dho- 'ka 'wo- -wɛɛ bho.

⁷ =Dhe 'ö =wa -ya 'në 'bha wo pinngdhö, 'yö Ananiasö -bha dhebhɔ -yö -da 'kɔɔdhö 'pö kö 'wɔn 'ö -kë bha 'yaa- 'bha dɔ. ⁸ 'Yö Piɛdhö -ya dheɛ" kpɔ 'pö 'ö- pö: «-Bhö tɛan- -dhiang zë n -dhe, Safiidha, 'wëëga 'ö 'ka ka -bha -dhe bha- "dhɔɔ dɔ- -bha bha- =gban =në ya -ee?» 'Yö- pö- -dhe: «=Iin, -a =gban =në bha.» ⁹ 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dhe: «-Më =në -kë 'yö 'ka ka zü ma 'kɪɪ kö 'ka Atanna -bha 'Nii- 'gü dan? -Dhe -ga, 'mɛ 'wo 'go sië i -gɔn bun bho -dhe 'gü =wa =loo 'kɔ "kpan "dhiü, -wo -dho 'dho bhii -dɪ 'pö i 'ka.»

¹⁰ -Yö -to 'pö -dhe do bha- 'gü 'ö -pö Yesu -bha bɔmɛ bha- =wlöö mü 'yö ga. 'Yö 'nëglɔɔn -nu do bha 'wo -da 'kɔɔdhö kö =ya ga, 'yö 'wo- sü 'wo dho- 'ka 'wo- -wɛɛ bho- -bha gɔn "sɔɔ.

¹¹ 'Yö Atanna -bha 'kɔdhigümε -nu waa- mε "pεpε 'wo 'wɔn bha- ma, 'yö "suü -ziisü 'dhö -da -nu 'gü.

"*Dhabhliwɔn* 'gbε 'ö Yesu -bha bɔmε -nu -wa -kë -a dhiang

¹² Yesu -bha bɔmε -nu -wo "dhabhliwɔn -nu waa- -kian -wɔn 'gbε =dede -kë "sεgümε -nu "yan "dhiü. 'Dhang -bho Yesu "dhiü -mε -nu -wo -gun wo 'ko kpö 'ka =dhe 'kɔ do 'gü -mε -nu 'dhö, 'kɔ "gbεεta zë -dhe 'wo- -dhe -dhe Sathomɔ -bha 'kɔ "gbεεta zë -dhe bha- 'gü. ¹³ 'Ö 'mε 'waa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü 'waa gun =mɔɔ sië -bha kö -wo -da -a -nu kpö 'gü, "kεε -a -nu 'tɔ -zë -yö -gun -a -nu "dhi -kpεawo. ¹⁴ Mε kpö 'gbε =dede, dhong -nu waa- gɔɔn- -nu, -wo 'dhang -bho kwa Dëmε Yesu -wɔn "dhiü, 'ö 'wo -da 'dhang -bho -a "dhiü -mε -nu -bhiëë 'gü.

¹⁵ "Dhabhliwɔn -nu 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mε -nu gun- kë sië bha- -wɔn 'gü, mε -nu -gun nu sië wo -bha "yuëdhi -nu 'ka zian -glooga 'ö Piεdhö -yö bɔ- -ta bha- "piü, 'yö 'wo- -nu -wɔ "gbang -nu waa- sεε" -nu -ta kö Piεdhö =ya ziö, kö- dhɔng "fiëfiëdë -zë -yö dɔ- -nu -ta kö- -nu -bha "yua -yö bo. ¹⁶ Mε 'gbε -ta -gbε -nu -wo gun 'go sië 'pödhε -nu 'wo Zedhizadhεmö -dhe -züzü -dhe -nu 'gü bha- -nu 'gü 'wo nu woo- "yuëdhi -nu 'ka, waa- 'mε 'ö "yina yaa 'dhö- -nu sëë bho sië- -nu 'dhö, 'ö- -nu =gban -bha "yua -nu 'wo bo, 'ö "yina yaa -yö go- -nu 'gü 'pö.

"*Yënnngba*ɔndhe -da Yesu -bha bɔmε -nu -ta -kɔ =plε -naa -a -dhiang

¹⁷ =Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yö "saabhomε -nu -gɔmε 'kpii- waa- ö -bha mε -nu 'wo Zedhizadhεmö, 'wo -kë Sadusiεn -nu 'ka, 'yö gblεεn" -yö ma- -nu 'gü Yesu -bha bɔmε -nu bha- -nu -bha. 'Yö 'wo- pö 'wo 'wɔn bho- -nu 'gü. ¹⁸ 'Yö 'wo- -nu kun 'wo- -nu -da -kaso 'gü.

¹⁹ =Dhɛ =ya dɔ gbenɔ, 'yö Atanna -bha "kië do -yö nu 'yö -kaso -kɔ "dhi -pɔ -a -nu -gɔ, 'yö- -nu zun "kpɛnng, 'yö- pö- -nu -dhɛ: ²⁰ «-Ka 'dho Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü kö 'ka -tosɛa kë -kɔ -dee 'ö- -bha zian -ta bha- -zɔn mɛ -nu -dhɛ!»

²¹ 'Yö Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo- -kë =dhɛ -kɔ 'ö- pö- 'ka- -nu -dhɛ bha- 'dhö. 'Yö 'wo dho Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü -dhɛkpaɔ tii 'gü, 'yö 'wo -ya mɛ draan- -sü -bha mü.

'Yö "saabhɔmɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- waa- mɛ "pɛpɛ 'wo- 'piü bha 'wo Zuifö -nu -bha mɛ zizi -nu -dhɛ -dhɛ do 'gü kö 'wo -ya 'kwëë- kë. ("Yan -to Zuifö -nu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ -bha -mɛ -nu -gɔmɛ -yö -gun mü 'pö). 'Yö 'wo "sɔdha -nu bɔ kö -wo 'dho Yesu -bha bɔmɛ -nu bha- -nu -dhɛ -dhɛ 'gü -kaso -kɔ 'gü.

²² "Kɛɛ =dhɛ 'ö =wa 'dho =wa =loo mü, 'wii- -nu yö -kaso -kɔ 'gü, 'yö 'wo wo yee -kë 'wo nu 'wo- -gɛn dɔ- -nu -dhɛ 'wo- pö: ²³ «=Dhɛ 'yi =loo mü, yi -kpan -kaso -kɔ "dhi -nu -bha kö -wo ta -sü 'ka -së 'ka, 'ö 'yi "yan -to 'kɔdhi -bha -mɛ -nu yö kö -wo dɔ sië 'kɔdhi -nu -bha, "kɛɛ =dhɛ 'yi "kwɛɛ -pɔ 'yi -da 'kɔɔdhö 'yii- -nu yö.»

²⁴ =Dhɛ 'ö "yan -to Zuifö -nu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ -bha mɛ -nu -gɔmɛ waa- "saabhɔmɛ -nu -gɔmɛ -nu 'wo 'wɔn bha- ma, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn, 'yö 'pë 'wo dho- pö 'wii- dɔ, 'yö 'wo- pö wo 'ko -dhɛ: «-Më -wɔn suu =në =ni -oo?» ²⁵ -Wo -to mü 'yö mɛ do -yö -wo, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka -dhɛ -ga, 'mɛ 'ka- -nu kun 'ka- -nu -da -kaso 'gü yaan "dhiü bha, -wo mɛ draan- sië Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü tii- -dhö.»

²⁶ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö "yan -to Zuifö -nu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ -bha -mɛ -nu -gɔmɛ waa- ö -bha mɛ -nu 'wo gun 'mü bha 'wo dho Yesu -bha bɔmɛ -nu bha- -nu 'kun -dhɛ 'gü, 'yö 'wo nu- -nu 'ka, "kɛɛ 'wii- -nu kë

-kɔ 'bha 'gü, -a -gɛn -mü =dhɛ kö -wo "suö sië "sɛgümɛ -nu -gɔ kö 'wa 'dho wo -zuö -gwë 'ka.

²⁷ =Dhɛ 'ö =wa nu- -nu 'ka, 'yö 'wo dho- -nu 'ka -ya 'kwëë- këdhɛ 'gü, 'yö "saabhómɛ -nu -gómɛ 'kpíi- 'dhö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: ²⁸ «'Yíi -dhíio dɔ ka -ta 'yíi- pö 'ka 'dho mɛ 'bha draan- Yesu ya- 'tɔ 'ka 'zü -ee? -Më =në 'ka- -kë ya? 'Yö ka -bha mɛ draan- -wɔ -ya =mɔɔ Zedhíadhémö -dhɛ ya- 'gü -dhɛ =gban "pɛpɛ 'gü, 'yö ka "píü -zianwo =dhɛ 'ka 'mɛ bha- ga -wɔn kë yi =kwɛɛ- 'ka ya.»

²⁹ 'Yö Píɛdhö waa- Yesu -bha bómɛ -nu -kpɛa 'wo to bha 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «-A -dhɛa -bha =dhɛ 'yi Atanna =në- =bhlëë -ya kö -yö zió- mɛ "bhíi- -zë -bha -ta! ³⁰ Yesu 'ka- dɔ "dhü -bha 'ka- zë bha kwa "bhɛma -nu -bha Atanna =yaa- bho ga 'gü, ³¹ =yaa- "wlü =yaa- -ya ö -bha -yɛa =bhlëësü 'gü, =yaa- -ya -gómɛ 'ka Mɛdhamɛ 'ka, kë "dhü kö Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu -wo bɔ- -ta kö -wo wo -bha -tosɛadhe slëë- Atanna "píü kö -wo dha -sü =slɔɔ, kö -ya -nu -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to. ³² Yi 'wɔn -nu bha- "sɛɛ- 'ka, 'Níi- "slüöslü 'ö Atanna -ya nu ö =bhlëëyame -nu -dhɛ bha -ya "sɛɛ- 'ka 'pö.»

³³ =Dhɛ 'ö =yakwëëkëmɛ -nu =wa -wɔ bha- ma, 'yö -síö -nu -dhɛ "gbíi- =dedewo, 'yö 'wo- pö 'wo Yesu -bha bómɛ -nu zë. ³⁴ "Kɛɛ Fadhízíɛn mí do- gun- -nu kpö 'gü mü, 'wo- -dhɛ Gamadhíɛdhö, 'ö "sɛgümɛ -nu -wa =bhlëë -ya =dedewo, 'ö kë 'pö 'tɔnggómɛ do 'ka, 'yö =wlü -yakwëëkëmɛ -nu bha- -nu kpö 'gü mü 'ö- pö- -nu -dhɛ -wo Yesu -bha bómɛ -nu bha- -nu zun "kpɛnng 'në 'dɛdɛ wo.

³⁵ =Dhɛ 'ö =waa- -nu zun "kpɛnng, 'yö- pö -yakwëëkëmɛ -nu bha- -nu -dhɛ: «Izraɛdhö -mɛ -nu 'ka ya, -ka ka -dɔ 'kun 'pë 'ka dho- kë 'mɛ 'wo ya- -nu 'ka bha- -wɔn 'gü!

³⁶ Kaa =dede ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö =dhɛ gɔndënë 'wo-

-dhe Tëüdasö, 'ö gun ö -dɪ 'sü sië mɛ =bhlëësü 'ka bha -yö kē -wɫü kwaa- 'sɛ ya- 'gü -a yi 'yii =gwëë =kö, 'ö 'mɛ 'wo =mɔɔ mɛ këng -yiisiö -nu -bha 'wo -ziö =keng-, "kɛɛ =dhe 'ö =waa- zë, 'yö 'mɛ 'wo gun- =keng- bha 'wo -pɛn, 'yö- -nu =gban 'wo -kan 'kwëë-, 'yö -kë 'wɔn 'dhe bha- "dhiütodhe 'ka. ³⁷ =Dhe 'ö- 'dhe bha =ya kē "dhö, mɛ dhɔng "töng 'gü 'zü, 'yö 'mɛ 'dhe 'wo- -dhe 'pö Zuda 'ö go Gadhidhe -sɛ 'gü bha 'ö =wɫü. 'Yö mɛ 'gbɛ =dede gɔɔ bho 'yö 'wo -ziö =keng-. =Dhe 'ö =waa- zë 'pö, mɛ "pɛpɛ 'wo gun- =keng- bha 'yö 'wo -pɛn 'pö. ³⁸ -A -kë "dhö -sü bha- 'gü, a- -pö ka -dhe: -Ka ka kwaa- 'mɛ bha- -nu -zü kö -wo 'dho, 'ka 'dho ka "tɔ kē- -nu -bha 'zü do. -A -gɛn -mü =dhe =ya kē =dhe -a -nu kē "slë -nu waa- -nu kē -yë -nu bha -wo -go mɛ "bhɪ- =në- 'gü, kö -yö -dho 'wü =dhe 'mɛ 'wo bha- -nu -bha bha- 'dhö, ³⁹ "kɛɛ =ya kē =dhe 'ö -go Atanna =në- "piü =dedewo tɛan- 'ka, kö ka -kɔ 'yii 'dho =mɔɔ- -bha kö 'ka- 'wü. -A -wɔn 'gü -kaa kē -së kö 'ka 'dho 'ko zë Atanna 'ka!» 'Yö -ya 'kwëë- këmɛ -nu bha 'wo -wɫ Gamadhiɛdhö -wɔ -bha.

⁴⁰ 'Yö 'wo Yesu -bha bɔmɛ -nu bha- -nu -dhe, 'yö 'wo-pö "sɔdha -nu -dhe -wa -nu -ma. =Dhe =wa bo- -nu -ma -sü 'ka, 'yö 'wo- pö- -nu -dhe 'wa 'dho dhiang zë mɛ 'bha -dhe 'zü Yesu 'tɔ 'gü, 'yö 'wo wo =kwaa- -nu -zü.

⁴¹ 'Yö Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo go -ya 'kwëë- bha- -dhe 'gü =niidadhe =dede 'ka, -a -gɛn -mü =dhe 'yiü- -dɔ -nu -bha -sü 'ö Yesu 'tɔ -wɔn 'gü bha =në- -nu =bhlëë -kë Atanna wëëdhö. ⁴² 'Yö 'wo mɛ -nu =draan -kpɛawo yi =gban "pɛpɛ 'ka Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü -dhe waa- 'kɔ "wɛɛ 'gü -dhe -nu 'gü 'wɔn -taɔng -së 'ö -gban -a -bha -Yamɛ Yesu -wɔn -bha bha- 'ka.

6

Mɛ "saɔplɛ 'wo dho Atanna -bha bɔmɛ -nu -ta 'kun

-a -nu 'sü -kɔ -dhiang

¹ -A "tüŋg bha- 'gü, =dhe 'ö -kë =dhe 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü -mɛ -nu -gun -da sië- "dhiü -kpɛawo, 'yö "dhinaa -yö -da Zuifö -nu 'wo bhɔ "sɛ "wɛɛ 'gü 'wo glɛkô -wɔ pö waa- mɛ 'dhe 'wo bhɔ Zuifö -sɛ 'gü -a -nu =zinng 'gü. Mɛ 'dhe 'wo glɛkô -wɔ pö bha, -wa -pö =dhe 'waa -bhöpë nu woo- =gɛandhe -nu -dhe =dhe -kɔ 'wo- nu 'ka 'mɛ 'wo to -a -nu -dhe bha- 'dhö yi "pɛpɛ 'wo -bhöpë 'gü -gblü 'ka bha- =gban 'ka.

²⁻³ 'Yö Yesu -bha bɔmɛ -nu -kaɔŋg do ga =plɛ bha 'wo 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -gban -dhe -dhe do 'gü, 'yö 'wo- pö- -nu -dhe: «Yi dheebhang -nu, 'yaa -së kö 'yi yi kwaa- Atanna -wɔ pö -sü -zü kö 'yi yi -zɔ kö -bhöpë -wɔn "piü! =Dhe 'ö "dhü, -ka mɛ "saɔplɛ 'ö mɛ "pɛpɛ =gban 'wo- -nu 'tɔ -së pö, 'ö 'Nii- "slüüslü 'dhö- -nu pa -sü 'ka, 'ö 'wo =kpaɔsü -a -nu 'sü ka =zinng 'gü kö yë 'dhe bha 'yi- dɔ- -nu -kɔ 'ka. ⁴ Yö =në =ya kë "dhü, 'yö yi -kɔ dho =mɔɔ- -bha kö 'yi bhɛa" Atanna -dhe "ɛɛn kö 'yi- -wɔ pö "tüŋg =gban "pɛpɛ 'gü kö 'yi 'dho- 'ka "dhiü -kpɛawo.»

⁵ -A pö 'wo- wo "dhü bha 'yö- "dhia -yö ma mɛ kpö bha- -nu 'gü =dedewo, 'yö 'wo Etiɛnö 'ö pa -sü 'ka 'Nii- "slüüslü waa- -zɔ -yö Atanna -dhe -sü 'ka bha- 'dhö, Fidhipö 'dhö, Plosɔdhö waa- Nikanɔɔ 'dhö, Timɔ waa- Paamenasö 'dhö, Nikodha 'ö go Angtiɔsö 'ö ö zuë" =slëë Zuifö -nu -bha bhɛa" -kɔ 'ö gun "dhiü -blɛɛsü -a 'gü bha- -nu sü. ⁶ 'Yö 'wo- -nu -zɔn Yesu -bha bɔmɛ -nu -dhe, 'yö 'wo =bhɛa Atanna -dhe -a -nu -wɔn 'gü, 'yö 'wo wo -kɔ kpa- -nu -ta (kö -ya -nu -kaɔwɔn dhi).

⁷ =Dhe 'ö =ya kë "dhü, Atanna -wɔ -yö -dho "dhiü -kpɛawo 'yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'bha 'dhö -da -ta -kpɛawo 'pö Zedhizadhɛmö -pö 'gü, 'yö "saab- homɛ -nu 'gbɛ =dede 'wo -wɩ -bha kö 'wo wo -zɔ yö Yesu -dhe.

*Etiɛn*ö 'kun -kɔ

⁸ Etiɛnö bha Atanna -bha 'dhuë- waa- -bha 'gügbɪdɛ -wo -gun pa -sü 'ka. -A -wɔn 'gü -yö -gun "dhabhliwɔn "gblügblü -nu waa- -kian -wɔn -nu kē sië. ⁹ =Dɛ 'ö -kē "dhü, 'yö mɛ 'bha -nu 'wo zaɔdɛ -da Etiɛnö 'ka. 'Mɛ 'wo "dhü bha- mɛ 'bha -nu -kē Zuifö -nu -bha -yakwëekägükɔ 'gü -mɛ -nu 'wo- -nu -dɛ «-go =dhuëndɛ 'gü -mɛ -nu» bha =nē- 'ka. 'Mɛ 'wo "dhü bha -wo -go Sidɛnö -pö waa- Dhezandri -pö -nu 'gü, 'yö waa- Zuifö 'bha -nu 'ö 'waa wo -zē -a -nu -dɛ "dhü, "kɛɛ 'wo go Sidhisi -dɛ waa- Azi -dɛ -nu 'gü 'pö bha waa- Etiɛnö -nu 'wo -ya zaɔdɛ -da -sü -bha wo "kwëë. ¹⁰ "Kɛɛ -a -nu "dhi -yö -kun 'ö- -nu -kɔ 'yii =mɔɔ dhiang zē -sü -bha 'zü, -a -gɛn -mü -dɛ kō Etiɛnö -yö dhiang zē sië 'wɔndɔdɛ 'ö 'Nii- "slüüslü -ya nu- -dɛ bha- 'ka.

¹¹ 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo mɛ -nu gbadiü -kē kō -wa pö Etiɛnö -bha =dɛ: «Yi- -yö kō -yö Moizö waa- Atanna -a -nu -bha fang bho sië.»

¹² 'Yö 'wo "sɛgümɛ -nu waa- mɛ zizi -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu zü =yɔɔn Etiɛnö -bha -kɔ bha- 'gü, 'yö 'wo =loo- -ta 'wo- kun, 'yö 'wo dho- 'ka zagɔbhomɛ 'kpii- -kuu "dhiü. ¹³ 'Yö 'wo nu 'pö 'mɛ 'wo =sua -ya Etiɛnö -bha bha- -nu 'ka 'yö 'wo- pö: «'Mɛ ya 'yaa ö bo kwa -bha Atanna -dhɔkägükɔ =bhlëësü bha waa- Moizö -bha 'tɔng- -nu -bha fang bho -sü 'ka. ¹⁴ Yi- -ma -ta =dɛ Yesu 'ö go Nazadhɛtö bha -yö -dho Atanna -dhɔkägükɔ 'wü, 'ö kwa wɔ -kɔ 'ö Moizö -ya nu kwa "bhɛma -nu -dɛ bha- -bho "glɔɔ.

¹⁵ 'Yö 'mɛ 'wo gun za -gɔ -yɛ 'gü -kɔ 'gü mü bha 'wo wo "yan -gban Etiɛnö 'gü 'yö 'wo- -ga "wɛ zuudhö, 'yö 'wo- -dɛ yö kō- wɔ 'gü- 'bhü sië =dɛ Atanna -bha "kië wë 'dhö.

7

*Etiɛn*ö -ziö dhiang 'gü -kɔ -dhiang

¹ 'Yö "saabhɔmɛ -gɔmɛ 'kpɪi- -yö Etiɛnö dhɛɛ" kpɔ 'ö-
 pö: «Dhiang -nu 'wo- pö i kē- -zē bha -yö -gun "dhü -ee?»
² 'Yö Etiɛnö -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «N dē -nu, n dheebhang
 -nu, -ka ka "tʊ 'to! Atanna 'ö- 'tɔ -yö bhɔ bha -yö kē
 ö -dɪ -zɔn kwa "bhɛma Ablamö -dhɛ yi 'bha 'ka kō -yö
 -tun Mezopotami -sɛ 'gü, kō 'yii 'dho -kō -ya Saadhang
 -pö 'gü, ³ 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö 'go i -gɔ "sɛgümɛ -nu waa-
 i -gɔ 'kɔɔmɛ -nu kpö 'gü kō 'i 'dho "sɛ a dho- -dhɛ -zɔn
 i -dhɛ bha- 'gü.» ⁴ Ablamö -yö -go yö =nē- 'gü Sadee -sɛ
 'gü 'yö dho -ya Saadhang. -A dē -yö -ga -dhɛ bha =nē-
 'gü. 'Yö Atanna -yö Ablamö bɔ "sɛ 'ka- 'gü =dɛɛ ya- 'gü.
⁵ 'Yii -dhɛ 'bha nu- -dhɛ mü. -Dhɛ 'nē -zian 'ö -kē -dhɛ
 mɛ -gɛn -yɛa 'dhö 'yii- nu- -dhɛ mü kō -yö kē- -dɪ -bha
 'ka, "kɛɛ -ya "plüün -bho -dhɛ =dhɛ 'ö -dho "sɛgɔ bha-
 nu- -dhɛ, 'ö- nu 'pö- suu 'gü -nē -nu -dhɛ, "kɛɛ kō- "töng
 bha- 'gü kō 'nē 'bha -zian 'yii kē -kō Ablamö -gɔ. ⁶ -Wɔ
 'ö Atanna -ya pö- -dhɛ -kaa -ga 'ö ya, -ya -pö: «I suu 'gü
 -nē -nu -dho -tosɛa kē -dhɛngdhɛ -ta "sɛgɔ "wɛɛ 'gü, -wo
 -dho =dhuɛngdhɛ zē "sɛ bha- 'gü 'ö 'wo- -nu -wēɛdhɛ bho
 -kwɛ kɛng -yiisiö 'ka. ⁷ "Kɛɛ a -dho 'wɔn "gbɪ- wɔ "sɛgɔ
 'wo dho kē- 'gü =dhuɛng 'ka bha- 'gü -mɛ -nu -ta, 'ö 'wo
 go "sɛgɔ bha- 'gü 'wo nu n -dhɔkē -dhɛ 'gü "sɛ ya- 'gü.»

⁸ 'Yö Etiɛnö -yö dhiang zē 'ö dho- 'ka ö "dhiü 'ö- pö:
 «=Dhɛ 'ö =ya kē "dhü 'yö Atanna -yö -mlɛɛ -kē Ablamö
 'ka, 'yö- daɔdɔpē -kē -dho 'gbannē 'gü -sü 'ka (kō -ya -zɔn
 =dhɛ wo =nē 'wo ö -bha 'ka). 'Yö Ablamö -yö ö gbö Izaakö
 kpɔ, 'yö- -kē 'gbannē 'ka kō =ya bhɔ kō- -dhɛkpaɔyi =ya kē
 "saaga. 'Yö Izaakö -dɪ 'pö 'ö ö gbö Zakɔbö -kē 'pö 'gbannē
 'ka -kɔ do bha- 'gü. 'Yö Zakɔbö -dɪ 'pö 'ö ö bhang -nu

-kaɔng do ga =plɛ 'wo -kë kwa "bhɛma -wɔngbuɔsü 'ka bha- -nu -kë 'gbannë 'ka 'pö -kɔ do bha- 'gü.

⁹ 'Yö kwa "bhɛma -nu bha 'wo gblɛɛn" gɔn wo dheebhang Zosɛfu 'ka, 'yö 'wo- "dhɔɔ dɔ, 'yö kë =dhuëng 'ka Ezitö -sɛ 'gü, "kɛɛ Atanna -yö -to "piü. ¹⁰ 'Yö- bho- -bha sëëbhodhe =gban "pɛpɛ 'gü 'yö- gba =kpaɔdhɛ 'ka, 'yö 'glëën- -ya 'gü Ezitö -mɛ -nu -bha -gblüdë 'ö gun "tüng bha- 'gü bha- "yan 'gü. 'Yö Zosɛfu -ya Ezitö -sɛ waa- ö =slɔɔpë "pɛpɛ =gban -gɔdhiümɛ 'ka.

¹¹ =Dhɛ 'ö 'wɔn -nu bha -wa kë "dhü, 'yö "vüü -yö -da Ezitö -sɛ waa- Kanaa -sɛ -nu 'gü, 'yö- sëëbhodhe -yö -kë 'gbɛ =dedewo, 'yö 'pë 'ö kwa "bhɛma -nu woo- -bhö 'yaa gun.

¹² =Dhɛ 'ö Zakɔbö =yaa- ma =dhɛ -bhöpë -yö Ezitö -sɛ 'gü, 'yö ö bhang -nu 'wo -kë kwa "bhɛma -nu 'ka bha- -nu bɔ 'mü, -bhöpë 'dhɔ -dhɛ 'gü -kɔ -blɛɛsü wo. ¹³ 'Dho =plɛ -naa 'dhɛ 'wo dho- wo bha 'yö Zosɛfu -yö ö -dɪ -zɔn ö dheebhang -nu -dhɛ (=dhɛ 'ö "yaan, 'yii ga =dhɛ -kɔ 'ö wo -zë 'wo gun wo -zu 'gɔn sië- 'ka bha- 'dhö), 'yö Fadhaɔn -yö gun -na Zosɛfu -bha 'kɔɔmɛ -nu dɔ.

¹⁴ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü 'yö Zosɛfu -yö naɔ dɔ 'ö dheebhang -nu bha- -nu -gɔ kö -wa dɔ wo dë Zakɔbö -gɔ kö waa- ö -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'ö- -nu -da 'kwëë- -sü -yö gun mɛ -dhü -kaɔng "saɔplɛ ga "sɔɔdhu bha -wo nu.

¹⁵ =Dhɛ naɔ bha 'wo- dɔ- -nu dë -gɔ, 'yö- -nu dë Zakɔbö waa- ö -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'wo dho Ezitö -sɛ 'gü. 'Yö 'wo to 'mü 'yö zun- 'ka- -nu ga -yi -bha. ¹⁶ =Dhɛ Zakɔbö =ya ga, 'yö 'wo dho- =gee 'ka Ablaamö -bha mɛ =geebhodhɛ 'ö- dhɔ Emɔɔ -bha 'në -nu -gɔ Sisɛmö -pö 'gü bha- 'gü. -Dhɛ do 'wo Zakɔbö =wɛɛ bho- 'gü bha =në 'wo kwa "bhɛma -nu -wɔ -bha 'pö.

¹⁷ =Dhɛ 'ö 'pë 'ö Atanna -ya "plüün bho Ablaamö -dhɛ (=dhɛ ö -dho Kanaa -sɛ nu- suu -nu -dhɛ) bha- 'gü -wɔn

kë -yi 'yaa =gblɛɛn 'zü, "kɛɛ kö kwa "bhɛma -nu =wa pa =dedewo kö =wa kë 'gbɛ Ezitö -sɛ 'gü, ¹⁸ 'yö -gblüdë "wɛɛ 'ö 'yaa Zosɛfu dɔ =dhɛ Fadhaɔn 'dhö bha 'ö -ya "sɛgɔ "dhiü Ezitö -sɛ bha- 'gü. ¹⁹ 'Yö -gblüdë 'dhɛ 'ö bha 'ö "kpɛnng- -kë kwa "bhɛma -nu -gɔ, 'yö- -nu -wëédhɛ bho, 'yö- pö- -nu -dhɛ -wo wo kwaa- woo- 'në "blë -dee -nu -zü kö -wo ga.

²⁰ Moizö -bhɔ "töng bha =në- 'gü, 'yö gun 'në -dee -së =dede 'ka, 'yö- -dhɔ -yö Atanna kë. 'Yö- 'kpɔmɛ -nu 'wo- -bin "su -yaaga 'ka wo -gɔ 'kɔɔdhö (kö Fadhaɔn 'ya 'dho- 'wɔn dɔ). ²¹ "Kɛɛ =dhɛ 'ö- kë -kɔ 'bhaa 'dhö 'zü, 'ö =wa wo kwaa- -zü "bü, 'yö Fadhaɔn 'dhu -ya yö, 'yö- sü 'ö dho- 'ka 'ö- -kë ö -bha 'në 'ka 'yö ö -zɔ -kë "piü. ²² 'Yö 'wo Moizö =draan Ezitö -sɛ bha- 'gü -wɔn kë -kɔ "pɛpɛ =gban -bha, 'yö -kë mɛ "gbɪ- 'ka ö "wɪ -kɔ -nu waa- ö këwɔn -nu 'gü.

²³ =Dhɛ Moizö 'kpɔ -kwɛ =ya kë -kaɔng -yiisiö, 'yö =wli yi do 'ka, 'yö dho -wo ö dheebhang -nu 'wo -kë Izraɛdhö -mɛ -nu 'ka bha- -nu -bha kö 'wo -kɔ 'ö- 'gü 'ö- dɔ. ²⁴ =Dhɛ 'ö dho 'yö -kpan Ezitö mi do -bha kö -yö ö dheebhang -nu bha- mɛ do -wëédhɛ bho sië "wɛɛwɛɛ, 'yö dho ö dheebhang bha- "piü kö ö -bhlɔɔ bho, 'yö Ezitö mi bha- zë. ²⁵ 'Yö ö -zɔ -gɔn =dhɛ ö dheebhang -nu 'wo -kë Izraɛdhö -mɛ -nu 'ka bha, -wo -dho -a 'gü ma =dhɛ Atanna -dho bɔ yö =në ö -ta kö -ya -nu bho =dhuëndhɛ 'gü, "kɛɛ 'wii- 'gü ma "dhö. ²⁶ -A -dhɛkpaɔyi 'dhɛ 'ö dɔ- "piü bha, 'yö Moizö -yö -kpan Izraɛdhö mi =plɛ -bha kö -wo -gɔn gɔn sië, 'yö- pö 'ö- -nu "kan 'kwë- kö -wo dhi wo 'ko -dhɛ 'yö- pö- -nu -dhɛ: <'Mɛ 'ka ya, -yö -kë mü =dhɛ 'yö ka -dɪ -slɔɔ 'ka ka 'ko -nu -wëë -kë wo sië "kɛɛ kö dheebhang -zë -mü ka 'ka ya?> ²⁷ "Kɛɛ 'yö- mɛ 'dhɛ 'ö za yaa bho ö "tɛado -bha bha 'ö Moizö -blü, 'yö- pö- -dhɛ: <De =në i -ya yi -gɔmɛ 'ka "ɛɛn yii- zadɔmɛ 'ka?> ²⁸ "ɛɛn -yö i "piü =dhɛ 'i n zë =dhɛ -kɔ 'i Ezitö mi zë- 'ka yaan "dhiü bha- 'dhö

-ee?) ²⁹ =DhE 'ö Moizö =yaa- -wɔ ma =dhE 'pë bha- 'dhö, 'yö =dua 'yö dho Madian -sE 'gü 'yö -ya mü, 'yö 'nëgɔɔn =plE kpɔ "sE bha- 'gü.

³⁰ =DhE 'ö -kwE -kaɔng -yiisiö -ya ziö, 'yö Atanna -bha "kië do -yö ö -dɪ -zɔn Moizö -dhE "tɔngtadhE 'ö Sinai -tɔn "sɔɔ bha- 'gü pɛng 'gü kö -yö -kpɔɔkpö do -bhö sië ("kEε kö 'yaa "gü). ³¹ =DhE 'ö Moizö =ya -dhE bha- yö 'yö- 'wɔn -ya kɔn. =DhE 'ö =yɔɔn sië -kpɔɔkpö bha- "sɔɔ kö 'ö- -ga 'kpakpadhö, 'yö kwa DëmE Atanna -wɔ ma kö -ya pö sië: ³² «Ma =në 'a i "bhEma -nu -bha Atanna 'ka, 'a Ablaamö, Izaakö waa- Zakɔbö -nu -bha Atanna 'ka.»

'Yö Moizö -yö -ya =zii -sü -bha "suü 'ka, 'yö -dhE -ga -dhE bha- 'gü -sü -yö -kë 'gü -ziisü. ³³ 'Yö kwa DëmE -ya pö- -dhE: «-Bhö i -bha -sabha bho i -gen 'gü, -a -gen -mü =dhE "sE 'i dɔ- -ta bha "sE 'ö -ya -sü 'ka -dɪ -wɔn "dhiü Atanna -bha 'ka yö -mü.» =DhE 'ö =yaa- pö- -dhE "dhü, 'yö go mü 'ö- pö: ³⁴ «Sëë 'ö ma mE -nu 'wo- bho sië Ezitö -sE 'gü bha 'ma- -dhE yö, 'ma- -nu 'gbɔ -wɔ ma; Yö =në- -wɔn 'gü 'yö 'a =lɔɔ kö 'a- -nu bho =dhuëndhE 'gü. =DhE 'ö "dhü, -bhö nu, -a "tüng =ya =loo kö 'a i bɔ Ezitö -sE 'gü!»

³⁵ 'Yö Etiënö -yö dho ö "dhiü dhiang zë -sü 'ka 'ö- pö: «Moizö =dede 'ö IzraEdhö -mE -nu 'wo- pö- -dhE: «'Dee i -ya yi -gɔmE 'ka "EEn za -dɔ yi -bha -mE 'ka» bha =në Atanna -ya bɔ kö -ya -nu bho =dhuëndhE 'gü kö -yö kë- -nu -gɔmE 'ka. Atanna -bha "kië 'ö ö -dɪ -zɔn -dhE -kpɔɔ kpö 'ö pɛng 'dhö -bhö sië- 'gü bha =në- -ta kun kö -yö kë IzraEdhö -mE -nu -gɔmE waa- -nu -bho =dhuëndhE 'gü -mE bha- 'ka. ³⁶ Moizö =në IzraEdhö -mE -nu bho =dhuëndhE 'gü Ezitö -sE 'gü, "dhabhliwɔn -nu kë -sü 'ka "sE bha- 'gü, =weeyi -zaɔndhö "dhiü -dhE -nu waa- "tɔngtadhE -nu 'gü -kwE -kaɔng -yiisiö 'ka. ³⁷ Moizö do bha 'zü =në- pö IzraEdhö -mE -nu -dhE:

«Atanna -dho ö -wɔdhiüloomE do 'ö =dhE n 'dhö,

ö dho 'go ka suu 'gü -a bɔ ka -dhɛ. ³⁸ Moizö bha =në gun Izraɛdhö -mɛ -nu kpö 'gü "tung -ta. 'Yö -kë kwa "bhɛma -nu "piü, 'yö -kë 'zü Atanna -bha "kië 'ö dhiang zë- dhɛ Sinai -tɔn =gbin- bha- "piü, 'yö Atanna -yö ö -bha -tosɛa 'ö 'yaa yën -a -kë -bha -wɔ -nu nu- dhɛ kö -ya nu kwa -dhɛ.

³⁹ "Kɛɛ kwa "bhɛma -nu 'wii "wɩ- -bha kö -wo Moizö =bhlëë -ya, 'yö 'wo -kɔ -a -wɔ 'ka 'yö 'wo- pö -yö wo 'gü -së kö 'wo wo yee kë 'wo 'dho Ezitö -sɛ 'gü. ⁴⁰ 'Yö 'wo- pö Aadhɔn -dhɛ: «-Bhö yi -bha -zlan -nu 'wo dho "ta yi 'ka -a -nu -pë kë! -A -gɛn -mü -dhɛ Moizö 'ö go yi 'ka Ezitö -sɛ 'gü ya 'pë 'ö- -kë 'yaa- -dɔ!» ⁴¹ 'Yö -du 'në do -pë -kë, 'yö 'wo "saa- bho- "dhiü, 'yö 'wo wo "dhia bho- -nu -dɩ -bha -kë -kɔ "dhiü -pë bha- -dhɛ.

⁴² 'Yö Atanna -yö ö =taa -ya -nu -gɔ 'wɔn bha- 'gü, 'yö ö =kwa- -nu -zü 'yö 'wo 'bhüpe -nu 'wo dhang- 'gü -a -nu -dhɔkë =dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka Atanna -wɔdhiüloomɛ -nu -gɔ 'sëédhɛ 'gü -a 'dhö =dhɛ:

«Atanna -ya -pö: Izraɛdhö -mɛ -nu, wü -nu 'ka- zë "ɛɛn "saa- -nu 'ka- bho -kwɛ -kaɔng -yiisiö 'ka "tung -ta bha,

ka- bho ma =në n -dhɛ -ee?

⁴³ "Kɛɛ kö ka kë -dhɔkëpë 'wo- -dhɛ Mɔdhɔkö bha- -bha sɔ 'kɔ -sü

'ö 'ka dho- 'ka -dhɛ =gban -dhɛ =gban 'gü,

waa- 'dhɛ 'ö- "blɛɛn- 'dhö "susëng 'ka 'wo- -dhɛ Dhefan bha- 'dhö.

-Dhɔkëpë -nu 'wo "dhü

'ö 'wo -kë ka -bha -kë -kɔ "dhiü -pë -nu 'ka bha =në

'ka- -nu -dhɔkë.

-A -kë "dhü -sü -wɔn 'gü,

a -dho "slë kë

kö -wo 'dho ka 'ka -dhɛ =gblɛɛn 'gü Babidhɔnö -dhɛ =taama»

⁴⁴ Sɔ 'kɔ 'ö Atanna -bha 'tɔng- =gbëë -yö gun- 'gü bha -yö -gun -nu -gɔ "tungtadhɛ bha- 'gü. Sɔ 'kɔ bha -wa -kë =dhɛ -kɔ 'ö Atanna -ya pö- 'ka Moizö -dhɛ 'ö- -gleng -da 'ka- -bha bha =në- 'dhö. ⁴⁵ 'Yö sɔ 'kɔ bha 'ö -da 'pö kwa "bhɛma -nu 'wo dɔ mɛ 'dhɛ bha- -nu "piü bha- -nu =kwɛɛ-, 'yö Zozue -yö zun- -nu -dhɛ "dhiü 'yö 'wo sɔ 'kɔ bha- sü 'wo dho- 'ka Kanaa -sɛ 'gü. "Kɛɛ kö "sanni -wo =loo "sɛ bha- 'gü kö Atanna =ya "sɛ bha- 'gü -mɛ -nu "piü kë- -nu "dhiü, kö =waa- -nu -bha "sɛ bha- 'kun- -nu -gɔ. Sɔ 'kɔ bha -yö -to -nu -gɔ "sɛ bha- 'gü 'ö dho 'ö zun- 'ka Davi -bha -gblüädhdɛ "tüng -bha. ⁴⁶ Davi -wɔn -yö Atanna -zɔ -kun. 'Yö- -dhɛ ö -bha Atanna 'ö -kë -a "bhɛma Zakɔbö -bha Atanna 'ka bha- -gɔ kö 'ö- -bha 'kɔ dɔ. ⁴⁷ "Kɛɛ =dhɛ 'ö =ya kë "dhü, Sathomɔ =në kë Atanna -bha 'kɔ bha- dɔ =taama.

⁴⁸ "Kɛɛ a- -pö ka -dhɛ tɛan- =dede 'ka =dhɛ Atanna =bhlëësü 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha, 'yaa -ya 'kɔ -nu 'ö mɛ "bhɛ- -nu 'wo- dɔ bha- 'gü =dhɛ -kɔ 'ö Atanna -wɔdhiüloomɛ Ezai -ya pö- 'ka bha- 'dhö =dhɛ:

«Kwa Dëmɛ -ya -pö: ⁴⁹ Dhang- 'gü -dhɛ =në ma -blüädhdɛ -gbloo 'gü -dhɛ 'ka,

'yö "sɛ 'dhö n -gɛndɔtapë 'ka.

-A -kë "dhü -sü bha- 'gü

-më -kɔ suu =në 'ka dho- dɔ n -dhɛ?

"ɛɛn -dhɛ -mɛɛ =në dho kë n "tɛɛpadhɛ 'ka? ⁵⁰ Ma 'aa mü 'a pë -nu bha- =gban -pë -kë -ee?»

⁵¹ 'Yö Etiɛnö -ya pö: «Gɔɔgbɛmɛ -nu 'ö ka zuë" waa- ka "tu -nu 'wo ta -sü 'ka Atanna -wɔ -gɔ 'ö 'kaa "wɛ- -bha kö 'ka 'Nii- "slüüslü -wɔ ma -kpɛawo ya, ka -bhɔ ka "bhɛma -nu -bha =dedewo. ⁵² Atanna -wɔdhiüloomɛ -mɛɛ =në ka "bhɛma -nu 'wii- -wëë -kë "dhiü bho? -Wo ka 'mɛ -nu 'wo mɛ doseng 'ö pö 'aa- -bha -a nu -wɔn 'pö bha- -nu -zë. -A mɛ doseng 'ö pö 'aa- -bha 'zü "dhü bha 'yö 'ka ka -kɔ -kan

'zü- "dhiü 'yö 'ka- zë. ⁵³ Atanna 'dhö bɔ 'zü ö -bha "kië -nu -ta 'ö 'tɔng- 'ö- nu ka -dhe 'kii- 'bha =bhlëë -ya.»

*Eti*Enö ga -kɔ -dhiang

⁵⁴ =Dhe 'ö zagɔbhomɛ -nu =wa EtiEnö -wɔ bha- ma, 'yö -siö -nu -dhe =dedewo 'yö 'wo -ya "sɔn "dhiü -bhö -sü -bha -a -bha. ⁵⁵ "Kɛɛ EtiEnö 'kö 'Nii- "slüöslü 'dhö- pa -sü 'ka bha, 'yö -dhe -ga dhang- 'gü, 'yö Atanna -bha 'tɔbhɔdhe 'bhü yö, 'yö ö "yan -kpan Yesu -bha kö -yö dɔ sië Atanna "sɔɔ -dhe =bhlëësü bha- 'gü ⁵⁶ 'yö- pö: «-Ka -dhe -ga! 'Ma dhang- yö kö- "dhi =ya "pɔ, ma n "yan -kpan Mɛgbömɛ -bha kö -yö dɔ sië Atanna "sɔɔ -dhe =bhlëësü bha- 'gü.»

⁵⁷ =Dhe 'ö =ya kë "dhü, 'yö 'wo =gbla "gbɩ- 'ka 'wo wo -kɔ kpa wo "tɔ "dhiü 'yö 'wo =wlü 'wo dho 'wo =loo EtiEnö -ta. ⁵⁸ 'Yö 'wo- -gan wo "piü -zuudhö 'wo dho- 'ka 'pö- =taama, 'yö 'wo -ya -a -zuö -gwë 'ka -sü -bha kö 'wo- zë. 'Yö 'mɛ 'wo "sɛɛdhe -kë -bha -a -bha zadɔyi 'ka bha, 'wo wo -bha sɔ 'dhe 'wo- -da sɔ -ta bha- -nu bho 'mü 'wo- dɔ 'nëglɔnnë do 'wo- -dhe Sɔdhö -a -gɔ kö -yö ö "yan 'to- -bha kö 'wo woo- -gwë -zuö -dhe yö.

⁵⁹ =Dhe 'wo gun EtiEnö zë sië -gwë 'ka, 'yö =bhɛa 'ö- pö: «N Dëmɛ Yesu, ma n -dɩ -wɔn wɔ i =kwɛɛ-!» ⁶⁰ =Dhe 'ö =yaa- pö "dhü 'yö zun ö kpiö 'gü 'yö =gbla "gbɩ- 'ka 'ö- pö: «N Dëmɛ, 'bha 'dho- -nu 'kun tëë 'ka -a -nu këwɔn bha- -bha!» =Dhe 'ö- pö "dhü 'yö- 'nii- 'dhö -pö.

8

¹⁻² Sɔdhö zü- -gun EtiEnö zëmɛ -nu bha- -nu "piü. =Dhe 'ö =ya kë "dhü, 'yö Atanna =bhlëëyamɛ -nu 'wo EtiEnö sü 'wo dho 'wo- -wɛɛ bho, 'yö 'wo- -gbɩ bɔ =dedewo.

Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Zedhizadhɛmö -a -nu -bha "yënnngbaɔndhe 'kpii- zü -yö -bho 'pö -dhekpɔɔyi do bha =në- 'ka. 'Yö =ya 'go Yesu -bha bɔmɛ -nu -zë 'gü,

'dhang -bho Yesu "dhiü -mε -nu -gban "pεpε 'wo -pεn 'wo dho Zude -sε waa- Samadhi -sε -nu 'gü.

³ Sɔdhö -zë -yö -gun ö faan dɔ sië =dedewo kö 'ö Atanna -bha 'kɔdhigümε -nu =në- -nu suu yën, 'yö -sɔ 'kɔ -nu 'gü 'dɔɔndhö 'yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mε -nu kun, gɔɔn- -nu waa dhong -nu, 'yö- -nu -da -kaso 'gü.

Fidhipö -bha Yesu -bha 'wɔn -taɔng -së -pö Samadhi -sε 'gü -kɔ -dhiang

⁴ 'Dhang -bho Yesu Klisi "dhiü -mε -nu 'wo -pεn "dhü bha, 'yö 'wo 'wɔn -taɔng -së bha- pö -dhε =gban "pεpε 'gü 'wo dho- 'ka. ⁵ 'Yö Fidhipö -yö -dho Samadhi -pö do 'bha 'gü 'pö, 'yö Klisi -wɔn dhiang zë 'mε 'wo mü- -nu -dhε 'ö- pö Atanna -bha -Yamε 'ö- -wɔn pö bha =në Yesu 'ka.

⁶ =Dhε 'ö mε 'gbε 'wo gun wo "tɔ 'to sië Fidhipö -wɔ -bha bha 'wo 'wɔn -nu 'ö- pö sië bha waa- "dhabhliwɔn -nu 'ö- kë sië bha- -dhε yö, mε =gban "pεpε -wo wo "tɔ to -së 'ka =dedewo 'ö -dhεa -yö ga- -nu -ta dingdhö; ⁷ -a -gεn -mü =dhε 'mε 'ö "yina yaa -nu gun- -nu 'gü, -a -nu -bha "yina yaa -nu bha -wo gun 'go sië- -nu 'gü "gbła -sü 'ka "gbɩ- 'ka, 'ö "trüünyuamε -nu waa- -gεnloomε -nu 'wo -kë "klüöklü 'pö. ⁸ 'Yö 'pö- bha- 'gümε -nu =nii 'dhö -da =dedewo.

⁹ Gɔndënë do 'wo- -dhε Simɔ -yö -gun 'pödhε bha- 'gü. Simɔ bha -yö -gun "zɔɔmi "gbɩ- do 'ö- -wɔn -yö Samadhi -mε -nu kɔn -a 'ka. -A -wɔn 'gü -yö -gun ö -dɩ kë sië mε =bhlëësü =dede 'ka. ¹⁰ 'Ö 'mε 'wo 'pödhε bha- 'gü, 'ö go- 'ka 'në -nu -bha ö zun- 'ka mε "gblügblü -nu -bha, 'wo wo "tɔ to- -wɔ -bha -së =dede 'ka 'ö 'wo- =bhlëë -ya, kö -wa pö sië: «Kwa -bha -zlan 'wo- -dhε «'gü "gbɩ- -zlan» "kεε 'ö- -bha 'gügbɩdhε 'dhö -ziisü, 'ö =lɔɔ kwa -dhε yö -mü Simɔ =në- 'ka.» ¹¹ -Wo -gun wo "tɔ 'to sië- -wɔ -bha -së 'ka, -a -gεn -mü =dhε 'ö gun "dhü kö- -bha "zɔɔdhε bha- -wɔn -zun -a -nu 'kɔn -sü -bha

-yi =ya =gwëë. ¹² "Kɛɛ =dhɛ 'ö Fidhipö =ya 'wɔn -taɔng -së 'ö -gban Atanna -bha -gblüdhɛ waa- Yesu Klisi -bha bha- -dhiang zë- -nu -dhɛ, 'yö gɔɔn- -nu waa- dhong -nu 'bha -nu 'wo 'pödhɛ bha- 'gü bha 'wo 'dhang bho- "dhiü, 'yö 'wo- -nu -bɔ Yesu 'ka -zu bho. ¹³ 'Yö Simɔ -dɪ 'pö 'ö 'dhang bho Yesu Klisi -wɔn "dhiü, 'yö 'wo- -bɔ 'ka -zu bho 'pö. 'Yö to Fidhipö =keng- 'yö- "yan 'dhö -da "dhabhliwɔn "gblügbliü -nu 'ö gun- kë sië bha- -dhɛ 'gü, 'yö- 'wɔn -ya kɔn.

¹⁴ Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo gun Zedhizadhɛmö bha, 'yö 'wo- ma =dhɛ 'mɛ 'wo Samadhi =wa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü, 'yö 'wo Piɛdhö waa- Zan -a -nu bɔ mü.

¹⁵ =Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha =wa 'dho =wa -loo Samadhi -sɛ 'gü, 'yö 'wo =bhɛa 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -wɔn 'gü Atanna -dhɛ kë "dhü kö -wo 'Nii- "slüüslü =slɔɔ. ¹⁶ -A -gɛn -mü =dhɛ 'ö gun "dhü kö 'Nii- "slüüslü 'yii -da -a mɛ do -zian 'gü =kö, "kɛɛ kö =waa- -nu -bɔ Yesu 'ka -zu -zë wo -a 'to 'gü. ¹⁷ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö Piɛdhö waa- Zan 'wo wo -kɔ kpa- -nu -ta 'wo =bhɛa Atanna -dhɛ, 'yö 'Nii- "slüüslü 'dhö -da -a -nu 'gü.

¹⁸ =Dhɛ 'ö Simɔ =ya 'wɔn bha- -dhɛ yö, =dhɛ Atanna =ya 'Nii- slüüslü nu 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -dhɛ, Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo -kɔ 'ö- kpa- -nu -ta bha- -wɔn 'gü, 'yö 'wëëga nu Piɛdhö waa- Zan -a -nu -dhɛ ¹⁹ 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka 'gügbɪdhɛ bha- nu n -dhɛ 'pö kö 'ma n -kɔ kpa 'mɛ 'ö- -ta, kö 'Nii- "slüüslü -yö -da -mɛ 'gü!» ²⁰ "Kɛɛ 'yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ: «Kaa- i -bha =naɔ -nu -gban, -ka 'gü -yö see-! -A -gɛn -mü =dhɛ i i -zɔ -gɔn =dhɛ 'bha yi gba 'wëë- 'ka Atanna dho 'gügbɪdhɛ 'ö- =gbaɔ =në- wo bha- nu i -dhɛ 'wëëga bha- -trɔɔn 'ka kö 'i 'Nii- "slüüslü nu- 'ka mɛ -nu -dhɛ. i -bha 'wɔn 'bha 'yaa 'wɔn ya- 'gü, ²¹ -a -gɛn -mü =dhɛ i zuë" 'yaa "puu Atanna wëëdhö. ²² =Dhɛ 'ö "dhü, -bhö i kwaa- -zɔ 'gɔn -kɔ suu bha- -zü kö 'i bhɛa"

kwa Dëmɛ -dhɛ kö =ya "wɩ- -bha kö -yö i -zɔtagüwɔn -nu bha- -nu -mawɔn 'to, ²³ -a -gɛn -mü =dhɛ 'ma- 'wɔn dɔ =dhɛ i pa -sü 'ka 'wɔn yaa 'gbɛ 'ka, 'i 'wɔn yaa -gɔ =dhuëndhɛ 'gü.» ²⁴ 'Yö Simɔ -ya pö Piɛdhö waa- Zan- -nu -dhɛ: «Kaa -dɩ 'pö, -ka bhɛa" kwa Dëmɛ -dhɛ n -wɔn 'gü kö pë -nu 'ka- pö sië bha 'wa 'dho kë n 'ka!»

²⁵ =Dhɛ 'ö 'pë 'ö Piɛdhö waa- Zan 'wo- dɔ Yesu Klisi -wɔn 'gü, 'wo- pö mɛ -nu -dhɛ 'ö 'wo kwa Dëmɛ -bha 'wɔn -taɔng -së pö, 'yö 'wo wo yee -kë 'wo dho Zedhizadhɛmö. =Dhɛ 'ö =wa -da zian -ta 'wo 'dho sië, 'yö 'wo naɔ -së bha- dɔ Samadhi -pö 'gbɛ -nu 'gü.

Fidhipö waa- =lamɛ do 'ö go Etiopi -sɛ 'gü -a -nu -kpan 'kwëë- -kɔ

²⁶ Yi do 'ka 'yö kwa Dëmɛ -bha "kië do -ya -pö Fidhipö -dhɛ: «-Bhö 'dho "siayën -zian 'ka, zian 'ö go Zedhizadhɛmö 'ö dho Gaza bha- "pɛan 'ka! -Kpinngga 'ö "dhü bha "tɔng -ta -zian -mü.» ²⁷ 'Yö Fidhipö -yö =wɩü 'ö dho. -A 'dho -sü 'ka 'yö -kpan gɔndënë do -bha zian -ta. Gɔndënë bha -yö -kë =lamɛ 'kpɩi- do 'ö go Etiopi -sɛ 'gü, 'ö ö -zɔ to -gblüädhe 'ö go Etiopi -sɛ 'gü 'wo- -dhɛ Kandasö bha- -bha -naɔ 'gü -a 'ka, 'yö nu Zedhizadhɛmö kö 'ö Atanna -dhökë. ²⁸ Yö gun ö yee kë sië 'ö dho ö -gɔ "sɛ 'gü kö -yö -ya -sü 'ka ö -bha gɔ suu 'bha 'ö =soo -nu 'wo- -gan bha- 'gü kö -yö Atanna -wudhiüloomɛ Ezai -bha 'sëedhɛ bha- -wɔ pö sië.

²⁹ 'Yö 'Nii- "slüüslü -ya pö Fidhipö -dhɛ: «-Bhö 'dho kö 'i dɔ gɔ bha- "sɔɔ!»

³⁰ 'Yö Fidhipö -yö dho -bɛang 'ka 'yö -kpan Etiopi mi bha- -bha, 'yö- -wɩ ma kö -yö Atanna -wudhiüloomɛ Ezai -bha 'sëedhɛ bha- -wɩ pö sië. 'Yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «'Pë 'i- -wɩ pö sië bha i- 'gü -ma "wɛ -ee?» ³¹ 'Yö gɔndënë bha 'ö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «(-Yö n "piü =tɔn =dhɛ 'a- 'gü ma

"kεε) =ya kë =dhe me 'bha 'yii- 'kloɔ- pö n -dhe, -a -dho -a do -ko -kë =dhe?» 'Yö- pö Fidhipö -dhe: «-Bhö -da kö 'i -ya n "soɔ yö!» 'Yö Fidhipö -yö -da "piü mü. ³² 'Pë 'ö gun -ben zë -sü 'ka 'sëedhe bha- 'gü 'ö Etiopi mi gun- -wɔ pö sië bha -ya -pö:

«-Yö -kë =dhe "bhlaa 'wo 'dho sië- 'ka -a zë -dhe 'gü -a 'dhö.

'ö -kë =dhe "bhlaanë 'wo- kaa- "kan sië

'ö 'yaa "wɔ -a 'dhö,

'yii ö "dhi "pu.

³³ -Wo =bhlëë -bho -bha 'ö 'wo- -bha tɛanwɔn -kë =suawɔn 'ka,

-a -wɔn 'gü me 'bha 'yii 'dho- 'gü -në do -zian 'tɔ ma 'zü,

-a 'kloɔ- -mü =dhe -a -bha -bha -zë

=ya bho- "dhiü "kpung =taa yö =naa bha,

-a -gɛn -mü =dhe =waa- -bha -kë "kpung =taa -sü -zë bho- "dhiü.»

³⁴ 'Yö Etiopi mi bha 'ö Fidhipö dheε" kpö 'ö- pö: «-Bhö do

"gbɔ- bhεa" =në 'a- wo i -dhe kö 'i- 'kloɔ- pö n -dhe. De

=në 'ö Atanna -wudhiüloomε -ya -dhiang zë bha? -Yö -wɔ

ö -dɔ 'ka -ee, "εɛn -yö -wɔ me "wεε 'bha =në- 'ka -ee?»

³⁵ 'Yö Fidhipö -ya zü bho 'wɔn -gɛn do ö gun- -wɔ pö sië bha- -ta 'ö naɔ -së 'ö -gban Yesu -wɔn -bha bha- pö- -dhe.

³⁶ =Dhe 'wo 'dho sië wo "dhiü, 'yö 'wo dho 'wo =loo 'yi 'bha bha- =bhaa, 'yö Etiopi mi bha 'ö- pö: «"Yi =nε,

-më =në- -wɔn =ya 'to kö 'a -bɔ Yesu 'ka -zu bho?» ³⁷ 'Yö

Fidhipö -ya pö- -dhe: «=Ya kë =dhe 'bha 'dhang bho Yesu

"dhiü i zuë" =gban "pεpε 'ka kö i -mɔɔ -bha 'i -bɔ -a 'ka

-zu bho.» 'Yö göndënë bha 'ö- pö: «A 'dhang -bho "dhiü

=dhe Yesu Klisi bha Atanna Gbö -mü.» ³⁸ =Dhe 'ö =ya kë

"dhü, 'yö Etiopi mi bha 'ö- pö 'mε 'ö gö bha- "dhiü "ta 'sü

sië bha- -dhe -yö 'gbaannu. =Dhe 'ö 'gbaannu, 'yö Etiopi

mi waa- Fidhipö 'wo gö gö bha- 'gü 'wo zun "sia-, 'yö- -nu

=gban =plε 'wo =loɔ "yi =bhaa. 'Yö Fidhipö -yö Etiopi mi

bha- -bɔ Yesu 'ka -zu bho. ³⁹ =Dhɛ 'ö =wa 'go 'yi =bhaa, 'yö kwa Dëmɛ -bha 'Nii- -yö Fidhipö sü 'zodhö 'yö dho- 'ka. 'Yö Etiopi mi bha- "yan -yö =fië- 'ka, "kɛɛ 'yö yö -zë 'ö dho ö -bha "ta 'ka ö "dhiü =niidadhe 'ka. ⁴⁰ Fidhipö dho "kan ö -ta (kö 'Nii- "slüüslü =yaa- 'sü =dhɛ 'gbu- -yö mɛ sü,) kö -yö dɔ sië Azo -pö 'gü. =Dhɛ 'ö -kë "dhü 'yö dho 'pö ö -bha "ta 'ka "dhiü, 'yö naɔ -së bha- dɔ 'pödhɛ -nu 'gü 'ö dho- 'ka "dhü 'ö =loo- 'ka Sezadhe -pö 'gü.

9

Sodhö -bha ö zuë" -slëë Atanna "piü -kɔ

(Këwɔn -nu 22,6-16; 26,12-18)

¹ -A "tüng bha- 'gü, kö Sodhö -yö "suü -da kwa Dëmɛ -bha =klang -nu 'gü, 'ö- -nu zë "slë =mɔɔ -kpɛawo. Yi do 'ka 'yö =wli 'ö dho "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- "piü, ² 'yö- -kɔ "gbluɔ 'sëédhɛ ('ö =ya kë- -gɔ 'wo dho- dɔ- -bha =dhɛ wo =në 'wo- bɔ, "ɛɛn 'wɔn -nu 'ö- kë sië bha -ya -kë wo =në wo faan 'ka bha) 'ö dho- -wɔn 'gü kö 'ö 'dho- 'ka Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -gɔmɛ -nu 'wo Damasö -pö 'gü -a -nu -dhɛ. Kë "dhü kö 'ya "ta -sü Yesu -bha ziantamɛ -nu yö Damasö -pö 'gü, dhong -nu -mü -ee "ɛɛn gɔɔn- -nu -mü -ee, kö 'ö- -nu 'kun 'ö nu- -nu 'ka Zedhizadhëmö.

³ 'Yö -da zian 'ö dho Damasö bha- -ta. =Dhɛ 'ö =ya =yɔɔn 'pödhɛ bha- "sɔɔ, 'ö dho "kan ö -ta kö -dhɛpuudhɛ 'ö go dhang- 'gü -yö 'bhü sië ö -züzü. ⁴ 'Yö kɔn =soo 'ö gun- -ta bha- 'ka 'yö -pö "sia-, 'yö mɛ 'bha -wɔ ma kö -ya pö sië ö -dhɛ: «Sodhö, Sodhö, i n "yënnng =gbaɔn "dhü -më -wɔn 'gü?»

⁵ 'Yö Sodhö -ya dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Bhii 'de 'i bha?» 'Yö kwa Dëmɛ Yesu -ya pö- -dhɛ: «Mang Yesu 'i n "yan 'gü =gbaɔn bho sië bha ma -mü, ["kɛɛ i -dha n -gɔ -dhɛ -dho kë 'ya-.» 'Yö "suü 'dhö -da Sodhö 'gü, 'yö -ya =zii -sü -bha 'yö- pö: «N Dëmɛ, -yö i "piü =dhɛ 'a- kë =dhɛ?» 'Yö kwa

Dëmɛ -ya pö- -dhɛ:] ⁶ «-Bhö "wlü kö 'i 'dho 'pödhɛ 'ö -ya i "dhiü bha- 'gü! -Wo -dho 'pë 'i dho- kë -a pö i -dhɛ mü.»
⁷ 'Wɔn bha 'yö- 'wɔn -yö Sɔdhö "tayɔɔ -nu kɔn =dedewo 'yö 'pë woo- kë 'wii- dɔ, -a -gɛn -mü =dhɛ -wɔ 'ö -wɔ bha -wa -ma, "kɛɛ 'wii mɛ 'bha yö.

⁸ 'Yö Sɔdhö -yö =wlü "sia- 'yö ö "yan "dhiü -pɔ, "kɛɛ 'yii -dhɛ yö. 'Yö 'wo- kun- -kɔ -bha 'wo dho- 'ka Damasö 'plöö. ⁹ -Yö -dhɛkpaɔyi -yaaga -kë mü kö 'yaa -dhɛ yö, 'yaa pë 'bha -bhö, 'yaa müpë 'bha mü.

¹⁰ 'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ do bha 'wo- -dhɛ Ananiasö -yö -gun Damasö -pö bha- 'gü. 'Yö kwa Dëmɛ -ya "yan 'gü -pɔ, 'yö- yö, 'yö- pö- -dhɛ: «Ananiasö!» 'Yö Ananiasö -ya pö: «=Yoo, 'ma "wɔ, n Dëmɛ!» ¹¹ 'Yö kwa Dëmɛ -ya pö- -dhɛ: «-Bhö "wlü kö 'i 'dho -kpinngga 'wo- -dhɛ -kpinngga 'ö dɔ vɛɛdhö bha- -ta kö 'i 'dho 'i -da Zuda -gɔ 'kɔɔdhö, gɔɔn- 'ö go Taasö -pö 'gü 'wo- -dhɛ Sɔdhö bha- mɔɔ- -dhɛ 'gü! -Yö bhɛa" siɛ n -dhɛ 'kɔɔdhö mü. ¹² 'Yö- "yan 'gü 'dhö -da -sü 'ka bhii Ananiasö -mɛ i 'ka kö 'bha -da -gɔ 'kɔɔdhö kö 'bha i -kɔ kpa- -ta kö -yö -dhɛ yö -deewo.» ¹³ 'Yö Ananiasö -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, mɛ 'gbɛ =wa 'wɔn -nu 'ö -gban gɔndënë bha- -bha -a -gɛn dɔ n -dhɛ, 'wɔn yaa -nu 'ö- kë i -bha mɛ -nu 'wo Zedhizadhɛmö -a -nu 'ka =waa- =gban pö n -dhɛ -wa! ¹⁴ -A -nu yö -sü bha 'zü -yö -nu faan 'ö "saabhɔmɛ -nu -gɔmɛ "gblügbü -nu -wa nu- -dhɛ bha =në- 'ka kö -yö 'mɛ 'wo =bhɛa i 'tɔ 'gü -a -nu 'kun kö -ya -nu -da -kaso 'gü =zɔɔ -wa! (I- pö 'a 'dho mü -ee?) ¹⁵ "Kɛɛ 'yö kwa Dëmɛ -ya pö Ananiasö -dhɛ: «-Bhö 'dho =zɔɔ, -a -gɛn -mü =dhɛ 'ma 'mɛ bha- 'sü ma yëkëmɛ 'ka kö 'a- bɔ "sɛgɔ "wɛɛ -nu 'ö- 'gü -mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka waa- -nu -bha -gblüdë -nu waa- Izraɛdhö -sɛ 'gü -mɛ -nu "piü kö -yö n -wɔn -dhiang zë- -nu -dhɛ. ¹⁶ -A -wëédhɛ -nu dho bho- -kɔ -nu ö- 'gü n 'tɔ -wɔn 'gü, mang =dede a -dho -a pö- -dhɛ.»

¹⁷ 'Yö Ananiasö -yö =wli 'ö dho 'yö =loo 'kɔ bha- 'gü, 'yö ö -kɔ kpa Sɔdhö -ta 'yö- pö- -dhɛ: «Sɔdhö n dheebhang, kwa Dëmɛ Yesu 'ö ö -dt -zɔn i -dhɛ zian -ta kö i nu sië bha =në n bɔ i "piü 'pö kö 'i -dhɛ yö 'zü -deewo kö i pa 'Nii- "slüüslü 'ka.»

¹⁸ -Yö -to -dhɛ do bha- 'gü, 'yö pë 'bha -nu 'wo -kë =dhɛ 'yuü- "kɛɛ 'dhö 'wo go Sɔdhö "yan -bha 'wo =wɛnng "sia-, 'yö -dhɛ yö, =dhɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö 'wo- -bɔ Yesu 'ka -zu bho. ¹⁹ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü 'yö Sɔdhö -yö pë -bhö, 'yö- faan -sɛa -yö -da 'gü. 'Yö waa- 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo mü bha 'wo -dhɛkpaɔyi kpö -kë wo 'ko "piü Damasö mü. ²⁰ -Yö -to -dhɛ do bha- 'gü 'ö zun Atanna -wɔ pö -sü -bha Zuifö -nu -bha -yakwëekëgükɔ -nu 'gü 'ö- pö: «Yesu bha Atanna Gbö -mü.» ²¹ Mɛ "pɛpɛ 'wo- -wɔ bha- ma 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn 'yö 'wo- pö: «Gɔɔn- ya 'yaa mü 'ö gun 'mɛ 'wo =bhɛa Yesu 'tɔ 'gü -a -nu 'kun sië 'ö- -nu -wëedhɛ bho -kɔ -ziisü -kë ya -ee? Nu 'ö- wo ya 'zü 'yii nu kö -ya -nu 'kun kö -yö 'dho- -nu 'ka "saabhɔmɛ -nu -gɔmɛ -nu -dhɛ -ee?»

²² "Kɛɛ kö Sɔdhö -zë -yö ö -bha Atanna -wɔ =në- pö sië ö faan 'ka -kpɛawo 'ö Zuifö -nu 'wo Damasö -a -nu zuë" =kaan- 'ka "kwëë 'ö dho- 'ka, 'ö =yaa- pö Yesu =në Atanna -bha -Yamɛ 'ö- -ya bha- 'ka, 'ö 'pë woo- pö- -dhɛ 'waa- dɔ.

²³ =Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi kpö =ya ziö, 'yö Zuifö -nu 'wo -ziö wo 'ko "piü kö 'wo Sɔdhö zë. 'Yö- -nu -wɔ -yö to- -bha do, ²⁴ "kɛɛ 'yö mɛ 'bha -nu 'wo Sɔdhö =kpaɔ "slë 'ö Zuifö -nu 'wo- kë sië bha- 'ka. Mɛ -nu -wo wo "yan -to "saan 'wo- -kan 'pö- -zü bha- "dhi -bha 'yënn- 'gü waa- gbeng -nu =gban 'gü kë "dhü kö =ya kë =dua -pë 'ka, kö 'wa- 'kun 'wo- zë.

²⁵ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü 'yö 'mɛ 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü Sɔdhö -wɔ "dhiü bha 'wo- "slë =mɔɔ- -bha gbeng, waa- Sɔdhö -nu 'dhö, 'yö 'wo- -da "gblü 'gü, 'yö 'wo

bhiëga dɔ- -bha 'wo- =lɔɔ "saan ('ö gun =klëën -sü 'kaa 'pö-
bha- -zü bha-) =zlöö 'yö dho.

Sɔdhö -bha -loo Zedhizadhëmö -ko

²⁶ =DhE 'ö Sɔdhö =ya 'dho =ya =loo Zedhizadhëmö, 'yö
"slë =mɔɔ- -bha kö 'ö 'dho 'dhang -bho Yesu "dhiü -mE
-nu kpö 'gü, "kEE -wo -gun "suü sië- gɔ, -a -gEɛ -mü
=dhE 'wii 'dhang bho Sɔdhö -bha -kë 'dhang -bho Yesu
-wɔn "dhiü -mE 'ka -sü bha- "dhiü. ²⁷ 'Yö Baanabasö
-yö -da -dhE "dhiü 'yö 'wo dho Yesu -bha yékëmE -nu
-dhE 'gü. 'Yö -kɔ 'ö kwa DëmE -yö ö -dɪ -zɔn 'ka Sɔdhö
-dhE Damasö -zian -ta waa- 'ö dhiang -nu 'ö- zë- -dhE bha
Baanabasö -ya -gEɛ dɔ- -nu -dhE. 'Yö -kɔ 'ö Sɔdhö -yö
dhiang zë- 'ka -zɔgbandhe 'ka Yesu 'tɔ 'gü Damasö -mE
-nu -dhE bha- -gEɛ dɔ- -nu -dhE 'pö.

²⁸ =DhE 'ö =ya kë "dhü, 'yö Sɔdhö -yö -da -a -nu -bhiëë
'gü, 'yö wEɛg- -nu 'wo -ziö Zedhizadhëmö -pö 'gü -dhE
=gban "pEɛE 'gü kö -yö kwa DëmE -bha =naɔ -së bha- dɔ
sië ö -ta "puu 'ka. ²⁹ 'Yö dhiang zë 'pö Zuifö -nu 'wo glëkò
-wɔ pö bha- -nu -dhE, 'yö 'wo zaɔdhe -nu -da, "kEE 'mE
'wo bha -wo -gun "slë mɔɔ- sië- -bha kö 'wo- zë.

³⁰ =DhE 'ö- dheebhang -nu 'wo -kë Yesu -bha mE 'ka bha
=waa- ma =dhE woo- zë, 'yö 'wo dho- 'ka Sezadhe -pö 'gü
'yö 'wo- bɔ Taasö -pö 'ö- 'kpɔ -pö 'ka bha- 'gü.

³¹ Zuëyagblüü- -yö -gun Atanna -bha 'kɔdhigüme -nu
'wo Zude -dhE -nu, Gadhidhe -dhE -nu waa- Samadhi -dhE
-nu 'gü bha- -nu -gɔ, 'ö faan 'dhö -kë -a -nu -gɔ =dedewo,
'ö 'wo wo -bha -tosɛadhe -nu -kë kwa DëmE =bhlëë -ya -sü
'ka. 'Ö 'Nii- "slüüslü -bha -a -nu -ta 'kun -sü -wɔn 'gü, 'ö
Atanna -bha mE -nu -wo -da "dhiü -kpEawo 'ö dho- 'ka.

Gɔndënë do 'wo- -dhE Ene -a -kë "klüüklü -ko

³² -A "tüng bha- 'gü, Piɛdhö -gun =nië sië "sɛ 'gü -dɛ =gban "pɛpɛ 'gü. Yi do 'ka 'yö dho 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo Dhida -pö 'gü bha- -nu -dɛ 'gü.

³³ 'Yö -kpan göndënë do 'wo- -dɛ Ene bha- -bha kö- 'gü 'yaa -së, kö -yö wɔ sië sɛɛ" -ta, "kɛɛ kö "trüün -yua =yaa- kë -kwɛ "saaga 'ka. ³⁴ 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dɛ: «Ene, Yesu Klisi =ya i kë "klüüklü! -Bhö "wlü kö 'i i -bha sɛɛ" -be kë!» Ene -to mü 'ö =wlü. ³⁵ =Dɛ 'ö 'mɛ 'wo Dhida -pö bha waa- Saadhɔng -sɛ -nu 'gü 'wo- yö, 'yö 'wo wo zuë" =slëë, 'yö 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü.

Dɔɔkasö -bö -kɔ

³⁶ Dhebɔnë do 'ö 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü 'wo- -dɛ Tabita, "kɛɛ 'ö glɛkö -nu 'wo- -dɛ Dɔɔkasö ('ö =waa- pö "dhü Adhameɛn -wɔ 'gü kö -wa -pö =zloo bha), -yö -gun Zope -pö 'gü. -Yö -gun 'wɔn -sëkédhe =dede 'ka, 'ö "flɛmɛ -nu -ta kun. ³⁷ -A "tüng bha- 'gü 'yö "yua 'dhö -pö -ta, 'yö ga.

=Dɛ 'ö =waa- =gee "zu, 'yö 'wo- -wɔ 'kɔdhi do 'gü 'kɔ -ta "dhüng 'gü. ³⁸ 'Yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo Zope 'wo- ma =dɛ Piɛdhö -yö Dhida -pö 'ö Zope -dɛ "sɔɔ mü bha- 'gü. 'Yö 'wo mɛ =plɛ bɔ Piɛdhö -dɛ -dɛ 'gü 'wo- pö: «Yi -bhɛa i -dɛ kö 'i zun yi -dɛ 'gü "vaandhö!»

³⁹ =Dɛ 'ö =waa- pö Piɛdhö -dɛ "dhü, -yö -to -dɛ do bha- 'gü 'ö -ziö -nu =keng- 'wo dho. =Dɛ 'ö =wa =loo Zope -pö 'gü, 'yö 'wo dho Piɛdhö 'ka 'kɔdhi 'ö 'kɔ -ta "dhüng 'gü bha- 'gü, kö =gɛandhe -nu -wo =yɔɔn sië- -bha "gbu 'ka, 'ö 'wo "bhɛɛ -nu 'wo- -da "bhɛɛ =wlöö waa- =gbauu- -nu 'ö Dɔɔkasö -ya bɔ kö -yö -tun =kö ziö ö -gɛn "dhiü bha- -zɔn -dɛ. ⁴⁰ 'Yö Piɛdhö -yö mɛ =gban "pɛpɛ zun "kpɛnng, 'yö zun ö kpiö 'gü 'yö -bhɛa Atanna -dɛ, 'yö ö wë =slëë mɛ =gee bha- -zian 'ka 'ö- pö: «Tabita, -bhö

"wli!» 'Yö mɛ =gee bha 'ö ö "yan "dhiü -pɔ. =Dhɛ 'ö =ya Piɛdhö yö, 'yö =wli 'ö -ya ö -gɛan. ⁴¹ 'Yö Piɛdhö -yö ö -kɔ -da =kwɛɛ- 'yö- dɔ -gɛan, 'yö =gɛandhe -nu waa- 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo to 'ö 'wo -ya -sü 'ka -dɪ -wɔn "dhiü Atanna -bha 'ka bha- -nu -dhɛ 'kɔ bha- 'gü, 'yö dhebho 'ö ga bha- -zɔn -a -nu -dhɛ kö =ya -bö.

⁴² 'Wɔn bha 'yö 'wo- ma Zope -pö 'gü -dhɛ =gban "pɛpɛ 'gü, 'yö mɛ 'gbɛ -dhɛ 'wo 'dhang bho kwa Dëmɛ -wɔn "dhiü.

⁴³ Piɛdhö -yö -to Zope -pö 'gü pinngdhö wükwi -yëkëmɛ do 'bha 'wo- dhɛ Simɔ bha- -gɔ 'kɔɔdhö.

10

Piɛdhö -bha -da Kɔɔnɛi -gɔ 'kɔɔdhö -kɔ

¹ Gɔndënë do- -gun 'pödhɛ 'bha 'wo- dhɛ Sezadhe bha- 'gü 'wo- dhɛ Kɔɔnɛi, -yö -gun Wlɔmö "sɔdha këng do -gɔmɛ 'ka "sɔdha kpö 'ö go Itadhi -sɛ 'gü bha- 'gü.

² Gɔndënë bha waa- ö -bha 'kɔɔmɛ -nu =gban "pɛpɛ -wo -gun -suü Atanna -gɔ mɛ 'ka 'ö 'wo- =bhlëë -ya, 'yö Zuifö "flɛɛsü -nu 'wo "sɛ bha- 'gü -a -nu -ta kun =dedewo, 'yö =bhɛa Atanna -dhɛ 'yö- 'gü 'yaa ga.

³ Yi do 'ka kö 'yënnɔ- =ya 'kpɔ mɛ -gɔ 'ka, (Zuifö -nu -bha -bhɛa Atanna -dhɛ "tüng 'ka), 'yö gɔndënë bha- "yan 'gü 'dhö -da. -A "yan 'gü 'ö -da bha 'yö Atanna -bha "kië do yö "pɛpɛdhö -së 'ka kö =ya -da ö -gɔ 'kɔɔdhö 'yö- pö- dhɛ: «Kɔɔnɛi!» ⁴ 'Yö Kɔɔnɛi -ya -ga pinngdhö 'yö "suü 'dhö -da 'gü 'yö- pö: «'Kwa ma 'mü, n Dëmɛ?» 'Yö Atanna -bha "kië -ya pö- dhɛ: «Atanna =ya i -bha bhɛa" -wɔ ma, i -bha "flɛɛmɛ -nu -ta 'kun -sü bha =yaa- -zɔ 'kun. ⁵ -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -bhö mɛ bɔ Zope -pö 'gü kö -wa pö gɔndënë do 'wo- dhɛ Simɔ 'wo- 'tɔ kpɔ Piɛdhö bha- dhɛ kö -yö nu. ⁶ -Yö wükwi -yëkëmɛ 'wo- dhɛ Simɔ, 'ö- -bha 'kɔ- dɔ =weeyi "sɔɔ bha- -gɔ 'kɔɔdhö.»

⁷ =DhE 'ö Atanna -bha "kië 'ö dhiang zë- -dhE bha =ya 'dho, 'yö KɔɔnEi -yö ö -bha gwëëzë -nu =plE waa- -dɪ -bha "sɔdha do 'ö Atanna =bhlëë -ya 'pö, 'ö -kë "sɔdha kpö 'dhE 'ö KɔɔnEi -dɪ -bha 'ka -a 'gü bha- -nu -dhE.

⁸ 'Yö 'wɔn "pɛpɛ 'ö -kë bha- =gban -gEn dɔ- -nu -dhE, 'yö- -nu bɔ Zope.

⁹ -A -dhEkpɔɔyi 'dhE 'ö dɔ- "piü kö 'mE 'wo bha -wo -tun zian -ta, "kEɛ kö =wa =yɔɔn Zope -pö "sɔɔ 'yëng- -ya mE -gɔ =zinng 'gü "töng -bha, 'yö Piɛdhö -yö -da 'kɔ -ta "dhöng 'gü, (-a -gEn -mü =dhE -a 'kɔ bha- -ta "dhöng 'gü -dhE -yö -gun "gbEa 'ka -së 'ka). -Yö -dho "dhü kö 'ö bhEa" Atanna -dhE mü. ¹⁰ -Yö -to -dhE bha- 'gü 'yö din- -ya kun. =DhE 'ö 'mE 'ö- -nu -gɔ 'kɔɔdhö bha =wa zun- -bhö pë -kpa -sü -bha, 'yö Piɛdhö "yan 'gü -yö -da. ¹¹ 'Ö dho -dhE -ga kö dhang- "dhi =ya "pɔ, kö pë 'bha -yö 'go sië 'mü 'ö =lɔɔ. 'Pë 'ö bha -yö -kë =dhE sɔ 'kpii- suu 'bha 'ö- "zɔ -yiisiö =gban 'wo mE =kwEɛ- -a 'dhö, kö -yö lɔɔ- sië 'ö go dhang- 'gü. ¹² =Kwlaa -ta -wü -nu waa- "siapë -nu waa- -maa suu =gban "pɛpɛ -wo -gun sɔ bha- 'gü, ¹³ 'Yö- "tu 'dhö -da -wɔ do bha 'gü kö -ya pö sië: «Piɛdhö, -bhö "wlü kö 'i- 'bha zë 'i- -bhö!» ¹⁴ 'Yö Piɛdhö -ya pö: «-Abin, n DëmE! 'Pë 'ö Zuifö -nu yi -bha 'tɔng- -ya pö 'ya 'dho- -bhö 'mii- 'bha -bhö do!» ¹⁵ 'Yö -wɔ do bha 'ö- pö 'zü- -dhE -deewo 'ö- pö: «'Pë 'ö Atanna =yaa- pö -yö -së -bhöpë 'ka, bhi -zë 'bha 'dho- pö -yö 'ya-!» ¹⁶ -Wa -pö "dhü -gEnyan 'ka -yaaga, 'yö 'pë bha 'ö ö yee -kë 'ö dho dhang- 'gü.

¹⁷ Piɛdhö -to ö -zɔ 'gɔn -sü -bha -a "yan 'gü 'ö -da bha- 'klɔɔ- 'ka, 'yö KɔɔnEi -bha 'mE 'ö- -nu bɔ bha 'wo -da 'plöö 'pö, 'yö 'wo -ya Simɔ -bha 'kɔ -dhE mɔɔ- -sü -bha kö -wo mE -nu dhEɛ" -nu 'kpɔ sië. 'Yö 'wo dho 'wo =loo Simɔ -bha 'kɔdhi "dhiü, ¹⁸ 'yö 'wo- 'kɔ dëmE -dhE 'wo- dhEɛ" kpɔ 'wo- pö: «Simɔ 'wo- -dhE Piɛdhö bha -yö 'kɔ ya =në- 'gü -ee?»

¹⁹ Piɛdhö -to ö -zɔ 'gɔn -sü -bha -a "yan 'gü 'ö -da bha- 'kɔɔ- 'gü, 'yö 'Nii- "slüüslü -ya pö- -dhɛ: «-Bhö -dhɛ -ga, mɛ -yaaga -wo i mɔɔ- sië, ²⁰ -bhö "wlü kö 'i zun "sia- kö kɛng- -nu 'ka 'dho, "sika 'ya 'dho kë i 'gü, -a -gɛn -mü -dhɛ ma -në 'a- -nu ɔ!»

²¹ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö Piɛdhö -yö go 'kɔ -ta "dhüng 'gü, 'yö- pö 'mɛ 'wo bha- -nu -dhɛ: «Ma -në 'ka n mɔɔ- sië bha, 'kwa ma mü?» ²² 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «"Sɔdha -gɔmɛ Kɔɔnɛi =në yi ɔɔ, -yö -kë 'mɛ 'ö pö 'aa- -bha, 'ö Atanna -bhlëë -ya =dedewo -a 'ka, Zuifö -nu =gban "pɛpɛ -wa 'tɔ -së pö. 'Yö Atanna -yö ö -bha "kië do ɔɔ- -dhɛ kö -ya pö i -dhɛ kö 'i nu 'i dhiang zë- -dhɛ kö -yö ö "tu 'to- -bha.»

²³ 'Yö Piɛdhö -ya -nu =yëë bho 'yö 'wo -wɔ mü.

=Dhɛ 'ö -dhɛ =ya =kpaɔ, 'yö waa- Piɛdhö -nu 'wo -da zian -ta. 'Yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo go Zope mü 'wo dho Piɛdhö ɔɔ, 'yö 'wo dho 'wo =loo Sezadhe -pö 'gü.

²⁴ 'Wo dho -wo -loo Sezadhe -a -tadhɛkpaɔ -ta. 'ö "dhü bha kö Kɔɔnɛi =ya ö dëbhang -nu 'bha -nu waa- "taɔngdë =dede -nu -dhɛ kö -wo -ya sië Piɛdhö -gɔ.

²⁵ =Dhɛ 'ö Kɔɔnɛi =ya Piɛdhö yö kö -yö -da sië 'kɔɔdhö, 'yö dho- -gɔ zian-, 'yö "gblëënu- =wlöö. ²⁶ "Kɛɛ 'yö Piɛdhö -yö ö -kɔ -da 'gü, 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö "wlü, mɛ -mü n 'ka 'pö =dhɛ i 'dhö!» ²⁷ 'Yö zun dhiang -zë Kɔɔnɛi -dhɛ -sü -bha 'yö 'wo dho 'wo -da 'ka 'kɔɔdhö, 'yö -kpan 'pö mɛ kpö -bha mü ²⁸ 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Kaa =dede ka- 'wɔn -ɔɔ =dhɛ 'ö Zuifö -nu wɔ -kɔ 'gü 'waa -da 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -gɔ 'kɔɔdhö, "ɛɛn 'waa =nëng- -nu -bha, "kɛɛ Atanna -ya -zɔn n -dhɛ =dhɛ 'ma 'dho mɛ 'bha -ga pë yaa 'ka 'zü 'ö 'a -kan -bha. ²⁹ 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö n -dhɛ 'ka- wo bha "sika bha 'yii -da n 'gü 'yö 'a nu bha 'yö bha. =Dhɛ 'ö "dhü 'kwa- ma yö?»

³⁰ 'Yö Kɔɔnɛi -ya pö: «-A -dhekpaɔyi -yiisiö -naa =nɛ, -a "töng =dede =nè 'kwa dɔ- 'gü ya, kö a bhɛa" siè Atanna -dhe n -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö n "yan 'gü 'dhö -da 'yënnɔ -kpɔ slöö' bha- 'ka, 'a dho -dhe -ga kö gɔndënë do 'ö sɔ 'bhü bhɔ -sü 'dhö- -bha -yö dɔ siè n wëëdhö mü ³¹ 'yö- pö n -dhe: «Kɔɔnɛi, Atanna =ya i bhɛa" -wɔ ma, i -bha "flɛɛmɛ -nu -ta 'kun -sü bha =yaa- -zɔ 'kun. ³² =Dhe 'ö "dhü, -bhö mɛ bɔ Zope kö 'mɛ 'wo- -dhe Simɔ 'wo- 'tɔ -ya -ta -dhe Piɛdhö bha -yö nu. -Yö Simɔ 'dhe 'ö -kë wükwi -yëkëmɛ 'ka bha- -gɔ 'kɔɔdhö =weeyi "dhiü.» ³³ 'Wɔn 'ö -kë 'yö 'a mɛ bɔ i -dhe vɛɛdhö bha 'yö bha. =Dhe 'ö 'bha nu -zè wo kö =ya kë -sè. =Dhe 'ö "dhü kö mɛ =gban 'kwa bho 'ko -ta Atanna wëëdhö -sè kö 'pè 'ö- dɔ i "dhi 'i- pö yi -dhe.»

Dhiang 'ö Piɛdhö -ya zè Kɔɔnɛi -gɔ 'kɔɔdhö waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -bha 'Nii- "slüüslü =slɔɔ -kɔ

³⁴ 'Yö Piɛdhö -yö dhiang zè -sü zü bho- -nu -dhe 'ö- pö: «'Ma- 'wɔn dɔ =tɔn =dhe Atanna 'yaa mɛ -zè 'gü kë 'zü =taamasü ya- 'gü kö -yö ö -bha dhasü nu- -mɛ -dhe. ³⁵ "Kɛɛ mɛ "ɔɔ mɛ 'ö go "sɛ "ɔɔ "sɛ 'ö- 'gü 'ö- =bhlëë -ya, 'ö 'wɔn -nu 'ö pö 'aa- -bha -a -kë, -a -mɛ -dhɔ -ya -kë. ³⁶ -Wɔ 'dhe 'kö Atanna -ya bɔ Izraɛdhö -mɛ -nu -dhe bha yö -zè ka- -dɔ. Naɔ -sè 'ö -gban zuëyagblüü- 'ö Atanna -ya kë waa- mɛ "bhü- -nu wo =zinng 'gü -a -bha bha -yö -bɔ 'ka Yesu Klisi =nè- -ta 'yö- -kë. Yesu Klisi bha =nè mɛ "bhü- =gban "pɛpɛ =kɔɔnmɛ 'ka. ³⁷ 'Wɔn -nu 'wo -kë Zude -sɛ "pɛpɛ =gban 'gü, "kɛɛ 'ö- zü -yö bho Gadhidhe kö Zan =ya mɛ -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho -sü -dhiang zè bha ka- -nu -dɔ. ³⁸ -Kɔ 'ö Atanna -yö ö -bha 'Nii- "slüüslü waa- -bha 'gügbüüdhe nu- 'ka Yesu 'ö go Nazadhɛtö bha- -dhe bha ka- -dɔ 'pö. 'ö go mü 'zü -kɔ 'ö Yesu bha 'ö =nië- 'ka kwa -bha "sɛ ya- 'gü 'wɔn -sè kë -sü waa- 'mɛ 'wo Sɔtraan -gɔ =dhuëndhe 'gü -a -nu -bha "yua -bho -a

-nu -bha -sü -nu 'ka 'pö- -nu 'gü 'dɔɔndhö bha ka- dɔ!
 'Wɔn -nu 'ö- -kë "dhü bha- -gɛn -mü =dhe Atanna -yö
 -gun "piü. ³⁹ Pë "pɛpɛ 'ö- -kë Zedhizadhëmö -dhe waa-
 Zuifö "sɛgɔ 'dhe -nu 'wo to -a -nu 'gü, yi- "sɛɛ- 'ka, "kɛɛ
 'yö 'wo- zë -a -dɔ "dhü -bha -sü 'ka. ⁴⁰ 'Yö Atanna -ya
 bho ga 'gü -a -dhekpaɔyi -yaaga -naa 'ka, 'yö 'gügɔudhe
 nu- -dhe kö -yö ö -dɪ -zɔn mɛ -nu -dhe =dhe ö "yaandhe
 'ka, ⁴¹ "kɛɛ Atanna 'yii "wɪ- -bha -a -gɔ kö -yö ö -dɪ -zɔn
 "sɛgümɛ -nu =gban -dhe kö 'yii kë 'mɛ 'ö yi sü -blɛɛsü
 'ö yi -ya -dɪ -ta kö 'yi kë- "sɛɛ- 'ka bha yi 'ka. =Dhe 'ö
 =yaa- bho ga 'gü "dhü, yi -bhöpë -nu -bhö 'yi müpë -nu
 mü yi 'kwëë-. ⁴² 'Yö- pö yi -dhe 'yi 'wɔn -taɔng -së pö
 Zuifö -nu -dhe kö 'yi- pö- -nu -dhe 'zü =dhe yö =në Atanna
 -yö ö -ya kö 'ö za dɔ "yaanmɛ -nu 'wo "kpɔng =taa yö
 waa- =geebɔɔmɛ -nu -bha. ⁴³ Yesu bha 'wɔn 'ö -gban -bha,
 Atanna -wɔdhiüloomɛ -nu =gban "pɛpɛ -wa -dhiang -zë
 'wo- pö =dhe, mɛ "ɯɯ 'mɛ 'ö =ya 'dhang bho- "dhiü, kö
 =ya ö -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to -sü =slɔɔ Atanna "piü
 -a 'tɔ 'gü.»

⁴⁴ Piɛdhö -yö -to dhiang bha- zë -dhe 'gü, 'yö 'Nii-
 "slüüslü -yö =lɔɔ mɛ "pɛpɛ 'wo gun wo "tɔ to sië- -wɯ
 -bha bha- -nu -ta. ⁴⁵ Zuifö -nu 'wo 'dhang bho Yesu "dhiü
 'ö waa Piɛdhö -nu 'wo nu bha =dhe 'ö =wa 'wɔn bha-
 -dhe yö, -a 'wɔn -ya -nu kɔn =dedewo Atanna -bha 'Nii-
 "slüüslü bha lɔɔ- 'ö- wo 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -ta bha-
 -wɔn 'gü. ⁴⁶ -A "tüng bha- 'gü kö -wɯ -dee -nu 'ö 'waa-
 ma -wa pö sië, kö -wo Atanna 'tɔ bhɔ sië- -bha -kë 'kpiisü
 -wɔn 'gü.

⁴⁷ =Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yö Piɛdhö -ya pö ö "tayɔɔ -nu
 -dhe: «'Mɛ =wa 'Nii- "slüüslü =slɔɔ =dhe kwa 'dhö ya,
 kwa -dho -kɔ -a -nu -dhe -bɔ Yesu 'ka -zu bho -sü -ta
 -ee?» ⁴⁸ =Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yö- pö- -nu -dhe -wa -nu
 -bɔ Yesu 'ka -zu bho -a 'tɔ 'gü. 'Yö 'wo- -nu -zu. 'Yö 'mɛ

'wo bha 'wo- pö Piɛdhö -dɛ -yö -dɛkpaɔyi 'në 'bha kë wo "piü mü, 'yö Piɛdhö -yö -wɩ -bha.

11

Piɛdhö -bha ö këwɔn bha- -gɛn -dɔ 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo Zedhizadhɛmö -a -nu -dɛ -kɔ

¹=Dɛ 'ö Yesu -bha yëkëmɛ -nu waa- 'dhang -bho "dhiü -mɛ -nu 'wo Zude -sɛ 'gü =waa- ma =dɛ 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a mɛ 'bha -nu =wa 'dhang bho Atanna -wɩ "dhiü, ²'ö Piɛdhö =ya ö yee kë =ya nu =ya =loo Zedhizadhɛmö 'plöö, 'yö Zuifö -nu 'wo -to Yesu Klisi "piü -mɛ -nu 'ka mü bha 'wo -ya -a pö -sü -bha Piɛdhö -dɛ 'wo- pö: ³«-Da 'i- wo 'mɛ 'waa yi suu 'gü -mɛ -nu 'ka -a -nu -gɔ 'kɔɔdhö 'ö 'ka pë -bhö ka 'kwëë- bha 'yii yi -zɩ 'kun tongtongdhö!» ⁴'Yö Piɛdhö -yö 'wɔn bha- -gɛn dɔ- -nu -dɛ "pɛɛpɛdhö 'ö go-zübhodɛ -bha 'ö dho 'ö zun- 'ka- "dhiütodɛ -bha 'ö- pö:

⁵«N dheebhang -nu, a -gun Zope -pö 'gü kö a bhɛa" sië Atanna -dɛ, 'yö n "yan 'gü 'dhö -da, 'yö 'a pë 'bha yö kö -yö nu sië n "tüng 'ka, 'pë bha -yö -gun -dɛ sɔ 'kpii- bha 'ö- "zɔ -yiisiö =gban 'wo mɛ =kwɛɛ- -a 'dhö kö -yö 'go sië dhang- 'gü 'ö =yɔɔn n "sɔɔ. ⁶'A -dɛ -ga 'pë bha- 'gü "sɛnngdhö, kö =kwlaa -ta -wü -nu, "bü -wü -nu, "siapë -nu waa- -maa -nu -a -nu =gban "pɛpɛ suu -yö 'pë bha- 'gü. ⁷'Yö n "tv 'dhö -da -wɩ do 'bha 'gü kö -ya pö sië n -dɛ: «-Bhö 'wlü, Piɛdhö, kö 'i- 'bha zë 'i- -bhö!» ⁸'Yö 'a- pö: «-Abin, n Dëmɛ, 'pë 'ö yii- 'tɔng- -ya pö 'ya 'dho- -bhö 'mii- 'bha -bhö do!» ⁹'Yö -wɩ do 'bha -yö go dhang- 'gü 'zü 'ö- pö n -dɛ: «'Pë 'ö Atanna =yaa- pö -yö -së kö -wa -bhö, bhi -zë 'bha 'dho- pö- -bha -yö 'ya!»

¹⁰'Wɔn bha -yö -kë "dhü -gɛnyan 'ka -yaaga, 'yö pë -nu bha 'wo wo yee -kë 'wo dho dhang- 'gü.

¹¹-A "tüng =dede bha- 'gü, 'yö mɛ -yaaga 'wo- -nu bɔ n -dɛ -dɛ 'gü 'wo go Sezadhe bha 'wo =loo 'kɔ 'a gun-

'gü bha- "dhi "dhiü. ¹² 'Yö Atanna -bha 'Nii- -ya pö n -dhe =dhe yeng -nu 'yi 'dho, "sika 'ya 'dho kë n 'gü. 'Yö kwa dheebhang -nu "saɔdo 'ö yeng- -nu 'yi nu ya 'wo -da n "piü, 'yö 'yi dho Kɔɔnei -gɔ 'kɔɔdhö Sezadhe -pö 'gü. ¹³ 'Yö -kɔ 'ö Kɔɔnei -yö Atanna -bha "kië yö- 'ka ö -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö- -gen dɔ yi -dhe 'ö- pö. 'Yö Atanna -bha "kië bha 'ö- pö n -dhe: «-Bhö me bɔ Zope, Simɔ 'ö- 'tɔ -ya -ta 'dhö Piɛdhö 'ka bha- -dhe kö -yö nu! ¹⁴ Kö -wɔ -nu 'ö kaa- i -gɔ 'kɔɔme -nu 'ka dho bɔ- -ta 'ka dha bha -ya pö i -dhe!» ¹⁵ =Dhe 'ö 'ya 'dho 'ya =loo mü, 'ö 'ma dhiang zë -sü zü bho, 'yö 'Nii- "slüüslü -yö =lɔɔ- -nu -ta =dhe -kɔ do 'ö =lɔɔ- 'ka kwa -ta zübhoyi 'ka bha- 'dhö. ¹⁶ 'Yö n -zɔ -yö -bö kwa Dëme -wɔ 'ö- pö =dhe: «Zan -zë -yö me -zu 'yi =në- 'ka, "kɛɛ ka -zë ka -dho pa 'Nii- "slüüslü =në- 'ka bha- 'ka. ¹⁷ Atanna -yö gbaɔdhe do bha- -kë -a -nu -gɔ 'pö =dhe -kɔ do 'ö- -kë 'ka yi -gɔ kö 'ya 'dhang bho kwa Dëme Yesu Klisi "dhiü bha- 'dhö. =Ya kë "dhü ma -zë a -dho pö Atanna -dhe 'ya 'dho kë "dhü -ee?»

¹⁸ =Dhe 'wo -wɔ -nu bha- ma, 'yö -dhe a -yö ga- -nu -ta, 'yö 'wo -ya Atanna 'tɔ bhɔ -sü -bha =dhe: «=Ya "wɪ- -bha kö 'me 'waa Zuifö 'ka -wo wo zuë" slëe- ö "piü, kö -wo -tosɛa 'ö- "dhiütodhe 'yaa 'dhö -a =slɔɔ 'pö.»

-Bhɛa Atanna -dhe -sü zü -bho Angtɔsö -kɔ

¹⁹ "Tüng 'wo -to Yesu "piü -me -nu -wëedhe bho- 'ka, 'ö 'wo Etiɛnö zë- 'ka bha 'dhang -bho Yesu "dhiü -me -nu -wo -pɛn "sɛ 'gü "tüng bha =në- 'gü, 'yö- me 'bha -nu -wo dho -ya Fenisi -sɛ -nu, Siplë -sɛ -nu waa- Angtɔsö -pö -nu 'gü, 'yö 'wo -ya Atanna -wɔ pö -sü -bha me -nu -dhe, "kɛɛ -wa -pö Zuifö -nu -dɪ -slɔɔ =në- -nu -dhe. ²⁰ 'Yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -me -nu 'do 'do 'wo gun Siplë -dhe waa- Sidhɛnö -dhe -nu 'gü 'pö bha 'wo dho Angtɔsö -pö 'gü, 'yö 'wo naɔ -së 'ö -gban kwa Dëme Yesu -wɔn -bha bha-

dɔ 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -gɔ 'pö. ²¹ Kwa Dëmɛ -bha 'gügbɪdhɛ -gun -nu "piü, 'yö mɛ 'gbɛ -dhɛ 'wo 'dhang bho- "dhiü, 'yö 'wo wo zuë" =slëë- "piü.

²² =Dhɛ 'ö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Zedhizadhɛmö =wa 'wɔn 'ö "dhü bha- -taɔng ma, 'yö 'wo Banabasö bɔ Angtiɔsö. ²³ =Dhɛ 'ö =ya 'dho =ya =loo mü, 'ö- "yan =ya -da 'wɔn -së 'ö Atanna -ya -kë 'mɛ 'wo mü -a -nu -dhɛ bha- 'gü, -ya zuë" =nii -da =dedewo. 'Yö- -nu faan dɔ kö -wo wo -zɔ -gban -to kwa Dëmɛ "piü -sü 'ö mɛ zuë" =gban 'ka bha- -bha. ²⁴ Banabasö bha -yö -kë 'mɛ 'ö- këwɔn gun -së, 'ö pa -sü 'ka Atanna -bha 'Nii- waa- -zɔ -yö -a -dhɛ -sü 'ka -a 'ka. Mɛ 'gbɛ =dede -wo ka wo zuë" -slëë kwa Dëmɛ "piü 'pö- bha- 'gü.

²⁵ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö Banabasö -yö dho Taasö -pö 'gü kö 'ö Sɔdhö mɔɔ- mü. ²⁶ =Dhɛ 'ö Sɔdhö yö, 'yö nu- 'ka Angtiɔsö 'yö wɛng 'wo -kwɛ do -kë mü Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo mü bha- -nu "piü, 'yö 'wo- mɛ 'gbɛ =draan 'wɔn -nu 'wo -gban -to Atanna "piü -kɔ -bha bha- -bha. -Dhɛ 'ö Angtiɔsö bha =në 'wo 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'tɔ -blɛɛsü kpɔ- 'gü 'wo- -nu -dhɛ «kletiɛn -nu» (=waa- pö "dhü kö -wa -pö -to Klisi "piü -mɛ -nu).

²⁷ -A "tüng bha- 'gü 'yö Atanna -wɔdhiüloomɛ -nu 'bha -nu 'wo go Zedhizadhɛmö 'wo nu Angtiɔsö. ²⁸ 'Yö 'mɛ 'wo bha- mɛ do 'wo- -dhɛ Agabusö, 'yö =wlü- -nu kpö 'gü mü 'ö dɔ ö -gɛan 'ö dhiang zë Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -bha 'gügbɪdhɛ 'ka 'ö- pö: «-A yi 'yaa =gblɛɛn 'zü kö "vüü- -da "kpɔngtaadhɛ =gban "pɛpɛ 'gü.» ('Yö- "vüü 'ö "dhü bha 'ö -da 'pö "tüng 'ö Klodö -yö gun- 'ka -gblüdü 'kpii- 'ka bha- 'gü "dhü tɛan- 'ka.) ²⁹ 'Yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo- pö wo -dho 'pë 'ö- -nu -kɔ dho =mɔɔ- -bha -a bho 'ko -ta kö 'wo- bɔ wo dheebhang -nu 'wo Yesu -bha mɛ 'ka Zude -sɛ 'gü bha- -nu -dhɛ. ³⁰ 'Yö 'wo- -kë =dhɛ -kɔ 'wo- pö- 'ka bha- 'dhö, 'yö 'wo pë bho 'ko -ta 'wo- dɔ

Banabasö waa- sɔdhö -a -nu -gɔ, 'yö 'wo dho- 'ka mɛ zizi -nu 'wo -to Atanna "piü -mɛ 'ka Zude -sɛ 'gü bha- -nu -dhɛ.

12

Zakö zë -kɔ waa- Piɛdhö -da -kaso 'gü Zedhizadhɛmö -kɔ

¹ -A "töng do bha- 'gü, 'yö -gblüdü Edhodö -yö zun Atanna -bha 'kɔdhigüme -nu 'bha -nu -wëédhɛ bho -sü -bha, ² 'yö- pö -wo Zan dheebhang Zakö zë, 'yö 'wo- -gɔ -kan. ³ =Dhɛ 'ö =yaa- 'wɔn dɔ =dhɛ Zakö zë -sü bha- 'gü -wɔn =ya dhi Zuifö -nu -dhɛ, 'yö Piɛdhö kun 'pö. (-Yö -kë "dhü Zuifö -nu -bha =niidadhe 'wo- -dhɛ 'bluu- 'ö "sɛkɛ 'yaa- -bha -a -bhö -ta =niidadhe bha- -ta.) ⁴ =Dhɛ 'ö =wa Piɛdhö 'kun, 'yö Edhodö -ya -da -kaso 'gü, 'yö "sɔdha -nu -kaɔng do ga "saɔdo sü, 'yö- -nu dan -yiisiö -yiisiö, 'yö 'wo wo 'ko -ta kun Piɛdhö -maa kë -sü -bha, -a -gɛn -mü =dhɛ -yö -gun Edhodö "piü =dhɛ Pakö =niidadhe bha =ya "kan, kö 'ö 'dho Piɛdhö 'ka "sɛgüme -nu -kuu "dhiü kö -wa zë -wɔn -ya 'kwëë-. ⁵ -A -kë "dhü -sü bha- 'gü "sɔdha -nu -wo -gun Piɛdhö -gɔ "dhiü -kaso 'kɔɔdhö mü, "kɛɛ kö Atanna -bha 'kɔdhigüme -nu -zë -wo bhɛa" sië Atanna -dhɛ -a -wɔn 'gü wo faan =gban 'ka "dhü -kpɛawo.

Piɛdhö -go -kaso 'gü -kɔ

⁶ -Dhɛkpaɔyi 'ö Edhodö dho 'dho Piɛdhö 'ka "sɛgüme -nu -kuu "dhiü- 'ka bha- 'ka gbeng, kö Piɛdhö -yö yi zë sië "sɔdha -nu =plɛ 'wo wo "yan to- -bha bha- -nu =zinng 'gü, kö -wo lɔɔga =plɛ -kplü -sü 'ka- -bha, kö "sɔdha 'bha -nu -wo 'kɔdhi 'wo Piɛdhö -da 'gü bha- "dhi "dhiü 'pö. ⁷ 'Wo dho "kan wo -ta kö kwa Dëme -bha "kië do =ya -wo "yɛa-, kö -dhɛpuudhɛ -ya -da 'kɔdhi bha- 'gü -dhɛ =gban "pɛpɛ 'gü, kö Atanna -bha "kië bha =ya 'pa Piɛdhö -bha =yaa-

pö- -dhe: «-Bhö "wlü "vaandhö!» =Dhe 'ö- pö "dhü, 'yö looga -nu 'wo gun Piɛdhö -bha bha 'wo -kan, 'yö 'wo go -kɔ -nu -bha. ⁸ 'Yö Atanna -bha "kië -ya pö Piɛdhö -dhe: «-Bhö kwi "pɛn -ya i -ta kö 'i i -bha -sabha -ya i -gean!» 'Yö Piɛdhö -ya -kë =dhe -kɔ 'ö- pö- 'ka- -dhe bha- 'dhö. 'Yö-pö 'zü- -dhe: «-Bhö i -bha =gbauu -da kö 'i nu 'ko 'dho!»

⁹ 'Yö Piɛdhö -yö ö -bha =gbauu- -da, 'yö -ziö Atanna -bha "kië bha- =keng-, 'yö 'wo go -kaso -kɔdhi bha- 'gü kö Piɛdhö 'yii 'dhang bho =kö- "dhiü =dhe 'wɔn 'ö kë sië bha tɛan- -mü. Kö -yö -tun -kö ö -zɔ 'gɔn =dhe ö "yan 'gü =në -da sië, ¹⁰ 'yö 'wo -ziö "sɔdha kpö -blɛsü -ta, 'yö 'wo dho 'wo -ziö -a =plɛ -naa -ta, 'yö 'wo dho 'wo -wo -da -dhe 'kpii- 'ö- "kwɛɛ 'dhö -piö 'kpong 'ka -wo "kpɛnng -dhe 'gü bha- "dhiü, 'yö 'kpong bha 'ö -pɔ ö -dɪ kaɔ -a -nu wëédhö, 'yö 'wo zun "kpɛnng. =Dhe 'wo "ta sië -kpinngga do "piü, Piɛdhö dho "kan ö -ta kö Atanna -bha "kië bha =ya -dhɛng kö =ya 'to ö do 'ka.

¹¹ 'Yö Piɛdhö -yö gun -na -a 'wɔn dɔ =dhe 'ö "yan 'gü 'yii -da, "kɛɛ tɛan- -mü. 'Yö- pö: «'Ma- 'wɔn dɔ =tɔn =dhe n Dëmɛ =në ö -bha "kië bɔ kö -yö n bho Edhodö -bha mɛ -dhe waa- 'wɔn yaa 'ö Zuifö -nu "piü 'wo- kë n 'ka bha- -gɔ =dedewo tɛan- 'ka!»

¹² =Dhe 'ö ö -dɪ -wɔn 'gü yö -së 'ka, 'yö -ziö 'ö dho Zan 'wo- 'tɔ -ya -ta -dhe Makö bha- dhe 'wo- -dhe Madhi bha- -gɔ 'kɔɔdhö. Mɛ 'gbɛ -wo -gun bhɛa" sië Atanna -dhe Piɛdhö -wɔn 'gü 'kɔ bha- 'gü. ¹³ =Dhe 'ö Piɛdhö =ya 'dho =ya -loo mü, 'yö "kwɛɛ -ta -ma, 'yö gwëédhe do 'wo- -dhe Dhodë bha 'ö -wo mü kö -ya -mɛ dɔ. ¹⁴ 'Yö Piɛdhö -wɔ dɔ. 'Wɔn bha- -dhidhe -kɔ yaa bha- 'gü, 'yii 'dho kö -yö "kwɛɛ -zë "pɔ =yën Piɛdhö -gɔ, 'yö dɔ -bɛang -bha 'ö dho- pö 'mɛ 'wo 'kɔɔdhö =në- -nu -dhe =dhe: «Piɛdhö =ya -loo 'kɔdhi "dhiü yö!» ¹⁵ 'Yö 'wo- pö- -dhe: «Slaa" =në yöö i 'kun 'yö Piɛdhö 'ö -kaso 'gü bha 'i- pö =ya nu -ee?» "Kɛɛ

=dhe 'ö neng -kë -pö "dhü -sü 'gü 'yö 'wo- pö: «Atanna -bha "kië 'ö Piɛdhö -keng- =në bha.

¹⁶ Kö Piɛdhö -yö "kwɛɛ -ta -ma sië -kɛawo. =Dhe 'wo "kwɛɛ -pɔ 'wo Piɛdhö yö, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn =dedewo.

¹⁷ "Kɛɛ =dhe 'ö -kë "dhü, 'yö Piɛdhö -yö ö -kɔ "paa 'gü zë -nu -dhe kö -wo wo "dhi ta, 'yö -kɔ 'ö kwa Dëmɛ -ya bho- 'ka -kaso 'gü 'yö- gɛn dɔ- -nu -dhe kö -wa -gɛn dɔ Zakö waa- 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo to -a -nu -dhe 'pö, 'yö zun "kɛnng 'yö dho zian "wɛɛ 'ka.

¹⁸ =Dhe 'ö -dhe =ya kpaɔ, 'yö "suö -ziisü -yö -da "sɔdha -nu 'wo gun wo "yan 'to sië Piɛdhö -bha -kaso 'gü bha- -nu 'gü, 'yö 'wo dɔ bunnggɛɛdhö; -a -gɛn -mü =dhe -dhe 'ö Piɛdhö -yö bɔ- -bha "ɛɛn 'pë 'ö- -kë 'wii- dɔ. ¹⁹ 'Yö Edhodö -ya pö -wa mɔɔ-, 'yö 'wo- =mɔɔ "kɛɛ 'wii- yö. 'Yö "sɔdha -nu 'wo wo "yan to Piɛdhö -bha bha- -nu dhɛɛ" kɔ Piɛdhö -wɔn 'ka. =Dhe 'ö -kë =dhe -dhe 'ö Piɛdhö 'dhö- -bha "sɔdha -nu bha 'waa- -dhe dɔ bha 'yö- pö -wa -nu zë.

=Dhe 'ö =ya kë "dhü, 'yö Edhodö -yö go Zude -sɛ 'gü 'yö dho Sezadhe 'plöö, 'yö "tüng 'në 'bha -kë mü.

Edhodö ga -kɔ

²⁰ 'Wɔn- -gun -siö -sü 'ka Edhodö -dhe =dedewo Tii -mɛ -nu waa- Sidɔn -mɛ -nu "glɔɔ "piü. 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo wo -wɔ -kë do kö 'wo 'dho Edhodö -kuu "dhiü 'wo za dhi- -gɔ, 'yö 'wo bɔ -gblüdü -bha 'kɔ -maakëmɛ 'wo- -dhe Blasöti bha- -ta, 'yö 'wo dho Edhodö "piü kö 'wo dhi wo 'ko -dhe, -a -gɛn -mü =dhe -a -nu -bha "sɛgümɛ -nu -bhöpë -gun 'go sië yö =në- =kwɛɛ-.

²¹ Yi 'wo- -ya bha =dhe 'ö =ya =loo, 'yö Edhodö -yö ö -bha -gblüdüdhɛ -sɔ -da, 'yö dho 'yö -ya ö -bha -blüdüdhɛ -gbloo 'gü, 'yö -ya dhiang zë -sü -bha mɛ =gban "pɛpɛ -dhe. ²² 'Yö "sɛgümɛ -nu 'wo zun "gbla -sü -bha 'wo- pö: «'Mɛ 'ö dhiang zë sië bha mɛ "bhɪ- 'yaa -mü, -zlan do

'bha -mü!»²³ "KEE -yö -to -dhe do bha- 'gü, 'ö kwa DëmE -bha "kië do -yö 'wɔn bho- 'gü, 'yö "yua 'dhö -da 'gü, 'yö -dhiasEE 'në -yö =gɔɔn- 'gü 'yö- -bhö, 'yö ga Atanna -bha 'tɔbhɔdhe 'ö- to ö -dɪ -gɔ ('ö ö -dɪ sü Atanna 'ka bha- -wɔn 'gü.)²⁴ 'Yö 'mE 'wo 'dhang bho Atanna "dhiü 'wo -kë 'gbE -kpEawo 'ö dho- 'ka.

²⁵ =Dhe 'ö Banabasö waa- Sɔdhö =wa bo ('wëe- 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mE -nu 'wo Angtiɔsö 'wo- bho 'ko -ta bha- "kpläng -bho 'mE 'wo ZedhizadhEmö -a -nu -bha -sü 'ka), 'yö 'wo wo yee -kë 'wo dho Angtiɔsö. 'Yö Zan 'wo- 'tɔ -ya -ta -dhe Makö bha 'wo- -da wo =keng-.

13

Atanna -bha ö -kɔ -yE Baanabasö waa- Sɔdhö -nu -bha kö -wa -bha yë kë -kɔ

¹ Atanna -wudhiüloomE -nu waa- 'dhang -bho Yesu "dhiü -mE -nu draan- -mE -nu -wo -gun -bha 'kɔdhigümE -nu 'wo Angtiɔsö -pö 'gü bha- -nu kpö 'gü. 'MEE 'wo "dhü bha -wa mE do -dhe Baanabasö, 'yö 'wo- mE do 'bha -dhe Simeɔn 'yö 'wo- 'tɔ kpɔ 'wo- -dhe Mɛtii, 'yö 'wo- mE do -dhe Dhusiusö ('yö go 'pö Sidhɛnö -sE 'gü), 'yö ManaE 'ö "klɔ bho -gblüde Edhodö =keng-, waa- Sɔdhö. ² Yi do 'ka kö -wo kwa DëmE -dhɔkë sië, kö -wo 'sunng- ma sië, 'yö 'Nii- "slüüslü -ya pö- -nu -dhe: «-Ka Baanabasö waa- Sɔdhö -a -nu -ya -dɪ -ta kö yë 'a- -nu -dhe 'ka bha -wa kë!» ³ 'Yö 'wo 'sunng- ma 'wo =bhEa Atanna -dhe -a -nu -wɔn 'gü, 'yö 'wo wo -kɔ kpa- -nu -ta, 'yö 'wo 'dhuë- -kë -nu -bha, 'yö 'wo wo kwaa- -nu -zü 'wo dho.

Baanabasö waa- Sɔdhö -nu -bha -dho Siplë -sE 'gü -kɔ

⁴ 'Yö Baanabasö waa- Sɔdhö 'ö 'Nii- "slüüslü -ya -nu bɔ bha, 'wo dho 'wo =loo Sedhösi -pö 'gü, 'yö 'wo -ya "yitagɔ

'gü mü 'wo dho "sɛɔɔ 'dhɛ -ya -sü 'ka "yi =zinng 'gü 'wo-dhɛ Siplë bha- 'gü.

⁵ =Dhɛ 'ö =wa 'dho =wa =loo Sadhaminö -pö 'gü, 'yö 'wo zun Atanna -wɔ pö -sü -bha Zuifö -nu -bha -yak-wëëkëgükɔ 'gü. Zan Makö -yö -gun -nu =keng- 'yö- -nu -ta kun.

⁶ 'Yö 'wo -ziö "sɛɔɔ bha- 'gü 'wo dho "dhü 'wo =loo Pafɔsö -pö 'gü. =Dhɛ 'ö =wa =loo Pafɔsö, 'yö 'wo -kpan "zɔɔdhɛ këmɛ do 'ö Zuifö 'ka 'wo- -dhɛ Baa Yesu bha- -bha mü. 'Mɛ 'ö bha -ya -pö ö -dɪ -dhɛ Atanna -wɔdhiöloomɛ -mü ö 'ka, ⁷ "kɛɛ -yö -kë 'pö -gblüdë 'wo- -dhɛ Sɛɛziusö Podhusö bha- =kengmɛ do 'ka. -Gblüdë bha -yö -gun =kpaɔmɛ 'ka, 'yö Baanabasö waa- Sɔdhö -nu -dhɛ kö -wo Atanna -wɔ pö ö -dhɛ.

⁸ "Kɛɛ "zɔɔdhɛ këmɛ 'wo- 'tɔ kpɔ glɛkö -wɔ 'gü 'wo- -dhɛ Edhimasö bha, Sɔdhö waa- Baanabasö 'wii Atanna -wɔ -pö -gblüdë bha- -dhɛ -dhɛ 'yö- -ɔɔ, kö -ya "slë mɔɔ-sië kö -gblüdë bha 'ya 'dho 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü.

⁹ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö Sɔdhö 'wo- 'tɔ kpɔ 'pö Pɔdhö bha 'Nii- "slüüslü -ya pa, 'yö ö wë =slëë -dɛ mi bha- -ta 'yö- -ga zuudhö ¹⁰ 'yö- pö- -dhɛ: «Bhi 'ö 'i Sɔtraan gbö 'ka 'ö 'wɔn -së -dhɔ 'yaa i kë, 'ö 'i pa -sü 'ka "kpënn- waa- "slë yaa suu =gban "pɛpɛ =në- 'ka ya, -yö i "piü 'zü =dhɛ 'i tɛanwɔn 'ö -gban yi Dëmɛ -bha bha- bhɔ mɛ -nu 'gü =sua -bha -ee? ¹¹ -Bhö -dhɛ -ga, yi Dëmɛ -dho i -wëëdhɛ bho, -yö -dho i "yënn- trö 'ö 'bhaa -dhɛ yö 'ö dho 'ö zun- 'ka "tünn- kpö -bha!» Edhimasö -to -dhɛ do bha- 'gü 'ö- "yënn- yö =tröö 'sënsëndhö, 'yö zun ö -kɔ dan -sü -bha ö -züzü kö 'mɛ 'ö dho zian bho ö 'ka 'ö- =slɔɔ.

¹² =Dhɛ 'ö -gblüdë bha =ya 'wɔn 'ö -kë Edhimasö 'ka bha- -dhɛ yö, 'yö 'dhang bho Atanna -wɔ "dhiü, 'yö mɛ draan- kɔ -nu 'wo go kwa Dëmɛ Yesu "piü bha 'wo- -zɔ kun.

Pɔdhö waa- Baanabasö -a -nu -bha -kë Angtiosö -pö 'ö
Pisidi -sɛ 'gü bha- 'gü -kɔ

13 'Yö Pɔdhö waa- ö "tayɔɔ -nu -wo -da "yitagɔ 'gü
Pafɔsö -pö 'gü 'zü -deewo, 'yö 'wo dho Pɛɛzö -pö 'ö
Panfidhi -sɛ 'gü bha- 'gü. =Dhɛ 'ö =wa =loo mü, 'yö Zan
Makö -yö -kan -a -nu -bha 'yö dho Zedhizadhɛmö.

14 'Yö wo -zë 'wo dho wo "dhiü 'wo dho 'wo =loo
Angtiosö -pö 'ö Pisidi bha- 'gü, 'yö 'wo dho Zuifö -nu kpö
'gü -a -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü -a -nu =glooyi 'ka
'wo -ya mü.

15 =Dhɛ 'ö 'kɔ bha- -gɔmɛ -nu =wa wo bo Atanna -bha
'tɔng -nu waa- Atanna -wudhiüloomɛ -nu -wɔ 'bha -nu
-wɔ pö -sü 'ka- -bha 'sëedhɛ 'gü, 'yö Zuifö -nu -bha
-yakwëëkëgükɔ -gɔmɛ -nu -wa pö Pɔdhö waa- Baanabasö
-a -nu -dhɛ: «Yi dheebhang -nu, =ya kë =dhɛ 'wɔn 'bha
'dhö ka -gɔ kö 'ka- pö mɛ faan dɔ -wɔ 'ka 'mɛ 'wo ya-
-nu -dhɛ kö "dhɛɛ -yö ka -gɔ.»

16 'Yö Pɔdhö -yö =wlü 'yö ö -kɔ "paa 'gü zë- -nu -dhɛ
'ö- pö: «Izraɛdhö -mɛ -nu waa- 'mɛ 'kaa Zuifö 'ka,
"kɛɛ 'ö 'ka Atanna -wɔ =bhlëë -zë -ya, -ka ka "tu 'to n
-bha! 17 Izraɛdhö -mɛ -nu, kwa -bha Atanna bha -yö kwa
"bhɛma -nu sü ö -bha 'ka 'ö- -nu suu -da "dhiü kö -wo
-tun =dhuëndhɛ 'gü Ezitö -sɛ 'gü, 'yö- -nu bho mü ö
-bha 'gügɔudhɛ 'ka, 18 'yö "klɔ bho- -nu -bha -kwɛ 'ö
=mɔɔ -kwɛ -kaɔng -yiisiö -bha -a 'ka "tɔng -ta. 19 'Yö
Kanaa "sɛgɔ "saɔplɛ bha- -nu 'gü =see -gblü 'ka, 'yö- nu
kwa "bhɛma -nu -dhɛ kö -wo -ya mü. 20 'Yö zagɔbhome
-nu -ya -nu -gɔ "dhiü -kwɛ 'ö =mɔɔ -kwɛ këng -yiisiö
waa- -kwɛ -kaɔng "sɔɔdhu -nu -bha -a 'ka 'ö dho "dhü 'ö
zun Atanna -wudhiüloomɛ Samiɛdhö -bha "tɔng -bha.
21 'Yö 'wo -gblüdü do -gbadhɛ Samiɛdhö -gɔ, 'yö Atanna
-yö Saidhö 'ö -kë Kisö gbö 'ka, 'ö go Bɛnngzame -gɔ

"kwɛandhö bha- nu- -nu -dhɛ, 'yö -ya Izraɛdhö -sɛ -gɔ
 "dhiü -kwɛ -kaɔng -yiisiö 'ka.

²² =Dhɛ 'ö Atanna -yö ö -kɔ -kan Saidhö "dhiü, 'yö Davi
 -kë -nu -bha -gblüde 'ka, 'yö "sɛɛdhɛ kë Davi -bha 'ö- pö:
 <Izai gbö Davi bha n dhɔɔbhaamɛ -mü,
 yö =në dho n dhɔɔbhaawɔn -gban kë>.

²³ Davi bha- suu 'gü -në do -në Atanna -ya -ya Izraɛdhö
 -sɛ 'gü -mɛ -nu Dhame 'ka =dhɛ -kɔ 'ö- "plüün bho- 'ka -a
 'dhö. Mɛdhamɛ 'ö "dhü bha =në 'wo- -dhɛ Yesu. ²⁴ 'Ö gun
 kö Yesu 'yii Atanna -bha yë zü bho =kö mɛ kpö 'gü, Zan -yö
 Atanna -wɔ -pö 'ö- pö Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu -dhɛ =dhɛ
 -wo wo kwaa- wo -kë -sɔng yaa -nu -zü kö -wo wo wë bɔ
 Atanna "piü kö -wa -nu -bɔ -a 'ka -zu bho. ²⁵ =Dhɛ 'ö Zan
 'dhö -wo sië ö -bha -tosea "dhiütodhɛ 'gü 'yö- pö: «Ka ka
 -zɔ -gɔn =dhɛ de suu 'pö n 'ka? 'Mɛ 'ka -ya sië -gɔ bha
 'yaa -mü n 'ka, yö -zë -yö nu sië n zian- -ta. Mɛ 'ö bha yö
 -zë -bhlëë -yö 'kpii- 'ö -ziö n -ta, -a -gɛn 'gü -sabha -zian
 fië -dhö n 'ka.»

²⁶ 'Yö Pɔdhö -ya pö: «N dheebhang -nu, ka 'ö 'ka -kë
 Ablaamö suugümɛ -nu 'ka, waa- 'mɛ 'ö 'kaa Zuifö 'ka "kɛɛ
 'ö 'ka Atanna =bhlëë -zë -ya, kwa =në naɔ -së 'ö -kë dha -sü
 -naɔ 'ka bha 'ö nu kwa -dhɛ. ²⁷ 'Mɛ 'wo Zedhizadhëmö
 waa- wo -gɔdhiümɛ -nu 'wii "wɔ- -bha kö -wo Yesu 'sü
 wo Dhame 'ka, 'wii Atanna -wɔdhiüloomɛ -nu -wɔ 'wo-
 pö =glooyi =gban "pɛpɛ 'ka bha- 'gü ma, "kɛɛ -wo kë- 'gü
 -wɔn -zë -kë Yesu zë -sü 'ka. ²⁸ -A zë -gɛn 'bha 'yii kë, "kɛɛ
 -wo kë- -pö Pidhatö -dhɛ -ya zë. ²⁹ =Dhɛ 'ö =wa 'wɔn -nu
 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëedhɛ 'gü 'ö -gban Yesu
 -wëedhɛ bho -sü waa- ga -sü -nu -bha bha- =gban "pɛpɛ
 'gü -wɔn kë, 'yö 'wo- bho "dhü -bha, 'yö 'wo- -da -gwë -yɛ
 'gü, (-a -gɛn -mü =dhɛ -a -nu -bha mɛ -wɛɛ bho -kɔ bha).
³⁰ "Kɛɛ 'yö Atanna -ya bho ga 'gü, ³¹ 'yö ö -dɔ -zɔn 'mɛ
 'wo gun- =keng- 'wo go- 'ka Gadhidhe -sɛ 'gü 'wo dho- 'ka

Zedhizadhɛmō bha- -nu -dhɛ -dhɛkpaɔyi 'gbɛ =dede 'ka, 'mɛ 'wo "dhü bha =në 'wo- "sɛɛ- 'ka =taamasü ya- 'gü, 'yö 'wo Yesu -dhiang zë sië Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu -dhɛ. ³² Yii -dɪ 'pö yi -nu 'wɔn -taɔng -së bha =në- 'ka ka -dhɛ. 'Wɔn -taɔng -së bha yö -mü =dhɛ 'wɔn 'ö Atanna -ya pö kwa "bhɛma -nu -dhɛ yi 'bha 'ka bha, ³³ -ya kë -sü 'ka kwa 'ö 'kwa- -nu bhang -nu 'ka bha =në kwa -dhɛ =dɛɛ Yesu -bho ga 'gü -sü 'ka -dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka "Tan 'sëedhɛ ('wo- Somö -kë bha-) =plɛ -naa 'gü bha- 'dhö =dhɛ:

◁Atanna -ya -pö =dhɛ: Bhi =në 'i n Gbö 'ka, =ya 'go =dɛɛ 'gü 'ma- -zɔn mɛ =gban -dhɛ =dhɛ ma =në 'a i Dë 'ka.

³⁴ 'Yö Atanna -ya pö =dhɛ -yö -dho -a bho ga 'gü kö 'ya 'dho ga 'zü. 'Yö- pö 'zü =dhɛ:

◁'Dhuë- 'ö "slüüslü 'ö- "plüün bho Davi -dhɛ bha ö -dho -a kë ka -bha tɛan- 'ka.

³⁵ 'Wɔn bha -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëedhɛ 'gü -dhɛ 'bha 'gü 'zü, -a -gɛn -mü =dhɛ 'mɛ 'ö "Tan 'sëedhɛ ('wo- Somö -kë bha-) -bɛn zë bha -ya -pö Atanna -dhɛ:

◁'Bhii 'dho "wɪ- -bha kö i -sɛmɛ "slüüslü bha- kwi -yö "bu.

³⁶ Yë 'ö Atanna -ya -ya Davi -bha 'ka -yö kë- -kë, "kɛɛ =dhɛ 'ö =yaa- kë 'yö ga, 'yö 'wo- -wɛɛ bho -a "bhɛma -nu -wɛɛ bho -dhɛ 'gü, 'yö- kwi -yö -bu. (=Ya kë "dhü kö -wu 'ö Atanna -ya pö "dhü bha 'yii- pö Davi -zë -dhɛ.)

³⁷ Mɛ 'ö Atanna -ya bho ga 'gü bha yö -zë kwi 'yii "bu.

³⁸ -A -kë "dhü -sü bha- 'gü n dheebhang -nu, -kaa dɔ =dhɛ pë 'ö Yesu -ya -kë bha =në- -wɔn 'gü 'yö Atanna dho =mɔɔ- -bha 'ö mɛ -nu -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn to =dhɛ -kɔ 'yi- pö sië- 'ka ka -dhɛ =dɛɛ ya- 'dhö. ³⁹ Moizö -bha 'tɔng- -zë 'yii 'dho ka kë -sɔng bho ka -bha Atanna wëedhö, "kɛɛ 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü -sü bha =në dho ka kë "slüüslü Atanna wëedhö. ⁴⁰ Kö -kaa kë -së kö 'pë 'ö

Atanna -wudhiüloomɛ -nu -wa pö bha 'ya 'dho kë ka 'ka;
⁴¹ -a -gɛn -mü =dhɛ -a -wudhiüloomɛ -nu -wa -pö:

«Atanna -ya pö: 'Mɛ 'ka Atanna -wɔ -san -kë,
 'wɔn -yö ka 'kɔn kö 'ka 'ma "sɛ 'ka,
 -a 'klɔɔ - -mü =dhɛ yë 'ö =waa- -wɔn -gɛn dɔ ka -dhɛ,
 'ö 'kii 'dho 'dhang bho- "dhiü, a -dho -a kë ka -bha "tüng
 'gü».»

⁴² =Dhɛ 'ö =wa bo dhiang -nu bha- -nu zë -sü 'ka, 'ö
 Pɔdhö waa- Baanabasö 'wo zun sië "kpɛnng, 'yö 'wo- pö-
 -nu -dhɛ -wo nu 'zü =glooyi 'dhɛ 'ö dho dɔ- "piü bha- 'ka
 kö -wo -wɔ -nu bha- 'gü 'bha pö wo -dhɛ.

⁴³ =Dhɛ 'ö =wa ziö 'wo 'dho sië, 'yö Zuifö -nu 'gɛ waa-
 'mɛ 'wo -da Zuifö -nu -bha -bɛa Atanna -dhɛ -kɔ 'gü -nu
 wo bha 'wo -ziö -a -nu =keng-. 'Yö Pɔdhö waa- Baanabasö
 'wo dhiang -nu zë- -nu -dhɛ -a -nu faan dɔ -sü 'ka kö -wo
 'to Atanna -bha "gblüsë 'ö- -kë bha- 'gü woo- -tosɛadhe
 =gban 'ka kö -wo 'dho- 'ka "dhiü.

⁴⁴ -A =glooyi 'dhɛ 'ö dɔ- 'dhɛ bha- "piü bha- 'ka, 'mɛ
 'wo 'pö- bha- 'gü, -a -nu 'kpii- -dhɛ =gban -wo kë -loo 'ko
 -ta -dhɛ do bha- 'gü kö 'wo Atanna -wɔ ma. ⁴⁵ "Kɛɛ =dhɛ
 'ö Zuifö -nu =wa mɛ kpö bha- -nu yö, 'yö =drɔ -yö -da -nu
 'gü 'yö 'wo -ya =sua -yɛ Pɔdhö "yan -bha -sü -bha. 'Yö 'wo
 -ya -dhiang yaa -zë -a -bha -sü -bha mɛ -nu -dhɛ. ⁴⁶ "Kɛɛ
 Pɔdhö waa- Baanabasö -wo wo -zɔ -gban 'wo dhiang zë-
 -nu -dhɛ 'wo- pö: «Atanna -wɔ ya- -dhɛa -bha =dhɛ -yö
 pö ka =në ka -dhɛ nu -blɛɛsü, "kɛɛ =dhɛ 'ö -kë =dhɛ 'kaa
 "wɔ- -bha kö 'ka 'dhang bho- -wɔn "dhiü, 'ö 'kaa ka -dɔ
 'sü =dhɛ =sii 'ö 'yaa yën -a =slɔɔ -mɛ 'dhö bha yi -dho yi
 wë slëë- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu "piü. ⁴⁷ -a -gɛn -mü =dhɛ
 yi Dëmɛ -ya -pö yi -dhɛ: «A i -ya "sɛgɔ "wɛɛ -nu =në-
 -nu -bha -dhɛpuudhɛ 'ka kö 'i 'dho dha -sü bha- -naɔ 'ka
 "sɛgɔ -nu 'wo -dhɛ =gblɛɛn 'gü -a -nu 'gü.

⁴⁸ =DhE 'ö 'mE 'waa Zuifö 'ka 'wo- -nu -wɔ bha- ma, 'yö- -nu =nii -da =dedewo 'yö 'wo- pö: «Kwa DëmE -wɔ bha -yö -së!» 'Yö mE "pɛpɛ 'ö Atanna -ya -nu -da -tosEa 'ö 'yaa yën -a këmE 'ka bha 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü.

⁴⁹ 'Yö kwa DëmE -wɔ -yö -pɛn "sEgɔ bha- 'gü -dhE -gban "pɛpɛ 'gü. ⁵⁰ "KEE 'yö Zuifö -nu 'wo dhebhɔ =bhlëesü -nu 'wo 'pö- bha- 'gü, 'wo -da Zuifö -nu -bha bhEa" -kɔ 'gü bha waa- 'pödë -nu zü =yɔɔn Pɔdhö waa- Baanabasö -nu -bha kö -wa -nu -wëedhE bho. =DhE 'ö =ya kë "dhü 'yö 'wo- -nu -kë, 'yö 'wo go- -nu -bha "sEgɔ bha- 'gü. ⁵¹ 'Yö Pɔdhö waa- Baanabasö 'wo wo -gɛn -bha -ma kö "sE 'ö dɔ- -nu -gɛn -bha 'pö- bha- 'gü bha -yö 'go- -nu -gɛn -bha kö -wa -zɔn -nu -dhE =dhE ('mE 'wo bha Atanna =ya 'wɔn bho- -nu 'gü kö-) -dhE 'bha 'yii 'to wo -zë wo -bha, 'yö 'wo dho Ikɔnö -pö 'gü.

⁵² 'Dhang -bho Yesu "dhiü -mE -nu 'wo Angtiɔsö -wo -gun pa -sü 'ka zuëniidadhe waa- 'Nii- "slüüslü 'ka.

14

Pɔdhö waa- Banabasö -a -nu -bha -kë Ikɔnö -kɔ

¹ =DhE 'ö Pɔdhö waa- Banabasö 'wo =loo Ikɔnö -pö 'gü, 'yö 'wo -da Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ 'gü 'zü, 'yö 'wo -ya Yesu -bha 'wɔn -taɔng -së pö -sü -bha 'mE 'wo gun mü bha- -nu -dhE. -A -kë "dhü -sü -wɔn 'gü, 'mE 'wo Zuifö 'ka waa- 'mE 'waa Zuifö 'ka- mE 'gɛE -wo kë 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü 'ö 'wo- -wɔn -dhE tEanwɔn. ² "KEE 'yö Zuifö 'dhE 'wii "wɔ- -bha kö -wo 'dhang bho 'wɔn "dhiü bha, 'wo 'mE 'waa Zuifö 'ka -a -nu -zü -yɔɔn kwa dheebhang 'dhE -nu 'wo Yesu -wɔn -dhE tEanwɔn bha- -nu -bha kö -wo -zɔ 'gɔn -kɔ yaa kë- -nu -wɔn 'gü. ³ "KEE yö -zë -gban 'gü Pɔdhö waa- Banabasö -wo kë -gwëë Ikɔnö -pö 'gü 'ö 'wo 'wɔn 'ö -gban kwa DëmE -bha -a -dhiang zë -zɔgbandhe waa- -zɔ -yö kwa DëmE -dhE -sü 'ka, 'ö

kwa Dëmɛ -ya -zɔn 'pö mɛ =gban -dhɛ =dhɛ 'wɔn -nu 'wo -gban -a -bha "gblüsédhɛ -bha 'wo- pö bha tɛan- -mü, 'ö -kɔ -mɔɔ 'wɔn -bha -sü nu- -nu -dhɛ kö -wo "dhabhliwɔn -nu kē- 'ka.

⁴ 'Yö 'pö mɛ -nu 'wo -pɛ 'gü, 'yö- mɛ -kɔ "pɛan do -yö bɔ Zuifö -nu 'ka, 'yö- -kɔ "pɛan 'bha -yö -kē Yesu -bha yékémɛ -nu -bha 'ka.

⁵ =Dhɛ 'ö =ya kē "dhü 'yö Zuifö -nu waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka bha 'wo wo zü ma 'koo waa- wo -gɔdhiümɛ -nu 'dhö kö 'wo Pɔdhö waa- Banabasö -nu -wëédhɛ bho kö 'wo- -nu -zuö -gwë 'ka. ⁶ "Kɛɛ =dhɛ 'ö mɛ =plɛ bha 'wo- 'wɔn dɔ, wo -dɪ 'ka, 'yö 'wo =dua 'wo dho Dhikaoni -sɛ 'gü, 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Dhitrö bha waa- Dɛɛbö -dhɛ -nu 'gü waa- -nu -züzü -dhɛ -nu 'dhö, ⁷ 'yö 'wo -ya 'wɔn -taɔng -sɛ pö -sü -bha mü.

Pɔdhö waa- Banabasö -a -nu -bha -kē Dhitrö -pö 'gü -kɔ

⁸ Dhitrö -dhɛ bha "trüünyuamɛ do- -gun mü. 'Mɛ bha -yö -bho "yua bha- 'ka, 'ö gun "dhü kö 'ö bho 'yii dɔ ö -gɛan do. ⁹ "Kɛɛ -yö -gun ö "tɔ 'to sië dhiang 'ö Pɔdhö gun- zë sië bha- -bha. =Dhɛ 'ö Pɔdhö =yaa- dɔ =dhɛ -yö 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü, =dhɛ -yö -mɔɔ -bha 'ö- -bha "yua bo, 'yö ö "yan -gban 'gü "wɛ zuudhö, ¹⁰ 'yö- pö- -dhɛ "gbɪ- 'ka 'ö- pö: «-Bhö "wlü 'vadhö kö 'i dɔ i -gɛan!» 'Yö 'mɛ bha 'ö =wlü 'vadhö 'yö dɔ ö -gɛan 'yö zun "ta 'sü -sü -bha.

¹¹ =Dhɛ 'ö mɛ kpö 'gbɛ =wa 'wɔn 'ö Pɔdhö -ya -kē bha- -dhɛ yö, 'yö 'wo =gbla woo- "sɛ 'gü -wɔ 'ö -kē Dhikaoni -wɔ 'ka bha- 'gü 'wo- pö: «-Zlan -nu =wa mɛbhɪdhe kwi -da wo -bha =wa 'go dhang- 'gü =wa nu kwa "piö!» ¹² 'Yö 'wo Banabasö 'tɔ kpɔ woo- -dhɔkɛpɛ =bhlëësü 'wo- -dhɛ Zösö bha- 'tɔ bha, 'yö 'wo Pɔdhö yöö -dɪ 'pö- 'tɔ kpɔ woo- -dhɔkɛpɛ do 'bha 'wo- -dhɛ 'pö ɛɛmɛsö bha- 'tɔ -bha; -a

-gɛn -mü =dhɛ mɛ =plɛ bha Pɔdhö =në gun dhiangzëmɛ 'ka =dhɛ -a -nu -bha -zlan ɛɛmɛsö bha- 'dhö. ¹³ -A -nu -bha -dhɔkɛpɛ 'wo- Zösö -kë bha- -dhɔkɛgükɔ -gun dɔ sië -da 'plöö -dhɛ 'gü. 'Yö -zlan -kɔ bha- "dhiümɛ -yö nu -du -nu 'wo "dhü "bin ta -sü 'ka bhië" -bha, 'wo- -da -nu bhɔ 'gü bha- 'ka "saan 'ö =klëen 'pö- -zü bha- "dhi do "dhiü. 'Yö Zösö "dhiümɛ bha waa- mɛ kpö 'wo gun 'mü -a -nu -wɔ 'dhö -kë 'gü do kö 'wo "saa- bho -du -nu bha- nu- 'ka Banabasö waa- Pɔdhö -nu "dhiü.

¹⁴ "Kɛɛ =dhɛ 'ö Yesu -bha yëkëmɛ -nu =plɛ 'ö- 'mɛ do- -kë Pɔdhö 'ka 'ö- mɛ do- -kë Baanabasö 'ka bha =wa 'wɔn bha- ma, 'yö 'wo woo- sɔ -ta "dhüng 'gü -sɔ -nu -pɛ, (kö -wa -zɔn -a -nu -dhɛ =dhɛ 'wii "wɪ- -bha kö -wa kë "dhü). 'Yö 'wo -bɛang sü 'wo -sɔ -nu kpö 'gü kö -wa pö sië- -nu -dhɛ: ¹⁵ «'Mɛ 'ka ya, -më 'pö ka -bha 'yö 'ka "slë suu bha- -kë =dhɛ 'pɛ bha- 'dhö? Mɛ "bhɪ- -mü yi 'ka 'pö =dhɛ ka 'dhö, Atanna 'yaa -mü yi 'ka, "kɛɛ naɔ -së 'yi nu- pö ka -dhɛ yö -mü =dhɛ kö 'ka ka kwaa- -dhɔkɛpɛ "wlaasü -nu bha- -nu -zü kö 'ka ka wë slë- Atanna "yaandhe 'ö dhang- 'dhö, "sɛ 'dhö, =weeyi 'dhö -a -nu -kë waa- -nu 'gü -pɛ -nu 'dhö bha =në- "piü kö 'ka -dhɔkɛ! ¹⁶ Atanna 'ö "dhü bha -yö kë ö -kwaa "sɛgɔ "pɛpɛ =gban 'gü -mɛ -nu -zü yi 'bha 'ka 'ö 'wo wo dhɔɔbhaawɔn -nu -kë. ¹⁷ "Kɛɛ 'sa kö -yö ö -bha "klɔsɛdhɛ -zɔn sië ka -dhɛ -kpɛawo 'wɔn -së -nu -kë ka -dhɛ -sü 'ka, -a -gɛn -mü =dhɛ yö =në ka gba dha "yi 'ka, 'ö go mü 'ö- "slë -kë 'yö ka -bha tapɛ -nu 'wo -dhi 'yö 'ka -nu -kan -a "kan "tüng 'gü, 'yö -bhöpɛ -nu nu ka -dhɛ, 'yö go mü 'zü 'ö ka gba zuëniidadhe 'ka kë "dhü kö 'ka ö dɔ.» ¹⁸ "Kɛɛ yö =në- =gban 'gü, Banabasö waa- Pɔdhö -wo kë sëe -bho =dedewo 'mɛ 'wo bha- -nu -kɔ -bho "saa- bha -bho wo "dhiü -sü bha- -bha.

¹⁹ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö Zuifö -nu 'bha -nu -wo -go Angtɔsö -dhɛ 'ö Pisidi -sɛ 'gü waa- Ikɔnö -pödhɛ -nu bha- -nu 'gü, 'wo nu 'wo mɛ kpö bha- -nu zuë" -slëe wo

"piü. 'Yö 'wo zun Pɔdhö -zë -gwë 'ka -sü -bha 'wo- =gbiü 'wo dho- 'ka 'pö- =taama 'wo- to mü kö -wo wo -zɔ 'gɔn sië =dhɛ =ya ga. ²⁰ "Kɛɛ =dhɛ 'ö 'mɛ 'wo 'dhang bho Yesu "dhiü bha =wa nu =wa =loo mü, 'ö =wa =klëën Pɔdhö -zü, 'yö Pɔdhö -yö =wliü 'yö 'wo dho 'pödhö. =Dhɛ 'ö- -tadhɛ =ya =kpaɔ, 'yö waa- Banabasö 'wo dho Dɛɛbö -pö 'gü. ²¹ 'Yö 'wo Yesu -bha 'wɔn -taɔng -së pö mü. 'Yö mɛgbɛdhɛ 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü -a -nu -wɔ "dhiü 'yö 'wo -kë -bha =klang -nu 'ka. 'Ö go 'mü 'yö 'wo wo yee -kë 'zü -deewo 'wo dho Dhitrö -pö, Ikwɔnö -pö waa- Angtiɔsö -pö -nu 'wo Pisidi -sɛ 'gü bha- -nu 'gü. ²² 'Yö 'wo 'mɛ 'wo 'dhang bho Yesu "dhiü -a -nu faan dɔ kö -wo wo 'gü dɔ "gbɩ- -zɔ -yö -a -dhɛ -sü -bha 'yö 'wo- pö- -nu -dhɛ: «Mɛ "pɛpɛ 'wo 'dhang bho- -wɔn "dhiü -wo -dho saan" 'sü =dedewo "kpɔngtaadhɛ ya- 'gü, 'yö 'wo gun -na -da Atanna -bha -gblüdhɛkɛdhɛ 'gü. ²³ 'Yö 'wo "dhiü -sü mɛ 'ka -mɛ -nu -ya Atanna -bha 'kɔdhigümɛ kpö 'gü -dhɛ =gban "pɛpɛ 'gü. =Dhɛ 'ö =wa bo 'sunng- 'ma -sü waa- -bhɛa Atanna -dhɛ -sü 'ka, 'yö 'wo 'mɛ 'wo Atanna -bha mɛ kpö 'dhɛ 'ö- 'gü -a -wɔn -wɔ kwa Dëmɛ 'wo 'dhang bho- "dhiü bha- =kwɛɛ-.

²⁴ 'Yö 'wo bɔ Pisidi -sɛ 'gü 'wo dho Panfidhi -sɛ 'gü, ²⁵ 'yö 'wo Atanna -wɔ pö 'mɛ 'wo Pɛɛzö -pö 'gü -a -nu -dhɛ. 'Yö go mü 'yö 'wo dho Atadhi -pö 'gü. ²⁶ =Dhɛ 'wo go 'mü, 'yö 'wo -da "yitagɔ 'gü 'wo dho 'zü Angtiɔsö, -dhɛ do 'wo wo -bha "ta zü bho- -bha bha- 'gü. -Dhɛ bha =në "sanni -wo 'dho woo- "ta bha- 'gü, 'yö 'mɛ 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü 'wo mü bha 'wo- -nu -wɔn -wɔ Atanna =kwɛɛ- kö -yö ö -zɔ kë- -nu 'gü kö yë 'wo 'dho sië -kë bha -yö dhi- -nu -gɔ.

²⁷ =Dhɛ 'ö =wa =loo Angtiɔsö, 'yö 'wɔn "pɛpɛ 'ö waa- Atanna -nu 'wo- -kë kö -wo "ta bha- 'kpɔ sië bha, =waa- -kɔ 'ö "kwɛɛ -pɩ 'ka 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -gɔ kö woo

-dt 'pö -wo 'dhang bho ö "dhiü bha- -gɛn dɔ 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo mü- -nu -dhɛ. ²⁸ 'Yö 'wo "tüng 'bha -kë -a -nu "piü mü.

15

-Yakwëë 'kpii- 'ö Yesu -bha mɛ -nu -wa -kë Zedhizadhɛmö -a -dhiang

¹ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhö, 'yö mɛ 'bha -nu -wo go Zude -sɛ 'gü 'wo nu Angtiɔsö -pö 'gü, 'yö 'wo zun 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo mü -a -nu draan- -sü -bha 'wo- pö: «=Ya kë =dhɛ 'kii 'dho 'gbannë -zë 'gü =dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka Moizö -bha 'tɔng- 'gü -a 'dhö, 'kii 'dho dha.»

² 'Yö 'wo -ya dhiang -nu zë -sü waa- zaɔdhe -da Pɔdhö waa- Banabasö -nu 'ka -sü -bha, -a -gɛn -mü =dhɛ Pɔdhö waa- Banabasö 'wii "wt- -nu -wɔ -bha gbonggbongdhö. 'Yö -kë Yesu -bha mɛ -nu 'wo Angtiɔsö -a -nu 'gü -së kö 'wo mɛ dɔ Pɔdhö waa- Baanabasö -nu =keng- kö -wo 'dho Zedhizadhɛmö kö Yesu -bha yëkëmɛ -nu waa- Atanna -bha mɛ -nu "dhiüziöwomɛ -nu 'wo mü bha -wo 'wɔn bha- -bho 'koo kë wo -dhɛ.

³ 'Yö 'wo- -nu dɔ zian- 'yö 'wo dho. 'Yö 'wo bɔ Fenisi -sɛ waa- Samadhi -sɛ -nu 'gü, 'yö -kɔ 'ö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'wo wo zuë" =slëë- 'ka Atanna "piü bha, 'wo- -gɛn -nu dɔ 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo -dhɛ -nu bha- 'gü -a -nu -dhɛ, 'yö- -nu zuë" =nii -da 'pö =dedewo.

⁴ =Dhɛ 'ö =wa =loo Zedhizadhɛmö 'plöö, 'yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'dhö, Yesu -bha yëkëmɛ -nu waa- Atanna -bha -mɛ -nu "dhiüziöwomɛ -nu 'wo -dhɛ bha- 'gü 'wo -kɔ -ya -a -nu -dhɛng -gɔ, 'yö woo -dt 'pö waa- Atanna -nu 'wo 'wɔn -nu 'wo- -kë wo 'kwëë- -a -nu -bha "ta 'kpɔ -sü 'gü bha 'wo- -gɛn dɔ 'pö- -nu -dhɛ. ⁵ 'Yö Fadhiziɛn -nu 'bha -nu 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü bha 'wo =wlü 'wo- pö: «-Ka -kwaa pö 'dhang -bho Yesu

"dhiü -mε -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka bha- -nu -dhε -wo 'dho 'gbannë 'gü, -ya 'go mü kö 'tɔng- 'ö Moizö -ya nu kwa -dhε bha -wa -bhlëë -ya.

⁶ 'Yö Yesu -bha yëkëmε -nu waa- Atanna -bha mε -nu "dhiüziöwomε -nu 'wo -ya -dhε do 'gü kö 'wo -dhε -ga 'wɔn bha- 'gü. ⁷ =Dhε 'ö- -nu -dɪ -slɔɔ =wa zaɔdhe -da wo "kwëë pinpindhö 'wɔn bha- 'gü, 'yö Piεdhö -yö =wlü 'ö- pö: «N dheebhang -nu, kaa =dede ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö -a yi =ya =gwëë -dhε Atanna =në n -ya ka kpö 'gü kë "dhü kö 'a kë ö -bha mε dha -sü -naɔ 'ö -gban Yesu -bha bha- pömε 'ka 'mε 'waa Zuifö 'ka -a -nu -dhε kö -wa ma kö -wo 'dhang bho- "dhiü 'pö. ⁸ 'Yö Atanna 'ö mε "bhɪ -nu zuë" dɔ bha 'ö ö -bha 'Nii- "slüüslü =lɔɔ- -nu -ta =dhε kwa 'dhö kö -ya -zɔn =dhε -a -nu "dhia -yö ö 'gü 'pö. ⁹ 'Yii 'mε 'wo Zuifö 'ka waa- 'mε 'waa Zuifö 'ka -a -nu -bho 'koo kë kwa =zinng 'gü. 'Yö- -nu këwɔn yaa -nu -mawɔn to- -nu -bha 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü -wɔn 'gü, 'yö- -nu sü 'mε 'ö pö 'aa- -nu -bha 'ka ö wëëdhö. ¹⁰ =Dhε 'ö "dhü, 'pë 'ö Atanna -ya pö 'kwa 'dho- kë ka- -kë -më -wɔn 'gü? "εεn Atanna 'gü 'pö 'ka- dan sië -ee? -A -bha 'tɔng- 'ö kwaa kwa "bhεma -nu kwa -kɔ 'yii =mɔɔ- -bha kö 'kwa- 'kun -a -bha -kë "gbɪ -sü -wɔn 'gü bha 'yö 'ka- "piü 'zü =dhε 'dhang -bho Yesu "dhiü -mε -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -wa yö =në- 'kun -ee? ¹¹ Kwa 'dhang -bho "dhiü =dhε kwa Dëmε Yesu -bha -gasitε =në- -wɔn 'gü 'yö 'kwa dhasü =slɔɔ. -Kɔ do bha =në woo- -dɪ 'pö 'wo- =slɔɔ- 'ka.»

¹² =Dhε 'ö Piεdhö =ya bo dhiang bha- zë -sü 'ka, 'yö -dhεa -yö ga 'mε 'wo gun 'mü bha- -nu -ta. 'Yö 'wo wo "tɔ to Banabasö waa- Pɔdhö -nu -wɔ -bha, 'yö 'wo zun -kɔ 'ö Atanna -yö bɔ- 'ka wo -ta 'ö "dhabhliwɔn -nu -kë 'ka -a -nu -bha =nië -sü 'ö 'mε 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü bha 'wo zun- -gɛn bho -sü -bha -a -nu -dhε.

¹³ =Dhε 'ö =wa bo 'wɔn -nu bha- -nu -gɛn bho -sü 'ka

'yö Zakö -ya pö: «N dheebhang -nu, -ka ka "tu 'to n -ta!
¹⁴ ƁƁ 'ö Atanna -yö ö -zɔ -kë 'ka -kɔ -blɛɛsü wo 'mɛ 'waa
 Zuifö 'ka- -nu "piü kö -yö mɛ 'sü- -nu =zinng 'gü kö -wo
 kë ö -bha "sɛgɔ 'gümɛ -nu 'ka bha, Simɔ -yaa- -dhiang
 zë. ¹⁵ 'Sa waa- Atanna -wɔdhiüloomɛ -nu 'wo gun yi 'bha
 'ka -a -nu -wɔ -ya 'gü do, -a -gɛn -mü -dhɛ 'pë 'ö -bɛn zë
 -sü 'ka Atanna -bha 'sëedhɛ 'gü Davi suu 'gü -në -nu -bu
 'gü -ya -pö:

¹⁶ «Kwa Dëmɛ -ya pö: 'Wɔn -nu ya =wa ziö,

a -dho n yee kë 'a nu

'a Davi -bha 'kɔ 'ö wü bha- dɔ 'zü -deewo,

'yö 'a- 'wü -dhɛ -nu bha- -nu -pë -kë kö -yö -gban 'zü
 -deewo.

¹⁷ Kë "dhü kö mɛ -kpɛa 'wo to -wo kwa Dëmɛ "gblɔɔ
 mɔɔ-

kö 'a 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -dhɛ 'pö kö -wo kë n -bha
 'ka.»

¹⁸ 'Wɔn -nu 'ö kwa Dëmɛ -ya pö 'ö- yi =ya =gwëë bha =në
 'wo bha.»

¹⁹ 'Yö Zakö -yö ö -bha -da -ta 'ö- pö: «Pë -nu 'wo bha =në-
 -nu -wɔn 'gü 'yö -kë n 'gü -së kö 'kwa 'dho sëëbhodhe nu
 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'ö 'wo wo zuë" =slëë Atanna "piü bha-
 -nu -dhɛ! ²⁰ "Ɓɛɛ -ka -kwa 'sëedhɛ bɔ- -nu -dhɛ kö 'kwa-
 pö 'wa 'dho -tuüpe -nu 'wo "saa- bho sië- 'ka -dhɔkëpe
 -nu "dhiü bha =në- -bhö! =Dhɛ -wo wo -dt 'kun -zua zë
 -sü -gɔ, =ya 'go mü 'zü wü 'ö- =yɔɔn 'yii =wɛnng 'wa 'dho-
 -bhö. =Ya 'go mü 'zü 'wa 'dho pë -yɔɔn -bhö, ²¹ -a -gɛn
 -mü =dhɛ 'ö go- 'ka kwa "bhɛma -nu -bha "töng -bha 'ö
 nu 'ö zun- 'ka =dɛɛ -bha, -wo Moizö -bha 'töng- -wɔn
 dhiang -zë mɛ -dhɛ 'pö- =gban "pɛpɛ 'gü -kpɛawo; -a -gɛn
 -mü 'zü =dhɛ Zuifö -nu -wo 'töng- bha- -wɔ -pö wo -bha
 -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü -a -nu =glooyi =gban "pɛpɛ 'ka.

'Sëedhɛ 'wo- bɔ 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'ö
 'waa Zuifö 'ka -a -nu -dhɛ

²² =DhE 'ö =ya kë "dhü 'yö Yesu -bha yëkëme -nu 'wo Zedhizadhëmö -pö 'gü bha waa- mE zizi -nu waa- 'dhang -bho Yesu "dhiü -mE -nu 'wo to -a -nu =gban "pEpe 'wo wo -wü -kë do 'yö 'wo -kɔ -yE mE 'bha -nu -bha wo kpö 'gü, 'yö 'wo- -nu -da Pɔdhö waa- Banabasö -nu "piü, 'yö 'wo- -nu bɔ Angtiɔsö. 'ME 'wo -kɔ -yE -nu -bha "dhü bha -wa mE do -dhe Zudë, 'yö 'wo- 'tɔ kpɔ Bazabasö, 'yö 'wo- mE do 'bha -dhe Sidhasö. ME =plE bha -wügbiindhe -gun -nu -gɔ -a -nu kpö 'gü. ²³ 'Sëedhe 'wo- dɔ- -nu -gɔ kö -wo 'dho- 'ka Angtiɔsö -mE -nu -dhe bha -wa -bEn -zë 'pö 'wo- pö: «Yesu -bha yëkëme -nu waa- mE zizi -nu 'yi ka dheebhang 'ka 'yi Zedhizadhëmö 'plöö ya, 'ya 'mE 'ka 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü "kEë 'ö 'kaa Zuifö 'ka, 'ö 'ka Angtiɔsö -pö 'gü "Een 'ö 'ka Siidhi -sE waa- Sidhisi -sE -nu 'gü bha ka =tua bho 'gbE. ²⁴ 'Ya- ma =dhe mE 'bha -nu =wa 'go yi "piü yö =wa zuëkaankwëedhe waa- -zügɔndhe 'gbE -da ka 'gü -a -nu zë -dhiang -nu 'ka, "kEë 'yii -wü 'kpɔ- -nu -bha kö -wa kë "dhü (-wa -bho wo -dɔ 'gü). ²⁵ 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö =dhe 'ö 'ya -ya -dhe do 'gü 'ö 'ya -dhe -ga 'wɔn bha- 'gü, 'ö yi -wü =ya kë- 'gü do 'yö 'yi mE -da Baanabasö waa- Pɔdhö -a -nu =keng- 'yi- -nu bɔ sië ka -dhe bha 'yö bha, -a -gEn -mü =dhe mE =plE bha- -nu -wɔn -yö yi -gɔ "gbɪ-. ²⁶ -A pö 'yi- wo "dhü bha- 'klɔɔ- mü =dhe mE =plE bha =në 'wo woo- -tosEa "dhiü dɔ kwa Dëme Yesu Klisi 'tɔ -wɔn 'gü. ²⁷ =Dhe 'ö "dhü yi Zudë waa- Sidhasö -a -nu -bɔ ka -dhe kö 'wɔn -nu 'yi- -nu -bEn zë sië 'sëedhe 'gü ya =në -wa 'gü pö ka -dhe 'kpakpadhö -së 'ka wo -dɔ "dhi. ²⁸ -A -gEn -mü =dhe -yö -kë yaa- Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -nu yi 'gü -së kö 'ya 'dho -kwEë- 'gbiin- "wEë 'bha -ya ka -ta 'zü kö 'yii kë 'wɔn -nu 'ö 'tɔng- -ya pö 'ka ka kwaa- -zü -a 'ka. ²⁹ Yö -mü =dhe kö -tuöpë -nu 'wo "saa- bho- 'ka -dhɔkëpë -nu "dhiü bha 'ka 'dho- -bhö. =Ya 'go mü 'zü 'ka 'dho pë =yɔɔn -bhö. 'Ka 'dho wü 'ö 'wii-

=yɔɔn =wɛnng -a -bhö 'pö, -a -gɛn -mü =dhɛ kö- "tung =ya 'to- 'gü, =ya 'go mü 'zü kö 'ka ka -dɪ 'kun -zua zë -sü -gɔ. 'Ya ka =tua bho 'gbɛ»

³⁰ =Dhɛ 'ö =ya kē "dhü, 'yö 'wo wo =kwaa 'mɛ 'wo bha- -nu -zü 'yö 'wo dho Angtiɔsö. =Dhɛ 'ö =wa 'dho =wa =loo mü 'yö 'wo 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu "pɛpɛ =gban -dhɛ -dhɛ do 'gü, 'yö 'wo 'sëedhɛ bha- nu- -nu -dhɛ.

³¹ =Dhɛ 'ö =wa bo- -wɔ pö -sü 'ka, 'yö- -nu zuë" =nii 'dhö -da =dedewo -a -nu faan dɔ -wɔ 'wo- bɔ- -nu -dhɛ bha- wɔn 'gü.

³² Zudë waa- Sidhasö 'wo -kë Atanna -wɔdhiüloomɛ 'ka 'pö bha -wo dhiang -zë pinngdhö wo dheebhang -nu 'wo mü bha- -nu -dhɛ, 'ö 'wo- -nu faan dɔ -a -nu -bha -zɔ -yö Yesu -dhɛ -sü bha- -bha.

³³ =Dhɛ 'ö =wa "tüng 'bha kē 'mü, 'yö 'mɛ 'wo nu "dhü bha- mɛ 'bha -nu 'wo wo -wɔ -da wo dheebhang -nu 'wo mü bha- -nu -dhɛ kö 'wo wo yee kē 'wo 'dho wo =taama. 'Yö 'wo wo -wɔ kpɔ- -nu -bha 'yö 'wo dho. ³⁴ "kɛɛ 'yö Sidhasö -zë 'yii "wɪ 'dho -wɔn -bha, 'yö to mü.

³⁵ 'Yö Pɔdhö waa- Baanabasö -nu 'wo to mü waa- mɛ "wɛɛ 'gbɛ 'dhö, 'yö 'wo mɛ =draan- Atanna -wɔ -bha, kö -wo 'wɔn -taɔng -së 'ö -kë kwa Dëmɛ -wɔ 'ka bha- pö sië mɛ -nu -dhɛ.

Pɔdhö waa- Banabasö -a -nu -kan "kwëë -kɔ

³⁶ =Dhɛ 'ö "tüng 'bha =ya ziö, 'yö Pɔdhö -ya pö Banabasö -dhɛ: «-Kwa kwa yee kē 'kwa bɔ 'pö- -nu 'gü, kwa dheebhang -nu 'kwa kwa Dëmɛ -wɔ pö- -nu -dhɛ bha- -nu "piü kö 'wo 'dho sië "dhiü -a -nu -bha -zɔ -yö Yesu -dhɛ -sü 'gü kö 'kwa- 'wɔn dɔ!» ³⁷ -Yö -gun Banabasö "piü =dhɛ Zan 'wo- 'tɔ kpɔ Makö bha -yö 'dho wo =keng-, ³⁸ "kɛɛ 'yö Pɔdhö -zë 'yii "wɪ- -bha; -a -gɛn -mü =dhɛ 'ö gun "dhü kö =ya "kan- -nu -bha 'nu Panfidhi -sɛ 'gü. ³⁹ 'Yö -kë zaɔdhe 'kpii- 'ka Pɔdhö waa- Banabasö -a -nu =zinng 'gü 'yö 'wo

-kan 'kwëë-. 'Yö Banabasö -yö Makö sü ö =keng- 'yö 'wo -da "yitagɔ 'gü 'wo dho "sɛɔ 'ö -ya -sü 'ka "yi =zinng 'gü 'wo- Siplë -dhɛ -kë bha- 'gü.

⁴⁰ 'Yö Pɔdhö -yö Sidhasö sü ö =keng- 'pö. 'Yö 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü -mɛ -nu 'wo Angtiɔsö -pö 'gü 'wo Pɔdhö waa- Sidhasö -nu -wɔn =loo kwa Dëmɛ =kwɛɛ- kö -yö ö -zɔ kë- -nu "piü 'yö 'wo dho. ⁴¹ 'Yö 'wo bɔ Siidhi -dhɛ waa- Sidhisi -dhɛ -nu 'gü 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo mü -a -nu faan dɔ -sü 'ka -zɔ -yö Yesu -dhɛ -sü -bha.

16

Timote -bha -dho Pɔdhö waa- Sidhasö -nu dɔ -kɔ

¹ 'Yö Pɔdhö -yö dho 'ö =loo Dɛɛbö -pö waa- Dhitrö -pö -nu 'gü. 'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ do -yö -gun 'pö- bha- 'gü 'wo- dhɛ Timote. -Yö -gun Zuifö dhebho do 'ö 'dhang bho Yesu "dhiü =në- gbö 'ka, "kɛɛ 'yö- dë -zë 'ö -kë Glëkö mi 'ka. ² 'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo Dhitrö -dhɛ waa- Ikɔnö -dhɛ -nu 'gü -wo -gun "sɛɛdhɛ -së kë sië Timote bha- -bha. ³ 'Yö -kë Pɔdhö 'gü -së kö -yö ziö wo =keng-, 'yö- sü 'ö- -kë 'gbannë 'ka Zuifö -nu 'wo "sɛ bha- 'gü bha- -nu -wɔn 'gü kö- -nu zuë" 'ya 'dho 'to =taama, -a -gɛn -mü =dhɛ mɛ =gban "pɛpɛ- -gun 'wɔn dɔ sië =dhɛ -a dë- Glëkö mi 'ka, (yö =në- -wɔn 'gü 'yö 'yii 'dho 'gbannë 'gü ö 'nëdhɛ 'gü).

⁴ 'Pödhɛ "pɛpɛ 'wo bɔ- 'gü, 'wɔn -nu 'ö Yesu -bha yëkëmɛ -nu waa- mɛ zizi -nu 'wo Zedhizadhɛmö 'wo- pö bha -wa -gɛn -dɔ 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo mü -a -nu -dhɛ 'pö kö -wa kë =dhɛ -kɔ 'wo- pö- 'ka bha- 'dhö. ⁵ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu -gun faan =sɔɔ sië -zɔ -yö Yesu -dhɛ -sü bha- 'gü, 'ö- -nu 'bha 'dhö -da 'gü -kpɛawo -dhɛkpaɔyi "pɛpɛ =gban- 'ka.

Pɔdhö "yan 'gü -da Troasö -pö 'gü -kɔ

⁶ Atanna -bha 'Nii- "slüöslü 'yii "wɪ- -bha 'mɛ 'wo bha- -nu -gɔ kö -wo -a -wɔ pö Azi -pö -nu 'gü. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wo bɔ Flizi -sɛ waa- Gadhatö -sɛ -nu =në- 'gü bha 'yö bha. ⁷ =Dhɛ 'ö =wa =loo Misi -dhɛ "sɔɔ, -yö -gun -nu "piü =dhɛ 'wo 'dho Bitini -sɛ 'gü, "kɛɛ Yesu -bha 'Nii- "slüöslü 'ö- -nu 'gü bha 'yii "wɪ- -bha -a -nu -gɔ kö -wo 'dho mü. ⁸ -A -kë "dhü -sü bha- 'gü 'yö 'wo bɔ Misi -sɛ 'gü, 'yö 'wo dho 'wo =loo Troasö 'plöö "yitagɔ dɔdhɛ 'gü.

⁹ =Dhɛ 'ö dɔ gɛng, 'yö Pɔdhö "yan 'gü 'dhö -da, 'yö gɔndënë do 'ö go Maseduanö -sɛ 'gü bha- yö kö -yö dɔ sië ö wëëdhö, 'yö =bhɛa Pɔdhö -dhɛ 'ö- pö: «-Bhö dɔ "gbɪ- kö 'i bɔ Maseduanö -sɛ 'gü kö i "ta yi -dhɛ!»

¹⁰ =Dhɛ 'ö Pɔdhö "yan 'gü -ya -da =dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'yi- "slë =mɔɔ kö 'yi 'dho Maseduanö -sɛ 'gü, -a -gɛn -mü =dhɛ kö 'ya- 'wɔn dɔ =dhɛ Atanna -yö yi -dhɛ mü kö 'yi 'dho Yesu -bha 'wɔn -taɔng -së bha- 'ka 'mɛ 'wo "pɛan bha- 'ka =në- -nu -dhɛ.

Dhidi 'dhang -bho Yesu "dhiü -kɔ

¹¹ 'Yö yi -da "yitagɔ 'gü 'yi go Troasö 'yi dho vɛɛdhö 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Samotrasö bha- 'gü. =Dhɛ 'ö -dhɛ =ya =kpaɔ, 'yö 'yi go 'mü 'zü 'yi dho Neapodhi -pö 'gü. ¹² 'Yö 'yi go mü 'zü 'yi "ta sü 'yi dho Fidhipö -pö 'ö Maseduanö -sɛ bha- 'pö- =bhlëësü -sü 'ka bha- 'gü. Fidhipö -pö 'gü -mɛ -nu bha -wo -kë 'mɛ 'wo go Wlɔmö -a -nu 'ka.

¹³ Yi -dhɛkpaɔyi 'në 'bha -kë mü. 'Yö Zuifö -nu -bha =glooyi 'ka 'yi go 'pödhö 'yi dho 'pö =taama, "yi do 'bha bha- "kpɔng "dhiü. Yi 'dho -sü 'ka yi yi -zɔ -gɔn =dhɛ yi -dho Zuifö -nu -bha -bhɛa Atanna -dhɛ -dhɛ 'bha yö -mü. =Dhɛ 'yi dho 'yi =loo -dhɛ 'ö "dhü bha- 'gü, 'yö yi 'yaanu, 'yö 'yi dhiang zë dhong -nu 'wo gun =loo -sü 'ka 'ko -ta mü bha- -nu -dhɛ. ¹⁴ Dhebhɔ do 'wo- -dhɛ Dhidi 'ö go Tiatii -pö 'gü -yö -gun dhong -nu bha- -nu kpö 'gü. Dhidi bha -yö

-kë yuuga sɔ -zaɔndhö =bhlëësü 'ö -ma 'yaa wo- sɔng -bha bha- "dhɔɔdɔdhe 'ka, "kɛɛ -yö Atanna =bhlëë -ya. 'Yö kwa Dëmɛ -ya zuë" "dhiü -pɔ kö -yö 'dhang bho Pɔdhö -wɔ bha- "dhiü. ¹⁵ 'Yö 'wo waa- -bha 'kɔɔmɛ -nu -a -nu -bɔ Atanna 'ka -zu bho. =Dhɛ 'ö go 'mü, 'yö- pö yi -dhɛ: «=Dhɛ 'ö -kë =dhɛ 'ka 'dhang bho- "dhiü 'kpakpadhö =dhɛ mang -dɪ 'pö 'ma 'dhang bho kwa Dëmɛ -wɔn "dhiü bha, -ka nu n -gɔ 'kɔɔdhö kö 'ka -ya mü.» 'Yö =bhɛa yi -dhɛ =dedewo, 'yö 'yi -kpla 'pö- gɔ 'yi dho.

Pɔdhö waa- Sidhasö -a -nu -da -kaso 'gü -kɔ

¹⁶ Yi do 'ka kö yi 'dho sië Zuifö -nu -bha -bhɛa Atanna -dhɛ -dhɛ 'gü, 'yö 'yi =dhuëndhe do 'ö "yina yaa 'dhö- 'gü, 'ö- kë -sü 'ka -dɛdhe 'ka bha- yö zian -ta. Dhebho bha =ya -dɛbɔ "dhü 'yö dho- naɔ "gblügblyü bha- 'ka ö -gɔmɛ -nu -dhɛ. ¹⁷ Dhebho bha 'yö -ya -ziö yaa- Pɔdhö -nu yi =keng- -sü -bha kö -yö "gbla sië 'ö- pö mɛ -nu -dhɛ: «Gɔɔn- -nu ya -wo Atanna 'ö 'kpii- 'ö -ziö -dhɔkɛpɛ "pɛpɛ 'wo to- -nu -ta bha =në- -bha yékemɛ -nu 'ka! -Wo mɛ dha -zian =në -zɔn sië ka -dhɛ bha.»

¹⁸ 'Yö- kë "dhü -dhɛkpaɔyi 'gbɛ =dede 'ka. 'Yö 'wɔn bha 'ö =sië Pɔdhö -dhɛ 'yö =gbla "yina yaa 'ö dhebho bha- 'gü bha- ta 'ö- pö: «A- -pö i -dhɛ Yesu Klisi 'tɔ 'gü, -bhö 'go dhebho ya- 'gü!» 'Yö "yina bha 'ö go dhebho bha- 'gü -dhɛ do bha- 'gü.

¹⁹⁻²⁰ =Dhɛ 'ö -dɛdhe bha- -gɔmɛ -nu =waa- 'wɔn dɔ =dhɛ 'wii 'dho 'wëëga 'bha =slɔɔ- "gblɔɔ "piü 'zü, 'yö 'wo Pɔdhö waa- Sidhasö -nu kun, 'yö 'wo- -nu =gbiü wo "piü -zuudhö "dhɛɛdhɛ bha- 'gü, -gɔmɛ "gblügblyü -nu 'wo go Wlɔmö 'wo gun 'pö bha- -gɔ "dhiü bha- -nu -kuu "dhiü. =Dhɛ 'ö =wa -loo mü, 'yö 'wo- pö- -nu -dhɛ 'wo- pö: «'Mɛ 'wo ya =wa nu mɛ zuë" -kaan "kwëë -wɔn 'ka 'pödhɛ ya- 'gü! ²¹ Zuifö -nu -mü "kɛɛ -wo mɛ -nu draan- sië pë -nu

'ö kwaa- 'tɔng- -ya pö 'mɛ 'kwa Wlɔmɔ -mɛ -nu 'ka, 'kwa 'dho- kɛ "ɛɛn 'kwa 'dho "wɪ- -bha bha- -bha kö -wa kɛ.»
 22 'Yö mɛ kpö 'kpii- 'wo gun 'mü bha 'wo wo 'zü -kɛ do Pɔdhö waa- Sidhasö -nu -dhɛ. 'Yö -gɔmɛ "gblügblü -nu bha 'wo- pö woo- "tasümɛ -nu -dhɛ -wo sɔ bho- -nu -bha kö -wa -nu -ma =klangga 'ka.

23 =Dhɛ 'ö =wa =klangga -yan 'gbɛ =dede bho- -nu 'gü, 'yö 'wo- -nu -zuö -kaso 'gü. 'Yö -gɔmɛ -nu -wa pö "yan -to -kaso -kɔ "dhi -bha -mɛ -dhɛ kö -yö ö "töng kɛ- -nu 'gü -sɛ 'ka. 24 =Dhɛ 'ö "yan -to -kaso -kɔ "dhi -bha -mɛ =ya -wɔ bha- ma, 'yö dho mɛ =plɛ bha- -nu 'ka -kaso -kɔdhi 'dhɛ 'ö 'kɔɔdhö mü =yɛn =gblɛɛn bha- 'gü, 'yö 'wo- -nu -gɛn -da "dhü "kplü 'gü.

25 =Dhɛ 'ö dɔ gbeng =zinng 'gü, 'yö Pɔdhö waa- Sidhasö 'wo -ya -bhɛa Atanna -dhɛ -sü -bha kö -wo "tan -nu bho siɛ- 'tɔ bhɔ -sü 'ka, kö -kasogümɛ -nu -kpɛa -wo wo "tɔ 'to siɛ- -nu -wɔ -bha. 26 -Wo -to -dhɛ bha- 'gü 'yö "sɛ 'dhö -ya =zii -sü -bha "gbɪ- =dede 'ka, 'yö -kaso -kɔ bha- "kpan -gwɛ =gban 'dhö -ya vin -sü -bha, 'yö- "dhi =gban 'wo -pɔ, 'yö 'mɛ 'wo gun -kaso 'gü mü bha- -nu =gban -bha lɔɔga -nu -wo go- -nu -bha. 27 'Yö "yan -to -kaso -kɔdhi -bha -mɛ -yö -bö.

=Dhɛ 'ö- -dhɛ yö kö -kaso -kɔdhi =gban =wa "pɔ, 'yö ö -bha -siang sü kö 'ö ö -dɪ zɛ, -a -gɛn -mü =dhɛ -yö ö -zɔ gɔn =dhɛ -kasogümɛ -nu =gban =wa =dua. 28 "Kɛɛ =dhɛ Pɔdhö =yaa- 'wɔn dɔ, 'yö =gbla ö faan =gban "pɛpɛ 'ka 'ö- pö: «'Bha 'dho i -dɪ zɛ! Mɛ =gban yi yö!»

29 =Dhɛ 'ö =ya kɛ "dhü, 'yö "yan -to -kaso -kɔdhi -bha -mɛ bha 'ö- pö -wo pɛng 'pu, 'yö -bɛang sü 'ö dho- 'ka 'kɔdhi 'dhɛ 'ö Pɔdhö waa- Sidhasö 'wo- 'gü bha- 'gü =zii -sü 'ka, 'yö zun ö kpiö 'gü -a -nu -dhɛ. 30 =Dhɛ =ya kɛ "dhü 'yö- -nu zun "kpɛnng, 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «NDɛmɛ -nu, a -dho -a kɛ =dhɛ kö 'a dhasü =slɔɔ?» 31 'Yö 'wo- -yɔ

bɔ- -gɔ 'wo- pö: «-Bhö 'dhang bho yi Dëmɛ Yesu -wɔn "dhiü, =ya kë "dhü kaa- i -gɔ 'kɔɔmɛ -nu ka -dho dha.»
³² 'Yö 'wo kwa Dëmɛ -dhiang zë waa- -gɔ 'kɔɔdhö mɛ =gban "pɛpɛ -dhɛ. ³³ 'Yö "yan -to -kaso -kɔɔdhi -bha -mɛ bha 'ö dho- -nu 'ka ö -gɔ "kwɛandhö gbang do bha- 'gü, "tüng do bha- 'ka, 'yö- -nu -bha bhië -nu -zu. -Wo -to -dhɛ do bha- 'gü 'pö 'wo waa- -bha 'kɔɔmɛ -nu -a -nu -bɔ Yesu 'ka -zu bho. ³⁴ 'Yö dho Pɔɔdhö waa- Sidhasö -nu 'ka ö -gɔ 'kɔɔdhö 'yö -bhöpë nu- -nu -dhɛ. 'Yö göndënë bha waa- -bha 'kɔɔmɛ -nu -a -nu zuë" =nii -yö -da =dedewo -a -nu -bha 'dhang -bho Atanna "dhiü -wɔn bha- 'gü. (=Dhɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö 'wo wo yee -kë 'zü -deewo 'wo dho -kaso -kɔɔdhö.)

³⁵ =Dhɛ 'ö -dhɛ =ya =kpaɔ, 'yö -gɔmɛ "gblügblü -nu 'wo go Wlɔmö bha 'wo mɛ bɔ "yan -to -kaso -kɔɔdhi -bha -mɛ -dhɛ kö -wa pö- -dhɛ -yö ö kwaa- Pɔɔdhö waa- Sidhasö -nu -zü kö -wo 'dho. ³⁶ 'Yö "yan -to -kaso -kɔɔdhi -bha -mɛ bha 'ö nu, 'yö- pö Pɔɔdhö -dhɛ 'ö- pö: «-Gɔmɛ -nu =wa wo -wɔ bɔ n -dhɛ, -wa -pö 'a n kwaa- ka -zü. =Dhɛ 'ö "dhü -ka kaa- 'dho wo ka -ta "puu 'ka!»

³⁷ "Kɛɛ 'yö Pɔɔdhö -ya pö mɛ 'wo- -nu bɔ bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Yi 'ö 'yi -kë Wlɔmö 'në -nu 'ka ('ö- -dhɛ 'yaa- -bha =dhɛ -wo yi -ma, "ɛɛn -wo yi -da -kaso 'gü kö za 'yii yi zë bha) 'yö 'wo yi -ma mɛ "pɛpɛ =gban "yan "dhiü, 'yö 'wo yi -da 'zü -kaso 'gü bha 'yö 'wo- "piü =taamasü ya- 'gü =dhɛ -wo yi -wo "kpɛnng -bin 'gü bha -ee? -Abin, -a pö- -nu -dhɛ woo =dede -wo nu kö -wo yi bho -kaso 'gü!»

³⁸ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü 'yö 'mɛ 'wo bha 'wo dho Pɔɔdhö -wɔ bha- 'ka -gɔmɛ "gblügblü -nu bha- -nu -dhɛ. =Dhɛ 'ö -gɔmɛ -nu bha 'wo- ma =dhɛ Wlɔmö 'në -mü Pɔɔdhö waa- Sidhasö -a -nu 'ka, 'yö "suü 'dhö -da -nu 'gü ³⁹ 'yö 'wo nu 'wo -wɔ -së pö- -nu -dhɛ -a kë 'wo- wo "dhü bha- -wɔn

'gü, 'yö 'wo- -nu bho -kaso 'gü 'wo =bhεa- -nu -dhε kö -wo 'go 'pödhe bha- 'gü.

⁴⁰=Dhε 'ö Pɔdhö waa- Sidhasö =wa 'go -kaso 'gü, 'yö 'wo dho Dhidi -gɔ 'kɔɔdhö. =Dhε 'ö =wa "yan -kpan 'dhang -bho Yesu "dhiö -mε -nu 'wo mü -a -nu -bha, 'yö 'wo- -nu faan dɔ, 'yö 'wo go 'pödhe bha- 'gü 'wo dho.

17

Pɔdhö waa- Sidhasö -a -nu -kë Tesadhonikö -kɔ

¹=Dhε 'ö =ya kë "dhü, 'yö 'wo bɔ Angfipodhi -pö waa- Apodhoni -pö -nu 'gü, 'yö 'wo dho 'wo =loo Tesadhonikö -pö 'ö Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ do- gun- -bha bha- 'gü. ²'Yö Pɔdhö -yö dho Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ 'gü =dhε -kɔ 'ö- -kë 'ka -kpεawo bha- 'dhö. 'Yö Atanna -wɔ 'ö -bεn zë -sü 'ka bha- pö- -nu -dhε, 'yö- -nu =klang -kë 'ka Zuifö -nu -bha -glooyi -yaaga 'ka. ³'Yö- 'klɔɔ- -nu pö- -nu -dhε =dhε -kɔ 'ö -bεn zë -sü 'ka- 'ka Atanna -bha 'sëédhe 'gü -a 'dhö, 'yö- -zɔn -nu -dhε =dhε -yö -bεn zë -sü 'ka =dhε Atanna -bha -Yamε -dho sëë bho 'ö ga, 'ö go ga 'gü. 'Yö- pö- -nu -dhε =dhε: «Yesu 'a- -dhiang zë sië ka -dhε bha =në Klisi bha- 'ka.» ⁴=Dhε 'ö =ya kë "dhü, 'yö mε 'do 'do 'bha -nu -wo go- -nu kpö 'gü 'wo 'dhang bho Atanna -wɔ 'ö Pɔdhö -ya pö- -nu -dhε bha- "dhiö, 'yö 'wo -da Pɔdhö waa- Sidhasö -nu "piö. 'Yö mε kpö 'gbε 'wo -kë Glεkö -nu 'ka 'wo Atanna -dhökemε -nu 'ka 'pö waa- dhebhɔ =bhlëësü -nu 'gbε -ta -gbε 'wo gun 'pödhe bha- 'gü bha 'wo- -kë -kɔ do bha- 'gü 'pö.

⁵'Yö =drɔ -yö -da Zuifö -nu 'gü, -a -gεn -mü =dhε mε 'gbε -bha -dho Pɔdhö waa- Sidhasö -nu =keng- -sü 'ö =dhε -kɔ bha- 'dhö bha 'yii dhi- -nu -dhε. 'Yö 'wo "wlaamε -nu =kpaä 'kwëë- -kpinng -ta -dhε -nu 'gü, 'yö 'wo zun mε -nu =bhluu "bhluu kë -sü -bha 'yö 'wo 'pö- -mε -nu zuë" =kaan- 'ka "kwëë, 'yö 'wo nu gɔndënë do 'bha 'wo- -dhε Zazɔn

bha- gɔ 'kɔ "dhiëndhö, Pɔdhö waa- Sidhasö -nu mɔɔ-
-sü 'ka kö 'wo 'dho- -nu 'ka 'pö- dë -nu -kuu "dhiü.

⁶ =Dhɛ 'ö 'wii- -nu yö 'mü, 'yö 'wo Zazɔn waa- 'dhang
-bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'bha -nu =gaan "gaan -kë, 'yö
'wo dho- -nu 'ka 'pödë -nu -kuu "dhiü, 'yö 'wo -ya "gbla
-sü -bha 'wo- pö: «'Mɛ =wa "kpungtaamɛ -nu =gban "pɛpɛ
zuëkaankwëédhe =gban 'gü bha =në =wa nu =wa =loo 'pö-
ya- 'gü ya! ⁷ "Kɛɛ Zazɔn =në- -nu =yëë bho -sü 'ka ö -gɔ
'kɔɔdhö! 'Mɛ 'wo bha -dhɛ "pɛpɛ 'wo =loo- 'gü, -wo
'tɔng- -nu 'ö kwa -bha "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- -ya dɔ bha-
=gban "pɛpɛ -see, 'ö 'wo- pö =dhɛ -gblüdë "wɛɛ 'bha -yö
-dhö 'wo- -dhɛ Yesu!» ⁸ 'Yö -wɔ bha 'ö -siö mɛ kpö 'gbɛ
waa- 'pödë -nu -dhɛ, 'yö- -nu zuë" -yö =wli. ⁹ 'Yö Zazɔn
waa- 'mɛ 'wo dho- -nu 'ka 'pö- dë -nu -kuu "dhiü bha 'wo
pë go- -nu -dhɛ "kɛɛ kö 'wii 'wɔn yaa 'bha kë. =Dhɛ 'ö
=wa bo pë -go -a -nu -dhɛ -sü 'ka, 'yö 'wo wo =kwaa- -nu
-zü 'wo dho.

Pɔdhö waa- Sidhasö -a -nu -wo Beedhe -pö 'gü -ko

¹⁰ =Dhɛ 'ö "bin =ya 'ma, 'yö 'dhang -bho Yesu -wɔn
"dhiü -mɛ -nu 'wo wo -wɔ kpö Pɔdhö waa- Sidhasö -a
-nu -bha kö -wo "suü sië, 'yö 'wo dho Beedhe. =Dhɛ 'ö
=wa =loo mü, 'yö 'wo dho Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgüko
'gü 'zü. ¹¹ Zuifö -nu 'wo gun 'pö- bha- 'gü, "tɔ -to Pɔdhö
waa- Sidhasö -nu -wɔ -bha -sü -yö kë -dhi -a -nu -dhɛ 'ö
=ziö- 'ka mɛ 'dhɛ 'wo gun Tesadhonikö bha- -nu -ta. 'Yö
'wo Atanna -wɔ kun 'zü wo zuë" =gban- 'ka, 'yö yi =gban
"pɛpɛ 'ka 'wo -ya -dhɛ do 'gü, 'yö 'wo Atanna -wɔ 'ö -bɛn
zë -sü 'ka bha- -wɔ pö kö =ya kë =dhɛ 'pë 'ö Pɔdhö 'dhö-
pö sië bha 'ö tɛan- 'ka 'wo- dɔ. ¹² 'Yö Zuifö 'gbɛ 'wo go-
-nu kpö 'gü 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü. 'Yö Glëkö
dhong -nu -bhlëësü -nu waa- gɔɔn- -nu 'gbɛ -ta -gbɛ 'wo
'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü 'pö.

¹³ "ΚΕΕ =dhe 'ö Zuifö -nu 'wo Tesadhonikö =waa- ma =dhe Pɔdhö -yö Atanna -wɔ pö sië Beedhe -pö 'gü, 'yö 'wo nu 'wo -da 'pö- -mε -nu -gɔ 'gü, 'yö 'wo- -nu dɔ bhlukuudhö, 'yö 'wo- -nu zü =yɔɔn Pɔdhö -nu -bha.

¹⁴ =Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mε -nu 'wo Beedhe bha 'wo to 'wo dho Pɔdhö dɔ zian- =weeyi "dhiü -zian 'ka -bεang 'ka, 'yö 'wo -wɔ kpɔ- -bha 'yö dho.

¹⁵ "ΚΕΕ 'yö Sidhasö waa- Timote -zë -wo -to Beedhe -pö 'gü. 'Mε 'wo dho Pɔdhö -dɔ zian -dhe 'gü bha -wo -dho "dhü 'wo =loo Atənö 'plöö. 'Yö 'wo gun -na wo yee -kë 'wo nu naɔ 'ö Pɔdhö -ya dɔ- -nu -gɔ kö -wa dɔ Sidhasö waa- Timote -a -nu -gɔ bha- 'ka =dhe -wo nu "vaandhö kö -wo -kpan ö -bha mü.

Pɔdhö -bha Atanna -wɔ pö Atənö -kɔ

¹⁶ "Tüng 'ö Pɔdhö gun dɔ sië- 'ka Sidhasö waa- Timote -nu -gɔ Atənö bha, -a zuë" -yö -gi =dedewo, -a -gεn -mü =dhe Atənö -pö bha -yö -gun pa -sü 'ka -dhɔkëpë =në- 'ka.

¹⁷ 'Yö Pɔdhö waa- Zuifö -nu waa- 'mε 'waa Zuifö 'ka "ΚΕΕ 'wo -kë Atanna =bhlëëyamε -nu 'ka bha wo -ya -dhe do 'gü Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ 'gü, 'yö 'wo zaɔdhe -nu -da ('wɔn -nu 'ö -gban Atanna -wɔ -bha bha- 'gü). 'Yö Pɔdhö =ya -kpan 'pö 'mε -nu 'ö- -nu -bha "dheε 'kpii- 'gü -dhe -nu 'gü yi "ɔɔ yi 'ö- 'ka, 'yö wεng- -nu 'wo dhiang -nu zë 'pö. ¹⁸ 'Yö 'wɔndɔmε 'bha -nu 'wo -wɔ 'wɔn 'ö Epikudhö -yö mε =draan- 'ka bha waa- mε 'bha -nu 'wo -wɔ Zenɔ -bha pë -zɔn -wɔ -bha, 'wo- -nu -dhe Sitoisien -nu bha 'wo -ya dhiang -zë Pɔdhö -dhe -sü -bha. 'Yö mε 'bha -nu -wa pö: «-Më -wɔn =në dhiang plëädë ya 'ö- pö sië- ya?» 'Yö mε 'bha -nu -wa pö 'zü: «-Kë =dhe -yö -zlan -dee 'bha -nu =në- -dhiang zë sië bha!» -A -pö "dhü -gεn -mü =dhe Pɔdhö -yö -gun Yesu -wɔn waa- mε "bhɔ- -nu -bha -go ga 'gü -dhiang =në- zë sië. ¹⁹ 'Yö 'wo- -da wo =keng- 'wo dho- 'ka mε zizi -nu -bha -yakwëëkëdhe 'kpii- 'wo- -dhe

-dhe Adheopazö bha- 'gü, 'yö 'wo- pö- -dhe: «I-mɔɔ -bha 'i Atanna -dhɔkë -kɔ -dee 'dhe 'i mɛ draan -sië- -bha bha-zɔn yi -dhe -ee? ²⁰ -A pö 'yi- wo "dhü bha- gɛn -mü =dhe 'wɔn -nu 'i- pö sië yi -dhe bha 'yii- ma do, -yö yi "piü =dhe 'yi- gɛn ma 'kpakpadhö.» ²¹ (Atɛnö -mɛ -nu bha waa- -nu -bha -dhɛng -nu -a -nu -dhidhɛwɔn 'ö gun =në gun 'wɔn -taɔng -dee -nu bha- ma -sü waa- pö -sü -nu 'ka yi =gban 'ka.)

²² 'Yö Pɔdhö -yö =wlü 'yö dɔ mɛ zizi -nu 'wo nu Adheopazö -ya "kwëë -ta bha- -nu wëëdhö 'ö- pö: «Atɛnö -mɛ -nu, a- dɔ 'kpakpadhö =dhe Atanna mɔɔ- -mɛ =dede -mü ka 'ka, ka -bha -zlan mɔɔ- -sü -yö -ziö -naa 'gü; ²³ -a -gɛn -mü =dhe 'ö gun kö a =nië sië- 'ka -bha 'pödhɛ ya- 'gü kö a ka -bha -zlan -dhɔkëdhɛ -nu -ga sië, a -dhe -dhɔkëdhɛ do 'bha -yö 'ö -bɛn zë -sü 'ka mü =dhe: «Atanna 'ö 'yaa- dɔ -a -dhɔkëdhɛ =nɛ.» =Dhe 'ö "dhü a -nu kö Atanna 'ö 'ka- -dhɔkë "kɛɛ 'ö 'kaa- dɔ bha 'a yö =në- -dhiang zë ka -dhe. ²⁴ Atanna 'ö "dhü bha =në "kpɔngtaadhɛ waa- ö 'gü -pë =gban -da, yö =në "sɛ waa-dhang- -nu =kɔɔnmɛ 'ka, -a -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'yaa =mɔɔ- -bha kö -yö -ya 'kɔ 'ö mɛ "bhɪ- -nu -wa dɔ wo -kɔ "dhiü bha- 'gü. ²⁵ "ɛɛn 'zü, -a "tv 'yaa mɛbhɪdhe =kwɛngpë -bha, -a -gɛn -mü =dhe yö =në -tosɛa waa- "tɛɛ -sü -nu waa- pë "pɛpɛ 'ö mɛ "bhɪ- -nu -mawɔn -yö zun- -bha bha- nu- -nu -dhe. ²⁶ Yö =në gɔndënë do -da yi 'bha 'ka. Gɔndënë do bha =në "kpɔngtaamɛ "pɛpɛ =gban 'wo go- 'gü. Yö 'ö bha =në- -kë 'zü kö 'mɛ 'wo bha -wo =mɔɔ "kpɔngtaadhɛ "pɛpɛ =gban 'gü. Yö 'ö bha =në 'mɛ 'ö- -nu -da "dhü bha- -nu -ya -dhe -nu 'wo dho "dhiëng kë- -bha 'gü 'yö "tüng -nu 'wo dho- kë "kpɔng =taa -a -nu -naa -kan 'yö gun -na mɛ "bhɪ- -nu kë. ²⁷ Atanna -yö mɛ "bhɪ- -nu -da kö -wo ö mɔɔ- =në- wo -kɔ "wla bho -sü 'ka -dhe 'gɛɛ 'gü, 'bha mü "dhü -wo -dho ö yö. "kɛɛ 'sa kö 'yaa mɛ

'bha 'ka =gblɛɛn. ²⁸ -A -gɛn -mü =dhɛ kwa -bha -tosɛa kɛ -sü waa- kwa -bha -pa diëë -sü -nu waa- 'pë 'ö 'kwa- 'ka -a =gban- -go yö =në- 'gü. Ka -bha "dhikanmɛ 'bha- -nu -wo -wɔ do -pö 'ö bhɔ -wɔ 'a- pö sië ka -dhɛ bha- -bha 'wo- pö: «Atanna =në kwa -da, -a -wɔn 'gü -a -bha 'në -nu -mü kwa 'ka.» ²⁹ =Dhɛ 'ö -kë =dhɛ kwa Atanna -bha 'në 'ka bha kö 'kwii 'dho kwa -zɔ 'gɔn =dhɛ Atanna -yö =dhɛ pë "blɛɛn- 'wo- -pë -kë "sɛnng waa- 'wëë- waa- -gwë -nu 'ka, 'ö 'mɛ 'wo do- -pë kɛ -dhɛ 'ka 'wo- kɛ sië- 'ka bha- 'dhö. (Pë -nu 'wo "dhü bha pë "blɛɛn- "wɛɛwɛɛdhe 'ö "tɛɛ -sü 'yaa- -gɔ =në- -nu 'ka.) ³⁰ "Tüng 'ö mɛ =gban- gun- 'ka wo tiibha bha, 'yaa gun Atanna "piü =dhɛ 'ö za do mɛ -bha -a "tüng bha- 'gü, "kɛɛ =taamasü ya- 'gü, -yö mɛ "pɛpɛ =gban -dhɛ sië -dhɛ "pɛpɛ =gban 'gü kö -wo wo kwaa wo -bha -tosɛa kɛ -ko yaa -nu bha- -nu -zü kö -wo nu ö "piü. ³¹ -A 'klɔɔ -mü =dhɛ -yö -dhɛkpaɔyi do -ya -sü 'ka kö -yö bɔ- 'ka mɛ 'ö- -ya ('wo- -dhɛ Yesu) bha- -ta kö -yö za do- 'ka "kpɔngtaamɛ -nu -bha tɛan- -ta. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö- yi to "dhiü 'yö 'mɛ 'ö "dhü bha- bɔ, 'yö- bho ga 'gü kö mɛ =gban -wa do bha 'yö bha.

³² =Dhɛ 'ö Atɛnö -mɛ -nu =wa 'wɔn 'ö -kë mɛ "bhɪ- -nu -bha -go ga 'gü -sü 'ka bha- ma, 'yö mɛ 'bha -nu 'wo =wɛɛ do Pɔdhö -bha, 'yö mɛ 'bha -nu -dt 'pö 'wo- pö: «Yi -dho yi "tu 'to 'wɔn -nu 'i- pö sië bha- -bha yi "wɛɛ 'bha 'ka.

³³ =Dhɛ 'ö =ya kɛ "dhü, 'yö Pɔdhö -yö -kan -nu -bha. ³⁴ "Kɛɛ yö -zë =gban 'gü, mɛ ga 'bha -wo kɛ -slɔɔ mü 'wo to -kplü -sü 'ka Pɔdhö -bha, 'ö 'wo 'dhang bho -wɔ -nu 'ö- pö bha- "dhiü. Denisi 'ö -kë zagɔbhomɛ -nu 'wo Adheopazö mü bha- mɛ do 'ka bha waa- dhebhɔnë do 'bha 'wo- -dhɛ 'pö Damadhisö bha waa- mɛ ga "kɛɛ bha -zë -wo kɛ 'dhang -bho Atanna -wɔ "dhiü.

18

Pɔdhö -bha -kë Kodhɛngtö -ko

¹ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü 'yö Pɔdhö -yö go Atɛnö 'yö -ziö 'ö dho Kodhɛngtö -pö 'gü, ² 'ö dho 'yö -kpan Zuifö mi do 'wo- -dhɛ Akidhasö, 'ö bhɔ 'Pɔn -sɛ 'gü bha waa- ö -bha dhebhɔ 'wo- -dhɛ 'pö Plisidhö bha- -nu -bha kö =wa 'go Itadhi -sɛ 'gü =wa nu Kodhɛngtö, "kɛɛ kö- yi 'yii =gwëë =kö. -A -nu nu -gɛn -mü =dhɛ kö Itadhi -sɛkɔɔnmɛ 'kpii- 'wo- -dhɛ Klodö bha =yaa- pö Zuifö -nu "pɛpɛ =gban -wo 'go Wlɔmö -pö 'gü. 'Yö Pɔdhö -yö dho- -nu -dhɛ 'gü. ³ =Dhɛ 'ö -kë =dhɛ wɛng- -nu -a -nu kë -yë -yö -gun do, ('ö 'wo -kë sɔkɔdɔmɛ 'ka bha), 'yö Pɔdhö -yö to- -nu -gɔ 'kɔɔdhö 'yö wɛng- -nu 'wo yë -kë wo "kwëë. ⁴ 'Yö Pɔdhö waa- Zuifö -nu waa- Glɛkö -nu 'wo zaɔdhe -da wo "kwëë -kpɛawo Atanna -wɔ -ta Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ 'gü -a -nu -bha =glooyi "pɛpɛ =gban 'ka. 'Yö Pɔdhö -ya 'gü pö- -nu -dhɛ ö faan =gban 'ka kö -wo "wɔ ö -wɔ -bha.

⁵ =Dhɛ 'ö Sidhasö waa- Timote =wa 'go Maseduanö -wa nu, 'yö Pɔdhö -yö dho "töng =gban 'gü Atanna -wɔ -pö Zuifö -nu -dhɛ -dhɛ 'gü, kë "dhü kö 'ö- -zɔn -nu -dhɛ =dhɛ Yesu =në Atanna -bha -Yamɛ 'ka. ⁶ "Kɛɛ =dhɛ 'ö Zuifö -nu 'wii "wɔ Pɔdhö -wɔ -bha, 'ö 'wo gun "si -nu bho sië- -gɔ, 'yö ö -bha -sɔ =kpɛng kö 'ö- -zɔn -a -nu -dhɛ =dhɛ -a -nu 'gü =ya see- kö- -dhɛ 'bha 'yii 'to ö -bha. 'Yö- pö- -nu -dhɛ "gbɪ- 'ka 'ö- pö: «=Ya kë =dhɛ 'kii dha (Atanna -bha 'wɔn -bho mɛ 'gü -sü -gɔ) kö -yö -sü kaa =dede =në ka -bha kö 'yii 'to ma -zë n -bha. =Dhɛ 'ö "dhü =ya 'go =dɛɛ 'gü, a -dho n -kɔ "kan ka "dhiü 'a dho 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu "piü kö 'a Atanna -wɔ pö- -nu -dhɛ.»

⁷ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö ö =kwaa- -nu -zü 'yö dho gɔndënë do 'wo- -dhɛ Titiusö Zutusö 'ö -kë Atanna =bhlëyamɛ 'ka, 'ö- -bha 'kɔ- gun dɔ sië Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ "sɔɔ bha- -gɔ 'kɔɔdhö. ⁸ Klipusö 'ö -kë

Zuifö -nu -bha -bho "kwëë -ko -gɔmɛ 'ka bha -yö kë 'dhang -bho kwa Dëmɛ -wɔ "dhiü waa- ö -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'dhö. 'Yö Kodhɛngtö -mɛ -nu 'dɛ 'wo Pɔdhö -wɔ ma 'pö, -a mɛgbɛdɛ 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü 'yö 'wo- -nu -bɔ Yesu 'ka -zu bho.

⁹ Gbeng do 'gü 'yö Pɔdhö "yan 'gü -yö -da, 'yö kwa Dëmɛ -ya pö- -dɛ: «"Suü 'ya 'dho i kë! -Bhö i faan dɔ dhiang -zë 'mɛ 'wo -dɛ ya- 'gü -a -nu -dɛ -sü -bha, 'bha 'dho i "dhi ta, ¹⁰ -a -gɛn -mü -dɛ a i "piü. Mɛ 'bha -ko 'yii 'dho =mɔɔ- -bha kö -yö i 'kun kö -yö pë yaa 'bha kë i 'ka; -a -gɛn -mü 'zü =dɛ 'mɛ 'wo dho bɔ n 'ka 'pödhɛ ya- 'gü -wo 'gbɛ!» ¹¹ Pɔdhö -yö -kwɛ do waa- ö 'gbu =në- -kë Kodhɛngtö -pö bha- 'gü kö -yö mɛ -nu draan- sië Atanna -wɔ -bha.

¹² "Töng 'ö Gadhion- gun- 'ka -gblüde 'ka Wlɔmö "sɛ -gɔ 'dɛ 'wo- -dɛ Akai bha- 'gü bha- 'ka, 'yö Zuifö -nu 'wo wo zü ma 'koo Pɔdhö -dɛ, 'yö 'wo- kun 'wo dho- 'ka "sɛgɔdhiümɛ -kuu "dhiü 'yö 'wo- 'wɔn -da -dɛ, ¹³ 'wo- pö-: «'Mɛ ya =ya yii- 'tɔng- bho, -a -gɛn -mü -dɛ -yö Atanna -dhɔkë -ko -dee 'ö 'yaa yii- 'tɔng- 'gü =në- -zɔn sië mɛ -nu -dɛ!»

¹⁴ =Dɛ 'ö Pɔdhö yöö dhiang zë, 'yö Gadhion -ya pö Zuifö -nu -dɛ: «Zuifö -nu 'ka ya, -Ka -dɛ -ga! =Ya kë =dɛ 'mɛ 'ö ya -yö 'wɔn "gbu- "wɛɛ 'bha =në- -kë, "ɛɛn 'wɔn yaa 'bha -mü 'nu, kö a -dho "töng 'sü 'a n "tɔ to- -bha -së 'ka, ¹⁵ "kɛɛ =dɛ 'kö -kë =dɛ zaɔdhe 'ö -gban -wɔ "wlaasü -nu -bha, "ɛɛn mɛ 'tɔ -nu -bha, "ɛɛn ka -bha 'tɔng- -nu -bha -a -wɔn -mü bha, kaa =dede -kaa -gɔ bho. Ma -zë 'mii 'dho "wɔ 'wɔn suu -nu bha- -nu -gɔ bho -sü -bha!» ¹⁶ 'Yö ö -bha "sɔdha -nu bɔ 'yö 'wo- -nu -kë ö -bha zadɔkɔ bha- 'gü.

¹⁷ =Dɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö 'mɛ 'wo -dɛ bha- 'gü bha 'wo Sɔsitɛnö 'ö -kë Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgüko

-gɔmɛ 'ka bha- kun, 'yö 'wo -ya -ma -sü -bha zadɔgükɔ
"dhiëndhö mü, "kɛɛ 'yii kë Gadhiɔn 'gü 'wɔn 'bha 'ka.

*P*ɔdhö bha ö yee -kë kö -yö 'dho Angtiɔsö -kɔ

¹⁸ Pɔdhö kë -gwëë Kodhɛngtö -pö 'gü =dedewo 'dhang
-bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo mü bha- -nu "piü, 'yö gun
-na 'ö =kwɛɛ 'dhu kö yö 'dhö, Plisidhö 'dhö, (-a -bha gɔn)
Akidhasö 'dhö 'wo dho Siidhi -sɛ 'gü. "Kɛɛ "sanni -wo
'dho, Pɔdhö -yö -to "yitagɔ 'sü -dhɛ 'ö Kodhɛngtö, 'wo-
Sangkle -dhɛ -kë bha- 'gü 'ö ö -gɔ "kpaa bho -sö 'ö- -bhö
Atanna -dhɛ bha- -wɔn 'gü (=dhɛ -kɔ 'wo- -kë 'ka -a -nu
wɔ -kɔ 'gü -a 'dhö), 'yö 'wo gun -na -da "yitagɔ 'gü.

¹⁹ 'Yö 'wo dho 'wo =loo Efɛzö, 'yö Pɔdhö -yö -kan
Plisidhö waa- Akidhasö -a -nu -bha -dhɛ bha- 'gü. 'Yö yö
-zë 'ö dho Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ 'gü, 'yö wɛng-
-nu 'wo -ya -dhɛ do 'gü 'wo zaɔdhe -nu -da 'wɔn -nu 'wo
-gban Atanna -wɔ -bha bha- 'gü. ²⁰ 'Yö 'wo- pö- -dhɛ -yö
=gloo wo "piü mü, "kɛɛ 'yö Pɔdhö 'yii "wɔ- -bha -a -nu
-gɔ. ²¹ 'Yö ö -wɔ -da -nu -dhɛ 'ö- pö: «=Ya kë =dhɛ Atanna
=ya "wɔ- -bha a -dho n yee kë 'zü -deewo 'a nu zun ka -dhɛ
'gü.» 'Yö -da "yitagɔ 'gü 'ö go Efɛzö 'ö dho.

²² =Dhɛ 'ö dho 'ö =loo Sezadhe, 'yö =lɔɔ mü, 'yö -ta "sia-
'ö dho Zedhizadhɛmö kö 'ö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu
'wo mü -a -nu =tua bho. =Dhɛ 'ö =yaa- kë "dhü, 'yö dho
Angtiɔsö.

²³ =Dhɛ 'ö =ya "töng 'në 'bha kë mü, 'yö dho 'yö =nië
Gadhatö -sɛ waa- Flizi -sɛ -nu 'gü, 'dhang -bho Yesu "dhiü
-mɛ -nu faan dɔ -sü 'ka -a -nu -bha -zɔ -yö Atanna -dhɛ
-sü -bha.

*A*podhɔsö -bha -kë Efɛzö -dhɛ waa- Kodhɛngtö -dhɛ
-a -nu 'gü -kɔ

²⁴ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü 'yö Zuifö mi do 'wo- -dhɛ
Apodhɔsö 'ö bhɔ Dhɛzandri -pö 'gü bha 'ö -nu Efɛzö. 'Mɛ

bha -yö -gun "dhikanmɛ 'ö Atanna -wɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka -a dɔ 'kpakpadhö -a 'ka. ²⁵ =Ya go mü 'zü 'wɔn 'ö -gban 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü -bha, -yö kē- =draan 'gbɛ 'ka =dedewo. Yöö do bha 'zü -yö -gun "yangüsiöme 'ka, 'yö Atanna -wɔ pö mɛ -nu -dhɛ 'yö mɛ -nu =draan tɛanwɔn -nu 'wo -gban Yesu -bha -a -nu 'ka, "kɛɛ 'wɔn 'dhɛ 'kö -gban mɛ "zu -sü -bha bha- 'dhɛ 'ö -kē Zan -bha mɛ -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho -sü 'ka =nē 'ö gun- dɔ sië doseng. ²⁶ 'Yö zun dhiang zë -sü -bha -zɔgbandhe 'ka Zuifö -nu -bha -yakwëekëgükɔ 'gü. "Kɛɛ =dhɛ 'ö Plisidhö waa-Akidhasö -wa -wɔ ma, 'yö 'wo- dhɛ wo -gɔ 'kɔɔdhö 'yö 'wo Atanna -bha zian bha- 'dhɛ 'yii- dɔ =kö bha- -zɔn -dhɛ. ²⁷ =Dhɛ 'ö =ya kē "dhü, 'yö Apodhɔsö -ya pö yöö 'dho Akai -sɛ 'gü, 'yö 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü -mɛ -nu 'wo Efɛzö 'wo- faan dɔ 'dho -sü -bha, 'yö 'wo 'sëedhɛ -kē 'wo- dɔ- -gɔ kö -yö 'dho- 'ka mɛ 'dhɛ 'wo mü -a -nu -dhɛ kö -wa -dhɛng bun -së 'ka.

=Dhɛ 'ö =ya 'dho =ya =loo mü, 'yö dho 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü -mɛ -nu 'wo mü -a -nu "piü, -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kē -dhɛ bha- =trɔɔn -yö kē -to 'mɛ 'wo mü bha- -nu -bha =dedewo; ²⁸ -a -gɛn -mü =dhɛ -yö -dɔ 'pö Zuifö -nu -ta ö -wɔ 'ka 'ö- pö- -nu -dhɛ =dhɛ 'pë 'wo- kē sië bha wo -dɔ -pö =nē 'wo- wo sië, 'yö- -zɔn -nu -dhɛ =dhɛ Atanna -bha -Yamɛ -zë -yö "dhü do, yö -mü Yesu =nē- 'ka =dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka Atanna -bha 'sëedhɛ 'gü bha- 'dhö.

19

Pɔdhö -bha -kē Efɛzö -kɔ

¹ =Dhɛ 'ö gun kö Apodhɔsö -yö Kodhɛngtö, 'yö Pɔdhö -yö bɔ Azi -sɛ 'gü 'ö dho 'ö =loo Efɛzö, 'yö -kpan 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü -mɛ 'bha -nu -bha mü ² 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «=Dhɛ 'ö 'ka 'dhang bho Yesu

-wɔn "dhiü, ka kë Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -slɔɔ "wɛ -ee?» 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «'Yii- ma -zianwo do =dhɛ 'Nii- "slüüslü 'bha -yö -dhö (kö yöö 'to- =slɔɔ -sü =në- -bha).
³'Yö Pɔdhö -ya -nu dhɛ" 'bha kpɔ 'ö- pö: «"Kɛɛ -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho -kɔ suu -mɛɛ 'pö 'ka- wo -sü 'ka 'sa?» 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «-A suu 'dhɛ 'ö Zan -ya -dhiang zë bha =në 'yi- wo.»
⁴'Yö Pɔdhö -ya pö- -nu -dhɛ: «'Mɛ 'wo -wɪ -bha 'wo go woo- =sɔng yaa 'gü =në Zan -ya -nu -zu, 'yö- pö Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu -dhɛ -wo 'dhang bho 'mɛ 'ö dho nu ö zian -ta bha- -wɔn "dhiü, -yö -gun "wɪ sië- Yesu =në- 'ka "dhü bha. (=Dhɛ 'ö "dhü, -a -dhɛa -bha =dhɛ 'ka -bɔ Atanna 'ka -zü bho Yesu bha =në- 'to 'gü kö -ya -zɔn =dhɛ 'ka 'dhang bho- "dhiü.)»

⁵=Dhɛ 'ö 'wɔn bha =waa- ma, 'yö 'wo -wɪ -bha 'wo- -nu -bɔ Yesu 'ka -zu bho kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü. ⁶'Yö Pɔdhö -yö ö -kɔ kpa- -nu -ta ('yö =bhɛa Atanna -dhɛ), 'yö 'Nii- "slüüslü -yö nu- -nu 'gü, 'yö 'wo -ya dhiang zë -sü -bha -wɪ "wɛɛ 'ö 'waa- dɔ -a 'gü, 'yö 'wo -ya -wɪ -nu 'ö Atanna -ya dɔ- -nu "dhi -a pö -sü -bha mɛ -nu -dhɛ. ⁷'Mɛ 'wo "dhü -a -nu -kpaa 'kwëë- -sü -gun mɛ -kaɔng do ö ga =plɛ -nu "sinma 'ka.

⁸'Yö Pɔdhö -yö dho Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ 'gü 'ö dhiang zë -zɔgbandhe 'ka. 'Yö 'wɔn 'ö -gban Atanna -bha -gblüädɛdhɛ -wɔn -bha -a -dhiang zë- -nu -dhɛ "su -yaaga 'ka, kö -ya "slë mɔɔ- sië ö zë -dhiang -nu 'gü kö mɛ 'ö dhiang zë sië- -nu -dhɛ bha -wo 'dhang bho -wɪ -nu 'ö- pö sië- -nu -dhɛ bha- "dhiü. ⁹"Kɛɛ mɛ 'gbɛ -wo wo gɔɔ- -kë "gbɪ- 'ö 'wii 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü, 'yö 'wo -ya Atanna -bha zian -san kë -dhiang -nu zë -sü -bha mɛ 'gbɛ 'wo gun 'mü bha- -nu -dhɛ. 'Yö Pɔdhö -yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo gun 'mü -a -nu sü ö =keng-, 'yö 'wo go mɛ kpö 'gü mü 'yö -ya Atanna -wɪ pö- -nu -dhɛ -sü -bha yi =gban "pɛpɛ 'ka 'kɔ 'kpɪi- 'ö göndënë

do 'wo- -dhɛ Tidhanisö 'ö gun mɛ -nu -klang kɛ sië- 'gü bha- 'gü. ¹⁰ 'Wɔn bha -wa -kɛ "dhü -kwɛ =plɛ =nɛ- 'ka, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö mɛ "pɛpɛ 'wo bɔ Azi -sɛ 'gü, 'wo Zuifö 'ka, "ɛɛn 'ö 'waa Zuifö 'ka -a -nu -gban "pɛpɛ 'wo 'wɔn 'ö -gban kwa Dɛmɛ -bha -a ma bha 'yö bha.

Seva gbö -nu këwɔn

¹¹ Atanna -gun "dhabhliwɔn "gblügblü =dede -nu kɛ sië Pɔdhö -kɔ -bha, ¹² 'ö- -wɔn 'gü mɛ -nu -wo -ziö wëédhö -sɔ -nu waa- sɔ "wɛɛdhe -nu 'ö =wa zun Pɔdhö kwi -bha -a -nu sü 'wo dho- 'ka "yuédhi -nu -dhɛ, 'ö 'wo- -yɛ wo kwi -bha, 'ö- -nu -bha "yua -yö bo "ɛɛn 'zü 'ö "yina yaa -nu 'wo go- -nu 'gü.

¹³ Zuifö 'bha -nu -wo gun =nië sië "yina yaa -nu -kɛ mɛ -nu 'gü -sü 'ka 'pö, 'yö 'wo- pö wo- -kɛ Yesu 'tɔ 'gü, 'yö 'wo- pö "yina yaa -nu -dhɛ: «Yi- -pö ka -dhɛ Yesu 'ö Pɔdhö 'dhö- -dhiang zɛ sië bha- 'tɔ 'gü, -ka 'go 'mɛ 'wo ya- -nu 'gü!» ¹⁴ ('Mɛ 'wo 'wɔn suu bha- -kɛ bha Zuifö -nu -bha "saabhomɛ 'kpii- do 'wo- -dhɛ Seva -a gbö -nu =nɛ gun- -nu 'ka, -wo -gun "saɔplɛ.) ¹⁵ "Kɛɛ 'yö "yina yaa -ya pö- -nu -dhɛ yi do 'ka 'ö- pö: «A Yesu -dɔ, 'ö Pɔdhö 'dhö 'pɛ 'ö- 'ka 'a- dɔ 'pö, "kɛɛ ka -zɛ de -mü ka 'ka?» ¹⁶ 'Yö 'mɛ 'ö "yina yaa -yö gun- 'gü bha 'ö -pö -nu -ta, 'yö- -kɔ -yö -ziö -a -nu -gɔ 'yö -ya -a -nu -wëédhɛ bho -sü -bha =dedewo, 'yö 'wo =dua- -gɔ 'wo -ziö -bɛang 'ka wo 'kpee- 'ka kö =wa -gi -nu wo, 'yö 'wo go- -gɔ 'kɔɔdhö.

¹⁷ Mɛ "pɛpɛ 'wo gun Efɛzö, Zuifö -nu oo, 'mɛ 'waa Zuifö 'ka oo, "kɛɛ mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo 'wɔn bha- ma, 'yö "suü 'dhö -da -nu 'gü, 'yö 'wo -ya kwa Dɛmɛ Yesu 'tɔ =bhlëë -ya -sü -bha =dedewo 'ö -ziö 'ka -blɛɛsü -bha -ta. ¹⁸ 'Yö mɛ 'gbɛ -nu 'ö =wa kɛ 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü -mɛ -nu 'ka, 'wo nu mɛ -nu wëédhö, 'yö 'wɔn yaa -nu 'wo- -kɛ 'yö 'wo gun -na 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü bha 'wo-

-nu pö. ¹⁹ 'Yö 'mε 'wo gun "zʊudhε këmε -nu 'ka -nu wo, -a mεgbεdhε 'wo nu 'sëēdhε -be -nu 'wo gun "zʊudhε kë siē- -bha bha- 'ka, 'yö 'wo- -nu -gü mε =gban "yan "dhiü 'pö kö- suu -yö 'go "sia-. 'Yö 'sëēdhε -be -nu bha 'wo- -nu sɔng -zun ko "dhiü -kë, -a -nu sɔng -kë "gbɪsü bha- -wɔn 'gü, 'yö- 'wëē- -da 'ko -ta -sü -yö -kë 'wëē- 'gbε =dede 'ka. ²⁰ Kwa Dëmε -wɔ -yö -pɛn -kɔ bha =në- 'gü 'gügɪudhε 'ka, 'yö- -bha 'gügɪudhε -zɔn.

Zuëkaankwëēdhe -da Efɛzö -kɔ

²¹ =Dhε 'ö 'wɔn -nu bha =wa bo -kë "dhü -sü 'ka, 'yö Pɔdhö -ya pö 'ö 'dho Zedhizadhεmö. -A 'dho -sü 'ka 'yö bɔ Maseduanö -dhε waa- Akai -dhε -nu 'gü, kö -yö ö -zu 'gɔn siē =dhε 'ya 'dho Zedhizadhεmö ö -dho dho 'ö =loo Wlɔmö 'pö. ²² =Dhε 'ö -ya kë "dhü, 'yö ö -takunmε -nu =plε, Timote waa- Edhatö -a -nu bɔ Maseduanö -sε 'gü, 'yö yö -zë 'ö "tüng 'dɛdε 'bha -kë 'zü Azi -sε 'gü mü.

²³ -A "tüng =dede bha- 'ka 'yö zuëkaankwëēdhe 'kpii- -yö -da Efɛzö -pö 'gü kwa Dëmε -bha zian bha- -wɔn 'gü.

²⁴ Mε do 'bha 'wo- -dhε Demetrisö, 'ö -kë -piöbhome 'ka bha 'yö =gebhɔ 'kpii- 'wo- -dhε Atemi bha- -dhɔkägükɔ "blɛɛn- -nu -kë 'wëē- 'ka. 'Yö -kë -a kë -yë 'ka, 'yö 'wëē- 'gbε =slɔɔ- 'gü, 'yö ö -bha yëkëmε -nu =saa- bho- 'ka.

²⁵ 'Yö Demetrisö bha 'ö ö -bha yëkëmε -nu waa- mε 'bha -nu 'ö- -nu kë -yë 'dhö do bha- -nu -dhε -dhε do 'gü 'yö- pö- -nu -dhε: «Gɔɔn- -nu, kaa =dede ka- -dɔ =dhε kwa -bha =naɔ -yö -go yë -nu 'kwa- kë siē ya =në- 'gü, ²⁶ "kεε 'mε 'wo- -dhε Pɔdhö ya, 'pë 'ö- kë siē ya ka "yan -ya -dhε 'gü, ka "tu -ya 'gü 'pö. -A -gɛn -mü =dhε -ya -pö 'ö- pö -dhɔkëpë -nu 'ö mε "bhɪɪ- -nu 'wo- kë siē bha 'waa Atanna =dede 'ka, 'yö mε 'gbε =gban 'wo 'dhang bho siē- "dhiü, "kεε 'yö 'yii kë Efɛzö -dhε doseng -zian 'ka, 'yö- -dhε =ya 'to 'dɛdε kö =ya Azi -sε ya- 'gü -mε -nu "pɛpɛ

=gban zuë" slëë- =yaa- -nu zuë" bho kwa -bha -zlan bha-
-wɔn "piü. ²⁷ 'Wɔn bha 'yii kē =dhɛ -yö kwa -bha yē
yöö do =nē- gɔ zē, "kɛɛ kwa -bha -dhɔkɛpē 'kpii- bha-
-dhɔkɛgükɔ =bhlēē 'bha 'yaa mɛ 'bha -gɔ 'zü, 'sa -ya kē
'dhü 'pö kö -a -bha 'tɔbhɔdhe 'ö Azi -sɛ "pɛpɛ =gban 'gü
'ö -da 'ka "kpɔngtaadhɛ "pɛpɛ =gban -bha bha =ya bo =naa
bha.»

²⁸ =Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo gun "tu 'to siē- -wɔ -bha bha 'wo
-wɔ bha- ma, 'yö -siö -nu -dhɛ =dedewo 'yö 'wo -ya 'gbla
-sü -bha 'wo pö: «Efɛzö -mɛ -nu, yi -bha Atemi -yö 'kpii-
-yö 'kpii-, -yö 'kpii-!»

²⁹ 'Yö =bhlubhluudhe -yö -da 'plöö -dhɛ =gban "pɛpɛ
'gü. 'Yö mɛ -nu 'wo -ya Gayusö waa- Adhitakö -a -nu
=gbiü -sü -bha wo "piü -zuudhö. Mɛ =plɛ bha -wo -go
Maseduanö -sɛ 'gü 'yö 'wo -kē Pɔdhö "tayɔɔ 'ka. 'Yö 'wo-
-nu =gbiü 'wo dho- -nu 'ka -bɛang 'ka "dhɛɛdhö. ³⁰ -Yö
-gun Pɔdhö "piü 'nu =dhɛ 'ö -wo zang -ta kö 'ö ö -dɪ -zɔn
mɛ kpö bha- -nu -dhɛ, "kɛɛ 'yö 'dhang bho Yesu "dhiü
-mɛ -nu 'wo gun mü bha 'wii "wɪ- -bha. ³¹ 'Yö mɛ =bhlëësü
'bha -nu 'wo go Azi -sɛ 'gü 'wo gun Pɔdhö "taɔngdē -nu
'ka 'mü bha 'wo mɛ bɔ kö -yö bhɛa"- -dhɛ kö 'ya 'dho
'dho "dhɛɛdhö.

³² Zuëkaankwëedhe 'kpii- -yö -da 'mɛ 'wo =loo 'ko -ta
bha- -nu kpö 'gü -kɔ bha =nē- 'gü 'yö 'wo -ya =gbang dɔ
-sü -bha. Mɛ 'bha -nu 'wo "gbla siē -kɔ 'bha 'gü kö mɛ
'bha -nu -wo wo -bha wo siē -kɔ "wɛɛ bha- 'gü 'pö. 'Ö mɛ
'gbɛ =dede 'wo -kē -a -nu kpö 'gü 'ö 'wii- -nu -loo 'ko -ta
-gɛn dɔ. ³³ (Mɛ 'bha -nu -gun -nu kpö 'gü mü 'ö 'wo wo -zɔ
-gɔn =dhɛ Dhɛzandrö =nē nu =gbang dɔ -sü bha- 'ka,) -a
-gɛn -mü =dhɛ kö Zuifö -nu -wa -blü siē wo "dhiü. =Dhɛ 'ö
=ya kē "dhü, 'yö Dhɛzandrö -yö ö -kɔ "paa 'gü zē mɛ kpö
bha- -nu -dhɛ kö 'ö Zuifö -nu -ta 'kɔɔ- -dhiang zē- -nu
-dhɛ. ³⁴ "Kɛɛ =dhɛ 'ö waa- 'wɔn dɔ =dhɛ Zuifö -mü 'ka,

'yö 'wo wo -wɔ -da 'kwëë- 'wo -ya "gbla -sü -bha dhiang -wɔ do 'ka, 'ö dho 'ö zun- 'ka "tüŋg kpö =dede -bha -a pö -sü 'ka =dhe: «'Kpiidhe -yö Efëzö -më -nu -bha Atemi =në- -gɔ! 'Kpiidhe -yö Efëzö -më -nu -bha Atemi =në- -gɔ!»

³⁵ =Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yö 'wɔn "yanbhɔmë do 'ö gun 'pödhë bha- 'gü, 'yö më kpö bha- -nu -ta ga, 'yö- pö- -nu -dhe: «Efëzö -më -nu, më "pɛpɛ =gban kwa- -dɔ =dhe 'më 'kwa Efëzö -pö ya- 'gü =në 'kwa kwa -bha -zlan 'kpii- 'wo- -dhe Atemi bha- -dhɔkëgükɔ waa- "blëɛn- 'ö go dhang- 'gü 'ö -pö bha- -maa kë -kɔ -së -kë. ³⁶ Më 'bha 'yaa -dhö kö -ya zaɔ-. =Dhe 'ö "dhü kö -ka dɔ dingdhö kö 'ka -ka bo ka 'ko -nu =bhluu "bhluu kë -sü 'ka! ³⁷ -A -gɛn -mü =dhe 'më 'ka- -nu kun 'ka nu- -nu 'ka ya, 'wii -dhɔkëpë 'bha =kwaan kwa -bha -zlan -dhɔkëgükɔ 'gü "ɛɛn 'wii kwa -bha -zlan 'kpii- ya- -dhiang yaa 'bha zë. ³⁸ =Ya kë =dhe Demetrisö waa- -bha yëkëmë -nu 'wo 'dhö, za 'dhö- -nu -gɔ kö -wa dɔ më 'bha -bha, zadɔyi -yö -dhö. =Ya 'go mü 'zü, 'pö- -gɔdhiümë -nu -wo -dhö. -Dhe bha =në- -dhe 'dhö- -bha kö -wo 'dho woo- 'wɔn -nu 'ka- 'gü! ³⁹ =Ya kë 'zü =dhe 'wɔn 'bha 'dhö- ka -gɔ kö 'ka- pö kö -ka 'dho- 'ka 'pödë -nu -kuu "dhiü, wo =në 'wo 'tɔng- -nu dɔ, wo =në 'wo dho- bho 'koo, ⁴⁰ 'ka 'dho =gbang dɔ 'zü =dhe 'pë 'ka- dɔ sië bha- 'dhö, -a -gɛn -mü =dhe 'pë 'ka- -kë =dɛɛ bha 'yaa -së. =Ya kë =dhe Wlɔmö -më -nu =wa 'wɔn bha- ma, -wo -dho za dɔ yi -bha 'wo- pö: «Yi "sɛgümë -nu zuë" "wlü sië "sɛkɔɔnmë 'kpii- "piü!» -A -gɛn -mü =dhe bho 'ö 'kwa- wo "dhuu 'ö kwa =loo 'ko -ta ya- -gɛn kpɛnngdhö 'yaa 'dhö kö -yö za -së nu kwa -dhe. =Ya 'go mü -a 'klɔɔ- 'ö dho 'to më "tvudhö 'yaa kwa -gɔ kö 'kwa- pö.»

⁴¹ =Dhe 'ö 'më bha =ya bo dhiang bha- zë -sü 'ka, 'yö- pö më kpö bha- -nu -dhe -wo 'dho, 'yö 'wo -kan 'kwëë-

20

"Ta 'ö Pɔdhö -yö dho- 'ka Maseduanö -sɛ waa- Glɛkö -sɛ -nu 'gü -a -dhiang

¹ =Dhɛ 'ö mɛ kpö bha =wa "kan wo 'kwë-, 'yö Pɔdhö -yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -dhɛ -dhɛ do 'gü, 'yö- -nu faan dɔ -wɔ 'gbɛ 'ka. =Dhɛ 'ö =yaa- kɛ "dhü 'yö ö -wɔ -da -nu -dhɛ 'yö dho Maseduanö -sɛ 'gü. ² 'Yö bɔ "sɛ bha- 'gü 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo mü -a -nu faan dɔ -sü 'ka, 'yö Atanna -wɔ pö- -nu -dhɛ 'gbɛ =dede 'ka. =Dhɛ 'ö =ya kɛ "dhü, 'yö dho Akai -sɛ 'ö Glɛkö -sɛ 'gü bha- 'gü, ³ 'yö "su -yaaga -kɛ "sɛ bha- 'gü, =dhɛ 'ö =ya kɛ "dhü 'yö ö =kwɛɛ- -nu dhu kö 'ö dho Siidhi -sɛ 'gü "yitagɔ 'gü 'nu, "kɛɛ =dhɛ 'ö =yaa- ma =dhɛ Zuifö -nu =wa wo 'zü 'ma "kɔɔ kö -wo ö zɛ, 'yö bɔ Maseduanö -sɛ 'gü. ⁴ Mɛ 'bha -nu yi kɛ -dho Pɔdhö =keng- Azi -sɛ 'gü. 'ö Pidhusö gbö 'wo- -dhɛ Sopatɛɛ 'ö go Beedhe bha waa- Adhitakö waa- Sekundusö 'ö 'wo go Tesadhonikö waa- Gayusö 'ö go 'pö Dɛɛbö, Timote, Tisikö waa- Trofimö 'ö woo -dɪ 'pö 'wo -kɛ Azi -sɛ 'gü 'nɛ =dede 'ka, ⁵ 'wo go 'pö yi kpö 'gü 'wo dho yi "dhiü Troasö -pö 'gü 'yö 'wo dɔ yi -gɔ mü.

⁶ =Dhɛ 'ö troo 'wo- -dhɛ troo 'ö 'bluu- 'ö "sɛkɛ 'yaa- -bha -a -bhö -ta troo bha =ya yɛn, 'yö 'yi yi -bha =kwɛɛ- dhu 'yi -da "yitagɔ 'gü Fidhipö, 'yö 'yi -dhɛkpaɔyi "sɔɔdhu -kɛ zian -ta 'yö 'yi -kpan -a -nu -bha Troasö -pö 'gü 'yö 'yi "dhɔɔgɔ do -kɛ mü.

Pɔdhö -bha "ta -totaamasü 'ö dho- 'ka Troasö -pö 'gü -a -dhiang

⁷ Zuifö -nu =glooyi bha- 'ka yɛan" "piü, 'yö 'yi bho 'ko -ta kö 'yi -bhöpɛ "slüüslü -bhö. 'Yö Pɔdhö -yö dhiang zɛ mɛ kpö 'wo gun 'mü -a -nu -dhɛ. =Dhɛ 'ö -kɛ =dhɛ -yö -dho dho -a -tadhɛkpaɔ -ta bha, 'yö dhiang zɛ 'yö- to- 'ka "dhü, 'yö gbeng =zinng 'gü -yö =loo. ⁸ -Dhangbha

'gbɛ -yö gun 'kɔdhi 'yi gun- 'gü 'kɔ -ta "dhüng 'gü bha- 'gü. ⁹'Nëglɔɔnnë "gbɔng do 'wo- -dhɛ Ötisö -yö -gun -ya -sü 'ka 'kɔ finɛtrö "dhiü kö Pɔdhö -yö Atanna -wɔ 'gü =gblɛɛn bha- pö sië, 'yö yi -yö -ziö 'nëglɔɔnnë bha- 'ka, 'yö go finɛtrö 'ö 'kɔ -yaaga -naa 'ö 'kɔ -ta "dhüng 'gü, 'yi gun- 'gü bha- "dhiü 'ö -pö "sia- "kpɛnngdhö. 'Wo dho -kɔ -da 'gü kö =ya ga. ¹⁰=Dhɛ 'ö =ya kë "dhü 'yö Pɔdhö -yö =lɔɔ 'yö "gblɛënu 'nëglɔɔnnë bha- -ta 'yö- sü 'ö- -wɔ ö -gbe 'gü 'yö- pö: «"Sika 'ya 'dho -da ka 'gü, (kö 'zü =ya ga "kɛɛ -yö -dho -bö)!» ¹¹=Dhɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö -da 'zü -deewo "dhüng 'gü 'yö 'bluu- "kplükplü bho 'yö waa- 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo- -bhö. =Dhɛ 'ö =ya dhiang zë 'zü pinpindhö 'ö =ya 'to- 'ka "dhü 'yënn- "tɛɛ =ya -wo, 'yö -ziö 'ö dho. ¹²'Nëglɔɔnnë 'ö "dhü bha- "yaan -sü =në 'wo dho- dɔ- -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö -kë -a -nu =gban "pɛpɛ zuë" =niida -wɔn 'kpii- 'ka.

"Ta 'ö Pɔdhö -yö bɔ- 'ka Troasö 'ö dho- 'ka Midhe

¹³=Dhɛ 'ö =ya kë "dhü 'yö 'yi dho "dhiü, 'yö 'yi dho 'yi -da "yitagɔ 'ö dho yi 'ka 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Asɔsö bha- 'gü bha- 'gü. -Dhɛ bha =në 'yi dɔ Pɔdhö -gɔ -a 'gü, -a -gɛn -mü =dhɛ -ya -pö yi -dhɛ ö -dho bɔ ö -gɛn -ta. ¹⁴=Dhɛ 'ö =ya -kpan yi -bha mü, 'yö 'yi- sü yi -bha "yitagɔ 'yi nu- 'gü bha- 'gü, 'yö yi dho Mitidhɛnö -pö 'gü. ¹⁵-A -dhɛkpaɔyi 'ö dɔ- "piü kö 'ya 'go -dhɛ 'dhɛ bha- 'gü, 'yö 'yi dho- 'ka Sio -sɛ 'ö -ya -sü 'ka 'yi =zinng 'gü bha- "sɔɔ. -A -dhɛkpaɔyi 'dhɛ 'ö dɔ- 'dhɛ bha- "sɔɔ, 'yö 'yi dho "sɛgɔ bha- 'dhɛ 'wo- Samɔsö -dhɛ -kë bha- 'gü. -A -dhɛkpaɔyi 'dhɛ 'ö dɔ- "piü 'zü 'yö 'yi dho 'yi =loo Midhe -pö 'gü. ¹⁶'Yö Pɔdhö -ya pö 'yi bɔ Efɛzö -pö "sɔɔ, "kɛɛ kö 'ya 'dho 'daɔnnu mü kö "tüng 'ya 'dho ziö yi -ta Azi -sɛ 'gü. -A -zɔ -yö -gun dun sië, kë "dhü kö ö -kɔ =ya =sloo- bha, kö 'ö kë Zedhizadhɛmö Pangtökɔtö =niidadhe -yi =dede bha- 'ka.

Pɔdhö -bha dhiang -zë zian -bho Atanna -bha mɛ -nu
'ka -mɛ -nu 'wo Efɛzö -a -nu -dhɛ -kɔ

¹⁷ =Dhɛ 'ö 'ya =loo Midhe -pö 'gü, 'yö Pɔdhö -yö mɛ bɔ
'mɛ 'wo zian bho sië 'mɛ 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü
Efɛzö -a -nu 'ka 'bha- -nu -dhɛ kö -wo nu. ¹⁸ =Dhɛ 'ö =wa nu
=wa =loo- -dhɛ 'gü, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Kaa =dede ka n kë
-kɔ 'a -kë 'ka ka -dhɛ 'gü 'ö sü yi -blɛsü 'a nu- 'ka Azi -sɛ
'gü -a -bha 'ö zun- 'ka =dɛɛ -bha bha- -dɔ. ¹⁹ =Dhɛ a ka yë
-kë kwa Dëmɛ -dhɛ -gɔ -dho -a -dhɛ "sia- -sü waa- "gbu
'ka 'ö 'a -ziö 'wɔn "gbu- -nu 'gü, 'ö Zuifö -nu 'wo =suasua
-nu -ya n -bha kö =wa wo zü 'ma 'koo. ²⁰ Kaa =dede ka-
'wɔn -dɔ 'kpakpadhö =dhɛ 'wɔn -nu 'wo =bhlɛsü ka -bha
dhasü -wɔn 'gü, 'mii- 'bha -bin ka -gɔ, "kɛɛ a ka -draan -a
=gban "pɛpɛ -bha mɛ kpö 'gü, "ɛɛn ka -bha 'kɔɔdhɛ -nu
'gü, ²¹ 'ö 'a Zuifö -nu waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -dhɛ
n faan =gban 'ka kö -wo 'go woo- 'wɔn yaa 'gü kö -wo slëe-
Atanna "piü, kö -wo 'dhang bho kwa Dëmɛ Yesu -wɔn
"dhiü. ²² =Dhɛ 'ö "dhü, 'dho =në 'a- wo sië Zedhizadhɛmö
=dhɛ -kɔ 'ö 'Nii- "slüüslü -ya pö- 'ka n -dhɛ =dhɛ 'a- kë-
'ka gbonggbongdhö -a 'dhö ya. 'Sa 'wɔn 'ö dɔ sië n -gɔ
mü 'maa- dɔ. ²³ -A 'dhɛ 'a- -dɔ 'ö 'Nii- "slüüslü -ya -zɔn
n -dhɛ 'pö- -nu 'a ziö sië- 'gü 'dɔɔndhö bha- -nu 'gü, yö
-mü =dhɛ sëë "gbu- bho -sü waa- -dho -kaso 'gü -wɔn -yö
n -bha. ²⁴ "Kɛɛ =ya 'to mang =dede -zë n -bha -bha, n "tu
'yaa ma -tosɛa -wɔn -bha, 'maa- yö -zianwo =dhɛ 'pë 'ö-
-wɔn 'dhö "gbu- -a 'dhö, 'wɔn doseng 'ö ma 'yaanu 'a n
-zu gɔn- 'ka, -yö -mü -kɔ 'a dho- kë- 'ka kö yë 'ö n Dëmɛ
Yesu -ya "kpläng bho n -bha, 'ö -kë -a -bha 'wɔn -taɔng -së
'ö -gban Atanna -bha -gasitɛ 'ö- -kë kwa -dhɛ -a -bha -a pö
-sü 'ka bha 'a- "dhiü -ya -së 'ka, kö 'ö =dhɛ -bɛang 'dhö 'a-
-ga 'sü bha =në- 'ka. ²⁵ A kë -nu ka kpö 'gü 'ö 'wɔn 'ö -gban
Atanna -bha -gblüädhɛ -bha 'a- pö ka -dhɛ, "kɛɛ a- -dɔ
=taama -sü ya- 'gü =dhɛ mɛ 'bha 'kii 'dho "yan -kpan n

-bha 'zü, 'dho 'ö maa- wo ya- zian- 'gü. ²⁶ 'Wɔn 'ö- wɔn 'gü, 'yö 'a- pö sië ka -dhɛ =dɛɛ n zuë" =gban 'ka =dhɛ 'mɛ 'ö dho ö -dɪ =dhɛng, ('ö go zian 'ö- du 'yaa- -bha ya- -ta) ka =zinng 'gü, kö ma -zë n -da -wɔn 'yaa -mü bha 'yö bha, ²⁷ -a -gɛn -mü =dhɛ "ta -kɔ 'ö Atanna -bha zian -ta 'ma- =gban pö ka -dhɛ 'mii- 'bha -bin ka -gɔ. ²⁸ =Dhɛ 'ö "dhü, -ka ka -zɔ kē ka -dɪ "piü kö 'ka ka -zɔ kē Atanna -bha mɛ -nu 'ö 'Nii- "slüöslü -yö ka -ya -a -gɔ "dhiü kö 'ka- maa kē bha- "piü 'pö!

=Ya 'go yö -zë 'gü, -ka ka -zɔ 'to Atanna -bha mɛ -nu "pɛɛ 'ö yöö =dede 'ö- -nu dhɔ ö -dɪ Gbö 'wo- zë -a =yɔɔn 'ka bha- "piü; ²⁹ -a -gɛn -mü =dhɛ a- -dɔ =dhɛ =ya kē =dhɛ 'ma 'dho, 'mɛ 'wo =dhɛ laa 'dhö 'ö 'wo dho "kpɛng- kē 'mɛ 'wo bha- -nu -gɔ, -wo -dho -da ka kpö 'gü. ³⁰ 'Ö =suakɛmɛ 'bha -nu -zian 'wo =wlü ka kpö 'gü -dhɛ =dede 'gü 'wo =sua -dhiang -nu zë kö 'wo 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu bho zian 'ö pö 'aa- -bha bha- -ta kö -wo ziö- -nu =keng-. ³¹ =Dhɛ 'ö "dhü -ka ka -zɔ 'to ka -dɪ 'gü! =Ya 'go mü 'zü kö 'ka- kē 'pö =dhɛ -kɔ 'a- -kē 'ka ka kpö 'gü -kwɛ -yaaga 'ka, 'ö n 'gü 'yii ga -dhio -dɔ ka -ta -sü 'ka 'yɛng- 'gü waa- gbeng -nu =gban 'gü "gbɔ 'ka bha- 'dhö.

³² 'Ma ka "kplɛng bho Atanna waa- -bha -gasitɛ -kē kwa -dhɛ -wɔ bha =në- -bha kö yö =në -yö ö "tüng kē ka 'gü =taama -sü ya- 'gü, -a -gɛn -mü =dhɛ yö =në- -kɔ dho =mɔɔ- -bha kö -yö ka gba faan 'ka, -ɛɛ 'zü kö -yö -dhɛkpɔɔ dhia" saan 'ö- -ya 'mɛ 'wo bɔ ö 'ka- -nu -gɔ bha -yö ka -bha nu. ³³ N zuë" 'yii bhɔ mɛ 'bha -bha 'wëë- -bha, "ɛɛn -a -bha sɔ 'bha -bha ka kpö 'gü. ³⁴ Kaa =dede, ka- -dɔ =dhɛ yë =në 'a- -kē n -dɪ -kɔdhɛ 'ka 'yö 'pë 'ö yaa ma -mɛ -nu yi -mawɔn -yö zun- -bha 'a- =slɔɔ. ³⁵ A- -kē "dhü kö 'a- -zɔn =në- wo ka -dhɛ =dhɛ kwa -dho yë kē =dhɛ -kɔ bha =në- 'dhö kö 'kwa mɛ 'ö "sɪ 'yaa- -nu -dhɛ -a -nu -ta 'kun, kö kwa -zɔ -yö -bö kwa Dɛmɛ Yesu yöö =dede 'ö -wɔ 'ö-

pö =dhe: «I -bha pë -nu mε -dhe -sü -yö i -bha 'wɔn -së 'kpii- 'ka 'ö =ziö- mε -bha pë -nu i -dhe -sü -ta bha- -ta.»»

³⁶ =Dhe 'ö Pɔdhö =ya bo 'wɔn -nu bha- -nu pö -sü 'ka, 'yö waa- 'mε -nu 'wo bha 'wo zun wo kpiö 'gü 'yö 'wo =bhεa- -dhe. ³⁷ =Dhe 'ö =wa bo -bhεa Atanna -dhe -sü 'ka, 'yö 'wo wo -wɔ -da Pɔdhö -dhe "gbɔ 'ka, -a -gεn -mü =dhe Pɔdhö -dho -gun -a -nu kë sië =dedewo.

³⁸ -A -nu =gban wëë'- -gun -siö -sü 'ka =dedewo -a pö 'ö Pɔdhö -ya wo- -nu -dhe =dhe 'yii 'dho ö "yan -kpan wo -bha 'zü bha- -wɔn 'gü. 'Yö 'wo dho- -dɔ zian -dhe 'gü 'wo dho 'wo =loo "yitagɔ "dhiü.

21

Pɔdhö -dho Zedhizadhεmö -ko

¹ =Dhe 'ö 'ya "kan yi 'kwëë-, 'yö 'yi -da "yitagɔ 'gü 'yi dho vεεdhö Kɔsö -sε 'gü. =Dhe 'ö- -tadhε =ya =kpaɔ, 'yö 'yi dho Dhɔdö -sε 'gü, 'yö go mü 'zü 'yi dho Patadha 'plöö.

² 'Yö 'yi -kpan "yitagɔ do -bha mü kö -yö 'dho sië Fenisi -sε 'gü, 'yö 'yi go- -blεεsü bha- 'gü, 'yi -da 'dhe bha- 'gü 'yi dho. ³ 'Yö 'yi dho 'yi =loo "sεgɔ 'ö -ya -sü 'ka "yi =zinng 'gü 'wo- -dhe Siplë bha- "sɔɔ, 'yö 'yi "sεgɔ bha- yö yi "dhiü =dhe 'pe 'dhö, "kεε 'yö 'yi- to yi =kwaa- 'gü, 'yö 'yi dho Siidhi -sε 'gü 'yi dho 'yi =loo Tii -dhe 'ö "yitagɔ dho =kwεε- lɔɔ- -bha bha- 'gü 'yö 'yi =lɔɔ mü.

⁴ =Dhe 'ö 'ya -kpan 'dhang -bho Yesu "dhiü -mε -nu -bha -dhe bha- 'gü, 'yö 'yi "dhɔɔgɔ do -kë -a -nu "piü mü. 'Yö 'Nii- "slüüslü -yö 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü -mε -nu 'wo mü bha- -nu -zɔ -bö =dhe 'wɔn "gbɔ- -dho Pɔdhö =slɔɔ Zedhizadhεmö, 'yö 'wo- pö- -dhe 'ya 'dho 'dho. ⁵ "Kεε =dhe 'ö 'ya "dhɔɔgɔ do kë- -nu "piü mü, 'yö 'yi dho yii- "ta 'ka "dhiü, 'yö waa- -nu -bha dhebhɔ -nu, -a -nu -bha 'në -nu 'wo dho yi -dɔ zian- -dhe 'gü, 'yi go- 'ka 'plöö 'yi dho 'yi =loo "saan "dhiü, 'yö 'yi zun yi kpiö

'gü =weeyi "dhiü -dhe bha- 'gü 'yö 'yi =bheα Atanna -dhe.
⁶ =Dhe 'ö 'ya -wɔ -da yi 'ko -nu -dhe "pεpεdhö, 'yi -da sië
 "yitagɔ 'gü kö woo -dɪ 'pö -wo 'dho sië wo -gɔ 'pödhö.

⁷ 'Yö 'yi dho yii- 'ta 'ka "dhiü 'yi go Tii 'yi dho
 Pötodhemaisö -pö 'gü 'yö 'yi yi dheebhang -nu 'wo Yesu
 -bha 'ka mü -a -nu =tua bho, 'yö 'yi -dhekpaoyi do -kë -a
 -nu "piü mü 'pö.

⁸ =Dhe 'ö -dhe =ya =kpaɔ, 'yö 'yi dho yi "dhiü, 'yi dho
 'yi =loo Sezadhe -pö 'gü, yi -da Fidhipö 'ö -kë Atanna
 -wɔ pö -mε 'ka bha- -gɔ 'kɔɔdhö -dhe bha =në- 'gü 'yö
 'yi -wɔ mü. Fidhipö bha -yö -kë mε "saɔplε 'ö Yesu
 -bha =klangdhiü -nu 'wo -kɔ -yε -nu -bha Zedhizadhεmö
 "tüng 'bha 'gü bha- mε do 'ka. ('Wɔn 'ö -gban mε "saɔplε
 bha- -nu -wɔn -bha -yö mü.) ⁹ Fidhipö bha- 'dhu 'nëd-
 hiëng -nu -yiisiö 'ö 'waa gwaan- -bha -wo -gun mü 'ö 'wo
 gun Atanna -wɔ "dhiü =loo sië -nu wo. ¹⁰ Yi -dhekpaoyi
 'gbε -dɪ "pöpü -kë mü, 'yö Atanna -wɔdhiüloomε do
 'wo- -dhe Agabusö bha 'ö go Zude -sε 'gü 'ö nu yi "piü.
¹¹ 'Yö Pɔdhö -bha kwi "pεn sü, 'yö 'ö -gεn waa- 'ö -kɔ -nu
 -lö 'ka 'yö- pö: «'Wɔn 'ö 'Nii- "slüüslü -ya pö n -dhe 'yö
 ya, -ya pö: «'Mε 'ö- -bha kwi "pεn 'dhö n -gɔ ya, Zuifö -nu
 -dho -a -lö Zedhizadhεmö =dhe -kɔ ya- 'dhö, 'yö 'wo- dɔ
 'mε 'waa Atanna dɔ- -nu -gɔ».

¹² =Dhe 'ö -wɔ -nu bha 'ya- ma, 'yö yi 'dhö, Sezadhe
 -mε -nu 'dhö, 'yi =kpaα yi 'kwë- 'yi =bheα Pɔdhö -dhe
 =dedewo kö 'ya 'dho 'dho Zedhizadhεmö, ¹³ "kεε 'yö- -yɔ
 bɔ yi -gɔ 'ö- pö: «-Më =në -kë 'yö 'ka "gbu bɔ kö n zuë"
 "dhiü -yö "tεε? =Ya 'to ma -zë n -bha -bha n -lö -sü 'yaa n
 'gü 'wɔn 'bha 'ka, 'kö 'ma ga -zian =në- wo Zedhizadhεmö
 n Dëmε Yesu -wɔn 'gü -yö n 'gü -së.» ¹⁴ "Kεε =dhe 'ö -kë
 =dhe Pɔdhö 'yii "wɪ yi -wɔ -bha, 'yö 'yi yi bo -a -bho zian-
 -sü 'ka, 'yö 'yi- pö kwa Dëmε dhɔɔbhaa -yö kë.

¹⁵ =Dhɛ 'ö 'ya -dhɛkpaɔyi 'bha kɛ 'mü, 'yö 'yi yii- =kwɛɛ-
-nu dhu 'yö 'yi dho Zedhizadhɛmö. ¹⁶ 'Dhang -bho Yesu
"dhiü -mɛ -nu 'bha -nu -wo kɛ -go Sezadhe, 'wo dho yi
dɔ zian-. -Wo -dho 'wo yi dɔ gɔndɛnɛ do 'ö- 'dhang -bho
Yesu "dhiü -yi -ya =gwɛɛ 'pö 'wo- -dhɛ Nasɔn 'ö go "sɛgɔ
'ö -ya -sü 'ka "yi =zinng 'gü 'wo- -dhɛ Siplɛ bha- 'gü bha-
-gɔ 'kɔɔdhö 'yö 'yi -wɔ mü.

Pɔdhö -bha -wo Zakö -dhɛ 'gü -ko

¹⁷ =Dhɛ 'ö 'ya 'dho 'ya =loo Zedhizadhɛmö, yi dheeb-
hang -nu 'wo Yesu -bha 'ka mü -wo yi -dhɛng bun zuɛ"
=nii -da -sü 'ka =dedewo. ¹⁸ =Dhɛ 'ö -dhɛ =ya =kpaɔ, 'yö
yaa- Pɔdhö -nu 'yi dho Zakö -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö mɛ zizi -nu
'wo Yesu -bha 'ka Zedhizadhɛmö 'wo nu 'wo -kpan yi -bha
mü. ¹⁹ 'Yö Pɔdhö -ya -nu =tua bho, 'yö ö "kplɛng bho- -nu
-dhɛ, 'yö pɛ -nu 'ö Atanna -ya -kɛ -a -kɔ -bha 'mɛ 'waa
Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü bha- =gban "pɛpɛ sü 'do 'do 'yö-
-gɛn bho- -nu -dhɛ.

²⁰ =Dhɛ 'ö =waa- -wɔ -nu bha- ma, 'yö 'wo -ya Atanna
'tɔ bhɔ -sü -bha. 'Yö 'wo- pö Pɔdhö -dhɛ: «Yi dheebhang,
-bhö -dhɛ -ga, pɛ -nu 'wo kɛ siɛ Zedhizadhɛmö -pö ya- 'gü
-a -nu -ga 'wo ya: Zuifö -nu "gblü drun 'gbɛ =dede =wa
'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü. -A -nu =gban "pɛpɛ -wo
Atanna -bha 'tɔng- -nu 'ö Moizö -ya nu kwa -dhɛ bha-
-kun -sɛ 'ka. ²¹ "Kɛɛ -wa ma -sü 'ka =dhɛ i- -pö Zuifö -nu
'wo -pɛn -sü 'ka "sɛgɔ "wɛɛwɛɛ -nu 'gü bha- -nu -dhɛ 'i-
-nu =klang -kɛ 'ka =dhɛ -wo wo kwaa- 'tɔng- 'ö Moizö -ya
nu kwa -dhɛ bha- -zü, =ya 'go mü 'zü 'wa 'dho woo- 'nɛ -nu
kɛ 'gbanɛ 'ka 'zü 'ɛɛn 'wa 'dho Zuifö -nu -bha -tosɛadhe
kɛ -kɔ 'wo bhɔ- 'gü bha- 'bha kɛ 'zü. ²² =Dhɛ 'ö "dhü 'kwa-
kɛ =dhɛ? =Ya kɛ =dhɛ kö 'mɛ 'wo bha -wo i nu -wɔn ya-
ma, -wo -dho bho 'ko -ta 'gbɛ =dede 'ka. ²³ =Dhɛ 'ö "dhü,
'pɛ 'yi dho- pö i -dhɛ bha -bhö -a kɛ! Gɔɔn- -nu -yiisiö

'wo "plüün bho -sü 'ka Atanna -dhe -wo kwa kpö 'gü -dhe ya- 'gü. ²⁴ =Dhe 'ö "dhü -bhö 'dho kö kEng- -nu 'ka =mɔɔ- 'gü kö -bhɔkwëédhe 'ö- -nu "plüün -bho 'gü -wɔn kë -sü "dhiütodhe 'gü, 'ö dho- -nu kë "slüüslü Atanna wëédhö bha 'ka- kë ka "kwëë. "Kεε kö bhi =në 'i- -nu -bha "saa- -bho 'ka -pë -nu sɔng nu kë "dhü kö -wo wo -gɔ bho. Yö =në =ya kë "dhü 'yö mε =gban- dho- 'wɔn dɔ =dhe 'pë 'wo- pö i -bha bha- -bha 'yaa tɛanwɔn 'ka, "kεε i i -bha -tosεa -kë Moizö -bha 'tɔng- 'kun -sü 'ka. ²⁵ -A 'dhe 'ö -gban 'mε 'waa Zuifö 'ka "kεε 'ö =wa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü -a -nu -bha -bha bha, 'wɔn 'yi- dɔ 'wɔn -së 'ka -a -nu -bha 'ka, yi- -bɛn zë -sü 'ka 'sëédhe 'gü 'yi- bɔ- -nu -dhe. Yö -mü =dhe kö 'wa 'dho -bhöpë -nu 'wo "saa- bho- 'ka -dhɔkëpë -nu "dhiü bha- -bhö. =Ya 'go mü 'zü 'wa 'dho pë =yɔɔn -bhö, =ya 'go mü 'zü wü 'ö- =yɔɔn 'yii =wɛnng 'wa 'dho- -bhö, -a -gɛn -mü =dhe kö- "tɔng 'yii "pɔ. =Ya 'go mü 'zü kö -wo wo -dɪ 'kun -zua zë -sü -gɔ.

²⁶ =Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yö Pɔdhö waa- gɔɔn- -nu -yiisiö bha 'wo dho. =Dhe 'ö -dhe =ya =kpaɔ, 'yö- -nu =gban 'wo -gɔ "kian 'gü -sü bha- -kë. 'Yö Pɔdhö -yö dho Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö "tüng 'ö- -nu -bha -kë "slüüslü -troo dho yën- 'ka bha- pö mε -nu -dhe, -a -gɛn -mü =dhe yi 'ö bha =në 'ö dho- -nu -bha "saabhokapë -nu sɔng nu- 'ka.

Pɔdhö 'kun -kɔ

²⁷ =Dhe 'ö- -dhekpɔɔyi "saɔplε ('ö 'wɔn 'wo- "plüün bho Atanna -dhe bha- 'gü -wɔn -kë 'gü -dhekpɔɔyi 'ka bha) bha =ya yën =gban wo, 'yö Zuifö -nu 'bha -nu 'wo go Azi -sε 'gü bha 'wo "yan -kpan Pɔdhö -bha Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö 'wo mε 'gbε zuë" =wlü Pɔdhö "piü 'yö 'wo- kun. ²⁸ 'Yö 'wo -ya "gbla -sü -bha "gbɪ- 'ka 'wo- pö: «Izraɛdhö -mε -nu, -ka nu yi -dhe! -Ka -dhe -ga, 'mε 'ö ya =në -da "sε "piü 'yö bɔ -dhe =gban "pɛpɛ 'gü 'yö mε

=gban "pεpε =draan 'ö pö: «'Mε 'yi -kë Izraεdhö -mε -nu 'ka oo, Moizö -bha 'tɔng- -nu oo "εεn Atanna -dhɔkëgükɔ ya yi 'bha yi =bhlëë 'yaa 'dhö!» =Ya 'go mü 'zü =ya -da 'mε 'waa Zuifö 'ka- -nu 'ka kwa -bha Atanna -dhɔkëgükɔ ya- 'gü, 'yö- -kë "dhü -sü bha- 'gü =ya -dhε 'ö "slüüslü bha- -kë -dhiisü.» ²⁹ ['Pë 'ö -kë 'yö 'wo- pö "dhü bha yö -mü =dhε kö =wa wo "yan -kpan Trofimö 'ö go Efεzö 'ö 'yaa Zuifö 'ka bha- -bha Pɔdhö =keng- 'pö- bha- 'gü, 'yö -kë -nu 'gü =dhε =ya -da 'ka Atanna -dhɔkëgükɔ ('ö 'mε 'waa Zuifö 'ka 'waa -da mü bha-) 'gü.]

³⁰ 'Yö =bhluubhluudhe -yö -da 'pödhε bha- 'gü zian =gban 'ka, 'yö 'pögümε -nu 'wo go -bεang 'ka -dhε =gban 'gü 'wo nu 'wo Pɔdhö kun 'yö 'wo- =gbiü -zuudhö 'wo go- 'ka Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö 'wo- "kwεε ta -dhε do bha- 'gü. ³¹ -Wo -to -a "slë mɔɔ- -dhε 'gü kö 'wo Pɔdhö zë, 'yö- -taɔng -yö dho 'ö -kpan Wlɔmö -mε -nu -bha "sɔdha -gɔmε 'kpii- 'ö gun Zedhizadhεmö mü bha- -bha =dhε =bhluubhluudhe =ya -da 'pöme -nu =zinng 'gü. ³² -Wo -to -dhε do bha- 'gü 'yö "sɔdha -gɔmε 'kpii- bha 'ö ö -kɔwLöömε -nu waa- "sɔdha -nu -dhε, 'yö 'wo dɔ -bεang -bha 'wo dho mε kpö 'gü mü. =Dhε 'ö Zuifö -nu bha- -nu "yan =ya -kpan =lamε 'kpii- bha waa- ö -bha mε -nu bha- -nu -bha, 'yö 'wo wo bo Pɔdhö -ma -sü 'ka.

³³ =Dhε 'ö =ya kë "dhü 'yö "sɔdha =lamε 'kpii- bha 'ö- pö ö -bha -yamε -nu -dhε -wo Pɔdhö 'kun kö -wa -lö lɔɔga =plε 'ka, 'ö "dhü bha kö yöö =dede =ya =yɔɔn Pɔdhö 'ka klöö-. =Dhε 'ö =ya kë "dhü 'yö 'mε 'wo gun =klëen -sü 'ka Pɔdhö -zü bha 'yö- -nu dhεε" kpɔ 'pë 'ö- -kë waa- 'pë 'ö- 'ka -a ka. ³⁴ "Kεε kö mε 'bha -nu -wo "gbla sië -kɔ "wεε 'gü mε kpö bha- 'gü, 'ö mε 'bha -nu -wo -gbla -kɔ "wεε 'bha 'gü 'pö. =Dhε 'ö "sɔdha -gɔmε 'kpii- bha =yaa- dɔ =dhε 'mε 'wo bha- -nu -wɔ 'yaa do, 'yö- pö ö -bha -ya -mε -nu -dhε -wo 'dho Pɔdhö 'ka wo -gɔ "yasa 'gü. ³⁵ "Tüng

'wo =loo- 'ka 'kɔ bha- "kpan ɣɛnng- -dhɛ =dede 'gü bha kö "sɔdha -nu =wa Pɔdhö -ya wo -kɔ -ta "dhüŋg 'gü -dhɛ =në- 'gü mɛ kpö bha- -nu -gɔ kö =wa bhɔ- zë -dhɛ -bha. ³⁶-a -gɛn -mü =dhɛ kö mɛ "pɛpɛ 'wo gun- -nu =keng- bha -wa pö sië =dhɛ -wa zë =në- wo.

Pɔdhö -bha ö -dt -ta kɔɔ- za dɔ -kɔ
³⁷=Dhɛ 'ö "sɔdha -nu 'wo 'dho sië Pɔdhö 'ka wo -gɔ "yasa 'gü, 'yö dhiang zë- -nu -bha =lamɛ 'kpüi- bha -dhɛ glɛkö -wɔ 'gü 'ö- pö: «A -mɔɔ -bha 'a 'wɔn do 'bha pö i -dhɛ "wɛ -ee?» 'Yö "sɔdha =lamɛ 'kpüi- bha 'ö Pɔdhö dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «"Kwo! I glɛkö -wɔ -ma? ³⁸=Dhɛ 'kö 'i glɛkö -wɔ ma kö Ezitö mi 'ö mɛ -nu zuë" =wlü -dee ya- 'gü "sɛgɔdhiümɛ -nu "piü 'ö dho mɛzëmɛ "gblü -yiisiö 'ka "tɔng -ta bha 'yaa -mü i 'ka 'sa!» ³⁹'Yö Pɔdhö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Abin, 'mɛ bha 'yaa -mü n 'ka, ma -zë Zuifö -mü n 'ka, Taasö -pö 'ö Sidhisi -sɛ 'gü 'ö- 'tɔ- bhɔ bha- 'gü -në -mü n 'ka. =Dhɛ 'ö "dhü -bhö dɔ "gbɪ- kö 'a dhiang zë mɛ kpö ya- -nu -dhɛ.» ⁴⁰'Yö "sɔdha =lamɛ 'kpüi- bha 'ö -wɪ -bha. 'Yö Pɔdhö -yö dɔ 'kɔ 'wo gun 'dho sië- 'ka -a 'gü bha- "kpan -ta 'yö ö -kɔ "paa 'gü zë 'mɛ 'wo bha- -nu -dhɛ. =Dhɛ 'ö -dhɛ -ta =ya dɔ dingdhö, 'yö dhiang zë- -nu -dhɛ -a -nu -dt -wɔ 'ö -kë eblö -wɔ 'ka bha- 'gü 'ö- pö:

22

¹«N dheebhang -nu, n dë -nu, -ka ka "tɔ 'to n -takɔɔwɔ 'ö maa- pö ka -dhɛ ya- -bha -së 'ka!»

²=Dhɛ 'ö =waa- yö kö -yö dhiang zë sië- -nu -dhɛ -a -nu -dt -wɔ =në- 'gü, 'yö -dhɛa -yö -ga -a -nu -ta -kpɛawo do. 'Yö Pɔdhö -yö dhiang zë- -nu -dhɛ 'ö dho- 'ka "dhiü 'ö- pö: ³«Zuifö -mü n 'ka, a -bhɔ Taasö -pö 'ö Sidhisi -sɛ 'gü bha- 'gü, "kɛɛ a n "klɔ -bho Zedhizadhëmö -dhɛ ya =në- 'gü Gamadhiɛdhö =keng-. -Yö n -klang -kë 'pö kwa "bhɛma -nu -bha 'tɔng- bha- 'kun -kɔ 'ka =dedewo. -A

-wɔn 'gü mang -dɪ 'pö Atanna -bha yë kē -pɛŋg -yö -gun n -ta =dɛ -kɔ 'ö 'ka- 'ka =dɛɛ bha- 'dhö. ⁴ 'Ö 'a 'mɛ 'wo -da kwa Dɛmɛ -bha zian -dee ya- -ta, -a -nu -wëédhɛ bho 'a- -nu zë- 'ka, 'ö 'a gɔɔn- -nu waa- dhong -nu kun 'a- -nu -da -kaso 'gü. ⁵ "Saabhɔmɛ -gɔmɛ 'kpii- waa- mɛ zizi -nu 'wo Zedhizadhɛmö -dhɛ ya- 'gü -wo -mɔɔ -bha 'wo -kē n "sɛɛ- 'ka =dhɛ 'pë 'a- pö sië bha tɛan- -mü, "ɛɛn 'zü =sua -mü. Woo =dede bha -wo kē 'sëédhɛ -nu -nu n -dhɛ kö 'a dho- 'ka kwa dheebhang -nu 'wo Zuifö 'ka Damasö -pö 'gü -a -nu -dhɛ, 'yö 'a dho -dhɛ bha- 'gü kē "dhü kö 'a 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü -mɛ -nu 'wo mü -a -nu 'kun 'a nu -nu 'ka Zedhizadhɛmö kö -wa -nu -wëédhɛ bho.

⁶ =Dhɛ 'ö 'ma -da zian -ta 'ma 'dho 'ma =loo Damasö -dhɛ "sɔɔ, "kɛɛ kö 'yënnɔg- =ya -ya mɛ -gɔ =zinng 'gü, 'yö to 'yö -dhɛpuudhɛ -ziisü 'bha -yö go 'dhang 'gü 'yö sɔ n -ta =dhɛ mɛ mɛ- mɛ "yan zë, ⁷ 'yö 'a -pö "sia-, 'yö n "tv -yö -da -wɔ do 'gü kö -ya pö sië: «Sɔdhö, Sɔdhö, -yö mü =dhɛ 'yö 'i n "yënnɔg =gbaɔn "dhü?» ⁸ 'Yö 'a- dhɛɛ" kpɔ 'a- pö: «Bhii 'de 'i bha =zɔɔ?» 'Yö- pö n -dhɛ: «Mang Yesu 'a go Nazadhɛtö i- "yënnɔg =gbaɔn sië bha ma -mü.» ⁹ 'Mɛ 'wo gun n =keng- -wo kē -dhɛpuudhɛ bha- yö 'pö, "kɛɛ -wɔ 'kö dhiang zë n -dhɛ bha 'wii- ma -së. ¹⁰ 'Yö 'a- dhɛɛ" kpɔ 'zü 'a- pö: «-Më =në 'i- "piü 'a- kē, n Dɛmɛ?» 'Yö kwa Dɛmɛ -ya pö n -dhɛ: «-Bhö "wlü kö 'i 'dho Damasö! -Dhɛ bha =në 'pë 'ö Atanna "piü kö 'i- kē 'wo dho- pö i -dhɛ -a -dhɛ 'gü.» ¹¹ =Dhɛ 'ö -kē =dhɛ n "yënnɔg -yö =tröö -dhɛpuudhɛ 'ö- 'bhü -yö -gban n "yan 'gü bha- -wɔn 'gü, 'yö n "tayɔɔ -nu 'wo -kɔ -da n =kwɛɛ- 'yö 'wo dho n 'ka Damasö 'plöö.

¹² Gɔndënë do -yö -gun 'pödhɛ bha- 'gü 'wo- -dhɛ Ananiasö 'ö -kē Atanna -bhlëyamɛ 'ka 'ö kwa -bha 'tɔng- -nu kun 'pö, 'ö Zuifö -nu 'wo 'pö- bha- 'gü 'wo- -dhiang -së zë. ¹³ 'Yö nu 'yö -kpan n -bha 'yö- pö n -dhɛ: «Sɔdhö, n

dheebhang, i "yan 'gü -yö "pɔ 'zü -deewo!» 'Yö to mü 'yö n "yan 'gü 'dhö -pɔ 'yö 'a- yö. ¹⁴ 'Yö- pö n -dhɛ: «Kwa "bhɛma -nu -bha Atanna -yö i -sü kö 'i 'pë 'ö- dhɔɔbhaa 'ka =në- dɔ, kö 'i i "yan -kpan mɛ doseng 'ö pö 'aa- bha ('ö- Gbö 'ka) bha- -bha kö 'i -wɔ 'ö go- "dhi bha- ma. ¹⁵ -A -gɛn -mü -dhɛ i -dho kë -a "sɛɛ- 'ka kö 'wɔn -nu 'ö i "yan 'dhö -da 'gü, "ɛɛn 'ö i "tu 'dhö- ma bha 'i- pö mɛ =gban "pɛpɛ -dhɛ. ¹⁶ -A -wɔn 'gü i -dɔ -më -gɔ? -Bhö "wlü kö -wo i -bɔ Yesu 'ka -zu bho kö -yö i -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to kö 'i kwa Dëmɛ -dhɛ kö -yö nu i -dhɛ.

¹⁷ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö 'a n yee -kë 'a nu Zed- hizadhɛmö. 'Yö yi do 'ka kö a bhɛa" sië Atanna -dhɛ -a -dhɔkëgükö 'gü, 'yö n "yan 'gü 'dhö -da, ¹⁸ 'yö 'a kwa Dëmɛ yö, 'yö- pö n -dhɛ: «-Bhö -a kë "dhü "vaandhö kö 'i 'go Zedhizadhɛmö -pö ya- 'gü, -a -gɛn -mü -dhɛ -a 'gü -mɛ -nu 'wii 'dho wo "tu 'to n -wɔn 'i- pö sië- -nu -dhɛ bha- -bha.» ¹⁹ 'Yö 'a- -yɔ bɔ- gɔ 'a- pö: «N Dëmɛ, woo =dede -wa dɔ =dhɛ a gun 'dho sië Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükö -nu 'gü, 'ö 'a 'dhang -bho i "dhiü -mɛ -nu kun 'a- -nu -da -kaso 'gü, 'ö 'a- "slë =mɔɔ 'ö 'wo- -nu -ma -nu wo =klangga 'ka. ²⁰ =Ya 'go mü 'zü Etiɛnö 'ö -kë i "sɛɛ- 'ka bha 'wo gun- zë sië kö a mü, 'ö 'a 'mɛ 'wo gun- zë sië bha- -nu faan dɔ, 'a- pö 'wɔn -së =në 'wo- -kë bha, 'ö ma =në 'a -kë -a -nu -bha sɔ -kwɛɛ -wɛɛ bho -mɛ 'ka -zianwo. ²¹ "Kɛɛ 'yö kwa Dëmɛ -ya pö n -dhɛ: «-Bhö 'dho, -a -gɛn -mü =dhɛ a i -bɔ mü =gblɛɛn 'mɛ 'waa Zuifö 'ka =në- -nu "piü.»

²² Mɛ kpö bha -wo wo "tu -to Pɔdhö -wɔ -bha 'ö dho 'ö dhiang -nu bha- =gban "pɛpɛ zë, "kɛɛ =dhɛ 'wo- -bha -dho 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu "piü -wɔn bha- ma, 'yö 'wo zun "gbla -sü -bha 'wo- pö: «-Ka mɛ bha- zë kö -yö 'go mɛ "yan "dhiü bha. -Tosɛa këmɛ 'yaa -mü!»

²³ 'Yö 'wo -ya "gbla -sü -bha kö -wo woo- -bha sɔ -nu -kpëng 'ö -wo -bobi -nu -pɛn 'tëng- -ta =dhɛ -kɔ 'ö 'mɛ

'wɔn =ya -siö -a -nu -dhɛ 'wo- -kë 'ka -a -nu -gɔ "sɛ 'gü bha- 'dhö, (-a -gɛn -mü =dhɛ -wa -pö Pɔdhö =ya -da Atanna "dhiü).

²⁴ 'Yö "sɔdha -gɔmɛ 'kpii- -ya pö ö -bha "sɔdha -nu -dhɛ -wo 'dho Pɔdhö 'ka -a -nu -gɔ "yasa 'gü kö -wa -ma =klangga 'ka kö 'pë 'ö- -wɔn 'gü 'ö mɛ kpö bha 'wo "gbla sië "dhü -a =keng- bha kö -ya -gɛn pö, 'yö 'wo dho- 'ka -a -nu -gɔ "yasa 'gü. ²⁵ "Kɛɛ =dhɛ 'ö =waa- -lö kö -wa -ma =klangga 'ka, 'yö Pɔdhö -ya pö "sɔdha -nu -gɔmɛ 'ö gun mü bha- -dhɛ: «Ma 'a -kë Wlɔmö 'në 'ka ka -mɔɔ -bha 'ka n -ma kö za 'bha 'yii n zë -ee? -Wa -kë "dhü kwa -gɔ "sɛ ya- 'gü "wɛ -ee?» ²⁶ =Dhɛ 'ö =yaa- -wɔ bha- ma, 'yö dho 'ö- pö "sɔdha =lamɛ bha- =dhɛ 'ö- pö: «'Mɛ kwaa- -ma bha =zɔɔ bha Wlɔmö 'në =dede -mü -wa! =Dhɛ 'ö "dhü i -dho -a kë -mü =dhɛ kö 'ya 'dho kë i -gɔ 'wɔn 'ka?» ²⁷ 'Yö "sɔdha =lamɛ 'kpii- =dede bha 'ö nu Pɔdhö "piü 'yö- dhɛɛ" kpö 'ö- pö: «Wlɔmö 'në -mü i 'ka tɛan- 'ka -ee? =Ya kë =dhɛ Wlɔmö 'në 'dhö i 'ka tɛan- 'ka -bhö -a pö n -dhɛ.» 'Yö Pɔdhö -ya pö- -dhɛ: «=lin, Wlɔmö 'në -mü n 'ka.» ²⁸ 'Yö "sɔdha =lamɛ bha 'ö- pö Pɔdhö -dhɛ: «Ma -zë ma -kë Wlɔmö mi 'ka -sü bha 'wëë- 'gbɛ =në 'a- go. 'Yö Pɔdhö -ya pö- -dhɛ: «Ma -zë 'mii 'wëëga 'bha nu kö 'a gun -na kë Wlɔmö 'në 'ka, a -bho 'ka.» ²⁹ =Dhɛ 'ö bo- pö "dhü -sü 'ka, 'ö dho "kan ö -ta kö 'mɛ 'wo gun- "piü =dhɛ 'wo- -ma bha =wa "kan- -zü 'kwëë-. =Dhɛ 'ö "sɔdha -gɔmɛ 'kpii- -dɪ 'pö 'ö- 'wɔn dɔ =dhɛ 'wɔn 'ö 'yaa këwɔn 'ka 'ya- kë, 'ya Pɔdhö 'ö Wlɔmö 'në 'ka -a -lö lɔɔga 'ka, 'yö "suü 'dhö -da 'gü, (-a -gɛn -mü =dhɛ kö =yaa- 'wɔn dɔ =dhɛ Wlɔmö -mɛ -nu -bha -gblüdë 'kpii- -dho =mɔɔ- -bha 'ö za dɔ ö -bha 'wɔn 'ö- -kë bha- -wɔn 'gü).

Pɔdhö -bha -dho zagɔmɛ 'kpii- -kuu "dhiü -kɔ

³⁰ "Kɛɛ =dhɛ 'ö -kë -dhɛ -yö -gun "sɔdha -gɔmɛ 'kpii- bha "piü =dhɛ 'ö 'pë 'ö- -wɔn 'gü Zuifö -nu 'wo za -ya

sië Pɔdhö -bha bha- -gɛn ma bha- -wɔn 'gü, =dɛ 'ö -dɛ =ya =kpaɔ, 'yö -piö lɔɔ" bha bho Pɔdhö -bha, 'yö-pö "saabhɔmɛ -nu "gblügbLö -nu waa- Zuifö -nu -bha 'wɔngɔtamɛ -nu 'wo -ya 'kwëë- -nu -kë bha- -nu -dɛ -wo -ya -dɛ do 'gü. =Dɛ 'ö =ya kë "dhü 'yö 'wo Pɔdhö sü 'wo nu- 'ka wo kpö 'gü.

23

¹ 'Yö Pɔdhö -yö ö "yan "dhiü =wlü -ya 'kwëë- këmɛ -nu bha- -nu -ta, 'yö- pö- -nu -dɛ: «N dheebhang -nu, -tosɛa 'a- -kë Atanna wëëdhö 'ö nu 'ö zun- 'ka =dɛɛ -bha bha a- -kë n zuë" "puu 'ka.» ² 'Yö "saabhɔmɛ -nu -gɔmɛ Ananiasö -ya pö 'mɛ 'wo gun Pɔdhö "sɔɔ -a -nu -dɛ -wo Pɔdhö 'tu -ma. ³ 'Yö Pɔdhö -ya pö- -dɛ 'ö- pö: «'Wɔn 'i- -kë n 'ka bha Atanna =në dho i -bha "yɔɔ bho, =flümɛ. -Wo i -dɛ kö 'i za dɔ n -bha tɛanwɔn =në- -ta =dɛ -kɔ 'ö kwaa- 'tɔng- -ya pö- 'ka -a 'dhö, "kɛɛ 'pë 'ö 'tɔng- -ya pö 'bhaa yö -zë kë, =flü =në 'i- kë sië, i- -pö mɛ -nu -dɛ -wo n -ma "wɛɛwɛɛ kö- -gɛn 'bhaa 'dhö -më -wɔn 'gü?» ⁴ 'Yö 'mɛ 'wo gun Pɔdhö "sɔɔ mü bha 'wo- pö- -dɛ 'wo- pö: «I "si bho sië Atanna -bha "saabhɔmɛ -nu -gɔmɛ 'kpüi- =në- -gɔ bha =zɔɔ -wa!» ⁵ 'Yö Pɔdhö -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «N dheebhang -nu, 'maa- 'wɔn =në- dɔ =dɛ "saabhɔmɛ 'kpüi- -mü, (a- 'wɔn -dɔ "dhü 'nu 'mii dho- pö "dhü -a -gɛn -mü -dɛ) 'pë 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü yö -mü -dɛ: <'Bha 'dho dhiang yaa zë i -gɔdhiümɛ -nu -bha.»

⁶ =Dɛ 'ö -kë =dɛ -ya 'wɔn -dɔ =dɛ zadɔmɛ -nu bha- mɛ -kɔ "pɛan do -yö -kë 'mɛ 'wo- -nu Sadusiɛn -nu -kë bha- 'ka, 'yö- -kɔ "pɛan 'bha 'dhö mɛ 'dɛ 'wo- -nu Fadhiɛn -nu -kë bha- -nu 'ka 'pö bha- -wɔn 'gü, 'yö Pɔdhö -ya pö- -nu -kuu "dhiü 'ö- pö: «N dheebhang -nu,

Fadhiziɛn -mü n 'ka, n dë- -kë Fadhiziɛn 'ka. 'Dhang =në 'a- bho "dhiü, n -zɔ -yö Atanna -dhe -sü 'ka =dhe -yö -dho game -nu bho ga 'gü 'yö 'wo za -ya sië n -bha ya. ⁷ =Dhe 'ö =ya ö bo 'wɔn -nu bha- pö -sü 'ka, 'yö Fadhiziɛn -nu waa- Sadusiɛn -nu 'wo -ya zaɔdhe -da wo "kwëë -sü -bha, 'yö 'gügblüdhe -yö -da zadɔmɛ -nu bha- -nu =zinng 'gü, ⁸ (-a -gɛn -mü =dhe Sadusiɛn -nu -wa -pö game -nu 'wii 'dho 'go ga 'gü "ɛɛn 'zü "yina 'yaa 'dhö, "ɛɛn Atanna -bha "kië -nu 'waa 'dhö, "kɛɛ 'yö Fadhiziɛn -nu -zë 'wo 'dhang bho 'wɔn -nu bha- =gban "pɛpɛ "dhiü.) ⁹ 'Yö 'wo wo -wɔ "dhiü =wli "gbɩ- 'ka, 'yö 'tɔnggɔmɛ -nu 'bha -nu 'wo -kë Fadhiziɛn -nu -bha mɛ 'ka bha 'wo =wli, 'wo- pö 'mɛ 'wo gun za dɔ sië Pɔdhö -bha bha- -nu -dhe =dhe 'wii "wɩ- -nu -wɔ -bha tongtongdhö, 'yö 'wo- pö: «'Wɔn yaa 'bha 'ö 'mɛ ya 'ö dho- kë 'yaa 'dhö, "kɛɛ -yö -dho kë "yina "ɛɛn Atanna -bha "kië 'bha -bha dhiang -zë -a -dhe -sü =në- 'ka.

¹⁰ 'Ö dɔ mü kö -a -nu -bha zaɔdhe "tɛɛ =ya kë "gbɩ-, 'yö "suü 'dhö -da "sɔdha =lamɛ 'kpii- bha- 'gü, 'yö -kë 'gü =dhe woo- Pɔdhö =gaan "gaan kë kö -wa zë- 'ka do, 'yö- pö ö -bha "sɔdha -nu -dhe -wo lɔɔ- kö -wo 'dho mɛ kpö 'gü mü kö -wo Pɔdhö bho mɛ kpö 'gü kö -wo 'dho- 'ka "yasa 'gü.

¹¹ -A gbeng 'dhe 'ö dɔ- "piü, 'yö kwa Dëmɛ -yö ö -dɩ -zɔn Pɔdhö -dhe 'yö- pö- -dhe: «-Bhö i faan dɔ, 'bha "sɛɛdhe kë n -bha Zedhizadhɛmö yö "kɛɛ Wlɔmö -dhe -bha -wɔn -yö -tun i -bha.»

Zuifö -nu -bha wo zü -ma 'koo kö -wo 'wɔn yaa kë Pɔdhö 'ka -kɔ

¹² -A -tadhekpaɔ -ta dhia" "piü, 'yö Zuifö -nu 'wo wo zü ma 'koo 'yö 'wo -sö -bhö 'wo- pö 'wii 'dho pë -bhö "ɛɛn 'wii 'dho müpë -zë 'bha mü "fɔn kö 'wa Pɔdhö =në- zë.

¹³ 'Mɛ 'wo wo zü ma 'koo "dhü bha -wo -ziö mɛ -kaɔng

-yiisiö -ta. ¹⁴ 'Yö 'wo dho "saabhome -gɔme -nu waa- me zizi -nu "piü, 'yö 'wo- pö- -nu -dhe: «'Ya yi -wu kë do 'ya -sö -bhö yi -dɪ -ta =dhe, 'yii dho pë 'bha -bhö "εεn 'yii 'dho müpë 'bha mü 'ö dho ö zun- 'ka yi -bha Pɔdhö zë -sü -bha. ¹⁵ =Dhe 'ö "dhü, -kaa -dhe "sɔdha =lame 'kpii- -gɔ kaa-zagɔbhome 'kpii- -nu 'dhö kö -yö nu Pɔdhö 'ka ka -dhe, -kaa pö- -dhe =dhe -yö ka "piü =dhe 'ka 'wɔn bha- 'gü ma -së 'ka. Yi -zë 'ya =mɔɔ- 'gü kö 'yi- zë kö 'yii =loo =kö ka -dhe 'gü.»

¹⁶ "Kεε 'yö Pɔdhö dheebhang -dhebhɔ gbö -yö Zuifö -nu -bha "kpënn-g- bha- -wɔn ma, 'yö dho "sɔdha -nu -gɔ "yasa 'gü mü 'yö- pö Pɔdhö -dhe. ¹⁷ 'Yö Pɔdhö -yö "sɔdha -gɔme -nu bha- me do -dhe 'yö- pö- -dhe: «-Bhö 'dho 'nëglɔɔnnë ya- 'ka "sɔdha =lame 'kpii- -dhe 'gü, 'wɔn 'bha -ya -gɔ kö -ya pö- -dhe.» ¹⁸ 'Yö "sɔdha -gɔme bha waa- 'nëglɔɔnnë bha 'wo -ziö 'wo dho "sɔdha =lame 'kpii- "piü 'yö- pö- -dhe: «Pɔdhö 'ö -kaso 'gü bha -ya -pö 'a nu 'nëglɔɔnnë ya- 'ka i -dhe 'gü, dhiang 'bha -ya -gɔ kö -ya zë i -dhe.» ¹⁹ 'Yö "sɔdha =lame 'kpii- bha 'ö 'në bha- kun- kɔ -bha, 'yö 'wo dho -dhe "wεε 'gü, 'yö- dheε" kpɔ 'ö- pö: «-Më -wɔn =në i "piü 'i- pö n -dhe?» ²⁰ 'Yö- -yö bɔ 'ö- pö: «Zuifö -nu =wa ziö wo 'ko "piü kö -wo Pɔdhö -gbadhe i -gɔ kö -yö nu wo -bha zadɔme -nu -kuu "dhiü dhia". Kë "dhü kö zadɔme -nu -wo 'wɔn 'ö -gban -a -bha bha- 'gü ma -së 'ka. ²¹ "Kεε 'bha 'dho 'dhang bho- -nu "dhiü, -a -gɛn -mü =dhe me -dhü 'ö -ziö -kaɔng -yiisiö -ta, =wa wo -gblɛn 'kpɔ kö 'wo -pö -ta zian 'ka, -a -nu zü -yö do 'wɔn bha- 'gü, =wa -sö -nu =gban -bhö -wa -pö 'wii 'dho pë 'bha -bhö "εεn 'wii dho müpë suu "wεεwε 'bha mü kö 'wii Pɔdhö zë =kö. =Wa =mɔɔ- 'gü "pɛpɛdhö, 'pë 'kö =ya 'to yö -mü =dhe kö 'i "wɪ- -bha kö 'i- bɔ.» ²² =Dhe 'ö =ya kë "dhü, 'yö "sɔdha =lame 'kpii- bha 'ö- pö 'nëglɔɔnnë bha- -dhe: «=Dhe 'kö 'bha- pö n -dhe bha 'bha 'dho- -gɛn dɔ

mε "wεε 'bha -dhε.» 'Yö ö -kɔ bho- 'gü 'yö dho.

Pɔdhö -bɔ -gblüdë Fedhisö -dhε -kɔ

²³ =Dhε 'ö =ya kë "dhü 'yö "sɔdha =lamε 'kp̄ii- bha 'ö ö -bha "sɔdha -gɔmε -nu bha- mε =plε -dhε, 'yö- pö- -nu -dhε: «-Ka "sɔdha këng =plε -dhε -dhε do 'gü kö 'ka =soomε -nu -kaɔng "saɔplε 'sü kö 'ka mε këng =plε 'ö 'düga 'dhö- -nu =kwεε- 'pö -a -nu 'sü kö 'ka ka baa- -së 'ka, kö "töng "sueisiö -naa 'ka gbeng, 'ka 'dho Sezadhe. ²⁴ -Ka =soo 'bha -nu -pë kë 'pö kö 'ka Pɔdhö 'sü- -ta kö 'wɔn 'bha 'ya 'dho- "dhiü =slɔɔ, kö 'ka 'dho -gblüdë Fedhisö "piü.» ²⁵ 'Yö 'sëedhε -bɛn zë ö -dɪ -wɔ 'ka 'ö- pö: ²⁶ «N -gɔdhiümε =bhlëesü, -gblüdë Fedhisö, mang Klodö Dhisiasö 'ma i =tua bho 'gbε! ²⁷ Zuifö -nu =wa 'mε 'a- bɔ i -dhε bha- 'kun 'nu kö -wa zë, "kεε =dhε 'ma- ma =dhε Wlɔmö 'në =dede -mü -a 'ka, 'yö yaa- ma "sɔdha -nu 'yi dho mü 'yi- bho- -nu -gɔ, ²⁸ 'yö 'a- sü 'a dho- 'ka Zuifö -nu -bha zadɔmε -nu -kuu "dhiü, kë "dhü kö 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'wo za dɔ sië- -bha bha 'a- dɔ. ²⁹ 'Pë 'a- ma mü yö -mü =dhε -wo za -ya -bha 'wɔn -nu 'wo -gban -a -nu -bha 'tɔng- -nu -wɔn -bha =në- -wɔn 'gü, "kεε 'wɔn 'wo dho- pö kö -yö kë -a -dho -kaso 'gü -gɛn 'ka, "εɛn -a zë -gɛn 'ka kö 'a- dɔ 'yii =slɔɔ. ³⁰ =Dhε 'ö =waa- pö 'zü n -dhε =dhε Zuifö 'bha -nu =wa wo zü 'ma "kɔv -a -bha, 'yö 'a- bɔ i -dhε 'piö- -sü 'ka, 'yö 'a- pö 'zü za -dɔ -bha -mε -nu -dhε =dhε -wo nu mü kö -wa -da i -dhε.»

³¹ 'Yö "sɔdha -nu 'wo- -kë =dhε -kɔ 'wo- pö- 'ka- -nu -dhε bha- 'dhö. 'Yö 'wo Pɔdhö sü gbeng do bha- 'gü 'wo dho- 'ka Angtipatrisö -pö 'gü. ³² =Dhε 'ö -dhε =ya =kpaɔ, 'yö "sɔdha 'dhε -nu 'wo "ta sü wo -gɛn -ta bha 'wo wo yee -kë 'wo dho wo -gɔ "yasa 'gü, 'yö mε 'dhε 'wo =soo -ta bha waa- Pɔdhö -nu 'wo dho "ta 'ka wo "dhiü.

³³ =Dhε 'ö =wa 'dho =wa =loo Sezadhe 'plöö, 'yö "sɔdha -nu bha 'wo 'sëedhε bha- dɔ -gblüdë Fedhisö -gɔ waa-

Pɔdhö 'dhö. ³⁴ 'Yö -gblüdë -yö 'sëedhë bha- -wɔ pö. =Dhë 'ö =ya bo, 'yö Pɔdhö dhë" kpɔ "sëgɔ =dede 'ö go- 'gü -a -wɔn 'ka. =Dhë 'ö =yaa- ma =dhë -yö -go Sidhisi -së 'gü, ³⁵ 'yö- pö Pɔdhö -dhë: «=Ya kë =dhë më 'wo za -ya i -bha bha =wa nu =diö kö 'ka ziö dhiang 'gü kö 'yi ka -wɔ ma.» =Dhë 'ö go- 'gü, 'yö- pö ö -bha "sɔdha -nu -dhë -wo 'dho Pɔdhö 'ka 'kɔ 'ö -gblüdë Edhodö kë dɔ bha- 'gü kö -wo wo "yan 'to- -bha.

24

Za 'ö Zuifö -nu -wa dɔ Pɔdhö -bha

¹ =Dhë 'ö -dhëkpaɔyi "sɔɔdhu =ya ziö, 'yö "saabhómë -gómë 'kpii- 'wo- -dhë Ananiasö bha waa- më zizi -nu 'bha -nu, waa- -nu -bha dhiang "dhüsümë do 'wo- -dhë 'pö Tëëtudhusö bha 'wo dho Sezadhe. 'Yö 'wo dho -gblüdë Fedhisö -kuu "dhiü kö 'wo Pɔdhö -da -dhë. ² 'Yö 'wo Pɔdhö -dhë, 'yö nu, 'yö Tëëtudhusö -yö -ya Pɔdhö këwɔn -gɛn dɔ -sü -bha 'ö- pö: ³ «Yii- -gblüdë dhɔɔbhaasü Fedhisö 'ö i -bha -kë =kpaɔsü -sü -wɔn 'gü, 'yi -ya -sü 'ka yi 'flëë- 'gü "sëgɔ ya- 'gü "tüng =gban 'gü bha, yi- 'wɔn -dɔ =dhë pë "pɛpɛ 'yi- =slɔɔ "së ya- 'gü bha yi- =slɔɔ bhi =në i 'saa- 'gü. ⁴ 'Ö "dhü 'yaa n "piü =dhë 'a i -ya i ko -ta pinngdhö, "këë kö i -bha "klüsëdhë -wɔn 'gü 'i i "tu 'në 'dëdë 'to yi -bha. ⁵ 'Më 'ö ya yi- dɔ =dhë më -nu zuëkaankwëëmë -mü. Yöö do bha më suu yaa -mü, yö =në =ya 'gügblüdhe -da Zuifö -nu 'wo "së "pɛpɛ =gban 'gü -a -nu =zinng 'gü. Më kpö 'wo -kë Nazadhëtö -më -nu 'ka, -a -nu -bha më =dhëng -zian bha- -gómë =në bha. ⁶ -Ya "piü kö 'ö yi -bha Atanna -dhɔkëgükɔ "slüüslü bha- see-, 'pë 'ö -kë 'yö 'yi- kun bha 'yö bha. ['Yö yi- 'pö 'yi za dɔ- -bha =dhë -kɔ 'ö yi -bha 'tɔng- -ya pö- 'ka -a 'dhö. ⁷ "Këë 'yö "sëkɔɔnmë Dhiasiasö -ya sü yi -gɔ faandhë -bha, ⁸ 'yö- pö

'mɛ 'yi za -ya -bha bha yi- -dhɛ 'yi nu- 'ka i -kuu "dhiü.]
 =Ya kɛ =dhɛ 'mɛ bha 'bha- dhɛɛ" 'kpɔ, 'pɛ 'ö -kɛ 'yö 'yi
 za -ya -bha bha, bhii =dede i -dho tɛanwɔn dɔ- 'gü. ⁹ Yö
 Zuifö -nu 'bha -nu 'wo to 'wo wo -wɔ -da Tɛɛtudhusö -bha
 "piü -kɔ do bha- 'gü kö -ya -zɔn =dhɛ 'pɛ 'ö- pö bha 'yaa
 =sua 'ka.

Pɔdhö -bha ö -dɪ -ta -kɔɔ Fedhisö -kuu "dhiü -kɔ

¹⁰ Yö -gblüde -ya pö Pɔdhö -dhɛ -yö dhiang zɛ. 'Yö
 Pɔdhö -ya pö: «A- -dɔ =dhɛ bhi =nɛ 'i zagɔbhome 'ka
 "sɛgɔ ya- 'gü 'ö- -kwɛ kpö 'dhö ya. -A -wɔn 'gü "sika 'yaa
 n 'gü n -dɪ -ta -za dɔ -sü 'gü i -kuu "dhiü. ¹¹ Bhii =dede
 -bhö -dhɛ -ga dhiang -nu 'a dho- zɛ i -dhɛ bha- 'gü -sɛ
 'ka, -a -gɛn -mü -dhɛ 'a nu Zedhizadhɛmö -dhɛ ya- 'gü, yi
 -bha Atanna -dhökɛ -dhɛ 'gü -a -dhɛkpaɔyi 'yii ziö -kaɔng
 do ö ga =plɛ -ta -kɔ. ¹² 'Wii n yö kö a "dhinaa 'ma siɛ mɛ
 'bha 'ka Atanna -dhökɛgükɔ 'gü, "ɛɛn kö 'ma mɛ -nu -kɔ
 -ya 'kwɛɛ- yi -bha -bhɔ "kwɛɛ -kɛ 'gü -kɔ -nu 'gü, "ɛɛn 'zü
 'pö- yaan- -bha -dhɛ "wɛɛ 'bha -zian 'gü. ¹³ A- 'wɔn -dɔ
 =dhɛ 'mɛ 'wo ya za 'wo- dɔ siɛ n -bha ya- -gɛn kpɛnngdhö
 'wo dho- bho i -dhɛ 'yaa- -nu -gɔ. ¹⁴ -A -kɛ "dhü -sü bha-
 'gü, 'pɛ 'ö ma -zɛ 'a- dɔ 'ö 'a dho- pö i -dhɛ -a -ga 'ö ya: Yö
 -mü =dhɛ yi "bhɛma -nu -bha Atanna =nɛ 'a- -dhökɛ 'yö
 'a- -bha yɛ -kɛ, 'yö 'a "ta sü zian -dee 'ö wo -zɛ 'wo- -dhɛ
 =sua -zian bha- -ta. "Kɛɛ Atanna -bha 'tɔng- 'ö Moizö -ya
 -bɛn zɛ 'sɛɛdhɛ 'gü waa- Atanna -wudhiüloomɛ -nu -wɔ
 'ö 'dhö, a 'dhang -bho =gban "dhiü. ¹⁵ A n -zɔ -yö Atanna
 -dhɛ =dhɛ -kɔ 'ö woo -dɪ 'pö 'wo wo -zɔ yö- 'ka -a 'dhö,
 =dhɛ Atanna -dho 'mɛ 'ö- -nu këwɔn 'dhö -sɛ waa- mɛ 'ö-
 -nu këwɔn 'yaa -sɛ -a -nu -bö 'ö 'wo go ga 'gü. ¹⁶ Yö =nɛ-
 -wɔn 'gü 'yö 'a n -dɪ "gbɪ- -ta bho kö kɛ "dhü 'ö Atanna
 -wɔ 'ö n 'gü bha 'ö dho za dɔ n -bha -a wɛɛdhö "ɛɛn mɛ
 "bhɪ- -nu -zian wɛɛdhö.

¹⁷ =DhE 'ö -kë =dhE 'a go Zedhizadhεmō -a -kwe =ya kë 'gbE, 'yö 'a nu 'zü kö 'a 'wëëga 'bha =gbaɔ Zuifö -nu 'bha -nu -gɔ -a -nu -takunpë 'ka kö 'a "saa- bho 'zü yi -bha Atanna bha- "dhiü. ¹⁸ =DhE 'a gun "saa- bha- bho sië yi -bha Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö 'wo nu 'wo -kpan n -bha mü, "kEE kö 'ma bo -go "kian 'gü -sü -zë 'ka 'nu. ME kpö 'bha 'yaa gun mü "EEn =bhluubhluudhe 'bha 'yaa gun mü. ¹⁹ Zuifö 'bha -nu 'wo go Azi -sE 'gü =në 'wo gun mü, wo =në- -dhE 'dhö- -bha 'nu =dhE -wo za dɔ n -bha i -kuu "dhiü, "ni kö -a -nu -bha 'wɔn 'bha -zë -yö n -bha. ²⁰ 'Yii kë "dhü 'mE 'wo nu ya 'wɔn yaa 'a- -kë 'ö- -wɔn 'gü -za -yö n zë zagɔbhomE -bha za -dɔ n -bha -yi 'ka bha -wa pö. ²¹ "Ni kö 'yii kë dhiang 'a n -wɔ "dhiü =wlü- -bha "gbɩ- 'ka -a -nu =gban wëëdhö 'a- pö =dhE a 'dhang -bho game -nu -bha -go ga 'gü -sü "dhiü bha yö -zë 'ka, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a dɔ sië ka -kuu "dhiü =dEε bha 'yö bha.»

²² =DhE 'ö -kë =dhE Fedhisö -yö 'wɔn 'ö -gban Klisi -wɔn -bha bha- -dɔ -së 'ka bha, 'yö 'kwa ma kun, 'yö yi "wEE kpö 'mE 'wo gun 'mü bha- -nu -gɔ 'ö- pö- -nu -dhE: «=Ya kë =dhE "sekɔɔnmE Dhisiasö =ya nu kö 'a -wɔ do pö ka -dhE.» ²³ 'Yö- pö ö -bha "sɔdha -gɔmE -dhE -wo 'dho Pɔdhö 'ka -kaso 'gü "kEE -wo -pɔtaasü nu- -dhE -kaso -kɔ 'gü kö -wo wo kwaa- 'pö -a "tEabɔ -nu -zü kö pë "pEPE 'ö- mawɔn dho zun- -bha -wa nu- -dhE.

Pɔdhö -bha ö -dɩ 'gü -dhiang -zë Fedhisö waa- Drusidhö -nu -kuu "dhiü -kɔ

²⁴ =DhE 'ö -dhεkpaɔyi 'bha =ya ziö, 'yö Fedhisö waa- ö -bha dhebhɔ 'ö -kë Zuifö dhebhɔ 'ka 'wo- -dhE Drusidhö bha 'wo nu. 'Yö Fedhisö -yö mE bɔ 'yö 'wo nu Pɔdhö 'ka 'yö ö "tɔ to 'wɔn 'ö -gban -zɔ -yö Yesu Klisi -dhE -sü 'ö Pɔdhö 'dhö- pö sië bha- -bha bha- -bha. ²⁵ "KEE =dhE 'ö Pɔdhö -yö zun 'wɔn 'ö -gban -kë kpengdhö -sü waa- mE -bha -kɔ -mɔɔ ö -dɩ -bha -sü waa- za 'ö Atanna dho- dɔ

mε -bha dhia", mε "bhɪ- -nu këwɔn -nu -wɔn 'gü bha-dhiang zë -sü -bha, 'yö "suü 'dhö -da Fedhisö 'gü 'yö- pö: «-Bhö 'dho =kö, =ya kë =dhe 'ma "töng bha- =slɔɔ a -dho i -dhe kö 'i- 'bha pö.»²⁶ -Ya -ga =dhe Pɔdhö dho gbadhiü kë 'nu ö -dhe 'wëë- 'ka 'yö =ya kë =sië 'yö- -dhe -nu wo, 'yö 'wo "gbεεta -nu zë.

²⁷ 'Wɔn bha -wo -to 'ka "dhü 'ö -kwe =plε -yö -da 'gü. =Dhe 'ö -kwe =plε bha =ya ziö, 'yö Pɔɔsiusö Fetusö 'dhö -kë -gblüdë 'ka Fedhisö "gblɪɪ 'gü. Fedhisö -yö Pɔdhö -to -kaso 'gü kë "dhü 'nu kö 'ö Zuifö -nu dhɔɔbhaa kë.

25

Pɔdhö dhiang -zë "sɛkɔɔnmε 'kpii- -kuu "dhiü -kɔ

¹ =Dhe 'ö Fetusö =ya =loo "sε "pεan 'dhe bha- 'gü, 'ö- -dhekpaoyi =ya kë -yaaga, 'yö go Sezadhe 'ö dho Zedhizadhëmö. ² -Dhe bha- 'gü, 'yö Zuifö -nu -bha mε "gblügbliü -nu waa- "saabhomε -gɔmε -nu 'wo Pɔdhö -wɔn -da Fetusö -dhe 'wo- pö³ -yö 'wɔn -së do kë wo -dhe, -yö Pɔdhö bɔ Zedhizadhëmö. 'ö "dhü bha kö =wa wo zü ma "kɪɪ 'nu kö 'wo Pɔdhö zë zian -ta. ⁴ "Kεε 'yö Fetusö -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Pɔdhö -yö -kaso 'gü Sezadhe, =ya 'go mü mang =dede n -dho mü -wɔn -dhö.» ⁵ 'Yö- pö 'zü- -nu -dhe: «Ka -gɔmε -nu -wo nu kö 'kwa 'dho Sezadhe kö =ya kë =dhe 'mε bha 'wɔn yaa =në 'ö- -kë =dedewo tεan- 'ka kö -wa -za dɔ- -bha mü.»

⁶ Fetusö 'yii =gwëë mü, -yö 'pë 'ö =mɔɔ -dhekpaoyi "saaga "εεn -kaɔng do -nu -bha =në- -kë -nu "piü Zedhizadhëmö mü, 'yö ö yee kë 'ö dho Sezadhe. =Dhe 'ö -dhe =ya =kpaɔ, 'yö dho zadɔgükɔ 'gü 'yö -ya ö -bha za -dɔ 'gü -gblɔɔ 'gü 'yö- pö -wo nu Pɔdhö 'ka. ⁷ =Dhe 'ö =wa nu Pɔdhö 'ka =wa =loo mü, 'yö Zuifö -nu 'wo go Zedhizadhëmö bha 'wo =klëën- -zü, 'yö 'wo 'wɔn yaya -nu pö- -bha 'gbε 'ka, "kεε 'sa 'wɔn -nu 'wo "dhü bha 'waa

=mɔɔ- -bha kö -wa -gɛn bho -së 'ka. ⁸ "Kɛɛ yö =në- =gban 'gü, Pɔdhö -yö ö -dɪ -ta -kɔɔ 'ö- pö: «'Mii Zuifö -nu yi -bha 'tɔng- 'bha bho "ɛɛn 'mii 'wɔn yaa 'bha kë 'pö yi -bha Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü kö yöö 'to- Wlɔmö -mɛ -nu -bha "sɛkɔɔnmɛ 'kpɪi- =në- -bha. ⁹ =Dhɛ 'ö -kë =dhɛ -yö -gun Fɛtusö "piü =dhɛ 'ö Zuifö -nu dhɔɔbbhaawɔn =në- kë bha 'yö- pö Pɔdhö -dhɛ: «I -dho =mɔɔ- -bha kö 'i nu Zedhizadhɛmö kö 'yi za bha- dɔ n -kuu "dhiü mü kö =ya kë =dhɛ 'pë 'wo- pö sië i -bha bha 'ö tɛan- 'ka 'a- dɔ -ee?» ¹⁰ 'Yö Pɔdhö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Abin, =ya 'to yö -zë -bha kö 'maa maa "wɪ- -bha, =ya kë =dhɛ bhi 'ö bhi -zë 'i "sɛkɔɔnmɛ 'kpɪi- -bha bɔmɛ 'ka bha 'bhii =mɔɔ ma za bha- dɔ -sü -bha kö a -dho 'dho Wlɔmö, "sɛkɔɔnmɛ 'kpɪi- yöö =dede -a -kuu "dhiü, -a -gɛn -mü =dhɛ bhii =dede i -'wɔn -dɔ =dhɛ 'mii 'wɔn yaa 'bha kë Zuifö -nu 'ka. ¹¹ =Ya kë =dhɛ 'a 'wɔn yaa =në- kë -sü 'ka "ɛɛn 'pë 'ö mɛ zë -gɛn bho 'ma yö =në- 'bha kë, 'mii -kɔ n zë -wɔn -bha, "kɛɛ =ya kë =dhɛ 'wɔn -nu 'wo- pö sië n -bha ya 'ö tɛanwɔn -zë 'yaa- 'gü, kö mɛ 'bha 'yii 'dho =mɔɔ- -bha kö -yö n dɔ- -nu -gɔ. 'Mɛ n "piü kö -yö ma za ya- dɔ yö -mü "sɛkɔɔnmɛ 'kpɪi- ('ö Wlɔmö bha) =në- 'ka.»

¹² =Dhɛ 'ö Fɛtusö waa- ö -bha zadɔmɛ -nu =wa dhiang 'bha -nu zë wo 'ko =zinng 'gü, 'yö- -yɔ bɔ Pɔdhö -gɔ 'ö- pö: «=Dhɛ 'ö -kë =dhɛ -yö i "piü kö "sɛkɔɔnmɛ 'kpɪi- =në -yö i -bha za dɔ bha, i -dho 'dho "sɛkɔɔnmɛ 'kpɪi- -kuu "dhiü.»

Pɔdhö -dho Aglipa waa- Bedhenisö -a -nu -kuu "dhiü -kɔ

¹³ =Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'bha =ya ziö, 'yö -gblüdë Aglipa waa- -bha dhebho Bedhenisö 'wo dho Sezadhe kö 'wo Fɛtusö =tua bho. ¹⁴ =Dhɛ 'ö =wa -dhɛkpaɔyi kpö kë mü, 'yö Fɛtusö -yö Pɔdhö -bha 'wɔn bha- -da -gblüdë -dhɛ, 'yö- pö- -dhɛ: «Gɔndënë do 'ö Fedhisö -ya to -kaso 'gü

-yö yö. ¹⁵=DhE 'ö 'ma 'dho ZedhizadhEmö, Zuifö -nu -bha 'saabhOmE -gOmE -nu waa- -nu -bha mE zizi -nu -wo ka -nu 'wo- -wɔn -da n -dhE 'wo- pö 'a- zë za 'ka. ¹⁶'Yö 'a- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'a- pö 'ö Wlɔmö -mE -nu wɔ -kɔ 'gü 'waa mE 'bha zë za 'ka "wEɛwEɛ kö 'mE 'wo za dɔ- -bha bha 'yii ziö ö -bha za -gEn 'gü -a za dɔ "yɔɔ -nu wëëdhö, ¹⁷'yö 'wo -ziö n =keng- 'yö 'yi nu yö, 'yö 'wɔn 'ö "dhü bha 'mii- -da n -gEn =wlöö, "kEɛ =dhE 'ö -dhE =ya =kpaɔ, 'yö 'yi dho zadɔgükɔ 'gü kö 'a za bha- dɔ, 'yö 'a- pö -wo nu 'mE bha- 'ka. ¹⁸'Yö- -da -mE -nu 'wo nu, "kEɛ 'yö 'wɔn yaa -nu 'ö ma zë 'a n -zɔ gɔn- 'ka bha 'wii- 'bha pö. ¹⁹'Wɔn do 'ö wEng- -nu 'wo- zaɔdhe -da wo 'ko =zinng 'gü yö -mü =dhE -a -nu -bha Atanna -dhökë -kɔ 'yaa do, =ya 'go mü 'zü, gɔndënë do 'bha 'wo- -dhE Yesu 'ö =ya ga "kEɛ 'ö Pɔdhö -ya pö glɔglɔdhö =dhE -yö "yaan bha- -wɔn -mü. ²⁰'Yö -kɔ 'a dho- kë- 'ka kö 'a 'wɔn bha- 'gü ma 'mii- dɔ, 'yö- -wɔn 'gü 'a- -dhE Pɔdhö -gɔ kö =ya "wɪ- -bha kö -yö 'dho ZedhizadhEmö kö 'a- -bha za dɔ 'mü. ²¹"KÉɛ Pɔdhö -ya -pö 'zü n -dhE glɔglɔdhö =dhE 'ö- "piü 'ö 'to -kaso 'gü kö "sEkɔɔnmE 'kpii- =dede =në -yö ö -bha za dɔ. 'Yö 'a- pö ma "sɔdha -nu -dhE -wo wo -zɔ 'to- 'gü kö -yö zun- 'ka yi 'a dho- bɔ- 'ka "sEkɔɔnmE 'kpii- -kuu "dhiü bha- -bha.» ²²'Yö Aglipa -ya pö Fetusö -dhE: «-Yö n "piü -dhE mang -dɪ 'pö 'a 'mE bha- -wɔ ma.» 'Yö Fetusö -ya pö- -dhE: «I -dho -a -wɔ ma dhia".»

²³ =DhE 'ö -dhE =ya =kpaɔ, 'yö 'wo ta Aglipa waa-Bedhenisö -nu -bha, 'yö 'wo dho -yakwëëkëgükɔ 'kpii- 'gü. 'Yö "sɔdha -nu, "sɔdha -gOmE waa- 'pö- =kɔɔnmE -nu 'wo dho 'mü. 'Yö Fetusö -yö dhiang zë ö -bha "sɔdha -nu -dhE 'yö 'wo nu Pɔdhö 'ka. ²⁴'Yö Fetusö -ya pö 'mE 'wo bho 'ko -ta bha- -nu -dhE: «-Gblüde Aglipa waa- mE "pEɛ 'ka yi "piü yö, 'mE 'ö Zuifö 'gbe -dhE 'wo za dɔ- -bha 'wo nu- 'ka n "piü ZedhizadhEmö "gbla -sü 'ka, 'ö

'wo nu 'zü- 'ka n "piü yö "gbla -sü 'ka =dhε -wa zë bha yö =nε. ²⁵ "ΚΕΕ ma -zë n -bha 'ka pë yaa 'ö- -kë 'ö 'wo dho- zë- wɔn 'gü 'mii- yö. =Dhε 'ö -kë 'pö =dhε yöö =dede -ya -pö -yö ö "piü 'ö 'dho "σεκɔɔnmε 'kpii- -kuu "dhiü bha, -yö n 'gü -së 'pö kö 'a- bɔ 'mü. ²⁶ "ΚΕΕ pë 'bha 'kö 'a dho- -ya 'sëedhε 'gü kö 'a- bɔ "σεκɔɔnmε 'kpii- -dhε -a -bha 'wɔn bha- 'gü 'maa- dɔ. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a nu- 'ka ka -kuu "dhiü "kεε bhii -gblüdë Aglipa -mε i -kuu "dhiü "vaandhö kö -a dhεε" =ya 'kpɔ, kö 'pë 'a dho- -bεn zë 'a- dɔ bha 'yö bha. ²⁷ -A -gεn -mü =dhε 'ma -kasogümε bɔ -gblüdë 'kpii- -kuu "dhiü kö 'mii za 'kö- kun -a -gεn pö, kö- bɔ -gεn 'yaa 'dhö.»

26

Pɔdhö -bha ö -dɔ 'gü -dhiang zë Aglipa -kuu "dhiü -kɔ
¹ 'Yö Aglipa -ya pö Pɔdhö -dhε: «-Pvtaasü -yö i -gɔ kö 'i i -dɔ -ta kɔɔ- -dhiang zë.» 'Yö Pɔdhö -yö ö -kɔ wang -pɔ kö yöö dhiang zë, 'yö- pö: ² «-Gblüdë Aglipa, n zuë" =nii -yö -da kö 'a dɔ i -kuu "dhiü =dεε =dhε 'pë ya- 'dhö kö 'a n -dɔ -ta kɔɔ- -dhiang zë 'wɔn 'ö Zuifö -nu 'wo- pö sië n -bha bha- -wɔn 'gü. ³ -A -gεn -mü =dhε bhii =dede i Zuifö -nu wɔ -kɔ -dɔ. =Ya 'go mü i- -nu -bha zaɔdhe -da 'gü -wɔn -nu -dɔ. =Dhε 'ö "dhü, a- -dhε i -gɔ kö 'i i 'tɔ 'to n -wɔ -bha -së 'ka. ⁴ Zuifö -nu "pεpε =gban -wo n -tosεa kë -kɔ 'a- -kë 'ka 'ö sü n 'nëglɔɔndhε 'gü -bha 'ö zun- 'ka =dεε -bha -a -dɔ. 'Ö -kɔ 'a -tosεa -kë 'ka n -gɔ "sε 'gü -dhε waa- Zedhizadhεmö -pö ya- 'gü 'wo- dɔ 'pö. ⁵ =Ya kë =dhε =wa "wɪ- -bha -wo -mɔɔ -bha kö woo- =dede -wo kë n "sεε- 'ka =dhε dhiang 'a- zë sië bha 'yaa =sua 'ka. -A -gεn -mü =dhε -wo n -dɔ Fadhiziεn -nu 'wo Zuifö -nu -bha 'tɔng- 'ö- -nu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü -a =bhlëë -ya wo faan =gban 'ka 'wo -ziö 'ka mε -kpεa -ta bha- mε do 'ka -a yi 'yaa =dεε. ⁶ 'Yö 'ma kë za -dɔ -bha -mε 'ka dɔ 'kwa-

wo =dɛɛ ya- 'gü, 'yö- gɛn 'dhö -kë =dɛɛ 'pë 'ö Atanna -ya "plüün bho yi "bɛma -nu -dɛɛ ('ö -gban -Yamɛ nu -wɔn -bha) bha n "yan -ya kë -yi -gɔ. ⁷ "Plüün bho -wɔ 'ö yö =në yi -bha "kwɛan- -gɔ -kaɔng do ga =plɛ 'wo -ya -sü 'ka -a kë -yi -gɔ, 'yö 'wo yë -kë Atanna -dɛɛ wo faan =gban 'ka 'yënn- 'gü waa- gbeng -nu =gban 'gü bha- yö =në- -wɔn 'gü, -gblüdë, 'yö Zuifö -nu 'wo za dɔ sië n -bha ya.»

⁸ 'Yö Pɔdhö -yö ö wë =slëë Zuifö -nu -ta 'ö- pö: «Zuifö -nu 'ka ma ya, -më =në -kë 'yö 'kaa 'dhang bho yi -bha Atanna -bha mɛ -bho ga 'gü -sü -wɔn "dhiü? ⁹ Ma -zë n -bha 'ka, a -gun n -zɔ 'gɔn sië =dɛɛ 'a pë yaa "pɛpɛ =gban suu kë Yesu 'ö go Nazadhɛtö bha- 'ka. ¹⁰ Pë 'ö gun n kë -pë 'ka -blɛɛsü Zedhizadhɛmö 'yö bha, 'ö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu 'wo -wɔ -kpɔ n -bha kö 'a 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'gbɛ -da -kaso 'gü. 'Yö =ya 'go mü =waa- -nu zë za 'ka kö -wa -nu zë, 'yö -kë mɛ =gban yi -ya 'kwëë- -wɔn 'ka. ¹¹ 'Ö- 'bha -nu =wa kë -zianwo, 'a 'wɔn "dhiü- -nu -kë -a -nu 'ka, Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü, 'yö 'a- "slë =mɔɔ, faan -wɔ -a -nu -ta -sü 'ka kö -wo wo kwaa- -zɔ -yö Yesu -dɛɛ -sü -zü. 'Wɔn -siö n -dɛɛ -kɔ yaa 'gü yaa 'ö- "piü bha- -wɔn 'gü, a -gun "wlü sië 'a dho 'wɔn -wɔ -a -nu -ta -dɛɛ 'gü 'pö "gblügblü "wɛɛ -nu -zian 'gü.

¹² -A kë 'a gun- wo sië "dhü bha- -wɔn 'gü, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu 'wo n bɔ Damasö 'plöö yi do 'ka, -kɔ -mɔɔ 'wɔn -bha -sü 'wo- nu n -dɛɛ bha- 'ka. ¹³ -Gblüdë, -dɛɛ ma -da zian -ta, 'ö 'yënn- =ya -ya mɛ -gɔ =zinng 'gü, 'yö -dhɛpuudɛ 'ö go dhang- 'gü 'ö- 'bhü 'dhö -ziö 'yënn- 'bhü -ta bha 'ö sɔ ma 'dhöö, -ta n -bha -mɛ -nu 'wo -kë n "tayɔɔ -nu 'ka -a -nu 'dhö, yi -ta. ¹⁴ 'Yö mɛ "pɛpɛ =gban 'yi -pö "sia-, 'yö 'a mɛ -wɔ do 'bha ma. -Wɔ bha 'yö- pö n -dɛɛ eblö -wɔ 'gü 'ö- pö: «Sɔdhö, Sɔdhö, -më =në -kë 'yö 'i n "yënn =gbaɔn "dhü? 'Bha 'ko zë n 'ka

kö i 'wɔn yaa -kë i -dɪ =në- 'ka =dhɛ -kɔ 'ö -du -yö ö -dɪ -gban 'ka ö -maakëmɛ -gɔ "dhü "zɔ "dhiü bha- 'dhö.»

¹⁵ =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü 'yö 'a -dhɛ" kpɔ 'a- pö: «Bhi 'de i bha =zɔɔ?» 'Yö yi Dëmɛ -ya pö: «Mang Yesu 'i n "yëngg =gbaɔn sië bha ma -mü. ¹⁶ -Bhö "wlü kö 'i dɔ i -gɛan, a n -dɪ -zɔn i -dhɛ "dhü kö 'i kë ma yëkëmɛ -mɛ =në- 'ka, i -dho kë n "sɛɛ- 'ka kö -kɔ 'a n -dɪ -zɔn 'ka i -dhɛ =dɛɛ bha 'i- pö 'mɛ 'wo to -a -nu -dhɛ. =Ya 'go mü kö 'pë 'a dho -zɔn i -dhɛ bha 'i- gɛn dɔ- -nu -dhɛ 'pö. ¹⁷ A -dho i bɔ Zuifö -nu waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -nu "piü, =wa -ya i -san 'ka kö -wa pö 'wo i zë, a -dho i dha- -nu -gɔ. ¹⁸ A i -bɔ kö 'i- -nu "yan "dhiü =në- "pɔ kö -wo 'go -dhetiidhɛ 'gü kö -wo nu -dhɛpuudhɛ 'gü, kö -wo 'go Sɔtraan -gban =wlöö, kö -wo nu Atanna "piü, kö =wa 'dhang bho n -wɔn "dhiü kö Atanna -ya -nu -bha 'wɔn yaa -mawɔn 'to kö -wo wo -yɛa =slɔɔ 'pö 'mɛ 'ö Atanna -ya -nu -ya -dɪ -ta bha- -nu kpö 'gü.

¹⁹ -Gblüdë Aglipa, -a kë "dhü -sü bha- 'gü, =dhɛ 'ö n "yan =ya -da 'wɔn 'ö go dhang- 'gü bha- 'gü -dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'a- -kë =dhɛ -kɔ 'ö n Dëmɛ -ya pö- 'ka n -dhɛ bha- 'dhö 'pö. ²⁰ 'Yö 'a Atanna -wɔ pö Damasö -pö 'gü, 'yö 'a- 'bha pö Zedhizadhëmö -pö 'gü waa- Zude -sɛ 'dhö. 'Yö 'a dho- 'ka "sɛ "wɛɛ 'gbɛ =gban 'gü kö a- pö sië- -nu -dhɛ -wo wo kwaa- woo- sɔngyaa -zü kö -wo wo zuë" slëë- Atanna "piü kö këwɔn -së -nu 'wo- -zɔn =dhɛ =wa wo wë slëë- Atanna "piü =dedewo bha -wa kë. ²¹ Ma Atanna -wɔ -pö "dhü -sü =në- -wɔn 'gü, 'yö Zuifö -nu 'wo n kun kö a Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö 'wo- "slë =mɔɔ kö -wo n zë, ²² "kɛɛ Atanna -yö n -ta -kun -kpɛawo 'ö nu 'ö zun- 'ka =dɛɛ -bha kö 'a ma "sɛɛdhɛ kë 'mɛ 'ö- -nu =bhlëë 'yaa 'dhö waa- 'mɛ 'ö- -nu =bhlëë 'dhö 'dhö bha- -nu wëëdhö. 'Mii 'wɔn "wɛɛ 'bha pö kö 'yii kë Moizö waa- Atanna -wɔdhiüloomɛ -nu 'wo -wɔ 'ö- pö yi 'bha 'ka bha- 'ka.

²³ =DhE Atanna -bha -YamE -wëedhE -dho bho 'ö ga 'ö -kë mE -blEesü 'ö go ga 'gü -a 'ka kö -yö dhasü 'ö -dhEpuudhE 'ka bha- -dhiang zë Zuifö -nu waa- 'mE 'waa Zuifö 'ka -a -nu -dhE.»

Pɔdhö dhiang zë Aglipa -dhE kë "dhü 'nu kö -yö ö zuë" slëë- -kɔ

²⁴ =DhE 'ö Pɔdhö 'dhö ö -dt -ta -za dɔ sië "dhü, 'yö Fetusö -yö ö -wɔ "dhiü =wliü 'ö- pö: «Slaa" 'pö yöö i 'kun =zɔɔ -ee, Pɔdhö, -a -ga bha, i -bha 'sëedhE draan- -kɔ yaa 'gü yaa bha- -ga 'ö =ya slaa" -da i -ta bha!» ²⁵ 'Yö Pɔdhö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Slaa" 'yii -da n 'gü, ma mE -wɔngbɔtsü Fetusö, "kEE 'wɔn -nu 'a- pö sië bha tEanwɔn -mü, a- -pö 'pö =kpaɔdhE -bha. ²⁶ -Gblüde Aglipa -yö 'wɔn -nu bha- -nu -dɔ, -a -wɔn 'gü a -mɔɔ -bha 'a- -dhiang zë n -ta "puu 'ka -a wëedhö. A- -dɔ =dhE 'wɔn -nu 'wo "dhü bha -ya =gban -dɔ "pɛpɛdhö, -a -gen -mü =dhE pë -nu bha- 'bha 'yii kë -bin 'gü!»

²⁷ =DhE 'ö go 'mü 'yö Pɔdhö -ya pö Aglipa -dhE: «-Gblüde Aglipa, 'wɔn 'ö Atanna -wɔdhiüloomE -nu -wa pö (yi 'bha 'ka 'ö -gban Atanna -bha -YamE -wɔn -bha) bha i 'dhang -bho "dhiü "wE -ee? "KEE a- -dɔ -zë wo =dhE i 'dhang -bho "dhiü!» ²⁸ 'Yö Aglipa -ya pö Pɔdhö -dhE: «-Yö i "piü =dhE i -kɔ -yö =mɔɔ n -bha -dede ya- 'gü kö 'i n kë 'dhang -bho Yesu "dhiü -mE 'ka -wa?» ²⁹ 'Yö Pɔdhö -ya pö: «'Kö 'zü 'ö -kë =dEE, "EEn 'ö -kë yi "wEE 'ka, "kEE a -bhEa yi -bha Atanna -dhE kö 'ya 'dho kë bhii do -zian i 'ka, "kEE kö mE "pɛpɛ 'ka "tu 'to sië n -wɔ -bha =dEE ya 'ka kë 'dhang -bho Yesu "dhiü -mE 'ka =dhE n 'dhö, "kEE kö 'ka 'dho kë -kasogümE -zë 'ka =dhE -kɔ 'a- 'ka ya- 'dhö.»

³⁰ =DhE 'ö =ya kë "dhü 'yö -gblüde 'dhö, "sɛkɔɔnmE 'dhö, Bedhenisö waa- mE "pɛpɛ 'wo bho wo 'ko -ta bha

'wo =wli. ³¹ =DhE 'ö =wa 'go wo "gblɔɔ, 'yö 'wo- pö wo 'ko -dhE: «'ME ya 'wɔn yaa 'ö dho kē- kēme 'ka kö -wa zē- wɔn 'gü "εεn kö -wa -da -kaso 'gü -zianwo 'yaa 'dhö.»

³² =DhE 'ö =ya kē "dhü 'yö Aglipa -ya pö Fetusö -dhE: «=Ya kē =dhE 'mE ya 'yii- pö 'nu =dhE -yö ö "piü 'ö -wo -gblüde 'kpii- -kuu "dhiü kö kwa -dho kwa kwaa- -zü, "kEE =dhE 'ö -kē =dhE -ya "piü kö 'ö -wo -a -kuu "dhiü bha, kwa -dho -a 'to -kaso 'gü kö 'kwa- bɔ- -dhE.»

27

Pɔdhö -bɔ Wlɔmö -ko

¹ =DhE 'ö -gblüde -nu bha- -nu -wɔ =ya 'to- -bha do =dhE yi -dho 'dho "yitagɔ 'gü Itadhi -sE 'gü, 'yö 'wo Pɔdhö waa- -kasogümE 'bha -nu dɔ "sɔdha -gɔmE do 'wo- -dhE Zudhiusö 'ö -kē Wlɔmö 'nē 'ka bha- -gɔ. Zudhiusö bha -yö -kē Wlɔmö "sekɔɔnmE 'kpii- -dɪ -bha "sɔdha kpö -gɔmE do 'ka. ² 'Yö 'yi -ya "yitagɔ 'ö go Adramitö -pö 'gü 'ö dho "yitagɔ 'gbaannu -dhE 'ö Azi -sE 'gü -a -bha bha- 'gü 'yö 'yi dho. Adhitakö 'ö -kē Maseduanö mi 'ka 'ö go Tesadhonikö bha -yö -gun yi "piü mü. ³ 'Yö -dhE kpaɔyi 'dhE 'ö dɔ- "piü bha 'yi =loo- 'ka Sidɔn -pö 'gü. Zudhiusö "klɔ- -gun -sē Pɔdhö -bha 'ö -pɔtaasü nu- -dhE kö -yö 'dho zun ö "taɔngdē -nu 'wo gun mü -a -nu -dhE 'gü kö 'pē 'ö- -mawɔn 'dhö- -bha -wa nu- -dhE.

⁴ =DhE 'ö =ya kē "dhü 'ö 'ya go mü, 'yö "tEε 'dhö -ya yi -bha. 'Yö yi -bha "ta 'yi- sü "sEgɔ 'ö "yi =zinng 'gü 'wo- -dhE Siplē -a "sɔɔ bha- 'gü bha, 'yi dho- 'ka "pEan 'dhE 'ö "tEε 'yii dho -ya yi -bha "yitagɔ -bha -a 'ka bha- 'ka. ⁵ 'Yö yi =weeyi -kan Sidhisi -sE waa- Panfidhi -sE -nu "sɔɔ, 'yö 'yi nu 'yi =loo Midha -pö 'ö Dhisi -sE 'gü bha- 'gü. ⁶ -DhE bha =nē "sɔdha kēng do -gɔmE -yö "yitagɔ 'ö 'go siē DhEzandri -pö 'gü 'ö 'dho siē Itadhi -sE 'gü bha- yö-

-bha, 'yö 'yi go yi -bha "yitagɔ 'yi nu- 'gü bha- 'gü 'yi dho 'yi -da "yitagɔ 'dhe bha- 'gü 'yö 'yi dho.

⁷ =Dhe 'ö 'ya =yɔɔn 'dede wo yi "dhiü, 'yö "tɛɛ 'dhö -ya 'zü yi -bha "yitagɔ bha- -bha "gbɪ- 'ka. -A -wɔn 'gü yi yi -zlaɔ 'yi dho. 'Ö 'yi "ta sü -dhekpaɔyi 'gbe =dede 'ka, 'yö 'yi gun -na =loo Kinidö -pö "saan "dhiü kö 'ya sëe bho. =Dhe 'ö -kë =dhe "tɛɛ 'yii "wɪ- -bha yi -gɔ kö 'yi 'dho 'zü "pɛan 'dhe bha- 'ka bha, 'yö 'yi- zë- 'gü "sɛ "pɛan 'dhe "yi =zinng 'gü 'zü, 'wo- -dhe Kletö -sɛ bha- "sɔɔ, "pɛan 'ö bɔ "sɛ -kɔ "pɛan 'dhe 'wo- -dhe 'Kapö Salmɔne bha- 'ka. "Pɛan 'dhe bha "tɛɛ 'yaa gun- 'ka. ⁸ "yitagɔ 'yi gun- 'gü bha -yö -nëng "kpɔng "piü, 'ö 'yi =loo -dhe 'wo- -dhe -dhe «"yitagɔ dɔdhe -sɛ» 'ö Dhasö -pö "sɔɔ bha- 'gü sëebhodhe =dede 'ka.

⁹ =Dhe 'ö 'ya -dhekpaɔyi kpö kë 'mü, 'yö "ta 'sü -sü 'ö "yi -ta bha 'ö -kë -ziisü, -a -gɛn -mü =dhe kö -kwɛ "dhiü 'to -yi =ya 'to klö-, kö Zuifö -nu -bha =bhlëekpɔdhe 'ö =waa- kë 'wo- dɔ =dhe Atanna =ya wo -bha =sɔng yaa -nu -mawɔn 'to bha =waa- kë 'nu. (-A "tüng bha- 'ka kö "tɛɛ "gbɪ- nu "tüng 'yaa =gblɛɛn 'zü). ¹⁰ 'Yö Pɔdhö -yö -dhio dɔ- -nu -ta 'ö- pö: «Gɔɔn- -nu, "ta ya 'kwa 'dho- 'ka "dhiü -yö -dho =gbaɔn, -a -gɛn -mü =dhe "yitagɔ waa- =kwɛɛ- -nu -zë -a =gban -dho see-, 'ö kwaa -dɪ 'pö 'yii kë -sɛ 'ö kwa 'gü -yö -see, (=dhe 'ö "dhü, -ka -kwa 'to yö kö "tüng yaa bha -yö ziö).»

¹¹ "Kɛɛ 'yö "sɔdha këng do -gɔmɛ bha 'ö ö -zɔ yö "yitagɔ dɛmɛ waa- "dhiü "ta 'sü -mɛ -dhe 'ö ziö- 'ka Pɔdhö -ta. ¹² "Yitagɔ dɔdhe 'yi gun- 'gü bha 'yaa -sɛ kö mɛ -yö 'to mü "tɛɛ "gbɪ- bha- "tüng 'gü. Yö =në- -wɔn 'gü 'yö 'mɛ waa- Pɔdhö -nu -wo gun "ta 'sü sië bha mɛgbɛdhe 'wo gun- "piü =dhe 'wo 'go mü kö 'wo 'dho =weeyi -ta. 'Yö 'wo- "slë =mɔɔ kö 'wo =loo "yitagɔ dɔdhe 'dhe 'ö Fenisö, Kletö -sɛ 'gü bha- 'gü. Fenisö -dhe bha -yö

-gun 'yënnɔ- -pö -zian 'ka. Kë "dhü kö 'wo "tɛɛ "gbɪ-
"töng bha- kë mü.

"Tɛɛ "gbɪ- -ziö Pɔdhö -nu -bha =weeyi -ta -kɔ

¹³ =Dhɛ 'ö -kë -dhɛ "tɛɛ =zɔngsü 'ö go "sia- =yën bha -yö
-gun ziö sië bha, 'yö -kë -nu 'gü =dhɛ 'wɔn -nu 'wo- -ya 'ko
"dhiü -kë bha -yö -dho kë =dhɛ -kɔ 'wo wo -zɔ gɔn- 'ka
bha- 'dhö. 'Yö 'wo -piö kpö 'gbiin- 'ö -kë "yitagɔ 'gbaannu
'ka -pë 'ka 'ö "yi =wlöö bha- bho- -gɔ, 'yö zun 'ta 'sü -sü
-bha "tɛɛ bha- -kɔ 'ka, 'yö 'wo dho- 'ka "sɛ "pɛan 'ö "yi
=zinng 'gü 'wo- -dhɛ Klɛtö bha- "pɛan "piü. ¹⁴ =Dhɛ 'ö
"töng 'dɛdɛ 'bha =ya ziö, 'yö "tɛɛ "gbɪ- 'wo- -dhɛ «"tɛɛ
"gbɪ- 'ö go "dhuü- =yën» 'ö go Klɛtö -sɛgɔ 'ö "yi =zinng
'gü bha- "piü =yën bha 'yö -ya ziö -sü -bha "gbɪ- 'ka "pɛan
bha- -ta. ¹⁵ 'Yö yi -bha "yitagɔ =bang "bang kë -sü zü bho.
'Yö 'yi- "slë =mɔɔ kö 'yi 'dho yi "dhiü "tɛɛ 'go -zian 'ka,
"kɛɛ 'yii =mɔɔ- -bha. 'Yö 'yi yi =kwaa yi -bha "yitagɔ bha-
-zü 'yö "tɛɛ 'dhö- -blü 'yö dho- 'ka "pɛan 'ö -dhi -dhɛ -a
'ka.

¹⁶ 'Yö 'yi dho 'yi =loo "sɛ "pɛan 'dɛdɛ 'ö "yi =zinng 'gü
'wo- -dhɛ Kloda bha- "sɔɔ. 'Yö 'yi bɔ- "pɛan 'dhɛ 'ö-
-bha "tɛɛ 'yaa "gbɪ- bha- 'ka, 'yö 'yi "yitagɔ 'dɛdɛ -sü
'ö -kë -kplü -sü 'ka "yitagɔ 'kpiisü =taama bha- bho 'mü
kë "dhü kö "yi kpö 'ya 'dho- 'wü. "Kɛɛ -a -bho mü -sü
-yö -kë "gbɪ- =dedewo. ¹⁷ 'Yö 'wo "yitagɔ 'në 'dɛdɛ bha-
=wlü 'wo- dɔ- 'kpiisü -ta, 'yö 'wo bhiëga =klëën- 'kpiisü
bha- -zü -zü kö -yö "yitagɔ bha- 'kun glengdhö (kö 'ya
'dho 'wü). 'Yö "suü 'dhö -ya -nu kë -sü -bha "ta 'sü -sü
'ö "yi -ta bha- 'gü, -a -gɛn -mü =dhɛ -wo wo -zɔ -gɔn
=dhɛ wo -bha "yitagɔ -dho -gban "yɛɛn -tɔn -nu 'wo "yi
=wlöö Dhibi -sɛ "sɔɔ bha- -nu -bha. 'Yö 'wo sɔ "kplü
'ö "tɛɛ =ya dɔ- 'gü 'ö "yitagɔ dho "dhiü bha- bho 'mü.
'Yö 'wo =kwaa "tɛɛ -zü 'yö- -nu -bha "yitagɔ -blü zian

'ö -dhi -a 'ka. ¹⁸ "Tɛɛ "gbɩ- bha -yö -gun ziö sië yi -bha "dhü "gbɩ- 'ka 'ö dho- 'ka "dhiü -kpɛawo. -A -dhekpɔyi 'dhe 'ö dɔ- "piü, 'yö 'wo pë -nu 'wo gun "yitagɔ 'gü bha- 'bha -nu =wɛnng "yi =bhaa. ¹⁹ -A -dhekpɔyi 'dhe 'ö dɔ- "piü 'zü, 'yö woo- =dede 'wo pë 'bha -nu 'wo "yitagɔ "ta sü bha- 'bha -nu =wɛnng "yi =bhaa. ²⁰ 'Yii yi "yan -kpan 'yënnng- -bha -dhekpɔyi 'gbɛ =dede 'ka, "ɛɛn "susëngga -zian -bha kö "tɛɛ "gbɩ- bha -yö ziö sië "dhü -kpɛawo (kö yi 'dho -zian =gbaan =dhɛng yi -gɔ -a -kë "dhü -sü bha- 'gü). 'Yö 'yi yi -zɔ -gɔn =dhe 'yii dho dha 'zü.

²¹ 'Mɛ 'wo "yitagɔ 'gü 'wii pë -bhö -dhekpɔyi 'gbɛ =dede 'ka. 'Yö Pɔdhö -yö =wli- -nu =gban "pɛpɛ wëëdhö 'ö- pö: «Gɔɔn- -nu, =ya kë =dhe ka ka "tu -to n -wɔ -bha 'ö 'kwa to Klëtö kö -yö -dho kë -së. Kö 'wɔn "gbɩ- 'ö nu kwa -ta ya 'yii 'dho nu kwa -ta 'nu, "ɛɛn kö pë 'bha 'yii dho see- kwa -bha. ²² "Kɛɛ "tüng ya- 'gü a- -dhe ka -gɔ kö 'ka ka faan dɔ, -a -gɛn -mü =dhe mɛ 'bha 'yii dho ga ka kpö 'gü, "yitagɔ bha yöö do =në 'yii 'dho dha. ²³ A- 'wɔn -dɔ, -a -gɛn -mü =dhe Atanna 'a- -bha 'ka 'ö 'a- -bha yë kë sië bha- -bha "kië do -yö -wo n -ta =dɛɛ gbeng, ²⁴ 'yö- pö n -dhe: «Pɔdhö, "suü 'ya 'dho i kë, -a -dheɛa -bha =dhe 'i 'dho "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- -kuu "dhiü (kö 'i dhiang zë- -dhe). =Dhe 'ö -kë =dhe Atanna "gblü -yö -së 'pö bha, -yö -dho 'wɔn -së kë i -dhe, -a -gɛn -mü =dhe mɛ "pɛpɛ 'wo i "piü "yitagɔ 'gü bha -yö -dho -a -nu =gban dha 'pö.» ²⁵ 'Yö Pɔdhö -yö dhiang zë- -nu -dhe 'ö dho- 'ka ö "dhiü 'ö- pö: «Gɔɔn- -nu, 'wɔn 'ö Atanna -bha "kië -ya pö bha- -wɔn 'gü -ka ka faan dɔ, -a -gɛn -mü =dhe n 'dhang bho -sü -yö Atanna "dhiü, -yö -dho -a kë =dhe -kɔ 'ö- pö- 'ka n -dhe bha- 'dhö. ²⁶ "Kɛɛ -a -dhe -dho kë 'ya-, -a -gɛn -mü =dhe kwa -bha "yitagɔ -zë -dho 'wü "tɛɛ "gbɩ- 'ö dho kwa -blü "kpɔng "piü -dhe do 'bha 'gü bha- kaɔ.

²⁷ 'Sa "tɛɛ "gbɩ- bha 'ö -ya ziö -sü -bha -a gbeng 'gü

-kaɔng do ga -yiisiö -naa =në 'kwa "wɩ sië- 'ka "dhü bha, "kɛɛ kö -yö 'dho sië yi 'ka =weeyi 'wo- -dhɛ Meditedhane bha- -ta -kpɛawo. =Dhɛ 'ö gbeng =zinng 'gü =ya 'to klöö-, 'yö "yitagɔ -yëkëmɛ -nu 'wo wo -zɔ gɔn =dhɛ yi =yɔɔn sië "sɛ "sɔɔ. ²⁸ 'Yö- -nu -bha bhië" ga 'wo "yi =wlöö -dhɛ dan- 'ka bha 'wo- =lɔɔ "yi =wlöö, 'yö "yiwlöödhɛ -naa 'dhö -kë -gɛnyan -kaɔng -yaaga ö ga "saɔplɛ. =Dhɛ 'ö =wa =yɔɔn 'bha wo wo "dhiü, 'yö 'wo- -zuö 'bha wo "yi =bhaa, 'yö -kë 'zü -deewo -gɛnyan -kaɔng =plɛ ö ga "saaga. ²⁹ 'Yö 'wo -ya wo -zɔ 'gɔn -sü -bha =dhɛ 'wa =yɔɔn 'bha wo wo "dhiü, "tɛɛ- -dho -nu -bha "yitagɔ -gban -gwë -bha, -a -gɛn -mü =dhɛ kö "yi 'yaa =gblɛɛn 'zü. 'Yö 'wo wo -bha -piö kpö -yiisiö 'ö -kë "yitagɔ 'gbaannupë 'ka bha- -nu =lɔɔ "yi =bhaa "yitagɔ =taama, 'yö -gban mü, "kɛɛ kö "suü -ya -nu kë sië kö -a -nu -zɔ -yö dun sië 'pö =dhɛ -dhɛ -yö =kpaɔ "vaandhö.

³⁰ 'Yö yi -bha "yitagɔ -yëkëmɛ -nu 'wo- "slë =mɔɔ kö 'wo =dua "yitagɔ 'gü, 'yö 'wo "yitagɔ 'në 'dɛdɛ -sü 'ö- 'kpiisü -ta "dhüng 'gü bha- =lɔɔ "yi =bhaa "yitagɔ 'kpiisü bha- "dhiü, kö -wa kë sië =dhɛ 'pë woo -da 'gü kö 'wo "yitagɔ 'gbaannu -bha -pë -nu bha =në- -gban =gblɛɛn 'në 'bha bho -a 'dhö. ³¹ "Kɛɛ =dhɛ 'ö Pɔdhö -ya -dhɛ yö, 'yö- pö "sɔdha këng do -gɔmɛ waa- "sɔdha -nu bha- -nu -dhɛ: «Kwaa- "yitagɔ -yëkëmɛ -nu ya 'wii 'to "yitagɔ ya- 'gü, mɛ =gban ka 'gü -dho see-» ³² =Dhɛ 'ö =ya kë "dhü, 'yö "sɔdha -nu 'wo "yitagɔ sɛɛn" 'në -sü bha- bhië" ga 'ö -kplü -a 'kpiisü -bha bha- -kan 'yö 'wo =kwaa- -zü "yi -ta 'yö dho.

³³ =Dhɛ 'ö -dhɛ 'gü 'dhö "pɩ sië kö "tüng bha =ya ziö, 'yö Pɔdhö -yö =bhɛa- -nu -dhɛ kö -wo pë -bhö. 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «'Ka -ya ka -dɩ -wɔn zuën -ta -a -dhɛkpaɔyi -kaɔng do ga -yiisiö =në =dɛɛ, 'kii pë 'bha -bhö =kö. ³⁴ =Dhɛ 'ö "dhü a -bhɛa ka -dhɛ kö 'ka pë -bhö, -a -gɛn -mü =dhɛ ka

-mawɔn -ya -bha kö 'ka faan =slɔɔ kö 'ka dha. Pë 'bha 'yii 'dho mɛ 'bha ka kë.»

³⁵ =Dhɛ 'ö =ya bo- pö "dhü -sü 'ka, 'yö 'bluu- sü 'yö =bheɔ Atanna -dhɛ -a -nu =gban "pɛpɛ wëëdhö mü, Atanna nuɛ" bho -sü 'ka -bhöpë 'ö- nu- -nu -dhɛ bha- -wɔn 'gü, 'yö- "kplü bho, 'yö zun- -bhö -sü -bha. ³⁶ 'Yö- -nu zuë" 'dhö -kë -sɛa 'yö 'wo- -bhö 'pö. ³⁷ 'Mɛ 'yi gun "yitagɔ bha- 'gü, yi -gun mɛ këng =plɛ -kɔ "saɔplɛ waa- mɛ "saɔdo. ³⁸ =Dhɛ 'ö =wa pë -bhö =wa 'kën, 'yö 'wo 'bluu- -kë 'ka -pë 'wo- -dhɛ "kwi -wɔ 'gü ble bha- 'dhɛ 'ö gun- -nu -gɔ "yitagɔ 'gü bha- =loo "yi =bhaa kö "yitagɔ -yö 'to 'füü-.

³⁹ =Dhɛ 'ö -dhɛ =ya =kpaɔ, 'yö yi "yan 'dhö -kpan "sɛ -bha yi "dhiü, "kɛɛ yi -bha "yitagɔ -yëkëmɛ -nu 'wii- dɔ. 'Yö 'wo =weeyi -gbeng bho -dhɛ "kpɔng "dhiü -dhɛ -së do 'bha yö. 'Yö 'wo- "slë =mɔɔ kö 'wo 'dho wo -bha "yitagɔ -gban mü. ⁴⁰ 'Yö "yitagɔ -yëkëmɛ 'bha -nu 'wo -piö kpö -nu 'wo "yitagɔ -gban bha- -nu bhië" -kan 'yö 'wo dho "yi =bhaa, kö mɛ 'bha -nu -dɪ 'pö -wo "dhü "pɛn -nu 'wo "yitagɔ dɔ- 'ka =zinng 'gü 'wo -kë "yitagɔ =taama bha, -wo bhiëga "pɔ sië- -bha kö -wo "yitagɔ dɔ- 'ka =zinng 'gü 'zü -deewo. 'Yö 'wo sɔ "kplü do =wlü "yitagɔ "dhiü =yën, kö "tɛɛ -yö "yitagɔ -blü "kpɔng "dhiü. ⁴¹ "Kɛɛ 'yö yi -bha "yitagɔ bha 'ö -gban "yɛɛn -tɔn bha "yi =wlöö 'yö 'gbaannu, 'yö to mü; -a -gɛn -mü =dhɛ kö- -gɔ =ya -gban "yɛɛn 'gü, "kɛɛ kö -a "pɛan 'dhɛ 'ö =taama bha -yö 'wü sië "yikpö -nu 'wo -ma sië- -bha "gbɪ- 'ka "dhü do bha- -wɔn 'gü.

⁴² -Yö -gun "sɔdha -nu "piü =dhɛ 'wo -kasogümɛ -nu zë, kë "dhü 'ö 'wo "yi -kë 'wo dha 'ö 'wo =dua. ⁴³ "Kɛɛ "sɔdha këng do -gɔmɛ bha -yö -gun "piü =dhɛ 'ö Pɔdhö -zë dha, 'yö- -wɔn 'gü 'ö- pö- -nu -dhɛ -wo mɛ =gban dha. 'Yö- pö 'mɛ 'wo dɔ "yi kë -dhɛ 'ka -a -nu -dhɛ -wo -pö "yi =bhaa kö -wo "yi kë -wo 'dho "kpɔng =taa. ⁴⁴ 'Yö- pö mɛ

-kpɛa -nu -dhɛ -wo -pö "yi -ta 'pö kö -wo -kplü "yitagɔ
 "pɛn -nu "ɛɛn "dhü "pɛn 'bha -nu 'wo 'go sië- 'gü bha-
 -nu -bha. Mɛ =gban yi -dha -kɔ bha =në- 'gü.

28

Pɔdhö -bha -kë Maltö -sɛ 'ö "yi =zinng 'gü bha- 'gü -kɔ
¹ =Dhɛ 'ö mɛ =gban 'yi dha, 'yö 'yi- ma =dhɛ "sɛ 'ö "yi
 =zinng 'gü 'ö 'yi bɔ- 'gü 'yi dha bha -wa -dhɛ -dhɛ Maltö.
² 'Mɛ 'wo gun "sɛ bha- 'gü bha- -nu "klv -yö -dhi yi -bha
 =dedewo. =Dhɛ 'ö -kë =dhɛ dha -yö -gun ban sië kö "nɛɛɛ
 =ya kë 'gbɛ bha, 'yö 'wo pɛng 'kpii- do bha -ya, 'yö 'wo
 yi -dhɛ -bha mü. ³ 'Yö Pɔdhö -yö "wɔ "kang 'bha -nu sü
 kö 'ö- -nu -da pɛng 'gü, 'yö -mlɛɛ -yö go "wɔ "kang bha-
 'gü pɛng "tɛɛ bha- -wɔn 'gü, 'yö Pɔdhö kun- -kɔ -bha
 'yö dun- -kɔ -bha mü. ⁴ =Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo "sɛgɔ bha- 'gü
 =wa -mlɛɛ bha- yö kö -yö dun -sü 'ka Pɔdhö -kɔ bha -dhɛ
 -kɔ bha- 'dhö 'yö 'wo- pö wo 'ko -dhɛ: «Gɔndënë ya kwaa
 'dho -yö -dho kë mɛzɛmɛ 'ka, -a -gɛn -mü =dhɛ Atanna
 'ö 'yaa =flü kë bha 'yii "wɪ- -bha kö -yö dha, "kɛɛ kö =ya
 dha =weeyi -zë -gɔ.» ⁵ "Kɛɛ 'yö Pɔdhö -yö ö -kɔ =kpɛng
 pɛng -ta, 'yö -mlɛɛ bha 'ö go -kɔ -bha 'ö -pö pɛng 'gü,
 'yö- bhaa 'yii- kë -kɔ 'bha 'gü. ⁶ -Yö -gun kë sië mɛ -nu
 'gü =dhɛ -yö -dho -bhla "ɛɛn -yö -dho ga -mlɛɛ bha- bhaa
 "dhiü "sia- mü. "Kɛɛ =dhɛ 'ö- -dhɛ =ya =gwëë, 'ö =waa-
 dɔ =dhɛ pë 'bha 'yii- kë, 'yö 'wo wo -wɔ =slëë, 'yö 'wo -ya
 pö -sü -bha =dhɛ Atanna -mü -a 'ka.

⁷ -Dhɛ 'bha- -gun -dhɛ 'wo gun- -bha bha- "sɔɔ mü
 'ö gun "sɛ bha- 'gü -mɛ -nu -gɔmɛ 'wo- -dhɛ Pibliüsö
 bha- -bha -dhɛ 'ka. Pibliüsö bha 'pö, -yö yi -dhɛng bun
 -dhɔ 'gü 'ö 'yi -wɔ -gɔ 'kɔɔdhö -dhɛkpaɔyi -yaaga 'ka.
⁸ Pibliüsö dë -yö -gun wɔ sië dhii- -ta, -a -gɛn -mü =dhɛ
 "nɛɛɛ waa- tɔɔtɔɔ -wo gun- kë sië, 'yö Pɔdhö -yö dho-
 -gɔ 'kɔɔdhö 'yö ö -kɔ kpa- =gbin- 'yö =bhɛa Atanna -dhɛ

-a -wɔn 'gü, 'yö- bha "yua -nu bha 'wo bo. ⁹=DhE 'ö =ya kē "dhü, 'yö "yuēdhi -nu 'wo "sɛgɔ bha- 'gü 'wo nu 'pö, 'yö- -nu -bha "yua -yö bo. ¹⁰-Wo yi =bhlēē -ya -kɔ =gban "pɛpɛ suu 'gü -dhE bha- 'gü. =DhE 'yi yi -bha -kwɛɛ- -nu dhu, 'yö pē "pɛpɛ 'ö yi -mawɔn dho zun- -bha yi -bha "ta -zian bha- -ta, 'yö 'wo- nu yi -dhE.

Pɔdhö -loo Wlɔmö -kɔ

¹¹ =DhE 'ö "su -yaaga =ya ziö, 'yö 'yi -ya "yitagɔ 'ö go Dhɛzandri -pö 'gü 'wo- -dhE «'peng- -zlan -nu» 'ö "tɛɛ "gbɪ- "tüng bha- -kē -dhE bha- 'gü bha- 'gü. ¹² 'Yö 'yi dho 'yi =loo Siidhaksö -pö 'gü, 'yö 'yi -dhɛkpaoyi -yaaga -kē mü. ¹³ -DhE 'ya 'go mü, 'yö 'yi bɔ- "sɛn -ta 'yi dho 'yi =loo Dhɛzio 'plöö. =DhE 'ö -dhE =ya =kpaɔ, 'yö "tɛɛ 'ö go "yi -zü -gɔ bha 'ö -ya ziö -sü -bha. Yi -dhɛkpaoyi =plɛ "gbeng =nē- -kē "yitagɔ 'gü 'yö 'yi =loo Puzɔdhö -pö 'ö "yitagɔ dɔdhɛ 'ka bha- 'gü, ('yö 'yi go "yitagɔ 'gü). ¹⁴ Yi -kpan 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'bha -nu -bha 'pö- bha- =nē- 'gü 'yö 'wo =bhɛa yi -dhE kö 'yi "dhɔɔgɔ do kē mü, ('yö 'yi -wɪ -bha). 'Yö 'yi "dhɔɔgɔ do -kē -a -nu "piü mü 'yö 'yi gun -na 'dho Wlɔmö.

¹⁵ =DhE 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo Wlɔmö =waa- -wapö ma =dhE yi zian -ta yi nu siē, 'yö 'wo nu dɔ yi -gɔ zian-, 'wo nu "dhü 'wo =loo Apiusö "dhɔɔkwēēdhö 'yö 'yi -kpan 'kwēē- mü. =DhE 'ya 'dho 'ya =loo -dhɛng =yēēbhodhɛ 'wo- -dhE 'kɔ -yaaga "dhiü -dhE bha- 'gü, 'yö 'yi -kpan 'zü mɛ kpö 'bha -bha mü kö -wo nu siē. =DhE 'ö Pɔdhö =ya -kpan mɛ "pɛpɛ 'wo nu -dɔ yi -gɔ zian bha- -nu -bha, 'yö Atanna nuɛ" bho, 'yö faan =slɔɔ 'yö 'yi -kpaɔ 'kwēē- 'yi dho Wlɔmö 'plöö.

¹⁶ =DhE 'ö 'ya -loo Wlɔmö, 'yö Wlɔmö -pö =kɔɔnmɛ -nu 'wo -wɪ -bha kö Pɔdhö -yö 'to ö =yēē "dhiü, kö 'ya 'dho

'dho -kaso 'gü, "kɛɛ 'yö 'wo "sɔdha do -ya -gɔ "dhiü kö 'ya 'dho =dua.

Pɔdhö Atanna -wɔ -pö Wlɔmö 'plöö -kɔ

¹⁷ =Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi -yaaga =ya ziö, 'yö Pɔdhö -yö Zuifö -nu -bha mɛ zizi -nu 'wo Wlɔmö -pö 'gü -a -nu -dhɛ ö =yëë "dhiü. =Dhɛ 'ö =wa =loo 'ko -ta, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «N dheebhang -nu, 'mii pë yaa 'bha kē kwa -bha "sɛgümɛ -nu 'ka "ɛɛn kwa "bhɛma -nu wɔ -kɔ 'ka, "kɛɛ Zuifö -nu -wo n -kun 'wo n -da -kaso 'gü Zedhizadhɛmö, 'yö 'wo n dɔ Wlɔmö -mɛ -nu -gɔ. ¹⁸ 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo n dhɛɛ" kpɔ 'pë 'a- -kē -a 'ka, 'yö 'wo- "slē =mɔɔ kö -wo wo kwaa- n -zü, -a -gɛn -mü =dhɛ 'pë 'kö 'a dho- kē kö -yö kē n zē -gɛn 'ka 'yii =slɔɔ. ¹⁹ "Kɛɛ Zuifö -nu -gɔmɛ -nu 'wii "wɩ- -bha. 'Yö mang -dɩ 'pö 'ö -kē n 'gü -sē kö "sɛkɔɔnɛ 'kpɩi- -yö za bha- dɔ yi =zinng 'gü. "Kɛɛ ma -zē 'mii 'dho za -ya ma "sɛgümɛ -nu -bha. ²⁰ 'Pë 'ö -kē 'yö 'a ka -dhɛ bha 'yö bha. 'Wɔn 'ö -gban Atanna -bha -Yamɛ 'ö Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu 'wo -ya -gɔ bha- -wɔn -bha bha =nē 'a ('dhang bho- "dhiü 'yö 'a) -kasogümɛ 'ka- -wɔn 'gü, 'yö 'a -dɔ lɔɔga 'ka ka kpö 'gü =dɛɛ ya.»

²¹ 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «'Sëédhɛ 'ö dho 'go Zude -sɛ 'gü kö -yö 'wɔn 'ö -gban i -bha -a pö yi -dhɛ 'yii- yö, =ya 'go mü 'zü kö yi dheebhang Zuifö -nu 'wo mü kö -a mɛ 'bha -zian -yö 'go mü kö -ya -gɛn dɔ yi -dhɛ, "ɛɛn kö -yö dhiang yaa 'bha zē i -bha 'yii kē, ²² "kɛɛ -yö yi "piü -dhɛ 'i i zuëpiüwɔn pö yi -dhɛ, -a -gɛn -mü =dhɛ yi 'wɔn -dɔ =dhɛ ka -bha -zɩ -yö Atanna -dhɛ -kɔ bha -wa -dhiang yaa -zē -dhɛ =gban "pɛpɛ 'gü.» ²³ 'Yö waa- Pɔdhö -nu 'wo yi do kpɔ wo 'ko -gɔ.

=Dhɛ 'ö yi bha -ya =loo, 'yö mɛ kpö 'gbɛ 'wo nu Pɔdhö =yëë "dhiü. 'Yö sü dhia" "piü -bha, 'ö dho 'ö zun- 'ka yɛan" "piü -bha, 'yö Pɔdhö -yö 'wɔn -nu 'wo -gban

Atanna -bha -gblüedðhe -bha -a -gen pö- -nu -dhe. 'Yö-
 'slë =mɔɔ 'pö kö -wo (Yesu dɔ =dhe 'mε 'ö Atanna -ya
 -ya -a -nu dhamε 'ka -a 'dhö, kö -wo) "wɪ- -wɔn -bha, 'yö
 bɔ- 'ka Moizö -bha 'tɔng- 'sëedðhe -ta, 'yö dho 'yö -wo 'ka
 Atanna -wɔdhiüloomε -nu -gɔ 'sëedðhe 'gü. ²⁴ 'Yö mε
 'bha -nu 'wo 'dhang bho Pɔdhö zë -dhiang bha- "dhiü,
 'yö 'wo -wɪ Atanna -wɔ -bha. 'Yö mε 'bha -nu -dɪ 'pö
 'wii 'dhang bho- -wɔ "dhiü. ²⁵ 'Yö 'wo -ya zaɔdhe -da -sü
 -bha wo "kwëë. =Dhe 'wo 'dho sië zaɔdhe bha- 'ka wo -gɔ
 'kɔɔdhe -nu 'gü, 'yö Pɔdhö -ya pö- -nu -dhe: «'Wɔn 'ö
 'Nii- 'slüüslü -ya pö ka "bhεma -nu -dhe yi 'bha 'ka 'ö
 bɔ- 'ka Atanna -wɔdhiüloomε Ezai -ta bha 'yaa =sua 'ka.
²⁶ -A -gen -mü =dhe Atanna -ya -pö -dhe: «-Bhö 'dho i -gɔ
 "sεgüme -nu "piü kö 'i- pö- -nu -dhe: «Ka -dho n -wɔ
 ma 'kpakpadhö, "kεε 'kii 'dho- 'gü ma, 'ka -dho -dhe -ga
 'kpakpadhö, "kεε 'kii 'dho -dhe 'bha yö, ²⁷ -a -gen -mü
 =dhe -a -nu zuëga =ya kë "drɔɔdrɔ 'ka =dhe =nii -gwë 'dhö.
 =Wa wo "tu "dhiü -te -gban kö 'wa 'dho 'wɔn ma, 'yö =wa
 wo "yan ta kpenngkpenngdhö kö 'wa 'dho -dhe yö, -wa
 -kë "dhü kö 'wa 'dho 'wɔn 'gü ma kö -a -nu zuë" 'ya 'dho
 slëë- n "piü 'ö 'a- -nu dha.» ²⁸ 'Yö Pɔdhö -yö ö -bha -da
 -ta 'ö- pö: «=Dhe 'ö "dhü, -kaa 'wɔn dɔ =dhe =taamasü ya-
 'gü Atanna =ya ö -bha mε dha -wɔ bha- bɔ 'mε 'waa Zuifö
 'ka- -nu -dhe. Wo -zë ('ya- pö- -nu -dhe) -wo -dho wo "tu
 'to- -bha.»

²⁹ [=Dhe 'ö Pɔdhö =ya bo 'wɔn -nu bha- -nu pö -sü 'ka,
 'yö Zuifö -nu 'wo dho wo -gɔ 'kɔɔdhe -nu 'gü, zaɔdhe -da
 wo "kwëë -sü 'ka =dedewo.]

³⁰ -Kwε =plε =në- Pɔdhö -ya kë 'kɔ 'ö- sü bha- 'gü. Mε
 "pεpε 'wo nu zun- -dhe 'gü -wo -kpan -bha -dhe bha =në-
 'gü. ³¹ 'Yö Atanna -bha -gblüedðhe -wɔn -dhiang zë- -nu
 -dhe, 'yö 'wɔn 'ö -gban kwa Dëme Yesu Klisi -wɔn -bha
 bha 'ö mε =draan- -bha -zɔgbandhe waa- -pɔtaasü 'ka.

NA᠎ -SĚ 'SĚĚDHĚ
Dan: NA᠎ -SĚ 'SĚĚDHĚ New Testament
Dan Nouveau Testament

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dan

Dialect: Eastern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2021-07-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 30 Nov 2021

b0d5029a-c700-5b99-a67b-bae5c5f3b14c